gemeente **Roermond**

Jaarstukken 2021

Inhoudsopgave jaarstukken 2021

Voorwoord 5

1. Leeswijzer 9

2. Corona 13

3. Opgave gericht werken 17

Jaarverslag 21

4. Financiële analyse 23

5. ***Programmaverantwoording*** 33

Thema Roermond van iedereen 35
5.1 Programma 1 Zorgzame gemeente 37
5.2 Programma 2 Inclusieve samenleving 53
5.3 Programma 3 Goed onderwijs 59

Thema Groene Stad 65
5.4 Programma 4 Kansen voor klimaat 67
5.5 Programma 5 Goede leefomgeving 72

Thema Dynamische Stad 85
5.6 Programma 6 Toekomstbestendige Stad 87
5.7 Programma 7 Ruimte en Wonen 99
5.8 Programma 8 Levendige Stad 113
5.9 Programma 9 Veilige Stad 121

Thema Moderne Gemeente 129
5.10 Programma 10 Moderne gemeente 131

6. ***Overig / overzichten*** 137

7. ***Paragrafen*** 147
7.1 Paragraaf Lokale heffingen 149
7.2 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing 157
7.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen 165
7.4 Paragraaf Financiering (treasury) 181
7.5 Paragraaf Bedrijfsvoering 187
7.6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties 197
7.7 Paragraaf Grondbeleid 225

8. Jaarrekening 239

8.1 Balans per 31 december 2021 241

8.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 247

8.3 Toelichting 251

8.4 Overzichten 287
8.4.1 Staat van gewaarborgde geldleningen 2021 **289**
8.4.2 Staat van incidentele baten en lasten **292**
8.4.3 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid **297**
8.4.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector (WNT) **300**

8.5 Staat van baten en lasten per taakveld 301

8.6 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen 307

9. Bijlagen 327

9.1 Verstrekte geldleningen 2021 328

9.2 Opgenomen geldleningen 2021 329

9.3 Fiscale positie vennootschapsbelasting 330

Colofon 335

Voorwoord

Voorwoord 2021

Voor u liggen de jaarstukken 2021. Een jaar waarin de dynamiek in onze samenleving nog steeds in belangrijke mate bepaald werd door de coronacrisis. Noodzakelijke maatregelen zoals de lockdowns zorgden voor grote uitdagingen voor bedrijven, culturele instellingen, (sport-)verenigingen en maatschappelijke instellingen in onze stad én hadden een grote impact op onze persoonlijke levenssfeer. Als lichtpuntje was er ontspanning gedurende de zomer. Die gaf ons de nodige ruimte om te experimenteren en antwoorden te vinden op de vraag hoe beter om te gaan met covid. Samen leerden we meer mogelijk te maken.

Ook op onze organisatie heeft corona zijn weerslag gehad. Door onder andere een hoger ziekteverzuim, het voornamelijk op afstand van elkaar werken en de vele extra werkzaamheden die nodig waren, zijn er ook zaken blijven liggen die we onszelf hadden voorgenomen. De ongekende hoogwatercrisis en de nasleep daarvan hebben hier uiteraard ook aan bijgedragen. Tegelijk hebben we veel vooruitgang geboekt in de organisatieontwikkeling. Zo zijn diverse processen verbeterd, de nieuwe organisatiestructuur is verder uitgewerkt en het opgavegericht werken is verder doorontwikkeld. Ook al was het niet makkelijk en zijn de positieve effecten hiervan pas na verloop van tijd zichtbaar; daarmee hebben we belangrijke stappen gezet die nodig zijn om te groeien naar een weerbare en wendbare organisatie die beter aansluit bij wat de samenleving van ons vraagt.

En er is het afgelopen jaar nog veel meer gerealiseerd en in gang gezet. Tijdens de coronaperiode hebben we ingezet op maximale mogelijkheden om onze ondernemers meer ruimte te bieden om te kunnen ondernemen. Waardering voor onze dienstverlening kregen we van ondernemers in de toekenning van de titel “MKB vriendelijkste gemeente” van Limburg van het jaar 2021. Met de opening van de N280 heeft de bereikbaarheid van Roermond een flinke impuls gekregen. Mede dankzij het programma ‘Beter met Minder’ is het gelukt de kwaliteit van zorg voor onze inwoners te verbeteren binnen de financiële kaders. Zorg en ondersteuning is gericht op hetgeen inwoners nodig hebben om mee te kunnen doen in de samenleving. Laagdrempelig en in de buurt. Met de start van Vijf, een samenwerkingsverband tussen vijf zorginstellingen, is hier verder vorm en inhoud aan gegeven. Met de oprichting van Groen en Doen houden we de openbare ruimte in Roermond netjes en bieden we tegelijk betekenisvol werk en een prettige werkomgeving aan 100 mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Op gebied van duurzaamheid heeft de raad in oktober 2021 ingestemd met het zonnepanelenproject Roermond. Juist nu, in een tijd waarin stijgende energielasten leiden tot grote zorgen bij onze inwoners, is het ons gelukt om zonnepanelen voor elk inkomen haalbaar te maken. Na lange voorbereidingen kon begin 2022 eindelijk een positief besluit genomen worden over de nieuwbouw van Roercollege Schöndeln, waarmee Roermond ook op het gebied van onderwijs een lang gewenste stap vooruit kon zetten. Kortom; samen hebben we, ondanks alle uitdagingen, veel voor elkaar gekregen in 2021.

Deze jaarrekening geeft uw raad een beeld van de inkomsten en de uitgaven in 2021. Zoals u kunt zien zijn de resultaten van de jaarrekening financieel positief. Tegelijk blijft het structureel in evenwicht brengen van de begroting ook de komende jaren nog de nodige aandacht vragen van college en raad.

Tot slot spreken wij een groot woord van dank uit aan de leden van de raad, de medewerkers en iedereen die - ondanks de beperkingen van COVID-19 – zich vol heeft ingezet voor onze stad. De coronacrisis, de hoogwatercrisis en het recent ontstane conflict in Oekraïne hebben ons nog meer doen beseffen dat leven in vrijheid en veiligheid van onschatbare waarde is.

College van burgemeester en wethouders

1.

Leeswijzer

Leeswijzer

Dit zijn de jaarstukken 2021 van de gemeente Roermond. Deze jaarstukken zijn de verantwoording van het college aan de raad over het gevoerde beleid en beheer.

De jaarstukken hebben dezelfde opzet als de programmabegroting. In het eerste deel, het jaarverslag, staat het gevoerde beleid centraal en de gerealiseerde baten en lasten per programma. Het tweede deel, de jaarrekening, bevat de financiële verantwoording.

In de financiële analyse krijgt u op hoofdlijn inzicht in het financiële resultaat 2021, de grootste afwijkingen en de financiële positie. Over de resultaten op de kredieten in 2021 bent u geïnformeerd via de kredietrapportage. In de programmaverantwoording zijn de voornemens zoals opgenomen in de begroting 2021, afgezet tegen de realisatie in 2021. In de programmaverantwoording is een rapportagegrens voor financiële afwijkingen van grofweg € 100.000 aangehouden. Waar achter een getal een N staat, is sprake van een nadeel. Waar achter een getal een V staat, is sprake van een voordeel.

Bij de beoogde en bereikte resultaten wordt er in de jaarstukken gewerkt met kleurindicaties. Hiervoor worden de kleuren groen (gerealiseerd), oranje (deels gerealiseerd) en rood (niet gerealiseerd) gebruikt.

	Speerpunt is volledig gerealiseerd. Alles is volgens planning verlopen. Dit blijkt uit...
	Speerpunt is gedeeltelijk gerealiseerd. Dit blijkt uit...
	Speerpunt is niet gerealiseerd. Oorzaak is...

Met het toevoegen van de kleurindicaties maken we visueel wat er tekstueel al staat zodat in één oogopslag inzichtelijk is welke beoogde resultaten zijn gerealiseerd.

Voor de gemeente is het verplicht in het jaarverslag zeven paragrafen op te voeren: lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid. De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de financiële aspecten van de jaarrekening. Het gaat met name om de beleidslijnen voor beheersmatige aspecten die grote financiële gevolgen kunnen hebben en/of van belang zijn voor het realiseren van de programma's. Deze informatie komt in de jaarrekening veelal versnipperd voor en is daardoor minder inzichtelijk voor de gemeenteraad. Het is de bedoeling van de paragrafen dat de raad de juiste en integrale informatie krijgt om de kaderstellende en controlerende rol ook op de beheersmatige aspecten waar te maken.

Corona is een gebeurtenis die niet aan een programma of taakveld is toe te rekenen, maar wel betrekking heeft op de gehele gemeente en op veel programma's en taakvelden. In hoofdstuk 2 van het jaarverslag wordt daarom ingegaan op de inhoudelijke en financiële effecten van het coronavirus.

2.

Corona

Corona

In de aanpak van de coronacrisis in het afgelopen jaar hebben we laten zien dat we alert en adequaat kunnen handelen bij het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en het uitvoeren van rijksregelingen. Inwoners, ondernemers en organisaties konden erop rekenen dat de gemeente, binnen de gestelde kaders, de helpende hand bood daar waar het nodig was.

Het afgelopen jaar zijn de genomen maatregelen gericht op helpen, ondersteunen en het bieden van perspectief. Zo zijn er maatregelen getroffen ter ondersteuning van de culturele infrastructuur, sportinstellingen en de sociaal-maatschappelijke en economische infrastructuur. Ook zijn er specifieke maatregelen getroffen voor ondernemers zoals belastingmaatregelen en uitbreidingsmogelijkheden in de openbare ruimte.
Onze aanpak was gericht op het bestrijden van de crisis. Daarbij zijn actuele ontwikkelingen nauwgezet gevolgd en hebben daar waar nodig geleid tot kort cyclische interventies. Daarbij is gebruik gemaakt van de middelen die beschikbaar zijn gesteld in het coronafonds en de middelen van het Rijk voor dit doel.

Het coronafonds is in het afgelopen jaar ingezet om de volgende doelen te bereiken:
1. Om maatregelen te nemen voor het realiseren van de 1,5 meter maatschappij in de Openbare ruimte of innovaties in het kader van “het nieuwe normaal” en de periode na COVID 19.
2. Ondersteuning van organisaties (rechtspersonen) die door de coronacrisis nadelige effecten ondervinden (noodfonds) , waarvoor de organisaties geen beroep kunnen doen op andere steunmaatregelen (Verordening Coronafonds).
3. De gederfde inkomsten voor de begroting 2020 van de gemeente Roermond op te vangen die rechtstreeks verband houden met de coronacrisis.

Op de peildatum 31 december 2021 zijn er in totaal 219 aanvragen ingediend die betrekking hebben op de onderdelen 1 (8 aanvragen) en 2 (211 aanvragen) van het fonds.

Om de mogelijke gevolgen van deze pandemie te kunnen volgen, zowel op de korte als op de middellange termijn, is er in het afgelopen jaar een aantal malen een impact analyse uitgevoerd. Daarbij zijn de terreinen die mogelijk worden geraakt als gevolg van deze pandemie gekoppeld aan Roermondse data. Het beeld dat daarbij naar voren kwam was dat, aan de hand van de op dat moment beschikbare cijfers, de maatschappelijke impact van de pandemie minder ernstig leek dan verwacht. Er is daarbij steeds rekening mee gehouden dat mogelijke effecten van de pandemie pas later zullen optreden c.q. dat sommige ontwikkelingen zich in de loop van de tijd nog zullen uitkristalliseren. Dit sluit aan bij het beeld dat uit landelijke onderzoeken naar voren kwam, waarbij er ook aandacht werd gevraagd voor het feit dat er een grote groep burgers in het publieke domein is die door hun kwetsbare positie hard wordt geraakt door de gevolgen van COVID-19. De algemene teneur overheerst dat door de crisis sommige maatschappelijke kwetsbaarheden die al voor de crisis bekend waren, zijn uitvergroot.

Als gemeente willen we samen met onze stakeholders voorbereid zijn op de mogelijke gevolgen van de crisis op de langere termijn. Daarbij is onze inzet erop gericht dat we commitment creëren voor een gezamenlijke visie, de ideeën en de aanpak en zijn daarbij op zoek gegaan naar voldoende en competente partners. Daarbij hebben we de veerkracht van onze gemeente benut door krachten te bundelen en gebruik te maken van de aanwezige expertise in onze samenleving en onze organisatie. Handelen in onzekerheid betekende dat wij als gemeente responsief, wendbaar en slagvaardig moesten optreden.

We zien het als een collectieve opgave om te acteren op de grote gevolgen van Corona op de Roermondse samenleving, ondernemers, (culturele)organisaties, verenigingen en inwoners. Dit betekent dat we de gevolgen en instrumenten op een integrale manier en in samenhang zullen blijven bekijken. Over de volle breedte van het gemeentelijke domein zullen we moeten blijven inspelen op de crisis vanuit onze overtuiging dat als we de energie en de goede intenties bij elkaar brengen we stappen vooruitzetten.

Verloopoverzicht Coronafonds

Het verloop van het coronafonds is als volgt:

PROGRAMMA'S (bedragen in € 1,-)	1,5-meter samenleving	Verordening Coronafonds	Gederfde inkomsten Extra kosten	Totaal
Beschikbaar gesteld in 2020	€ 1.950.000	€ 1.950.000	€ 1.100.000	€ 5.000.000
Rijkscompensaties / extra opbrengsten en meevallers	-	-	€ 1.008.518	€ 1.008.518
Amendementen Kadernota 2022 en Begroting 2022	-/- € 1.355.000	-/- 595.300	-	-/- € 1.950.300
Aanpassingen binnen het fonds	-/- € 370.000	-/- € 600.000	€ 970.000	-
Sub-totaal per onderdeel	**225.000**	**754.700**	**3.078.518**	**4.058.218**
Toekenningen op aanvragen	-/- € 197.751	-/- € 709.380	-	-/- € 907.131
Onttrekkingen t/m 4e kwartaal	-	-	-/- € 2.980.310	-/- € 2.980.310
Beschikbaar per 31 december 2021	**€ 27.249**	**€ 45.320**	**€ 98.208**	**€ 170.777**
Storting Specifieke Uitkering IJs- en zwembaden	-	-	€ 93.871	€ 93.871
Compensatie inkomstenderving 2020 (decembercirculaire 2021)	-	-	€ 1.264.000	€ 1.264.000
Resteert	*€ 27.249*	*€ 45.320*	*€ 1.456.079*	*€ 1.528.648*

Bovenstaand overzicht is ontleend aan de raadsinformatiebrief Coronafonds 4e kwartaal 2021 d.d. 24-02-2022 en was gebaseerd op de voorlopige cijfers. Uit de jaarstukken 2021 blijkt dat een bedrag van afgerond € 25.000 meer beschikbaar is in het Coronafonds.

Op 16 december 2021 heeft uw raad de verwerking van het amendement 21A Begroting 2022 vastgesteld. De drie sporen van het huidige Coronafonds, zoals hierboven weergegeven, zijn verlengd tot 1 april 2022. Daarnaast kunnen eventuele middelen noodzakelijk voor maatregelen in het kader van herstel door het college zo nodig ten laste van het Coronafonds worden gebracht. Tenslotte is besloten om de per 1 april 2022 nog resterende middelen in het Coronafonds te reserveren voor de herstart post-corona conform de Motie Klaar voor de herstart/Kadernota 2022 van 8 juli 2021.

3.

Opgave gericht werken

Opgave gericht werken

De toenemende complexiteit van de samenleving, gekoppeld aan het inzicht dat de gemeente zowel financieel als inhoudelijk niet in staat is alle maatschappelijke uitdagingen het hoofd te bieden, heeft geleid tot een nieuwe sturingsfilosofie, het opgavegericht werken. De essentie van opgavegericht werken is dat onze organisatie zich laat leiden door de inhoud van de opgaven. Het gaat dus om redeneren en organiseren vanuit de opgaven, de maatschappelijke vraagstukken, waarbij per opgave wordt gezocht naar de passende aanpak. Deze maatschappelijke opgaven worden in samenwerking vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid met externe actoren gedefinieerd en gerealiseerd.
We zien dat deze maatschappelijke opgaven steeds vaker een integrale, opgavegerichte aanpak van overheden vereisen, waarbij ook de relatie met samenwerkingspartners en inwoners verandert. Deze snel veranderende omgeving maakt het noodzakelijk dat onze organisatie mee verandert en daarmee door ontwikkelt.

In het afgelopen jaar zijn we de dialoog gestart met onze externe stakeholders. We constateren dat er bij onze stakeholders een grote bereidheid bestaat om aan deze gesprekken deel te nemen.
De deelnemers aan deze gesprekken zijn vrij eenduidig als het gaat over de verwachting die zij hebben bij de rol, taak en verantwoordelijkheden van de gemeente. Zij brengen naar voren dat er behoefte is aan een taakvolwassen gemeente. Een gemeente die zorgt voor de verbinding en samenhang tussen de partijen en de regie neemt. Een gemeente die werkt vanuit vertrouwen en consistent en consequent is in haar handelen. Men verwacht van de gemeente lef om richting te bepalen en uit te leggen (niet opleggen) waarom er voor deze richting wordt gekozen. Daarbij zal de uiteindelijke opgave in gezamenlijkheid en onder regie van de gemeente moeten worden bepaald. Het initiatief om hierover het gesprek te voeren ligt daarbij niet alleen bij de gemeente maar ook bij de samenwerkingspartners.

We zien dat opgave gericht werken in de dagelijkse praktijk betekent dat we stap voor stap ontdekken hoe de nieuwe rollen van en de spelregels tussen de gemeente (als opdrachtgever en deels zelf uitvoerder) en maatschappelijke instellingen (als opdrachtnemer, als kennispartner en/of concurrent) zich verhouden. We hebben de ruimte nodig om te kunnen experimenten. We zijn het lerende deel van de organisatie, waarbij de focus ligt op de persoonlijke ontwikkeling en het benutten van talenten van medewerkers. Stap voor stap creëren we een creatieve werkomgeving waarin medewerkers zich kunnen ontplooien en waarin zij een bijdrage leveren en tastbare resultaten van hun werk zien.

Snel inspelen op veranderingen en aanpassingen doen in je aanpak, zijn essentieel om effectief opgavegericht te werken. Opgave gericht werken vraagt om kort cyclisch werken. Kort cyclisch werken heeft een belangrijk voordeel: je kunt prioriteiten bijstellen en zelfs tussentijds stoppen als dat nodig blijkt te zijn. In dit kader focussen we ons meer en meer op datgene wat op dat moment het meest toegevoegde waarde oplevert.

We hebben het afgelopen jaar ervoor gekozen om de beide ontwerp clusters op te heffen en over te gaan tot het inrichten van 6 opgave teams. Met het inrichten van een nieuwe structuur zijn we er nog niet. Opgavegericht werken vraagt ook om ander gedrag. Het vraagt medewerkers die in staat zijn om rondom opgaven, en daaruit voortvloeiende programma’s en projecten, samen te werken met collega’s van andere afdelingen en met inwoners en externe partijen. We hebben daar het afgelopen jaar samen met de medewerkers in geïnvesteerd.

We ontwikkelen ons stap voor stap hetgeen betekent dat we op basis van de situatie en het resultaat van een stap we de volgende stap bepalen op basis van de gezamenlijk bepaalde prioriteiten. Dit maakt wendbaarheid en inspelen op de feitelijke situatie en onvoorziene omstandigheden mogelijk en de kans op succes groter.

Jaarverslag 2021

4.

Analyse rekeningresultaat

Analyse rekeningresultaat

Ieder jaar bij de jaarrekening kijken we terug op onze financiën en beoordelen we ons financiële beleid. In de jaarstukken 2021 leest u hoe we met onze middelen zijn omgegaan; wat we hebben bereikt, wat we daarvoor hebben gedaan en wat dat heeft gekost en wat dat betekent voor onze financiële positie.

De jaarstukken hebben dezelfde opzet als de programmabegroting. In het eerste deel, het jaarverslag, staat het gevoerde beleid centraal en de gerealiseerde baten en lasten per programma. Het tweede deel, de jaarrekening, bevat de financiële verantwoording.

In dit hoofdstuk wordt op hoofdlijn inzicht gegeven in het financieel resultaat over 2021 van de gemeente Roermond, de grootste afwijkingen en de financiële positie.

Resultaat 2021

We sluiten het jaar 2021 af met een gerealiseerd resultaat van € 10.233.540 voordelig. De raad neemt op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een besluit over het bestemmen van het gerealiseerde resultaat. Hierna wordt dat verder toegelicht.

Samengevat ziet het resultaat van 2021 er als volgt uit:

Financieel resultaat jaarrekening 2021 (bedragen x € 1.000)

Resultaat 2021	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	205.967	215.776	**9.809 V**
Mutaties in reserves	22.207	22.632	**425 V**
Gerealiseerd resultaat			**10.234 V**
Saldo voorgestelde resultaatbestemmingen			**4.175**
Gerealiseerd resultaat na voorgestelde resultaatbestemmingen			**6.059 V**

Uit de tabel blijkt dat het gerealiseerde resultaat - na verwerking mutaties in reserves € 10.233.540 bedraagt. Voorgesteld wordt om in totaal € 4.175.446 te bestemmen voor nog uit te voeren activiteiten in 2022 en volgende jaren. Daarna resteert een positief resultaat van € 6.058.094. Dit positieve saldo komt ten gunste van de algemene reserve.

Het gerealiseerd resultaat wordt nog geanalyseerd op eventuele structurele budgettaire effecten. Daar waar hier sprake van is zullen deze worden meegewogen bij de opstelling van de kadernota 2023 en de meerjarenbegroting 2023-2026.

Resultaat per programma

Bij de begroting 2021 zijn we gestart met een tekort van ruim € 3.592.000. Na verwerking van de bestuursrapportage en vastgestelde begrotingswijzigingen is het begroot saldo 2021 uitgekomen op een tekort € 2.433.000. Het gerealiseerd resultaat (resultaat na mutaties in reserves) over het jaar 2021 bedraagt € 10.233.540 positief. Ten opzichte van een begroot negatief resultaat van € 2.433.000 is dit een verschil van afgerond € 12.666.540.

Resultaat 2021 ten opzichte van gewijzigde begroting 2021 (bedragen x € 1.000)

Resultaat 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting Bedragen x € 1.000	Gewijzigde begroting 2021	Realisatie 2021	Afwijkingen ten opzichte van de begroting
Totale lasten	215.872	205.967	9.905
Totale baten	208.793	215.776	6.983
Totaal saldo van baten en lasten	**7.079 N**	**9.809 V**	**16.888**
Mutaties in reserves	4.646 V	425 V	4.221
Gerealiseerd (netto)resultaat*	**2.433 N**	**10.234 V**	**12.667**

** In dit resultaat is nog geen rekening gehouden met resultaatbestemmingen.*

De afwijkingen ten opzichte van de begroting (na wijziging) die we zien op de lasten, baten en mutaties reserves, zijn als volgt over de programma's verdeeld:

PROGRAMMA'S	AFWIJKINGEN			
Bedragen x € 1.000	Lasten	Baten	Reserves	Afwijkingen ten opzichte van de begroting
1. Zorgzame gemeente	209 V	3.962 V	4.304 N	133 N
2. Inclusieve samenleving	378 V	365 V	373 N	370 V
3. Goed onderwijs	909 V	198 N	--	711 V
4. Kansen voor klimaat	138 V	8 V	--	146 V
5. Goede leefomgeving	1.624 V	1.051 V	--	2.675 V
6. Toekomstbestendige stad	661 V	280 V	--	941 V
7. Ruimte en wonen	2.276 V	984 N	457 V	1.749 V
8. Levendige stad	867 V	199 V	--	1.066 V
9. Veilige stad	344 V	213 N	--	131 V
10. Moderne gemeente	706 V	142 V	--	848 V
Overzichten	1.791 V	2.372 V	--	4.163 V
Totaal				**12.667**

NB: een nadeel op reserves betekent dat ten opzichte van de begroting meer is gestort in de reserve ten laste van de exploitatie of minder is onttrokken uit de reserve ten gunste van de exploitatie.

Het jaarrekeningresultaat is de optelsom van de resultaten op de diverse programma's en producten en bestaat uit zowel positieve als negatieve afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. In de programmaverantwoording vindt u per programma een nadere inhoudelijke toelichting op de realisatie van het programma en de financiële resultaten. Onderstaand duiden we vooral de belangrijkste afwijkingen:

- Het nadelig resultaat van € 133.000 binnen programma 1 Zorgzame gemeente wordt voornamelijk veroorzaakt door een voordeel op de TOZO regeling (€ 264.000), een extra storting in de voorziening dubieuze debiteuren (€ 904.000) en een voordeel op de budgetten van jeugdzorg plus (€ 604.000).
- Programma 2 Inclusieve samenleving vertoont een overschot van € 370.000. In 2021 is € 100.000 toegekend voor het wijken- en kernenbeleid. Dit bedrag wordt voor het grootste deel (€ 92.000) in 2022 ingezet. Daarnaast is minder ingezet voor de beleidsregel Corona Vrijwilligers organisaties (€ 121.000). Verder is er binnen het product Wijkontwikkeling en wijkbeheer sprak van een aantal kleinere afwijkingen (€ 124.000).
- Het voordelig resultaat van programma 3 Goed onderwijs bedraagt € 711.000. De specifieke uitkering Voor- en vroegschoolse educatie is hoger vastgesteld. Hierdoor zijn minder eigen middelen ingezet (€ 201.000). Door Corona is minder schoolvervoer ingezet waardoor minder kosten zijn gemaakt (€ 120.000). Daarnaast zijn door Corona minder inspecties door de GGD uitgevoerd dan regulier. Dit leidt tot een incidenteel overschot op dit budget (€ 86.000). Met de vaststelling van het IHP is duidelijkheid gekomen over renovatie, (ver-)nieuwbouw of anderszins. Mede daardoor zijn in 2021 minder kosten gemaakt (€ 126.000).
- Het voordelig saldo van € 146.000 bij programma 4 Kansen voor Klimaat komt vooral doordat nog geen subsidie is verleend uit het Duurzaamheidsfonds (€ 50.000) en er aan het programma een lagere doorberekening van salariskosten is (€ 40.000).
- Programma 5 Goede leefomgeving sluit met een voordelig saldo van € 2.675.000. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn lagere kapitaallasten (€ 569.000), de lagere kosten van contracten voor groenonderhoud en reiniging van de openbare ruimte (€ 325.000) en een daling van de kosten van afvalverwerking (€ 657.000). Verder zijn minder uitgaven gedaan aan verkeersvoorzieningen (€ 239.000) is er een lagere doorberekening van salariskosten aan het programma (€ 292.000) en vallen de kosten van havens en waterpartijen per saldo lager uit omdat geen toevoeging aan de voorziening baggeren is gerealiseerd € 564.000).
- Het saldo van programma 6 Toekomstbestendige stad is € 941.000 voordelig. Vanwege alle Coronabeperkingen hebben weinig tot geen evenementen plaatsgevonden waardoor een voordeel is ontstaan op de uitvoeringskosten (€ 122.000). Daarnaast zijn de kosten van The Passion aanzienlijk lager uitgevallen € 224.000). Tevens is er door de afrekening van het project Vitale stad, nog een subsidie van € 534.000 ontvangen.
- Het voordelig resultaat van € 1.750.000 van programma 7 Ruimte en wonen is vooral het gevolg van de vertraagde oplevering van software voor VTH en lagere inhuur voor de uitvoering van VTH-taken (€ 437.000) en de administratieve correcties van verwerking van grondtransacties met betrekking tot het Waterschapskantoor (€ 438.000). Verder is er een onderbesteding op het beschikbare budget voor uitvoering regie faciliterend grondbeleid (€ 565.000) en vallen de kapitaallasten lager uit (€ 106.000).
- Programma 8 Levendige stad sluit met een voordelig resultaat van € 1.066.000. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de in 2020 ontvangen rijksmiddelen voor de ondersteuning van de culturele infrastructuur (€ 82.000) en de per saldo lagere kosten van sportbeleid en activering en sportaccommodaties als gevolg van corona en ontvangst van compensatiemiddelen van het rijk en SPUK 2021 (€ 428.000). Daarnaast is er een vrijval van de voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties (€ 258.000).
- Het saldo van programma 9 Veilige stad is € 131.000 voordelig. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een aantal (relatief) kleinere verschillen binnen het product Sociale veiligheid.
- Het voordelig resultaat van € 848.000 bij programma 10 Moderne gemeente wordt veroorzaakt door een vrijval van de voorziening voor wethouderspensioenen (€ 461.000), lagere doorberekende salariskosten (€ 126.000) en het voordeel op leges (€ 85.000).
- Het voordeel van € 4.163.000 op het totaal van de overzichten is vooral het gevolg van de positieve bijstellingen van de algemene uitkering in de Decembercirculaire 2021 (€ 2.031.000). Daarnaast is er een verschil in de verantwoording van personeelskosten (€ 635.000), is het budget voor transitiekosten organisatieontwikkeling nog niet volledig ingezet (€ 337.000) en is er een onderschrijding van de budgetten voor de gebouwen Stadhuis en Stadskantoor (€ 339.000).

Overschrijdingen van de lasten op programmaniveau zijn volgens het controleprotocol dat door de gemeenteraad is vastgesteld onrechtmatig, tenzij het kostenoverschrijdingen zijn die passen binnen het gemeentelijke beleid, kostenoverschrijdingen zijn die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten of kostenoverschrijdingen zijn bij open einderegelingen. Deze overschrijdingen worden door de accountant niet bij de beslissing betrokken of al dan niet een goedkeurende controleverklaring kan worden gegeven. Voorwaarde is wel dat deze kostenoverschrijdingen goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen. In de analyse van de begrotingsrechtmatigheid (zie overzicht 8.4.3) wordt hiervan een nadere onderbouwing gegeven.

Stand van de algemene reserve

Hiervoor gaven we aan dat 2021 wordt afgesloten met een voordeel van € 10.233.540. Dit bedrag wordt gestort in de algemene reserve. Daar staat tegenover dat de voorstellen voor resultaatbestemming onttrekkingen uit de algemene reserve met zich meebrengen. Voorgesteld wordt om middelen die in 2021 niet zijn uitgegeven via de algemene reserve over te hevelen naar 2022.

Het verloop van de algemene reserve is hierdoor als volgt:

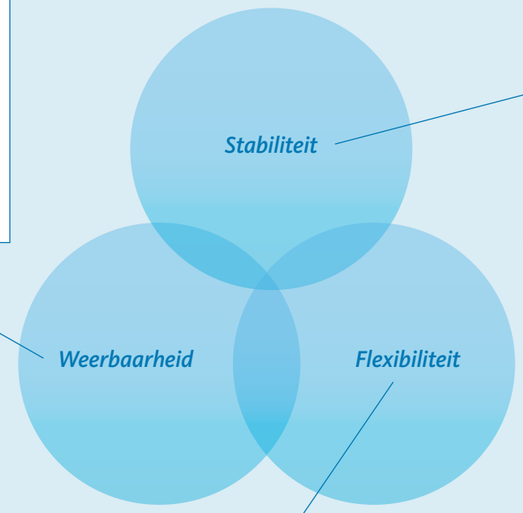
Stand algemene reserve	Bedrag
Stand voor resultaatbestemming (31-12-2021)	€ 12.358.000
• Storting voordelig saldo 2021	€ 10.234.000
• Onttrekking in verband met bestemmingsvoorstellen	€ 4.175.000
Stand na resultaatbestemming	**€ 18.417.000**

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting 2022 is het minimum van de algemene reserve opnieuw bepaald. Op basis van het benodigde weerstandsvermogen is het minimum van de algemene reserve bepaald op € 12,3 miljoen.

Financiële positie

Een gezonde financiële positie is belangrijk voor zowel het Roermond van nu, als het Roermond van de toekomst. De financiële positie van de gemeente kunnen we vanuit drie aspecten beoordelen die hieronder in een schema staan weergegeven. De hierbij gebruikte kengetallen worden (gedeeltelijk) ontleent aan *waarstaatjegemeente.nl.* Deze beoordeling sluit aan op de voorgeschreven kengetallen zoals opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De **financiële weerbaarheid** geeft aan in hoeverre Roermond op lange termijn kan blijven voldoen aan haar verplichtingen. Dit komt vooral tot uitdrukking in het weerstandsvermogen en de solvabiliteitsratio van de gemeente.

De **financiële stabiliteit** geeft de mate aan waarin Roermond haar financiële positie in evenwicht weet te houden. Deze stabiliteit komt tot uitdrukking in de exploitatie (saldo van baten en lasten), de balans (ratio's) en de liquiditeitsbegroting van de gemeente.

De **financiële flexibiliteit** geeft inzicht in de mate waarin de gemeente snel accenten kan verleggen binnen de exploitatie. Oftewel de mate waarin de gemeente in enig jaar snel kan reageren op veranderingen en behoeften, ambities en doelstellingen. Belangrijk aspect betreft de classificatie van de baten en lasten als structureel c.q. vast of incidenteel c.q. variabel. Daarnaast geeft de mate waarin de gemeente langdurig verplichtingen is aangegaan, inzicht in de financiële weerbaarheid.

Financiële stabiliteit

Een duurzaam financieel beleid houdt onder andere in dat de gemeentelijke voorzieningen op peil blijven en de gemeentelijke lasten voor burgers niet te veel stijgen. Zij moeten niet voor financiële verrassingen komen te staan. De stabiliteit komt terug in verschillende onderdelen van de financiële positie van de gemeente Roermond.

De schuldenlast zegt meer over de financiële positie van gemeenten dan de hoogte van het eigen vermogen, stelt de VNG. Om de financiële positie te kunnen beoordelen, gebruiken we in de praktijk verschillende ratio's.

Kengetallen financiële stabiliteit	2019	2020	2021	Norm
Solvabiliteitsratio	26,1 %	23,6	**23,7**	> 20%
Herfinancieringsrisico (renterisiconorm)	3,4%	3,4%	**3,5%**	< 20%
Kasgeldlimiet	5,2%	2,97%	**4,15%**	< 8,5 %
Voldaan aan de norm kasgeldlimiet?	ja	ja	**ja**	
Primair begroot exploitatiesaldo huidig jaar positief?	nee	nee	**nee**	ja
Gerealiseerd exploitatiesaldo huidig jaar positief?	ja	ja	**ja**	ja
Structureel begrotingsevenwicht?*	ja	ja	**ja**	ja

** structureel begrotingsevenwicht op basis van de meerjarenbegroting desbetreffende jaar..*

- *Solvabiliteitsratio*
  De solvabiliteitsratio geeft de mate aan waarmee de gemeentelijke bezittingen zijn betaald met eigen middelen. Anders gezegd: het aandeel van het eigen vermogen in het totaal vermogen. Hoe hoger de verhouding eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen hoe gezonder de gemeente. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 30% en 80%. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%. Roermond bevindt zich met een solvabiliteitsratio van 23,7 % tegen de ondergrens van wat als een financieel gezonden situatie wordt beschouwd.

- *Herfinancieringsrisico*
  Het herfinancieringsrisico (‘renterisiconorm’, zie paragraaf Financiering) geeft aan welk deel van de leningen we in een bepaald jaar moeten herfinancieren. Bij een hoog percentage bestaat het risico dat we tegen een hogere rente moeten lenen en dat daardoor de rentelasten in de exploitatie toenemen (in het geval van rentestijgingen). Bij een rentedaling ontstaat er juist ruimte. Wettelijk is bepaald dat het percentage van de leningen dat in enig jaar moet worden geherfinancierd lager moet zijn dan 20% van het begrotingstotaal. Een percentage onder 20% is voldoende, daarboven is onvoldoende. Roermond scoort bij deze indicator zeer goed, aangezien we bij het aantrekken van middellange geldleningen steeds streven naar een grote spreiding in de totale toekomstige rente- en aflossingsverplichtingen per jaar.

- *Kasgeldlimiet*
  Dit is eveneens een wettelijke norm. De kasgeldlimiet stelt dat de gemiddelde vlottende schuld, over drie maanden gezien, voor een gemeente maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mag zijn. Een gemeente mag deze limiet maximaal twee kwartalen achter elkaar overschrijden. De gemeente Roermond voldoet aan deze norm. Zie voor een toelichting hierop de paragraaf Financiering.

- *Exploitatiesaldo*
  Voor het kengetal of het exploitatiesaldo van het huidig jaar positief is, is gekeken naar de uitkomst van de begroting van het betreffende jaar.

- *Begrotingsenwicht*
  De indicator of de exploitatiesaldi de komende 4 jaar naar verwachting positief zijn, geeft aan of er sprake is van een sluitende meerjarenbegroting. Voor de jaarstukken 2020 is dit beoordeeld door te kijken naar de uitkomst van de programmabegroting 2021-2024 bij het onderdeel structureel en reëel evenwicht.

Financiële flexibiliteit

Hieronder gaan we in op de flexibiliteit van de gemeentelijke exploitatie en balansposities. De kengetallen in de tabel geven inzicht in de mate waarin Roermond op korte termijn accenten kan verleggen. Denk hierbij aan ‘ruimte’ binnen de exploitatie, structurele lasten en baten versus incidentele lasten en baten en de onbenutte belastingcapaciteit.

Kengetallen financiële flexibiliteit	2019	2020	2021	Norm
Nettoschuldquote	60%	55%	**49,69%**	< 100%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	58%	53%	**50,27%**	
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	**0%**	> 0%
Belastingcapaciteit	90,3 %	89,7%	**89,9%**	Landelijk gemiddelde

- *Netto schuldquote*
  De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van een gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Daarnaast zegt het kengetal ook wat over de flexibiliteit van de begroting. Hoe hoger de schuld is, hoe meer kapitaallasten er zijn (rente en aflossing) waardoor een begroting minder flexibel wordt.
  In het BBV heeft de wetgever geen normen opgelegd. De VNG adviseert voor de netto schuldquote 130% als maximumnorm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Er is dan sprake van een zeer hoge schuld. Het licht staat dan op rood. Maar al bij een netto schuld die 100% van de inkomsten te boven gaat, springt het licht op oranje.
  Op basis van de cijfers per 31-12-2021 ligt de netto schuldquote net onder de 50%. Wel neemt de schuldquote in meerjarig perspectief toe (begroting 2022) door het aantal geplande investeringsprojecten maar blijft voldoende binnen de bandbreedtes om te spreken van een gezonde situatie.

- *Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen*
  Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terugbetaald worden geeft dit kengetal inzicht in wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen. Het aandeel doorgeleende gelden is voor Roermond relatief beperkt waardoor de uitkomst van dit kengetal nauwelijks afwijkt van de netto schuldquote. Dit geeft aan dat het ‘terugbetalingsrisico’ gering is.

- *Structurele exploitatieruimte*
  Voor de beoordeling van de financiële positie is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Structurele baten zijn bijvoorbeeld de algemene uitkering en de opbrengst OZB. Een positief percentage bij de structurele exploitatieruimte betekent dat onze structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van leningen) te dekken. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. De uitkomst op deze indicator geeft aan dat de structurele baten ontoereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

- *Belastingcapaciteit:*
  De belastingcapaciteit geeft de mate aan waarin de lokale lasten, en hiermee de gemeentelijke baten, eventueel kunnen worden verhoogd om financiële tegenvallers op te kunnen vangen of om ruimte voor nieuw beleid te creëren. Onze woonlasten bedragen 89,9% van het landelijk gemiddelde. Ten opzichte van het landelijk gemiddelde hebben we dus nog voldoende ruimte om de woonlasten te verhogen. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat feitelijk alleen het onderdeel OZB verhoogd kan worden, omdat wij bij de tariefstelling voor riool- en afvalstoffenheffing uitgaan van 100% kostendekkendheid.

Financiële weerbaarheid

Naast de financiële positie in de balans staat de gemeente bloot aan externe factoren zoals bezuinigingen vanuit het Rijk en claims. Een belangrijke graadmeter voor de financiële positie, vanuit het oogpunt van weerbaarheid, is het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente Roermond in staat is om financiële tegenvallers op te vangen.

Wij drukken het weerstandsvermogen uit in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het weerstandsvermogen toereikend is. Voor de waardering van de weerstandsratio wordt gebruik gemaakt van de normtabel die door de Universiteit van Twente is ontwikkeld.

Weerstandsratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft naar een minimaal gewenste ratio van 1,4. Met de cijfers per 31-12-2021 is de weerstandsratio 2,8. Uitgaande van een minimaal gewenste ratio en afgezet tegen de normeringstabel is de weerstandscapaciteit hiermee uitstekend. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing is dit verder toegelicht.

Beoordeling kengetallen in relatie tot de financiële positie

De signaalwaarden van de kengetallen geven aan dat financiële positie van de gemeente Roermond tegen de ondergrens aan begint te lopen. Hoewel de verhouding schuldenlast / eigen middelen nog (ruim) binnen de bandbreedte blijft, zakt de solvabiliteitsratio richting ondergrens van wat nog als een financieel gezonde situatie wordt beschouwd. In de begroting 2022 is ook onderkend dat de solvabiliteit (en daarmee ook de weerstandscapaciteit) van de gemeente onder druk staat. Met ‘Klaar voor de herstart’ en de hierin gekozen oplossingsrichtingen is ingezet op een verbetering van de financiële positie en versterking van de vermogenspositie. Overigens leert de ervaring dat kengetallen aan schommelingen onderhevig kunnen zijn. De feitelijke ontwikkelingen in het begrotingsjaar (bijv. wijzigingen in investeringsvolume) kunnen anders zijn dan begroot waardoor het solvabiliteitspercentage schommelt.

Onze belastingdruk is relatief laag ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Ook het weerstandsvermogen scoort ruim boven de minimaal gewenste ratio van 1,4. Vooralsnog veronderstellen wij dat er voldoende ruimte is om financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening.

5.

Programma-verantwoording

Roermond van Iedereen

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een inclusieve en zorgzame samenleving. Iedereen krijgt de kans om zich te ontwikkelen en deel te nemen aan de samenleving. Waar dat niet vanzelfsprekend is, spant de gemeente zich in zodat iedereen kan meedoen op zijn of haar manier. Goede zorg, gezonde leefstijl, financiële zelfredzaamheid, goed onderwijs en werk zijn hiervoor belangrijke uitgangspunten. We maken Roermond toegankelijk voor iedereen en bevorderen ontmoetingen tussen onze inwoners.’

Het thema “Roermond van Iedereen” bevat de volgende programma’s:

1. Zorgzame gemeente
   - Beter met Minder (strategische opgave)
2. Inclusieve samenleving
3. Goed onderwijs

Programma 1

Zorgzame gemeente

Producten:
Onder het programma “Zorgzame gemeente” brengen wij de volgende producten samen:

a) Informatie, advies en toeleiding

b) Maatschappelijke ondersteuning

c) Jeugdzorg

d) Arbeidsmarkt en participatie

e) Armoede, Inkomensregelingen en schuldhulpverlening

f) Preventie en Gezondheid

Beleidskaders:
- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader Sociaal Domein Midden-Limburg Oost 2020-2028 (2019).
- Plan Versnelling transformatie jeugd ‘Doorbreek de cirkel in regie’ (2017).
- Visienota Jeugdhulp Midden-Limburg West en Oost (2013).
- Beleidsplan Armoedebeleid ‘Roermond, samen actief tegen armoede’ (2016).
- Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid ‘Roermond, samen actief tegen armoede’ (2017).
- Kadernota regionaal arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg (2012).
- Visienota werken naar vermogen in Midden-Limburg (2012).
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2017-2020) ‘Weg uit de schulden’.
- Economische visie Roermond (2017).
- Roermond Gezond, Preventie- en gezondheidsbeleid 2017-2021 (2017).

Verbonden partijen:
- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
- Omnibuzz
- Westrom

Strategisch doel programma

Inwoners leven gezond en ervaren hun gezondheid als positief. Wie langer gezond leeft, heeft minder maatschappelijke ondersteuning en intensieve zorg nodig en is beter in staat bij te dragen aan het maatschappelijk leven (werk, school, gezin, omgeving, et cetera).

We streven naar een sterke samenleving waarin iedereen zo volledig en volwaardig mogelijk mee kan doen en eigen regie heeft over zijn/haar leven. De gemeente investeert in preventie en een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig leven. Wanneer het zelfstandig leven (even) niet lukt, voorzien wij in een netwerk van passende laagdrempelige en/of geïndiceerde voorzieningen. We bevorderen burgerkracht en een zelfredzame samenleving, we geven advies en voorlichting en begeleiden naar de juiste vorm van hulp en ondersteuning.

De transformatie in het sociaal domein is verder doorgezet en in de aanpak kijken we breed naar de ondersteuningsbehoefte van inwoners met een zorgvraag. Daarbij betrekken we alle leefdomeinen zoals gezondheid, onderwijs, werk en inkomen.
Met partners geven wij binnen de gestelde kaders uitvoering aan de decentralisaties in het sociaal domein, waarbij wij adequate zorg en ondersteuning bieden aan de mensen die het nodig hebben.

Het programma ‘Beter met Minder’ heeft als doel de kwaliteit van zorg voor onze Roermondse inwoners te verbeteren. Daarmee willen we tegelijkertijd een kostenreductie realiseren. Het programma omvat een aantal projecten en is tegelijkertijd veel breder dan sec die projecten. Het programma biedt een basis voor het denkkader om onze werkwijze binnen het sociaal domein tegen het licht te houden. Nieuwe projecten staan logischerwijs al in het teken van ‘Beter met Minder’; zij dienen een maatschappelijke impact te creëren tegen lagere kosten. Vanuit dit denkkader herijken we ook onze bestaande uitvoeringstaken op integrale wijze over de verschillende beleidsterreinen.

Wat willen we bereiken

We beschermen en bevorderen de gezondheid van de bevolking als geheel, van specifieke risicogroepen, van jeugd en van ouderen zoals bedoeld in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Vanuit de visie van ‘positieve gezondheid’ werken wij aan het bevorderen van de gezondheid van onze inwoners, zodat zij actief mee kunnen doen in de samenleving en minder gebruikmaken van hulp en ondersteuning.

Roermondenaren die ondersteuning nodig hebben, kunnen rekenen op goede zorg. Hierbij doen zij in eerste instantie een beroep op familie, vrienden of de eigen omgeving. Roermondenaren kunnen een beroep doen op geïndiceerde voorzieningen als de eigen omgeving of algemene voorzieningen onvoldoende oplossing biedt.

De gemeente Roermond streeft naar een goed functionerende inclusieve arbeidsmarkt. Een (regionale) arbeidsmarkt waarin vraag en aanbod van arbeid met elkaar in evenwicht zijn en waar plek is voor iedereen die wil en kan werken, dus ook voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. We willen bereiken dat zoveel mogelijk inwoners mee kunnen doen in de samenleving: met werk, op school en stage, met een vrijwilligersbaan of andere vormen van participatie.

We willen dat zo min mogelijk mensen afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering. Het (preventieve) armoedebeleid is erop gericht de financiële zelfredzaamheid van mensen te vergroten om te voorkomen dat mensen in de armoede terecht komen. Inwoners die niet een eigen inkomen kunnen genereren en ook geen vermogen hebben, kunnen een beroep doen op de sociale voorzieningen van de gemeente (onder andere via de Participatiewet en bijzondere bijstand).

Onze jeugd krijgt alle kansen. Daarom geven we prioriteit aan het voorkomen van problemen bij kinderen en jongeren. In de jeugdhulp gaan we door met de ingezette ontschotting. De trend van armoede, ongezonde leefstijl, gezondheidsklachten of leerachterstanden die generaties lang in families voorkomen, wordt doorbroken.

We willen kwalitatief goede zorg en ondersteuning bieden, waarbij we binnen het sociaal domein niet meer uitgeven dan we ontvangen van het Rijk. Binnen het programma herbezien we daarom onze aanpak. Zowel ten aanzien van projecten/pilots als de reguliere werkzaamheden. Doel hiervan is om integraal binnen het gehele sociaal domein bij te dragen aan het vergroten van maatschappelijke impact, tegen gereduceerde kosten.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Kansrijke Start*** Het smeden van lokale en regionale `coalities Kansrijke Start’ in Noord- en Midden-Limburg die uitvoering geven aan het programma Kansrijke Start. Dit met als doel ieder kind de best mogelijke start van zijn of haar leven te geven en een optimale kans op een goede toekomst te bieden.	A ***Kansrijke Start*** Eind 2021 staat een sterke samenwerking tussen het sociale en medische domein die zich inzet voor een kansrijke start van kinderen. Inclusief een plan van aanpak over de integrale ketenaanpak met concrete voorstellen op lokale en regionale schaal.	Door middel van het samenwerkingsconvenant Kansrijke Start NML staat er een sterke samenwerking tussen het sociale en medische domein die zich inzet voor een Kansrijke Start van kinderen in Noord- en Midden-Limburg. Inclusief een plan van aanpak over de integrale ketenaanpak met concrete voorstellen op lokale en regionale schaal. Het smeden van de lokale coalitie is vanwege de impact van corona nog niet gelukt. Het gesprek erover is inmiddels opgestart en er is een kerngroep geformeerd voor de verkenning bestaande uit het verloskundig samenwerkingsverband Roermond, Geboortezorg Limburg en er is contact gelegd met de HAGRo Roermond/Herten.
B ***Seniorvriendelijk*** Het realiseren van een seniorvriendelijke gemeente door het opzetten van een seniorvriendelijk netwerk en het uitvoeren van de actieplannen Aanpak eenzaamheid en Dementievriendelijk Roermond.	B ***Seniorvriendelijk*** Een seniorvriendelijk Roermond met bijzondere aandacht voor dementie, eenzaamheid en depressie.	In 2021 is de samenwerking van organisaties binnen de actielijn Aanpak eenzaamheid verder versterkt. Lokale organisaties zijn betrokken en doen wat kan binnen de mogelijkheden. Binnen de actielijn dementievriendelijk Roermond is o.a. de tweejarige Social Trial Sociale Benadering Dementie gestart met verschillende partners. De COVID-19 maatregelen hebben invloed gehad op het al of niet (ten dele) of in aangepaste vorm doorgaan van activiteiten. Om de aanpak goed te kunnen borgen wordt deze de komende twee jaar gecontinueerd.
C ***Regionale Wmo–taken (MO, BW, BMZ, OGGz–preventie)*** Onderzocht wordt hoe de Noord- en Midden- Limburgse samenwerking op de regionale Wmo-taken geoptimaliseerd kan worden, waarbij zeggenschap, transparantie en communicatie de uitgangspunten zijn. Het mogelijk vormen van een nieuw juridisch construct is hier een onderdeel van. Ook wordt hierin het maken van afspraken over de doordecentralisatie van de middelen voor beschermd wonen meegenomen. De maatschappelijke opvang wordt meer flexibel vormgegeven wat waarschijnlijk gaat resulteren in het meer decentraal vormgeven van de opvang in wijken, buurten en kernen in plaats van bij de huidige centrale vormen van opvang.	C ***Regionale Wmo–taken (MO, BW, BMZ, OGGz–preventie)*** Opvang wordt daar geboden waar de kans op herstel voor de burger het meest optimaal is. De Noord- en Midden-Limburgse samenwerking voor de regionale Wmo-taken wordt geoptimaliseerd.	* De gemeenteraad van Roermond heeft op 16 december 2021 positief besloten voor wat betreft het samenwerkingsconstruct. Voorwaarde voor inwerkingtreding van het samenwerkingsconstruct is positieve besluitvorming in alle Noord- en Midden-Limburgse gemeenteraden. Omdat het stuk niet is behandeld in de gemeenteraad van Bergen, is de overbruggingsovereenkomst in werking getreden. De raad is hierover middels een raadsinformatiebrief in kennis gesteld. * Alle woningen voor de gemeente Roermond in het kader van de flexibilisering van de maatschappelijke opvang zijn beschikbaar gesteld door de woningcorporaties. Momenteel worden ze in gereedheid gebracht voor ingebruikname.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
D ***Bijzondere doelgroepen*** Via de uitvoering van het matchingspunt bijzondere doelgroepen wordt gemonitord welke vraag er kwantitatief en kwalitatief ligt ten aanzien van de huisvesting en ondersteuning van bijzondere doelgroepen.	D ***Bijzondere doelgroepen*** Er is inzicht in de vraag naar passende ondersteuning en huisvesting van bijzondere doelgroepen waardoor, waar nodig, staand beleid kan worden aangepast.	We hebben inzicht in de aantallen over het jaar 2021. Ze hebben als input gediend voor de prestatie-afspraken 2022 en zullen ook worden meegenomen in de vraaganalyse rondom de woonvisie.
E ***Arbeidsmarkttoeleiding*** Opstellen van een regionaal jaarplan om de doelstellingen van de Participatiewet te bereiken, op basis van de uitgangspuntennotitie Arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In het jaarplan wordt tevens een kwantitatieve doelstelling opgenomen. Uitvoeren van het plan voor de veranderde Arbeidsmarkt ‘Post Corona aanpak Arbeidsmarkt Midden Limburg’. Dit plan borduurt deels voort op het bestaande actieplan Perspectief op Werk en nieuwe onderdelen die zijn toegevoegd vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt.	E ***Arbeidsmarkttoeleiding*** Meer inwoners zijn in staat om in hun eigen levensonderhoud te voorzien en meer inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben betaald werk, volledig of in deeltijd. In het jaarplan wordt dit geconcretiseerd.	In samenwerking met de partijen in de arbeidsmarktregio (o.a. UWV en onderwijs) is het Jaarplan 2021 gerealiseerd. De evaluatie ligt voor bij de stuurgroep Arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg. De gestelde doelen en beleidstrajecten van het jaarplan in 2021 zijn grotendeels volbracht en/of hebben doorloop naar 2022. Wetgeving Breed offensief op Werk is nog steeds controversieel verklaard, de Tweede kamer neemt na het aantreden van een nieuw kabinet een besluit over de verdere behandeling. De uitvoering van de programma’s Perspectief op Werk en de Post Cororna Aanpak zullen ook in 2022 nog doorlopen. Het betreft middelen van de arbeidsmarktregio waarvan de kosten (inclusief de dekking) doorlopen in 2022.
F ***Perspectief op Werk*** Uitvoeren van het actieplan ’Door inzicht aan de slag’ en in het verlengde daarvan het project `Perspectief op Werk’ met als doel de personeelsvraag van werkgevers om te buigen naar een vraag die we met de doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt kunnen invullen.	F ***Perspectief op Werk*** Profilering van 1.250 werkzoekenden (regiobreed) in het project ‘Door inzicht aan de slag’. Deze aanpak verbreden we in de toekomst naar een grotere doelgroep van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt met als doel ze duurzaam aan het werk te krijgen.	De implementatie van het systeem Paragin heeft inmiddels plaatsgevonden binnen de arbeidsmarktregio. Daarnaast worden vanuit de incidentele middelen projecten uitgevoerd onder de noemers ‘Perspectief op Werk’ en ‘Doe-agenda Post Corona Aanpak’. Hier vallen verschillende projecten onder die zijn gericht op het naar werk begeleiden van mensen en het ondersteunen van werkgevers. We hebben actief ingezet op verschillende doelgroepen die zijn geraakt door de coronacrisis, met daarbij ook extra inzet op ondernemers. In 2022 worden de activiteiten die reeds zijn uitgezet gecontinueerd, opgeschort vanwege daling in behoefte of ondergebracht bij een ander orgaan binnen de arbeidsmarktregio (b.v. RMT / WSP). Daarnaast worden nieuwe projecten opgestart om de resterende middelen optimaal te benutten.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
G ***Doorontwikkeling Participatiewet*** Terugdringen van het tekort van de Sociale Werkvoorziening. Dit is onderdeel van het programma ‘Beter met Minder’. Onderdeel hiervan is doorontwikkeling van de Participatiewet waarbij de nadruk ligt op het realiseren van duurzame arbeidsparticipatie voor mensen met een verminderde loonwaarde. In 2021 wordt het strategieplan voor de Doorontwikkeling van de Participatiewet in uitvoering gebracht.	G ***Doorontwikkeling Participatiewet*** Minder tekorten bij de uitvoering van de Sociale Werkvoorziening. De inzet is om te komen tot zoveel mogelijk dienstverbanden bij private en publieke werkgevers. Dit aangevuld met de mogelijkheid om werknemers te detacheren naar bedrijven en instellingen die als opdrachtgever maar (nog) niet als werkgever willen optreden. Dit resultaat wordt verder geconcretiseerd in het strategieplan.	In mei 2021 zijn de kaders middels een raadsbesluit vastgesteld voor de Doorontwikkeling Participatiewet. Vervolgens is er een kwartiermaker aangesteld .De kwartiermaker heeft een bedrijfsplan opgeleverd voor de oprichting van een nieuwe entiteit ten behoeve van de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet. De daadwerkelijke implementatie van dit nieuwe Werkbedrijf, zal na positieve besluitvorming, starten in 2022. Het restantbudget voor de verwachte aanloopkosten dienen derhalve overgeheveld te worden
H ***Meerjarige afspraken*** Opstellen van een regionaal jaarplan om de doelstellingen van de Participatiewet te bereiken, op basis van de uitgangspuntennotitie Arbeidsmarkttoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. In het jaarplan wordt tevens een kwantitatieve doelstelling opgenomen. Uitvoeren van het plan voor de veranderde Arbeidsmarkt ‘Post Corona aanpak Arbeidsmarkt Midden Limburg’. Dit plan borduurt deels voort op het bestaande actieplan Perspectief op Werk en nieuwe onderdelen die zijn toegevoegd vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt.	H ***Meerjarige afspraken*** We leveren gezamenlijk met aanbieders kwalitatief goede (jeugd-)zorg binnen budgettair krappere kaders.	* Speerpunt is volledig gerealiseerd. Alles is volgens planning verlopen. Op 28 juli 2021 is de overeenkomst Toekomstbestendige Zorg en Ondersteuning tussen de Gemeente Roermond en Vijf ondertekend, gericht op de doelgroep 18 jaar en ouder. Deze opdracht wordt taakgericht bekostigd waarbij het budget voor 2022 jaarlijks wordt geïndexeerd maar niet wordt bijgesteld op basis van toenemende zorgvraag en/ of demografische ontwikkelingen. * Voor de jeugdhulp zijn in 2021 (met ingang van 2022) nieuwe meerjarige contracten gesloten voor ‘Wonen’, hierbij is per perceel een beperkt aantal aanbieders gecontracteerd. Het perceel verblijf met behandeling wordt ook bij een beperkt aantal aanbieders belegd en gaat per 1-1-2023 in. De inkoop ambulant is doorgeschoven naar 2024, waardoor in 2022 duidelijkheid moet ontstaan over dit inkoopproces.
I ***Pilots Jeugd*** Uitvoering geven aan een aantal pilots, dan wel afwegen van pilots naar structurele vorm, waaronder: • Intake-outtake team, expertteam complexe zorg; • Analyse top 40 (duurste jeugdhulp cases) om te komen tot de juiste (maatwerk)inzet van zorg en om te leren van al ingezette en mogelijk afgeronde jeugdzorgtrajecten; • te formuleren pilots ter versterking van toegang tot jeugdhulp, waaronder toegang door CJG en huisartsen.	I ***Pilots Jeugd*** Pilots bieden inzicht in alternatieven voor jeugdhulp dan wel een andere, meer efficiënte, aanpak binnen de inzet van jeugdhulp. Inzicht is nodig om vervolgens beleidskeuzes te kunnen maken.	Dit speerpunt vormt een continu proces om kwalitatief goede en doch financieel beheersbare Jeugdhulp te leveren. Zoals eerder beschreven hebben alle pilots bijgedragen aan een positief leerproces en daarmee een bijdrage aan het verbeteren van de Jeugdhulp. Enkele pilots zijn afgerond, namelijk het Intake Outtake team of doorontwikkeld zoals het Expertteam en de pilots voor een sterkte toegang. Deze doorontwikkeling is nog gaande. Om kwalitatief goede, doch beheersbare jeugdhulp te kunnen blijven bieden, nu en in de toekomst, zal het doen van pilots nodig blijven al dan niet ingegeven vanuit landelijke handreikingen.

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie
J ***Transformatiefonds Jeugd*** Uitvoering geven aan het plan 'Transformeren is samen'. Uitproberen en onderliggende pilots en projecten opzetten.	J ***Transformatiefonds Jeugd*** Verdergaande transformatie van de jeugdhulp aan de hand van diverse deelprojecten die nu nog in ontwikkeling zijn.	Speerpunt is gerealiseerd door de afronding van het transformatiefonds. De verschillende pilots die door inzet van het transformatiefonds werden uitgevoerd, hebben bijgedragen aan een positief effect in het kader van leren van wat werkt en wat niet werkt. Op basis van de bevindingen zijn enkele pilots structureel ingebed (o.a. SOJ) en ook zijn pilots stopgezet (o.a intake outtake team).
K ***Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd*** Uitvoering en invulling geven aan de Norm voor Opdrachtgeverschap waaronder een op te stellen regiovisie waarin gemeenten onderling afspreken welke taken op het gebied van jeugd in samenwerking worden opgepakt en welke inhoudelijke ontwikkelingen in de regio gewenst zijn. In de norm is vastgesteld waar de regiovisie minimaal aan moet voldoen	K ***Norm voor Opdrachtgeverschap Jeugd*** Er is een regiovisie vastgesteld conform de Norm voor Opdrachtgeverschap, waardoor de gemeenten beter sturing kunnen geven op het zorglandschap.	Op onderdelen, waaronder bij verwerving, geven we momenteel al uitvoering aan de Norm voor Opdrachtgeverschap, bijvoorbeeld door het sluiten van meerjarige contracten. Er is daarentegen nog geen regiovisie vastgesteld. Dit is een opdracht/ proces binnen de regionale samenwerking Midden-Limburg Oost. Er wordt daarmee niet voldaan aan de opdracht die de gemeenten zichzelf in de Norm voor Opdrachtgeverschap hebben gesteld.
L ***Wetswijziging Jeugdwet*** Bij de implementatie van de Norm voor Opdrachtgeverschap wordt rekening gehouden met de voorgestelde wetswijzigingen van de Jeugdwet.	L ***Wetswijziging Jeugdwet*** Er wordt uitvoering gegeven aan de opdracht vanuit de wetswijziging Jeugdwet, waaronder het verstevigen van de regionale samenwerking en de verscherpte eisen rondom inkoop van jeugdhulp.	Het Rijk heeft de wetswijziging nog niet doorgevoerd. Daardoor is er lokaal nog geen uitvoering gegeven aan de opdracht vanuit de wetswijziging Jeugdwet. Met de ontwikkeling van de Regiovisie, de implementatie van de NvO en de verwachte Hervormingsagenda is de verwachting dat er wel al wordt voorgesorteerd op deze wetswijziging.
M ***Intensivering bestrijding kinderarmoede*** De provincie Limburg heeft extra financiële middelen beschikbaar gesteld zodat we meer kinderen gaan bereiken. Dit doen we samen met het onderwijs. Door activiteiten te organiseren met de scholen doorbreken we het taboe en helpen we leraren armoede te signaleren.	M ***Intensivering bestrijding kinderarmoede*** We zetten extra in op het voorkomen en bestrijden van armoede onder kinderen zodat alle kinderen in Roermond mee kunnen doen in de maatschappij.	Door covid-19 en de daarmee samenhangende maatregelen heeft de voortgang van een aantal projecten rondom armoedepreventie, met name die samen met de scholen worden uitgevoerd, vertraging opgelopen. Wat heeft al plaatsgevonden en wat gaan we nog doen: De Kledingbank Midden Limburg heeft samen met ons in 2021 kinderkledingdagen georganiseerd. Het schoolontbijt loopt gewoon door. In 2022 gaan we nog 471 leerlingen het spel No credit – game over laten spelen. Over de afgelopen twee jaar is het voor scholen in het voortgezet onderwijs niet/nauwelijks mogelijk gebleken hun leerlingen te laten meedoen aan No credit, game over. De prioriteit lag, heel logisch, bij het geven van zo normaal mogelijk onderwijs. Er staan nu afspraken gepland met de scholen en andere samenwerkingspartners om zo deze heel belangrijke doelgroep, als het gaat om voorlichting over geldzaken, alsnog de ervaring van het spel mee te geven. Tot dusver zijn twee speaking minds trajecten succesvol afgerond. Voor de derde groep is het streven nog meer de nadruk te leggen op het gesprek tussen de jongeren en de betrokken professionals.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 6. Sociaal domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	Nederland**	Realisatie 2021	Nederland 2021
21	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15–64 jaar	LISA	946,90	963,40	792,1	982,3	795,9
22	Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	1,00		1	1	1
23	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	9,00		7	8*	6*
24	Nette arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	65,00	66,50	68,8	66,3	68,4
25	Vervallen							
26	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut – Kinderen in Tel	3,00		2	3	2
27	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000 inwoners (18j e.o.)	CBS	48,82	48,06	38,17	45,83**	37,2**
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 1.000 inwoners van 15–65 jaar	CBS	53,86	7,84	20,7	9,35	20,2
29	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	15,00	15,10	12,2	15	11,9
30	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	1,60	1,60	1,2	1,9	1,2
31	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	0,60	0,50	0,4	0,5	0,3
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	GMSD	75,00	79,00	67	73**	65**

* *Er zijn vooralsnog alleen cijfers beschikbaar over het jaar 2020*

** *Er zijn vooralsnog alleen cijfers beschikbaar over het jaar 2020*

*** *Alleen de cijfers over de 1e helft van 2021 zijn reeds beschikbaar.*
Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
21	Banen	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 65 jaar. Een baan betreft een vervulde positie.
22	Jongeren met een delict voor de rechter	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.
23	Kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
24	Nette arbeidsparticipatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
25	Vervallen	
26	Werkloze jongeren	Het percentage werkeloze jongeren (16-22 jaar).
27	Personen met een bijstandsuitkering	Het gemiddeld aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners (Wet werk en bijstand en Participatiewet).
28	Lopende re-integratievoorzieningen	Het gemiddeld aantal re-integratievoorzieningen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
29	Jongeren met jeugdhulp	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
30	Jongeren met jeugdbescherming	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.
31	Jongeren met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12 tot 23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12 tot 23 jaar).
32	Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Gemiddeld aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Wat heeft het gekost?

Zorgzame gemeente		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0110 Informatie, advies en toeleiding	3.780.251	4.177.105	-599.834	3.577.271	3.523.048	54.223	
D-0120 Maatschappelijke ondersteuning	17.909.293	17.894.981	1.069.775	18.964.757	18.099.457	865.299	
D-0130 Jeugdzorg	18.904.192	18.513.224	1.786.052	20.299.276	20.075.988	223.288	
D-0140 Arbeidsmarkt en participatie	19.661.649	19.197.166	755.983	19.953.149	19.203.934	749.215	
D-0150 Inkomensregelingen & schuldhulpverlening	37.707.655	31.515.612	2.189.050	33.704.662	35.524.115	-1.819.503	
D-0160 Preventie en gezondheid	2.821.489	2.882.071	223.896	3.105.967	2.969.859	136.108	
Totaal lasten	**100.784.529**	**94.180.160**	**5.424.921**	**99.605.081**	**99.396.401**	**208.631**	**V**
Baten							
D-0110 Informatie, advies en toeleiding	-6.750	0	0	0	0	0	
D-0120 Maatschappelijke ondersteuning	-1.120.388	-1.423.089	462.838	-960.251	-1.061.098	100.847	
D-0130 Jeugdzorg	-525.695	-368.628	-76.164	-444.792	-1.626.112	1.181.320	
D-0140 Arbeidsmarkt en participatie	-1.117.425	-166.076	-167.750	-333.826	-1.319	-332.507	
D-0150 Inkomensregelingen &	-33.964.809	-25.751.760	-3.065.319	-28.817.079	-31.842.117	3.025.038	
D-0160 Preventie en gezondheid	-137.386	-54.347	-69.628	-123.975	-111.583	-12.392	
Totaal baten	**-36.872.453**	**-27.763.900**	**-2.916.023**	**-30.679.923**	**-34.642.229**	**3.962.305**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**63.912.076**	**66.416.259**	**2.508.899**	**68.925.158**	**64.754.172**	**4.170.936**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	7.184.862	3.645.084	8.997.701	12.642.785	16.997.957	-4.355.172	
Onttrekking reserves	-6.427.517	-5.666.927	-6.173.067	-11.839.994	-11.890.689	50.695	
Saldo mutatie reserves	**757.345**	**-2.021.843**	**2.824.634**	**802.791**	**5.107.268**	**-4.304.478**	**N**
Resultaat	**64.669.421**	**64.394.416**	**5.333.533**	**69.727.949**	**69.861.440**	**-133.541**	**N**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0110 Informatie, advies en toeleiding	Overig	54	0	-54	0	V	I
	Totaal	**54**	**0**	**-54**	**0**		
D-0120 Maatschappelijke ondersteuning	*Maatwerk dienstverlening 18+* Er is sprake van minder lasten en meer baten. De lagere lasten worden verklaard door een afname van het aantal clienten en verstrekkingen begeleiding individueel en groep (open eindregeling), afname directe personeelskosten en het achterblijven van de medische advieskosten. Meer baten kunnen worden verklaard door een toename van ontvangen eigen bijdragen voor de bijdrageplichtige Wmo-maatwerkvoorzieningen (vanwege toename aantal voorzieningen hulp bij het huishouden, forfaitair vervoer en woonvoorzieningen) en een bedrag dat betrekking had op het voorgaande jaar.	885	120	-1.005	0	V	I
	Overig	-20	-19	-1	-40		
	Totaal	**865**	**101**	**-1.006**	**-40**	**V**	**I**
D-0130 Jeugdzorg	*SPUK expertisecentrum jeugdhulp* De middelen van deze specifieke uitkering zijn vooruitontvangen via de balans en niet opgenomen in de begroting. Bij de jaarrekening zijn de daadwerkelijke lasten en baten op basis van de SISA (Single information, single audit) verantwoording verwerkt. Hierbij wordt verwezen naar de SISA bijlage.	-393	379	14	0		I
	SPUK transitie vastgoed jeugdzorg+ De middelen van deze specifieke uitkering zijn vooruitontvangen via de balans en niet opgenomen in de begroting. Bij de jaarrekening zijn de daadwerkelijke lasten en baten op basis van de SISA (Single information, single audit) verantwoording verwerkt. Hierbij wordt verwezen naar de SISA bijlage.	-31	7	24	0		I
	SPUK Acute Jeugd GGZ De middelen van deze specifieke uitkering zijn vooruitontvangen via de balans en niet opgenomen in de begroting. Bij de jaarrekening zijn de daadwerkelijke lasten en baten op basis van de SISA (Single information, single audit) verantwoording verwerkt. Hierbij wordt verwezen naar de SISA bijlage.	-671	671	106	106	V	I
	Landelijke transitie arrangementen (LTA) Er zijn minder kosten geweest voor landelijk ingekochte jeugdhulp. Dit betreft een open einde regeling met veelal duurdere vormen van hulp, de uitgaven fluctueren omdat het gebruik niet altijd gelijk is.	192		-192	0		I
D-0130 Jeugdzorg	*Jeugdbescherming- en reclassering* De kosten voor de jeugdbescherming- en reclassering vallen minder hoog uit dan begroot. Deels komt dat door het terug ontvangen van een deel van de subsidie uit 2020. Verder zien we minder lasten, mogelijk doordat de doorlooptijden van jeugdigen sneller zijn, maar ook door de transitie van de jeugdhulp waar een gezamenlijk partnerschap in wordt gevoerd. Maatregelen worden zo kort als mogelijk ingezet, er vindt een betere samenwerking plaats en er worden reeële tarieven gehanteerd op basis van onderzoek. Voor 2022 is de subsidie ook lager verleend dan voor het jaar 2021.	237	138	-375	0		I
	Corona inhaalzorg jeugd Dit betreft lasten voor de continuiteitsregeling jeugd op basis van voorschotbedragen. De baten hebben betrekking op terugbetalingen op basis van daadwerkelijke realisatie.	-179	160	-19	-38	N	I
	Extra incidentele middelen jeugd Wat betreft de incidentele middelen wordt nog gewerkt aan een concrete invulling, rekening houdend met de hervormingsagenda. Wachttijden zijn een probeem, maar vooral vanuit het o.a. het personeelstekort en de wisselingen in personeel. Er zijn op dit moment geen uitgaven op deze kostenplaats vanuit incidentele middelen jeugd gedaan ter verkorting van de wachttijden.	414	-24	-390	0		I
	Jeugdzorg Plus Er hebben incidentele correcties plaatsgevonden vanuit de balans (o.a. uitvoeringskosten) waardoor er per saldo een overschot ontstaat.	604			604	V	I
	Overig	50	-150	-24	-124	N	I
	Totaal	**223**	**1.181**	**-856**	**548**		**I**
D-0140 Arbeidsmarkt en participatie	*Begeleide participatie* De WSW middelen welke ontvangen zijn in de decembercirculaire vallen vrij naar het saldo. De kosten zitten echter wel in het product arbeidsmarkt en participatie, waardoor er op het product een tekort ontstaat.	-248		248	0		I
	Participatiebudget Er is een overschot op het participatiebudget en dit komt met name doordat er verschillen zitten tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	629		-629	0		I
	Arbeidsmarktregio Midden-Limburg Het verschil in geraamde baten en lasten ontstaat, doordat het saldo van de middelen arbeidsmarktregio worden gestort in een overlopend passief ten behoeve van de arbeidsmarktregio. Gemeente Roermond beheert als centrumgemeente deze middelen.	356	-356		0		I
	Overig	12	23	-209	-174	N	I
	Totaal	**749**	**-333**	**-590**	**-174**		**I**

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0150 Inkomensregelingen & schuldhulpverlening	*Buig budget en BBZ uitkeringen* Het definitief buig budget was incidenteel hoger als gevolg van Corona en de verwachting dat de bijstandsdichtheid zou stijgen. Over 2021 is het bijstandsbestand echter stabiel gebleven, waardoor er een overschot is ontstaan.	1.388	-345	-1.043	0		I
	TOZO De middelen van deze specifieke uitkering zijn vooruitontvangen via de balans en niet opgenomen in de begroting. Bij de jaarrekening zijn de daadwerkelijke lasten en baten op basis van de SISA (Single information, single audit) verantwoording verwerkt. De uitvoeringskosten zijn verwerkt in de baten en lasten van het boekjaar. Per saldo is dus een neutrale afwijking, dus er is geen sprake van een voor- of nadeel. Hierbij wordt verwezen naar de SISA bijlage.	-2.867	3.131	0	264	V	I
	Doorbelasting salarissen bijzondere bijstand Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	609	163	-552	220	V	I
	Schulden en armoede Decentralisatie uitkering is toegekend vanwege een verwachte stijging van schulden als gevolg van Corona. Het beroep op schuldhulpverlening bleef in 2021 min of meer gelijk.	40		-40	0		I
	Armoedebeleid Projecten uit 2020 zijn als gevolg van corona naar 2021 doorgeschoven en daarmee ook de lasten, hierdoor is een tekort ontstaan. De baten hebben betrekking op een ontvangen subsidie van de provincie voor het project “intensief actief samen tegen armoede”.	-115	64	51	0		I
	Voorziening dubieuze debiteuren Vanwege aangescherpte normeringen, is de voorziening dubieuze debiteuren van sociale zaken verhoogd.	-904			-904		I
	Overig	30	12	-89	- 47	N	
	Totaal	**-1.819**	**3.025**	**-1.673**	**-467**		
D-0160 Preventie en gezondheid	*Gezond in de stad* Het preventie- en gezondheidsbeleid is een meerjarigbeleid. De projecten die onder deze vlag zijn gestart lopen ook na 2021 door. Derhalve zijn niet alle middelen in dit jaar uitgegeven.	59		-59	0		I
	Overig	77	-12	-66	-1	N	I
	Totaal	**136**	**-12**	**-125**	**-1**		
Totaal programma		**208**	**3.962**	**-4.304**	**-134**		

Beter met minder

Op 13 december 2018 is de gemeenteraad akkoord gegaan met het plan “Beter met minder”.
De in dit plan voorgestelde maatregelen hadden als doel om de kwaliteit van de zorg voor Roermondse burgers kwalitatief te verbeteren en tegelijkertijd te leiden tot een kostenreductie.
In deze paragraaf willen wij u informeren over de eindresultaten van dit plan.

Het plan “Beter met minder “bestond uit 5 onderdelen, onderdelen die een nauwe samenhang kenden en niet los van elkaar konden worden gezien.

1. *Een herbezinning op de samenwerking met externe partners gebaseerd op wederzijds commitment en een gedeelde verantwoordelijkheid voor de te bereiken resultaten, kwaliteit en het budgettaire kader;*
2. *Een herbezinning op de uitvoering van der sociale werkvoorziening*
3. *Datagedreven werken*
4. *Implementatie van integrale afweging van ondersteuningsvragen in het sociale domein,*
5. *De sociale impact bond*

Voor een verdere toelichting van de inhoudelijke resultaten van elk onderdeel wordt kortheidshalve verwezen naar programma 1.
Verder is in februari de commissie BS aan de hand van een commissie informatiebrief op de hoogte gebracht van de evaluatie van het programma.
Terugkijkend op de afgelopen 3 jaar komen we tot de volgende inzichten.

Het plan ”Beter met minder” is in 2018 opgesteld met de wetenschap van toen. Op de verschillende onderdelen van het plan hebben we grote stappen gezet in de goede richting. Het is evident dat we op een aantal onderdelen van dit plan de eindstreep nog niet hebben bereikt. Met name de implementatie van de toekomstbestendige zorg in Roermond en de daaruit voorvloeiende positie van de aanbieders zal in de toekomst echt het verschil gaan maken. Tegelijkertijd onderzoeken we de mogelijkheden om deze aanpak en de achterliggende visie te verbreden naar andere terreinen binnen het sociale domein.
De uitgangspunten van het programma Beter met Minder blijven in de toekomst onverminderd van kracht. Op sommige punten is in de realisatie van het plan beïnvloed door de corona cisis. Gedurende deze crisis is er veel aandacht uitgegaan naar het stabiliseren van de primaire dienstverlening (en de levering van noodzakelijke voorzieningen). Het zoeken naar manieren om tijdens de crisis cliënten de dienstverlening te bieden die primair noodzakelijk is heeft een remmende werking gehad op de doorontwikkeling (transformatie) die nodig is.

De huidige tijd vraagt om doorpakken. De komende periode gaan we dan ook door op de ingeslagen weg. De resultaten en de ervaringen in het afgelopen hebben ons gesterkt bij het maken van deze keuze. We maken daarbij gebruik van de huidige overlegstructuren en de ervaringen, de inbreng en de expertise van onze stakeholders. Deze aanpak levert ons een breed scala op aan inzichten, aan opinies, en suggesties voor mogelijke oplossingen

Al met al mogen we binnen de gegeven omstandigheden zeer tevreden zijn met het bereikte resultaat. De transformatie van het sociaal domein, binnen de dynamiek van de samenleving, heeft in de afgelopen periode binnen onze gemeente geleid tot een cultuuromslag en een andere manier van werken. Daarbij wordt ervan ons verwacht dat onze gemeente faciliteert, informeert en mensen en partijen verbindt. De afgelopen periode heeft aangetoond dat de samenwerking met onze partners bij de realisatie van onze doelstellingen cruciaal is. Daarbinnen letten wij op de balans tussen afzonderlijke belangen en het algemene belang, we zorgen voor naleving van regels en voor de passende ondersteuning voor degenen die niet zelfstandig kunnen deelnemen aan de samenleving.
We hebben in de afgelopen periode laten zien dat we voldoende flexibiliteit hebben en er ruimte en snelheid van handelen is om gaandeweg de rit te anticiperen op actuele ontwikkelingen.
We hebben vertrouwen in elkaar en vertrouwen in het uiteindelijk te behalen resultaat. Maar vooral hebben we laten zien dat er de bereidheid en inzet is, zowel in- als extern, om het doel te bereiken en dat er met daadkracht en lef wordt gehandeld.

Dit neemt niet weg dat we er nog niet zijn. De verdere transformatie van het sociale domein is nog steeds een omvangrijke, complexe en risicovolle opgave. Het blijft een proces van “”vallen en opstaan we continue moeten anticiperen op actuele ontwikkelingen die vaak deels buiten onze invloedssfeer liggen. De vraag die zich overall aandient is hoe we de aanpak van sociale vraagstukken kunnen verduurzamen in tijden van schaarste.
Op basis van de ervaringen binnen het programma Beter met Minder zien wij deze uitdaging met vertrouwen tegenmoet.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
In 2019 en 2020 is de integrale afweging van ondersteuningsvragen op de gebieden werk, inkomen, schuldhulpverlening, Wet maatschappelijke ondersteuning, leerplicht ingericht. De verbinding met de Jeugdwet (uitgevoerd door het Centrum voor Jeugd en Gezin) is daarbij verder tot stand gebracht. Er zijn 6 gebiedsteams en een Jongerenteam gebiedsgericht aan de slag om ondersteuningsvragen integraal op te pakken. In 2020 zijn eveneens de kosten per ondersteuningsvraag verlaagd. In 2021 zal de integrale benadering verder worden vormgegeven, door onder meer het verder inrichten van werkprocessen en het trainen en scholen in nieuwe methodieken en aanpakken.	Het sociaal domein kent de komende jaren nog steeds een aantal forse uitdagingen. Het programma ‘Beter met minder‘ is er op gericht hierop tijdig te anticiperen en ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de zorg voor onze Roermondse burgers verbetert. Tegelijkertijd leiden deze plannen tot kostenreductie. In 2021 zullen we ook de langdurige effecten van het Coronavirus gaan zien. Wat zijn de effecten op langere termijn, welke invloed heeft de Coronavirus op de werkgelegenheid in onze stad, op het welzijn en de gezondheid van onze medewerkers en hoe raakt het onze inwoners die nu al kwetsbaar en verminderd zelfredzaam zijn. Mede met de instrumenten uit het programma ‘Beter met minder’ proberen we de effecten zo goed als mogelijk op te vangen. De oplossingsrichtingen zoals die in het programma ’Beter met minder‘ zijn geschetst, worden ook in 2021 verder uitgewerkt en geïmplementeerd om uiteindelijk te komen tot een begroting Sociaal Domein die structureel en reëel in evenwicht is.	De beweging richting transformatie en het bewustwordingsproces voor Sociale Zaken dat het werken in de wijk en dichtbij de burger van doorslaggevend belang is voor integraliteit en transformatiegericht werken en het realiseren van de financiële opgave is gerealiseerd. De integrale afweging is daarmee een belangrijk instrument in de processen van SoZa.
In 2021 wordt het aanbestedings- en gunningsproces inzake WMO verder vormgegeven en afgerond, zodat invulling wordt gegeven aan de doelstelling om op het gebied van maatschappelijke ondersteuning de huidige balans tussen uitgaven en inkomsten te behouden. Per 1 januari 2022 wordt één partij gecontracteerd voor het versterken van de sociale basis en de Wmo-begeleiding waarachter een samenwerking tussen 1e en 2e lijns partijen schuil gaat. De gemeente, de gecontracteerde partij en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) zijn elkaars strategische partners in de uitvoering. Er is integratie met de gemeentelijke gebiedsteams en het jongerenteam Sociale Zaken.		Op 28 juli 2021 is de overeenkomst Toekomstbestendige Zorg en Ondersteuning tussen de Gemeente Roermond en Vijf ondertekend. Deze opdracht wordt taakgericht bekostigd waarbij het budget voor 2022 jaarlijks wordt geïndexeerd maar niet wordt bijgesteld op basis van toenemende zorgvraag en/ of demografische ontwikkelingen.
De huidige manier van contracteren staat onder druk. Niet alleen vanwege de administratieve lasten die deze manier met zich meebrengt, maar ook omdat deze manier vaak geen recht doet aan de beoogde onderlinge relatie tussen de gemeente en de aanbieders. Daarbij streven we meer en meer naar een collectieve verantwoordelijkheid van aanbieders voor het beoogde gezamenlijke resultaat. Zoals hierboven is aangegeven, ronden we in 2021 het aanbestedings- en gunningsproces af waarbij we één partij contracteren voor de uitvoering van de Wmo-ondersteuning en waarbij we uitgaan van een taakgerichte bekostiging. De gecontracteerde partij krijgt vrijheid m.b.t. de uitvoering (het HOE) binnen de kaders van de (lokale) regelgeving en beleidskeuzes.		Zie tekst bij het vorige punt inzake de overeenkomst Toekomstbestendige Zorg en Ondersteuning.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
In 2021 vindt een verdere doorontwikkeling plaats van het datagedreven werken zodat we beter in staat zijn om in samenspraak en samenwerking met onze zorgaanbieders de juiste zorg te bieden binnen de financiële kaders. Tevens geeft het meer inzicht over de effecten van onze interventies en hebben we een realtime overzicht van de stand van zaken. Uiteindelijk moet de inspanningen in 2021 leiden tot een Dashboard Sociaal Domein Roermond. Op basis daarvan gaan we, waar mogelijk en binnen de privacywetgeving, starten met voorspelmodellen.		Het ontwikkelen van een zogenaamd datawarehouse waarin centraal alle benodigde data gestructureerd, betrouwbaar en bruikbaar wordt verzameld, is gerealiseerd. Naast het feit dat er veel aandacht is geweest voor het ontwikkelwerk zijn ook de maandelijkse rapportages verder verdiept en ontwikkeld. Op basis van deze rapportages zijn er gesprekken gevoerd met beleid en bedrijfsvoering waarin trends en ontwikkeling worden geanalyseerd op basis waarvan diverse initiatieven zijn ontplooid.
In het programma ‘Beter met minder’ is het doel geformuleerd om de tekorten op de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (wsw) terug te dringen. Hiervoor zijn 7 verbetermaatregelen opgesteld waarvan er 5 verwerkt zijn in de begroting 2021 van Westrom. 2 verbetermaatregelen (terugbrengen ziekteverzuim en kostendekkend tarief uitvoering taken overige doelgroepen) worden in 2021 verder geëffectueerd. Naast de verbetermaatregelen is het subsidieresultaat onderzocht. Dit onderzoek heeft geleid tot een beter subsidieresultaat als gevolg van meer uitstroom. Dit is ook opgenomen in de begroting 2021 van Westrom. Parallel aan de herbezinning op de uitvoering van de sociale werkvoorziening is er gekeken naar de doorontwikkeling van de Participatiewet. Het programma richt zich nadrukkelijk op het uitvoeren van het werkdeel van de Participatiewet, de re-integratie en arbeidsparticipatie. Het doel voor Roermond is vanaf 2021 jaarlijks 96 nieuwe banen te realiseren en daarnaast 50 banen opnieuw in te vullen als gevolg van doorstroom en uitval. Hiervoor zijn 2 businesscases (BC Programma en BC uitvoeringsorganisatie) opgesteld. De businesscases zullen vanaf 2021 worden uitgevoerd.		In de begroting 2022 van Westrom zijn de organisatorische en financiële verbeteringen inzichtelijk gemaatkt. Concreet betekent dit dat de financiële bijdrage vanuit de gemeente Roermond de komende jaren bijna gehalveerd wordt. Dit is reeds in de begroting verwerkt. Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar onderdeel g.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
In de begroting 2020 is al geconstateerd dat Roermond in de komende jaren geconfronteerd wordt met een forse toename van het aantal ouderen, een stabilisatie van het aantal jeugdigen en een afname van de beroepsbevolking. Het omgaan met deze uitdagingen vraagt continu het maken van integrale afwegingen en keuzes. Steeds zal bezien moeten worden wat het meeste bijdraagt aan de realisatie van de opgaven van Roermond. Voor 2021 zal dit verder haar beslag gaan krijgen in onder meer het vormgeven aan het opdrachtgericht werken.		Het opgavegericht werken is in 2021 verder vorm en inhoud gegeven. Concreet betekent dit dat de beleidsclusters ontwerp omgeving en ontwerp maatschappij zijn opgeheven en dat er opgaveteams zijn samengesteld. Er heeft een nadere duiding plaatsgevonden van de aard en omvang van het opgavegericht werken en de daaruit voortvloeiende verwachte inbreng van de opgaveteams/opgavemedewerkers. We ontwikkelen ons stap voor stap hetgeen betekent dat we op basis van de situatie en het resultaat van een stap we de volgende stap bepalen op basis van de gezamenlijk bepaalde prioriteiten. Dit is een proces waar we nog midden in zitten.
Een Social Impact Bond Jongvolwassenen (SIB) is een financieringsmodel waarbij maatschappelijk resultaat halen centraal staat en waarvoor minimaal drie partijen nodig zijn: één of meerdere overheidspartijen, een investeerder en een sociaal ondernemer/uitvoerder (of een consortium van uitvoerders). De overheid bepaalt welk resultaat behaald moet worden (welke maatschappelijke uitkomst). De overheid doet de toezegging dat ze de investeerder, als de ondernemer/ uitvoerder het resultaat behaalt, een vooraf bepaald bedrag zullen betalen. Op basis van een eerder opgestelde businesscase heeft het college eind 2019 een besluit genomen waarmee de kaders van de SIB Jongvolwassenen gesteld zijn, inclusief doelgroep, aanpak en financiële kaders. Medio 2020 is gestart met de aanbesteding van de SIB en de uitvoering SIB zal in 2021 plaatsvinden.		In november 2020 is besloten om de lopende nadere uitvraag SIB jongvolwassenen in te trekken vanwege de juridische en financiële onmogelijkheid om tot gunning over te gaan.

Programma 2

Inclusieve samenleving

Producten:
Onder het programma “Inclusieve samenleving” brengen wij de volgende producten samen:

a) Samenkracht en burgerparticipatie

b) Wijkontwikkeling en wijkbeheer

c) Diversiteit

Beleidskaders:

- Meedoen naar vermogen, op weg naar een participatiesamenleving: welzijnsvisie gemeente Roermond (2012).
- Beleidskader en beleidsplan Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 Regio Midden-Limburg Oost (2014).
- Visienota Jeugdhulp Midden-Limburg West en Oost (2013).
- Beleidsplan Jeugdhulp 2017-2019 (2016).
- Beleidsplan Armoedebeleid ‘Roermond, samen actief tegen armoede’ (2016).
- Uitvoeringsnota Preventief Armoedebeleid ‘Roermond, samen actief tegen armoede’ (2017).
- Kadernota regionaal arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg (2012).
- Visienota werken naar vermogen in Midden-Limburg (2012).
- Beleidsplan schuldhulpverlening (2017 2020) ‘Weg uit de schulden’.
- Roermond Gezond, Preventie- en gezondheidsbeleid 2017-2021 (2017).
- Wijkontwikkelingsplan Donderberg 2012 – 2024 (2012).
- Uitvoeringsprogramma Fase 2 Wijkontwikkelingsplan Donderberg 2017-2020 (2016).
- VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (2016).
- Notitie Regenbooggemeenten Roermond en Weert 2019-2022.
- Subsidiëring Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)

Strategisch doel programma

Roermond kent een grote diversiteit aan inwoners, er is geen ‘standaard Roermondenaar’. We streven naar een inclusieve samenleving: een stad waar iedereen meedoet en zichzelf mag zijn. De gemeente investeert, samen met maatschappelijke partners, in een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig leven. We bevorderen, beschermen en waarborgen de rechten van mensen met een beperking, zodat ook zij optimaal mee kunnen doen.

De programma’s Zorgzame gemeente en Inclusieve samenleving streven in hoge mate hetzelfde doel na. Kort gezegd: iedereen doet zoveel als mogelijk mee. De beleidskaders van beide programma’s zijn daarom grotendeels overeenkomstig. Om overlap te voorkomen worden zij niet in beide programma’s vertaald naar inzet. Het onderscheid zit, analoog aan het coalitieprogramma, in de rol van de gemeente. Bij het programma Inclusieve samenleving biedt de gemeente algemene - en basisvoorzieningen en stimuleert en ondersteunt ontwikkelingen bij en met maatschappelijke partners. Bij het programma Zorgzame gemeente zoomen we voornamelijk in op de gemeente die (deels) overneemt als de inwoner zelf, met zijn/haar omgeving, niet meer eigenstandig kan participeren zoals hij/zij dat wil.

Gezien de verbondenheid met het Sociaal Domein, wordt ook in het programma ‘Inclusieve Samenleving’ gekeken hoe we maatschappelijke impact kunnen creëren tegen lagere kosten. De doelstellingen van het programma zijn hierbij leidend. Vervolgens kijken we wat nodig is, vanuit de verschillende betrokken partijen, om deze doelen te bereiken.

Wat willen we bereiken

Een sterke sociale basis die bijdraagt aan zelfstandig wonen en leven; dat willen we bereiken. We werken aan bewustwording en eigen kracht en bieden algemene voorzieningen die gericht zijn op zelfredzaamheid en participatie.

De verschillende Roermondse wijken en buurten hebben allemaal hun eigen karakter en in sommige gevallen verschillen ze beduidend van elkaar. We benutten de mogelijkheden om gerichter te werk te gaan, door accenten te leggen en ons beleid toe te spitsen op specifieke gebieden. Daarmee komt de gemeente optimaal tegemoet aan de behoeftes en wensen van de inwoners van Roermond. De gemeentelijke organisatie werkt zo veel mogelijk van buiten naar binnen en zoekt het contact met inwoners. Komend jaar werken we aan een meer uniforme werkwijze voor alle wijkteams, met daarbinnen voldoende ruimte voor maatwerk. De wijkteams zijn herkenbaar aanwezig in de wijken en helpen niet alleen bij de verbinding tussen de gemeente en de buitenwereld, maar ook bij de verbinding binnen de gemeentelijke organisatie. In Swalmen en in de Donderberg wordt al langere tijd geëxperimenteerd met verschillende vormen van wijkontwikkeling om de leefbaarheid te verbeteren. De ervaringen worden gebruikt om de komende jaren tot een optimale werkwijze voor alle Roermondse wijken en buurten te komen.

Ook in 2021 hechten we veel waarde aan onze huidige wijkaccommodaties. Zo behouden we een optimaal en sluitend net aan wijkaccommodaties binnen de Roermondse wijken, met name gericht op multifunctionaliteit, de gemeenschap en de functie ‘ontmoeten en contact’. Veranderingen in de maatschappij, technologie, economie, decentralisaties, et cetera, hebben ervoor gezorgd dat de vraag naar accommodaties dynamisch is. De hoofdfunctie ‘ontmoeten en contact’ blijft bestaan maar de behoefte (aard en omvang van activiteiten) is veranderd. Om aan deze behoefte een juiste toekomstbestendige invulling te geven, is maatwerk essentieel. Het accommodatiebeleid geeft invulling aan dit maatwerk. Specifiek voor onze jeugd willen we onze visie (her-)formuleren: een visie op de basisvoorzieningen voor de Roermondse jeugd.

Een inclusieve samenleving geldt ook voor nieuwe Roermondenaren, waaronder vluchtelingen en statushouders. We bevorderen hun integratie, inburgering en meedoen in de samenleving. Met betrokken partijen willen we de bewustwording van inwoners vergroten met betrekking tot het samen leven in de stad met mensen met verschillende culturele achtergronden. Roermond bouwt tevens verder aan de Regenbooggemeente en ondersteunt activiteiten die bijdragen aan de sociale acceptatie, veiligheid en emancipatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuelen, transgender- en intersekse personen (LHBTI’ers).

Uiteindelijk zien we een Roermondse samenleving, waarin iedereen zich thuis voelt en meedoet.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Dorpsplan Swalmen*** In 2021 wordt de evaluatie uitwerking en uitvoering project Dorpsplan Swalmen en pilot burgerbegroting Dorpsplan Swalmen afgerond. De doelstelling was om deze in 2020 af te ronden, maar door de Coronacrisis loopt de uitvoering van de evaluatie vertraging op.	A ***Dorpsplan Swalmen*** Verbetering van de leefbaarheid van Swalmen en handreikingen voor de toekomst van wijkontwikkeling voor heel Roermond.	De evaluatie is vanwege de beperkte capaciteit binnen het cluster Leefbaarheid & Veiligheid niet geïnitieerd in 2021, maar wordt in 2022 meegenomen als onderdeel van het traject om te komen tot wijk- en kernenbeleid.
B ***Wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg*** In 2021 gaan we verder met de uitvoering van het Wijkontwikkelingsplan Donderberg. We continueren de renovatie van de Sterrenberg en starten met d’Onderneming: een plek voor ontmoeting en ontwikkeling, waar mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt werken aan zinvolle participatie. Een jaar later dan gepland (fase 2 was gepland tot eind 2020) starten we ook met het uitvoeringsplan voor fase 3 (2022- 2025) van het Wijkontwikkelingsplan	B ***Wijkontwikkelingsplan (WOP) Donderberg*** Verbetering van de leefbaarheid en het doorbreken van overerving van sociaal economische achterstanden op de Donderberg.	De evaluatie van het uitvoeringsprogramma fase 2 heeft plaatsgevonden. De resultaten van deze fase zijn gebruikt bij het opstellen van het uitvoeringsprogramma fase 3. Het eersste concept van dit uitvoeringsprogramma is in december met de 4 deelnemende partijen besproken. Het plan wordt op basis van dit gesprek nog nader verfijnd en zal in Q1 van 2022 ter besluitvorming worden voorgelegd. Ook de financiële rapportage is met de deelnemende partijen bsproken. Belangrijke conclusie is dat de met name als gevolg van de pandemie de besteding van de middelen binnen de sociale pijler is achtergebleven. Een deel van deze projecten zijn op het eind van 2021 weer opgepakt.
C ***Inburgering*** In 2021 wordt de veranderopgave Nieuwe Inburgering verder uitgewerkt, waarin een integrale aanpak met oog voor alle leefdomeinen centraal staat. Dit gebeurt in de aanloop naar de nieuwe inburgeringswet die vanaf 1 juli 2021 van kracht wordt. Deze uitwerking wordt zowel lokaal als regionaal (de denktank Veranderopgave Inburgering van de 7 midden-Limburgse gemeenten) vormgegeven. Onderdeel hiervan is de pilot Kwetsbare groepen in duale trajecten. In deze pilot wordt een integrale aanpak voor Eritrese jongeren op het gebied van taal, opleiding en wonen uitgevoerd.	C ***Inburgering*** Er is een basis om nieuw inburgeringsbeleid (op het gebied van zelfredzaamheid, taal, werk, wonen en participatie) te implementeren vanaf 1 juli 2021 voor statushouders en alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV’ers), vertaald in meer uitstroom uit de uitkering en het behalen van het inburgeringsexamen.	De nieuwe wet die op 1-1-2022 is ingegaan is inmiddels geimplementeerd. Er is inmiddels een extra administratief ondersteunende kracht aangesteld, een klantregisseur inburgering en een budgetbeheerder voor de ontzorging. Het inburgeringsteam draagt zorg voor de uitvoering van de verplichte onderdelen: Brede Intake, PIP, ontzorging, MAP, PVT en de maatschappelijke begeleiding die door vluchtelingenwerk wordt uitgevoerd. Voor de leerroutes B1 en Z route heeft er een regionale aanbesteding plaatsgevonden gezamenlijk met regio Oost en Leudal. Dit heeft geleid tot een geschikte taalanbieder. Voor de onderwijsroute is inmiddels een nieuwe aanbesteding gestart, aangezien de middelen van het Rijk niet toereikend zijn voor deze leerroute. Roermond is aangewezen als centrumgemeente voor de regio Oost en West. Verder zal Westrom de participatie gaan aanbieden aan de inburgeraars.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
D ***Diversiteit*** We stellen een actieplan inclusieve samenleving op, op basis van gesprekken met diverse partners en de bij hen lopende en nieuwe initiatieven die een inclusieve samenleving bevorderen.	D ***Diversiteit*** Met maatschappelijke partners stellen we een agenda op met initiatieven die bijdragen aan een meer divers Roermond. Er is meer bewustwording over diversiteit en er zijn concrete kansen opgepakt die de diversiteit positief beïnvloeden.	Het symposium Respect heeft op 15 oktober 2021 plaatsgevonden en is met succes afgesloten. Er lopen momenteel gesprekken met verschillende stakeholders en buurtbewoners om het thema diversiteit te vertalen naar de uitvoering. Er lopen gesprekken met de programmamanager WOP om een pilot te starten met stakeholders in het kader van culturele diversiteit. Inmiddels is er een plan opgezet met verschillende programmamakers in de wijken en vinden er gesprekken plaats met 2 stakeholders om te starten met de uitvoering hiervan.
E ***Lokale inclusie agenda*** Samen met betrokken organisaties de inclusie agenda voor mensen met een beperking verder uitwerken en afhankelijk van prioriteitstelling en besluitvorming uitvoeren.	E ***Arbeidsmarkttoeleiding*** Bevorderen van volwaardige deelname van mensen met een beperking aan de samenleving.	Er is op de lokale inclusie agenda een inventarisatie gemaakt op alle 7 speerpunten die op de agenda lokale inclusie agenda staan. Ook is er een inventarisatie gemaakt door het Gehandicaptenplatform en er heeft een bestuurlijk overleg plaatsgevonden om de speerpunten van 2022 te bespreken en om te zetten in een plan. Dit heeft ertoe geleid dat er in 2022 gestructureerder gewerkt zal worden aan de lokale inclusie agenda doordat de speerpunten intern en extern opgehaald zijn. Er zal veel aandacht zijn voor bewustwording en projecten die hierbij horen zoals de fysieke toegankelijkheid en obstakels in het centrum voor blinde en fysiek beperkte mensen. De afspraken met het Gehandicaptenplatform en interne werkvelden zullen concreet omgezet worden in actiepunten met de bijbehorende planning.
F ***Subsidies*** In het eerste kwartaal van 2020 heeft het college besloten tot een gefaseerde aanpak van de bestuursopdracht herijking wijze van subsidieverstrekking en om te starten met een verbeterslag op het subsidieproces. Uit de in mei 2020 opgestelde Gedragslijn Corona blijkt dat door de gevolgen van de pandemie de verdere uitwerking van deze modernisering vooralsnog wordt gepauzeerd. In ieder geval tot na de Coronacrisis.	F ***Subsidies*** Als de verbeterslag op het subsidieproces op enig moment is uitgevoerd dan levert dit een subsidieproces op dat efficiënter, flexibeler en klantgerichter is ingericht.	In mei 2020 is besloten als gevolg van de Coronapandemie de modernisering van subsidies on hold te zetten tot in ieder geval na de Coronacrisis.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
G ***Door ontwikkelen wijkgericht werken*** Het wijkgericht werken wordt niet als losstaand thema opgepakt. In plaats daarvan wordt bezien hoe het beste aangesloten kan worden bij de motie wijkenen kernenbeleid, en wat de rol en positie van de wijkregisseurs en de wijkteams moet zijn bij de meest voorkomende thema's die spelen in de wijken.	G ***Door ontwikkelen wijkgericht werken*** Verbeterde afspraken over wijkgericht werken zorgen voor een betere samenwerking tussen de partners in de wijk onderling, een verbeterde samenwerking met bewoners, en een betere aansluiting op de behoeften binnen de verschillende wijken en kernen. Uiteindelijk komt dit de leefbaarheid en de veiligheid in de wijken ten goede.	Gezien de beperkte capaciteit binnen het cluster Leefbaarheid en Veiligheid is er nog niet begonnen aan het maken van verdere afspraken over de werkwijze van de wijkteams, met daarin ook de werkwijze van de wijkregisseurs. Het verduidelijken van de kaders en uitgangspunten van de wijkteams, waarbij ook aandacht zal zijn voor de rol van de wijkteams, is opgenomen in het Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2022.

Wat heeft het gekost?

Inclusieve samenleving		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0210 Samenkracht en burgerparticipatie	4.241.849	4.281.042	565.285	4.846.327	4.417.687	428.640	
D-0220 Wijkontwikkeling en wijkbeheer	1.878.442	1.377.514	442.575	1.820.090	1.909.077	-88.988	
D-0230 Diversiteit	263.583	246.353	52.577	298.930	260.516	38.413	
Totaal lasten	**6.383.874**	**5.904.909**	**1.060.437**	**6.965.346**	**6.587.280**	**378.066**	**V**
Baten							
D-0210 Samenkracht en burgerparticipatie	-125.405	0	-100.000	-100.000	-131.364	31.364	
D-0220 Wijkontwikkeling en wijkbeheer	-430.201	-231.949	0	-231.949	-557.338	325.388	
D-0230 Diversiteit	-10.900	-10.000	0	-10.000	-17.835	7.835	
Totaal baten	**-566.506**	**-241.949**	**-100.000**	**-341.949**	**-706.536**	**364.587**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**5.817.368**	**5.662.960**	**960.437**	**6.623.397**	**5.880.744**	**742.652**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	600.052	86.600	61.644	148.244	631.793	-483.549	
Onttrekking reserves	-889.927	-245.000	-212.218	-457.218	-567.273	110.055	
Saldo mutatie reserves	**-289.875**	**-158.400**	**-150.574**	**-308.974**	**64.520**	**-373.494**	**N**
Resultaat	**5.527.493**	**5.504.560**	**809.863**	**6.314.423**	**5.945.265**	**369.158**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0210 Samenkracht en burgerparticipatie	*Sociale benadering dementie* Niet alle middelen zijn nodig gebleken, omdat een deel van de kosten door derden betaald zijn. Hierdoor zijn er minder eigen middelen ingezet. Een gedeelte van de middelen wordt in 2022 ingezet (o.a. door latere start) en meegenomen als resultaatbestemming (€ 30.000)	62		-62	0	V	I
	Corona: extra begeleiding kwetsbare groepen en bestijden eenzaamheid ouderen Niet alle middelen zijn nodig gebleken en een deel van de middelen is niet geheel besteed vanwege de nog geldende coronamaatregelen. Voor een deel van de middelen wordt daarom resultaatbestemming gevraagd om de middelen in te zetten voor het doel waarvoor ze bestemd zijn en de beleidsregel te verlengen voor 2022 en een bewustwordingscampagne aanpak eenzaamheid (€ 83.895).	245		-245	0	V	I
	Algemeen maatschappelijke zorg Het voordeel heeft betrekking op het lager vaststellen van een subsidie.	45		- 45	0	V	I
	Overig	77	31	-132	-24		
	Totaal	**429**	**31**	**-484**	**-24**	**V**	
D-0220 Wijkontwikkeling en wijkbeheer	*Wijk- en kernenbeleid* In 2021 is er € 100.000 toegekend voor het wijk- en kernenbeleid. In 2021 zijn kosten gemaakt die betrekking hebben op de eerste fase van het proces; het leefbaarheidsonderzoek. In 2022 zal het rest van het bedrag besteed worden voor onder andere de begeleiding van bijeenkomsten met de gemeenteraad en bewoners. Het restant zal dan voorgesteld worden om als resultaatbestemming meegenomen te worden naar 2022.	92			92	V	I
	Corona Vrijwilligers Organisaties Er is minder besteed dan beschikbaar was voor de beleidsregel. De overige middelen worden ingezet voor de aanpak jongerenproblematiek corona. Hiervoor wordt resultaatbestemming aangevraagd.	121		0	121	V	I
	WOP donderberg fase 2 In 2021 was het laatste jaar van WOP Donderberg fase 2, deze was verlengd door de gevolgen van de Coronacrisis. Het WOP wordt gefinancierd door de Gemeente in samenwerking met Wonen Zuid, Wonen Limburg en de Provincie. De jaarlijkse uitgaven worden op basis van een verdeelsleutel verdeeld over de bijdrages van de partners.	-378	303	85	10	V	I
	Overig	76	22	25	124	V	I
	Totaal	**-88**	**325**	**110**	**347**	**V**	
D-0230 Diversiteit	Roermond Regenboogstad De uitgaven zijn lager als gevolg van geldende corona maatregelen.	33		-33	0	V	I
	Overig	5	8	33	46		
	Totaal	**38**	**8**	**0**	**46**		
Totaal programma		**378**	**364**	**-374**	**369**	**V**	

Programma 3

Goed onderwijs

Producten:
Onder het programma "Goed onderwijs" brengen wij de volgende producten samen:

a) Onderwijsbeleid en leerlingzaken

b) Onderwijshuisvesting

Beleidskaders:
- Voor- en vroegschoolse educatie gemeente Roermond 2017-2021 (2017).
- Regionaal programma volwasseneneducatie en laaggeletterdheid 2021-2024.
- Integraal huisvestingsplan (IHP) onderwijs gemeente Roermond 2020-2040.

Strategisch doel programma

Onderwijs is de basis voor een goede maatschappelijke participatie. Het vergroot de weerbaarheid van jeugdigen en helpt ze bij het ontdekken van hun passie. Persoonlijke (talent) ontwikkeling van onze inwoners wordt bevorderd met onze jeugd als primaire doelgroep, maar met 'een leven lang leren/ontwikkelen' als uitgangspunt. Roermondenaren kunnen kennis opdoen en een goede opleiding volgen en zijn daardoor beter in staat om mee te doen in de maatschappij.

Wat willen we bereiken

Inwoners van Roermond ontwikkelen zich, mede door goed onderwijs, tot zelfbewuste en zelfredzame burgers. Zoveel mogelijk jongeren verlaten succesvol het onderwijs, met een diploma of anderszins. Achterstanden of stagnaties in de ontwikkeling onderkennen we zo vroeg mogelijk en bestrijden we maximaal. In onze onderwijsinstellingen, scholen en integrale kindcentra (IKC's) past het stimuleren van een passend onderwijsaanbod voor alle jongeren, dus ook voor jongeren met een extra ondersteuningsbehoefte.

We kennen in Roermond kwalitatief goede en toekomstbestendige onderwijshuisvesting met een meerjarig financieel perspectief op nieuwbouw, onderhoud en vervanging.

Wat gaan we ervoor doen

A ***Strategisch onderwijsbeleid***
Het team onderwijs van de gemeente Roermond is uitgebreid en versterkt, waarmee het een stevige gesprekspartner is voor onderwijspartijen. We hebben het afgelopen jaar veel geïnvesteerd en blijven investeren in de samenwerking en partnerschap met onderwijspartijen om de onderwijsdoelen voor Roermond te behalen. De gemeente en onderwijspartijen weten elkaar te vinden en voeren frequent overleg over (complexe) onderwijsvraagstukken, zo ook over de beoogde campusontwikkeling met het mbo. Een dergelijk overleg tussen gemeente en onderwijspartijen is gewaarborgd in een georganiseerd OOGO en te organiseren LEA.

B ***Laaggeletterdheid***
In 2020 is een nieuw regionaal beleidsplan opgesteld voor volwasseneneducatie en laaggeletterdheid. Implementatie en uitvoering van dit plan vindt plaats van 2021 t/m 2024. Het aanbod volwasseneneducatie in het kader van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) is gericht op vermindering van laaggeletterdheid. Daarnaast wordt maatwerk geboden, gericht op bewustwording en bereik van laaggeletterde inwoners NT1 en NT2 en het verbeteren van hun basisvaardigheden (taal, rekenen en computergebruik) waardoor zij beter in staat zijn om mee te kunnen doen in de maatschappij.

C ***Onderwijshuisvesting***
De gemeente Roermond heeft samen met de schoolbesturen in het funderend onderwijs een integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs in Roermond ontwikkeld. Daarbij zijn ook kinderopvang/ketenpartners en het mbo aangehaakt. Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Roermond samen met de schoolbesturen investeert in de onderwijshuisvesting. Het IHP vormt het strategisch beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2020-2040 en bestaat uit een uitvoeringsprogramma voor de komende 5 jaar en een doorkijk tot 20 jaar. Per project vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats, waarvan de eerste in 2020 al zijn gestart.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Strategisch onderwijsbeleid*** Het team onderwijs van de gemeente Roermond is uitgebreid en versterkt, waarmee het een stevige gesprekspartner is voor onderwijspartijen. We hebben het afgelopen jaar veel geïnvesteerd en blijven investeren in de samenwerking en partnerschap met onderwijspartijen om de onderwijsdoelen voor Roermond te behalen. De gemeente en onderwijspartijen weten elkaar te vinden en voeren frequent overleg over (complexe) onderwijsvraagstukken, zo ook over de beoogde campusontwikkeling met het mbo. Een dergelijk overleg tussen gemeente en onderwijspartijen is gewaarborgd in een georganiseerd OOGO en te organiseren LEA.	**A** ***Strategisch onderwijsbeleid*** Een stevige basis voor verdere duurzame samenwerking en partnerschap met onderwijspartijen. Dat is nodig om samen te kunnen werken aan de belangrijke onderwijsopgave voor Roermond: goed onderwijs dat voorbereidt op de uitdagingen van de toekomst.	Er is een stevige basis gelegd voor verdere duurzame samenwerking en partnerschap met onderwijs- en kinderopvangpartijen met (nieuwe) inzichten voor beleid. Het behoud daarvan is een continu proces. De gemeente en partners weten elkaar te vinden en voeren frequent overleg over (complexe) onderwijsvraagstukken. Ter bestrijding van de gevolgen van corona is de samenwerking met partners opgezocht en zijn activiteiten ontplooid in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en de regionale Taskforce onderwijs-arbeidsmarkt-economie Midden-Limburg, onder andere ter voorkoming en bestrijding van jeugdwerkloosheid, het behoud van talent voor de regio en ter bevordering van het welbevinden en de ontwikkeling van jongeren. Verder zijn we samen met partners gestart met de ontwikkeling van een overlegstructuur met bijbehorende (uitvoerings)plannen onder de noemer van een Lokale Educatieve Agenda (LEA).
B ***Laaggeletterdheid*** In 2020 is een nieuw regionaal beleidsplan opgesteld voor volwasseneneducatie en laaggeletterdheid. Implementatie en uitvoering van dit plan vindt plaats van 2021 t/m 2024. Het aanbod volwasseneneducatie in het kader van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) is gericht op vermindering van laaggeletterdheid. Daarnaast wordt maatwerk geboden, gericht op bewustwording en bereik van laaggeletterde inwoners NT1 en NT2 en het verbeteren van hun basisvaardigheden (taal, rekenen en computergebruik) waardoor zij beter in staat zijn om mee te kunnen doen in de maatschappij.	**B** ***Laaggeletterdheid*** Laaggeletterdheid verminderen, waardoor mensen beter in staat zijn om mee te doen in de maatschappij.vreemdelingen (AMV'ers), vertaald in meer uitstroom uit de uitkering en het behalen van het inburgeringsexamen.	Het versterken van basisvaardigheden (taal, rekenen, gebruik digitale middelen) is de basis voor mensen om mee te kunnen doen in de maatschappij. Daarnaast zorgt het ook voor vermindering van schuldenproblematiek, armoede en voor betere gezondheid(svaardigheden). Hiertoe is op regionaal niveau het Programma volwassenenedcuatie en laaggeletterdheid 2021-2024 Midden-Limburg ontwikkeld. Gelet op de regionale verschillen in de samenstelling van de bevolking en het aandeel laaggeletterden is ervoor gekozen om daarnaast een lokaal uitvoeringsplan vast te stellen. Hierbij wordt ook de verbinding gemaakt met andere plannen en beleidsterreinen, waaronder het sociaal domein, jeugd, participatie en armoedebestreiding. De uitvoering van beide plannen is inmiddels in volle gang.

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie
C ***Onderwijshuisvesting*** De gemeente Roermond heeft samen met de schoolbesturen in het funderend onderwijs een integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs in Roermond ontwikkeld. Daarbij zijn ook kinderopvang/ketenpartners en het mbo aangehaakt. Het IHP bepaalt op basis van visie, gerichte analyses, scenario-ontwikkeling en financiële vertaling de kaders waarbinnen de gemeente Roermond samen met de schoolbesturen investeert in de onderwijshuisvesting. Het IHP vormt het strategisch beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2020-2040 en bestaat uit een uitvoeringsprogramma voor de komende 5 jaar en een doorkijk tot 20 jaar. Per project vindt een haalbaarheidsonderzoek plaats, waarvan de eerste in 2020 al zijn gestart.	C ***Onderwijshuisvesting*** Passende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting die onderwijsinstellingen ondersteunt bij de ontwikkeling van goed onderwijs en aansluit bij de behoeften van morgen en bijdraagt aan een leefomgeving die sociaal, leefbaar, duurzaam en klimaatbestendig is.	Conform uitvoeringsprogramma in het IHP is en wordt passende en kwalitatief goede onderwijshuisvesting gerealiseerd die onderwijsinstellingen ondersteunt bij de ontwikkeling van goed onderwijs, aansluit bij de behoeften van morgen en bijdraagt aan een leefomgeving die sociaal, vitaal en duurzaam is. In samenwerking met betrokken onderwijspartners zijn haalbaarheidsonderzoeken in uitvoering voor de projecten BS De Kasteeltuin, BS Vrijeschool Christophorus en SO Herman Broeren. Deze worden naar verwachting in 2022 afgerond. Het project revitalisatie Jagerstraat 2 Roermond zijnde onderwijshuisvesting voor NT2 Mundium College en SO Mgr. Hanssen (en ketenpartners) is gereed en verantwoording daarvan bevindt zich in een afrondende fase. Verder wordt toegewerkt naar besluitvorming in het kader van de scenarioanalyse inzake (ver)nieuwbouw van ROER College Schöndeln, welke wordt voorgelegd in Q1 2022.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen
Taakveld 4 . Onderwijs

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	2020	Nederland**
17	Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	4,7	5,6	1,2	3,4	1,6	2,7
18	Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO/ Ingrado	37	50	38	49	n.b.	26
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO/ Ingrado	2,1	2,5	3,3	2,7	2,3	1,7

*** Stand per 7-2-2022. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar in vergeljiking met de waarde voor Roermond.*

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
17	Absoluut verzuim	Het aantal leerplichtigen/kwalificatieplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school of instelling per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar. De periodeaanduiding ‘2020’ staat voor schooljaar ‘2019/2020.
18	Relatief verzuim	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is per 1.000 inwoners lft. 5-18 jaar. De periodeaanduiding ‘2020’ staat voor schooljaar ‘2019/2020’.
19	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding ‘2020’ staat voor schooljaar ‘2019/2020’.

Wat heeft het gekost?

Goed onderwijs		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0310 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	4.340.870	2.771.762	2.589.456	5.361.218	4.963.871	397.347	
D-0320 Onderwijshuisvesting	2.537.501	2.845.764	655.177	3.500.941	2.989.542	511.399	
Totaal lasten	**6.878.371**	**5.617.526**	**3.244.633**	**8.862.159**	**7.953.413**	**908.746**	**V**
Baten							
D-0310 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-3.184.416	-1.156.580	-2.681.317	-3.837.897	-3.908.802	70.905	
D-0320 Onderwijshuisvesting	-90.057	-187.988	-698.240	-886.228	-617.569	-268.659	
Totaal baten	**-3.274.473**	**-1.344.568**	**-3.379.557**	**-4.724.125**	**-4.526.372**	**-197.754**	**N**
Totaal saldo van baten en lasten	**3.603.898**	**4.272.957**	**-134.924**	**4.138.034**	**3.427.041**	**710.993**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	465.000	0	574.000	574.000	574.000	0	
Onttrekking reserves	-141.840	-121.323	-300.000	-421.323	-421.323	0	
Saldo mutatie reserves	**323.160**	**-121.323**	**274.000**	**152.677**	**152.677**	**0**	
Resultaat	**3.927.057**	**4.151.635**	**139.076**	**4.290.711**	**3.579.718**	**710.993**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0310 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	*Voor- en vroegschoolse educatie* Minder lasten en meer baten zijn het gevolg van het feit dat de specifieke uitkering van het Rijk hoger is vastgesteld dan het voorlopige bedrag. Hierdoor zijn er minder eigen middelen ingezet vanuit het budget peuterspeelzalen.	83	118		201	V	I
	Leerlingenvervoer en gymvervoer Minder lasten doordat de genomen maatregelen tijdens de COVID-19 pandemie ervoor hebben gezorgd dat minder vervoer is ingezet. Scholen zijn in lockdown geweest of hebben regelmatig klassen naar huis moeten sturen. Ook is het gymnastiek en met name het zwemvervoer regelmatig niet doorgegaan. Vervoerders zijn hier wel voor gecompenseerd volgens de geldende richtlijnen, maar deze compensatie bedroeg 70% tot maximaal 80% van de niet-gereden ritten. Hiermee zijn dus minder kosten gemaakt.	120			120	V	I
	Inspecties kindercentra De lagere lasten worden veroorzaakt doordat er in 2021 door de GGD minder inspecties zijn uitgevoerd, gelet op hun inzet mbt de Coronapandemie.	75	11		86	V	I
	Overig	119	-58	0	61	V	
	Totaal	**397**	**71**	**0**	**468**	**V**	
D-0320 Onderwijs-huisvesting	*Kennis Expertise Centrum (KEC)* Het beheer van het gebouw Kennis en Expertisecentrum (KEC) is per 2021 richting Gemeente gekomen. Hiervoor zijn o.b.v. een voorcalculatie lasten en baten (budgettair neutraal) geraamd. Uiteindelijk blijkt dat bepaalde lasten lager uitvallen dan geraamd, ook doordat bepaalde lasten rondom de overgangsperiode nog zijn gefactureerd aan de gebruikers. Hierdoor hoeft er minder aan de gebruikers te worden doorgefactureerd. Dit is de oorzaak van de onderschrijding op zowel lasten als baten.	270	-214		56	V	I
	Onderwijshuisvesting (exploitatie) De ontwikkeling en vaststelling van het integraal huisvestingsplan (IHP) voor het onderwijs heeft geleid tot verwachtingsmanagement richting onderwijspartijen wanneer zij – wel of niet – in aanmerking komt voor renovatie, (ver)nieuwbouw of anderszins. Mede daardoor zijn in 2021 minder kosten voor onderwijshuisvesting gemaakt dan waarmee in de begroting rekening is gehouden.	126			126	V	S
	Verzekeringsuitkering In de eindejaarsrapportage 2021 is een verzekeringsuitkering 2021 incidenteel bijgeraamd, zowel voor kosten en opbrengsten. Daar de realisatie (nog) niet heeft plaatsgevonden, is er nu een onderschrijding op baten en lasten.	68	-68		0		
	Overig	48	13	0	61		
	Totaal	**512**	**-269**	**0**	**243**	**V**	
Totaal programma		**909**	**-198**	**0**	**711**	**V**	

Groene Stad

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een groene, gezonde en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Wij zien kansen om onze stad nog mooier en aantrekkelijker te maken zodat we Roermond als een krachtige, prachtige en leefbare stad kunnen doorgeven aan de volgende generatie. Die kansen pakken we op. We maken ons sterk om de leefomgeving te verbeteren in het belang van de gezondheid en veiligheid van onze inwoners. Tegelijkertijd versterken we daarmee de economische potentie van Roermond. Lucht, water en bodem moeten van goede kwaliteit zijn. We grijpen de bestaande mogelijkheden en de nieuwe Omgevingswet aan om onze ambities te realiseren.’

Het thema “Groen Stad” bevat de volgende programma’s:

4 Kansen voor klimaat

5 Goede leefomgeving

Programma 4

Kansen voor klimaat

Producten:
Onder het programma 'Kansen voor klimaat' brengen wij de volgende producten samen:

a) Klimaatadaptie en energietransitie

b) Milieubeleid- en beheer

Beleidskaders:
- Natuurvisie Roermond Oost (2000), Roermond West en natuurbeleid heel Roermond (2004).
- Groenvisie (2016).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Dassenbeleidsplan (2013).
- Nota Bodembeheer regio Maas & Roer (inclusief bodemkwaliteitskaart).

Verbonden partijen:
- RUD Limburg-Noord

Strategisch doel programma

Roermond is een stad waar zowel huidige als toekomstige generaties zich prettig en veilig voelen. De gemeente Roermond is in 2050 een klimaatneutrale en klimaat adaptieve gemeente en de gemeentelijke organisatie werkt al in 2030 klimaatneutraal. Ook past de gemeente steeds meer klimaatadaptieve maatregelen toe in de openbare ruimte. Als gemeente geven wij het goede voorbeeld op het gebied van duurzaamheid en energietransitie, maar de opgaven realiseren we samen met partners en burgers. Daarbij hebben we oog voor de ruimtelijke impact van deze energietransitie als ook de sociale aspecten.

Wat willen we bereiken

Roermond staat voor een groene gemeente. In de komende periode werken we aan kansen voor het klimaat. Klimaatverandering vraagt niet alleen om mitigerende maar ook om adaptieve maatregelen, die beide onderdeel uitmaken van dit hoofdstuk. Daarnaast worden ook in andere hoofdstukken kansen voor klimaat benut en omschreven, twee voorbeelden zijn de ambities op het gebied van circulaire economie en schoon vervoer die in de andere programma's zijn omschreven.

Zowel de duurzaamheidsvisie als het coalitieakkoord zijn duidelijk. De gemeentelijke organisatie is in 2030 klimaatneutraal en de volledige gemeente is dat in 2050. Om deze doelstellingen te halen werken we aan de energietransitie. Dat doen we lokaal en samen met partners in de regio binnen de RES (Regionale Energie Strategie). We nemen ook onze eigen verantwoordelijkheid om snelheid en kwaliteit te borgen.

Steeds vaker zorgt extreem weer voor wateroverlast, droogte en hittestress. Maatregelen in de openbare ruimte en op particulier eigendom zijn nodig om goed met deze extremen om te gaan. De ambitie van gemeente Roermond is om klimaatbestendig en waterrobuust te zijn in 2050. Vergroening helpt om de gevolgen te dempen en draagt eveneens bij aan het klimaatneutraal maken van de gemeente.

De basis van een gezonde leefomgeving is een goede kwaliteit van lucht, water en bodem. Deze kwaliteit waarborgen we.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Energietransitie*** Regionaal werken we aan de Regionale Energie Strategie (RES). Lokale basis voor deze transitie zijn de door de raad vastgestelde resultaten van de Studie energiepotentieel gemeente Roermond en de in 2020-2021 nog te ontwikkelen Transitievisie Warmte Roermond. In het kader van de RES zijn in 2020 reeds vastgesteld; de Uitgangspuntennotitie en Concept-RES. In 2021 wordt de RES 1.0 door de raad vastgesteld (verdere uitwerking van het concept) en aan het Rijk aangeboden. Daarnaast is een RES communicatieplan in ontwikkeling. Nadat het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid op 9 juli 2020 is vastgesteld, voeren we de genoemde activiteiten in 2021 uit. Zo realiseren we bijvoorbeeld een (regionaal) energieloket met diensten om inwoners te ontzorgen bij het besparen van energie en het duurzaam opwekken daarvan. Tenslotte werken we met verschillende partners aan de verdere ontwikkeling (tot realisatie) van het Slim Energienet Roermond (SER) waarbij industriële restwarmte wordt benut en waarmee bij realisatie een bijdrage geleverd wordt aan de klimaatopgave.	A ***Energietransitie*** Een in 2021 vastgestelde Regionale Energie Strategie (RES1.0) en Warmte Transitievisie Roermond. Samen met de resultaten uit de Studie Energiepotentieel Roermond krijgen we inzicht in de energiebesparingspotenties, de mogelijkheden voor grootschalige opwekking van duurzame energie en de alternatieven voor aardgas in de gebouwde omgeving. De Studie energiepotentieel gemeente Roermond geeft daarbij tevens inzicht in de bijdrage die Roermond kan leveren in regionaal verband. De RES 1.0 is het regionale bod richting Rijk in relatie tot de transitieopgave. Uit te voeren projecten en processen uit het Uitvoeringsprogramma duurzaamheid leveren een bijdrage aan de verduurzaming van Roermond in brede zin. Tenslotte levert de eventuele realisatie van het Slim Energienet Roermond een rechtstreekse bijdrage aan de CO2-reductiedoelstellingen.	De RES1.0 is door de gemeenteraad vastgesteld. De Transitievisie Warmte wordt in februari 2022 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Bij de uitvoeringstoets 2021 zijn projecten uit het Uitvoeringsprogramma Duurzaamheid geprioriteerd, waarbij is besloten een aantal projecten (nog) niet op te starten in 2021 of helemaal niet uit te voeren. Besluitvorming over het zonnepanelenproject en het duurzaamheidscentrum heeft in 2021 plaatsgevonden. Besluitvorming over het gemeentelijke energieloket vindt plaats in 2022. In de Burap 2021 is besloten € 298.000 over te hevelen naar 2022 en 2023 voor het gemeentelijk energieloket en het duurzaamheidscentrum. Het project Slim Energienet Roermond zit in de Ontwikkelfase. Het betreft een zeer complex project met uiteenlopende belangen, waarvoor in deze fase de oplossingsrichtingen worden onderzocht om tot besluitvorming over investeringen door stakeholders en de overgang naar realisatie te komen. Deze besluitvorming was initieel voorzien voor eind 2021 maar zal plaatsvinden in 2022.
B ***Klimaatadaptie*** In het Waterpanel Noord werken we samen met regiogemeenten aan klimaatadaptatie (onder andere de water-klaar-regeling). Zo werken we verder aan het opstellen van een lokaal en regionaal uitvoeringsprogramma ruimtelijke adaptatie. Gemeente Roermond en bedrijventerrein Roerstreek-Noord onderzoeken samen of de bedrijven collectief het regenwater kunnen afkoppelen van de riolering.	B ***Klimaatadaptie*** We verkrijgen inzicht in de eerste te ondernemen acties om Roermond meer klimaatadaptief te maken, om een toekomstbestendige openbare ruimte te realiseren. Op het bedrijventerrein beperken we wateroverlast en wordt een bijdrage geleverd aan het tegengaan van verdroging. Tevens creëren en promoten we in dit project bewustwording van klimaat adaptieve maatregelen die de werknemers zelf kunnen nemen.	Op het bedrijventerrein Roerstreek Noord is het project om wateroverlast te verminderen confofm afspraken uitgevoerd, het project is grotendeels in 2021 afgerond. Er is een start gemaakt met het lokale uitvoeringsprogramma maar door gebrek aan capaciteit is dit nog niet verder ontwikkeld.

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie
C ***Vergroening*** We onderzoeken welke gazons we kunnen omvormen tot extensieve vegetaties. Op het gebied van natuur- en milieueducatie zijn we met het IVN overeen gekomen om 3 Tiny Forests te realiseren. In 2021 realiseren we het derde en dus laatste Tiny Forest. Realisatie hiervan is mede afhankelijk van initiatiefnemers en de beschikbare ruimte.	**C** ***Vergroening*** Het omvormen van gazon naar een extensieve vegetatie levert een bijdrage een biodiversiteit en ook klimaatadaptatie. Belangenverenigingen krijgen hierbinnen een rol. Eén Tiny Forests wordt gerealiseerd, samenwerking tussen basisschool, buurt en gemeente staat hierbij centraal.	Op locaties waar reeds werkzaamheden waren voorzien zijn gazons omgevormd naar extensieve bloemrijke vegetaties. Grootschalige aanpassingen en onderzoek hiertoe hebben niet plaatsgevonden, dit in lijn met de uitvoeringstoets. De voorbereidingen voor het TIny Forest in Boukoul zijn in 2021 voortgezet, aanplant is voorzien in 2022.
D ***Bodem, geluid, luchtkwaliteit*** Plannen en initiatieven worden getoetst op diverse milieuaspecten zoals bodem, lucht en geluid. Leefbaarheid en levendigheid kunnen soms conflicteren, denk aan evenementen. Een goede afweging is dan noodzakelijk. Voor het aspect bodem is er ook in 2021 aandacht voor zeer zorgwekkende stoffen, in het bijzonder Poly- en perfluoralkylstoffen (PFAS).	**D** ***Bodem, geluid, luchtkwaliteit*** Door middel van toetsing en advisering borgen we de benodigde kwaliteit, verbeteren we het waar mogelijk en maken we plannen haalbaar. Hierdoor zorgen we voor duurzaam hergebruik van de bodem. We hebben meer inzicht en zijn voorbereid op nieuwe ontwikkelingen rondom verdachte stoffen in de bodem en hun effecten (PFAS).	Alle binnenkomende plannen zijn getoetst op het aspect luchtkwaliteit, bodem en geluid. Daar waar een bodemverontreiniging een ontwikkeling in de weg stond zijn saneringsmaatregelen genomen of is vastgesteld dat dit nog diende te gebeuren. In mei 2020 is besloten als gevolg van de Coronapandemie de modernisering van subsidies on hold te zetten tot in ieder geval na de Coronacrisis.
E ***Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving*** We werken samen met onze partners in de regio aan een veilige en gezonde leefomgeving, waarbij we de kwaliteit bevorderen en samenwerken bij de uitvoering en handhaving van het omgevingsrecht. De regionale uitvoeringsdienst Limburg-Noord (RUD Limburg-Noord) ondersteunt ons bij het behalen van deze doelstellingen.	**E** ***Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving*** We verbeteren de kwaliteit van dienstverlening, toezicht en handhaving bij de uitvoering van de taken op basis van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). We geven op een kostenefficiënte wijze uitvoering aan wettelijke taken in samenwerking met de RUD Limburg-Noord.	De werkzaamheden zijn uitgevoerd conform het Uitvoeringsprogramma 2021 RUD Limburg-Noord. In het jaarverslag 2021 en de jaarrekening van de RUD Limburg-Noord wordt hierover gerapporteerd (Q1-2022).

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 7 . Volksgezondheid en Milieu

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	Nederland**	Realisatie 2021	Nederland 2021
34	Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	1,6	1,9	2,8		18,5	18,5	18,5

Stand per 16-09-2020. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
34	Hernieuwbare elektriciteit	Dit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

Wat heeft het gekost?

Kansen voor klimaat		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0410 Klimaatadaptatie en energietransitie	307.120	370.297	-82.093	288.204	203.996	84.208	
D-0420 Milieubeleid en -beheer	761.552	788.777	228.081	1.016.858	963.069	53.790	
Totaal lasten	**1.068.672**	**1.159.075**	**145.988**	**1.305.063**	**1.167.065**	**137.998**	**V**
Baten							
D-0410 Klimaatadaptatie en energietransitie		0	-20.660	-20.660	-29.308	8.648	
D-0420 Milieubeleid en -beheer	-29.511	-48.223	-116.610	-164.833	-164.072	-762	
Totaal baten	**-29.511**	**-48.223**	**-137.270**	**-185.493**	**-193.379**	**7.886**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**1.039.162**	**1.110.851**	**8.718**	**1.119.569**	**973.685**	**145.884**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	253.717	0	100.299	100.299	100.299	0	
Onttrekking reserves	-523.717	-141.658	82.093	-59.565	-59.565	0	
Saldo mutatie reserves	**-270.000**	**-141.658**	**182.392**	**40.734**	**40.734**	**0**	
Resultaat	**769.162**	**969.193**	**191.110**	**1.160.303**	**1.014.419**	**145.884**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0410 Klimaatadaptatie en energietransitie	*Personeel* Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	40			40	V	I
	Duurzaamheid Medio 2021 is de subsidieregeling 'Duurzaamheidsfonds' in het leven geroepen. Deze regeling loopt tot en met 31 december 2022 en het subsidieplafond voor die periode betreft €50.000 per jaar. In 2021 is er nog geen subsidie verleend, waardoor er nog €50.000 resteert.	51			51	V	I
	Overig	-7	9	0	2		
	Totaal	**84**	**9**	**0**	**93**	**V**	
D-0220 Wijkontwikkeling en wijkbeheer	*Regionale Uitvoerings dienst (RUD)* In 2021 heeft er een verrekening plaatsgevonden m.b.t. 2020. Wat tot een voordeel heeft geleid.	44	-6	0	38	V	I
	Overig	10	5	0	15	V	I
	Totaal	**54**	**-1**	**0**	**53**	**V**	
Totaal programma		**138**	**8**	**0**	**146**	**V**	

Programma 5

Goede leefomgeving

Producten:
Onder het programma 'Goede leefomgeving' brengen wij de volgende producten samen:

a) Mobiliteit

b) Beheer openbare ruimte

Beleidskaders:
- Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (2017).
- Evaluatie Fietsnota, Ontwikkeling Robuuste Structuren voor de fiets in Roermond (2011).
- Parkeernota Roermond 2013 – 2020, Parkeerbeleid en –organisatie (2013).
- Beheerplannen: Kadernota Beheer 2017 – 2026.
- Waterketenplan Limburgse Peelen 2017 - 2021 (2017).
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2017 - 2021 (2017).
- Groenvisie 2016.
- Notitie groenadoptie (2012).
- Bomenplan gemeente Roermond beleid en beheer 2012 - 2024 (2012).
- Speelruimteplan Gemeente Roermond; Beleid in de periode 2013 – 2017 (2013).
- Duurzaamheidsvisie Roermond (2017).
- Grondstoffenplan 2014-2017

Verbonden partijen:
- Enexis Holding N.V.
- Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
- Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
- Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
- N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)

Strategisch doel programma

Ten aanzien van mobiliteit is onze leidraad de visie en doelstellingen uit het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP). We zetten hierbij met name de komende jaren in op uitvoering van de lopende infraprojecten en het stimuleren van duurzame en actieve mobiliteit. CO2-reductie en het stimuleren van lopen en fietsen zijn daarbij speerpunten.

Daarnaast houdt Roermond zijn fysieke leefomgeving in de openbare ruimte duurzaam in stand. De openbare ruimte in onze gemeente nodigt uit tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Bij nieuwe ontwikkelingen sturen we op een passende openbare ruimte en waar mogelijk faciliteiten voor ongeorganiseerd sporten. Wij beschermen de volksgezondheid, het milieu en de ont- en afwatering van het stedelijk gebied met een goed functionerend rioleringsstelsel.
De gemeente heeft bovendien als doel afval te voorkómen en om afval dat ontstaat, te scheiden voor een zo hoogwaardig mogelijke verwerking. Daarmee wordt een bijdrage beoogd aan een schone-, veilige- en gezonde leefomgeving.

In de duurzaamheidsvisie is opgenomen dat we toewerken naar een grondstoffenmaatschappij, waarbij afval een economische waarde vertegenwoordigt. In 2025 bedraagt de hoeveelheid huishoudelijk restafval in Roermond 100 kg per persoon per jaar. In 2025 wordt ruim 75% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld en hergebruikt.

In het coalitieakkoord hebben we duurzaamheid breed omarmd. In het kader van een goede leefomgeving streven we naar meer duurzame mobiliteit om daarmee een bijdrage te leveren aan het behalen van de luchtkwaliteitsnormen en om de leefbaarheid in brede zin te verbeteren.
Meer gebruik van de fiets en het openbaar vervoer en minder gebruik van de auto door zowel inwoners als bezoekers, moet bijdragen aan minder CO2-uitstoot en dus aan een leefbare, verkeersveilige en toch bereikbare stad. Daarvoor is het noodzakelijk anders te kijken naar de mobiliteitsopgave en om na te denken over andere mobiliteitsconcepten.

Steeds vaker zorgt extreem weer voor wateroverlast, droogte en hittestress. Maatregelen in de openbare ruimte en op particulier eigendom zijn nodig om goed met deze extremen om te gaan. Vergroening helpt om de gevolgen te dempen en draagt eveneens bij aan het klimaatneutraal maken van de gemeente.

Wat willen we bereiken

Roermond staat voor een groene-, gezonde- en aangename gemeente om te wonen, te werken en te leven. Daarbij werken we aan een leefomgeving en openbare ruimte die uitnodigt tot wandelen, fietsen, buitenspelen en ontmoeten. Dat betekent dat de openbare ruimte van een dusdanige kwaliteit moet zijn, dat deze activiteiten worden gestimuleerd en dat het buiten op straat ‘goed toeven’ is. Dit vraagt om kwaliteit bij realisatie en beheer. De openbare ruimte wordt beheerd en onderhouden op het vastgestelde kwaliteitsniveau.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Mobiliteit*** In ons mobiliteitsbeleid dragen we uit dat we een sociale, gastvrije en ondernemende stad willen zijn voor inwoners en bezoekers. We stimuleren actief vervoersmiddelen zoals de fiets en het openbaar vervoer. Dit doen we enerzijds door binnen SHAREuregio en Roermond Bereikbaar te werken aan gedragsverandering, bewustwording en nieuwe vervoersconcepten zoals deelmobiliteit. Anderzijds dragen we bij aan de ‘mobiliteitstransitie’ door middel van fysieke maatregelen zoals langzaam verkeer verbindingen, fietsparkeren in de binnenstad en meer aandacht voor lopen en fietsen bij diverse herinrichtingsprojecten en gebiedsontwikkelingen zoals Kapellerlaan, Kastelenbuurt, Roerdelta, Vrijveld-Noord, etc.	A ***Mobiliteit*** • meer bezoekers in Roermond; • minder CO2-uitstoot door een lager aandeel van de auto in het totaal aantal verplaatsingen; • meer meters fietspad; • meer elektrische deelauto’s en deelfietsen; • meer fietsers en voetgangers op straat; • grotere stallingscapaciteit voor fietsen in de binnenstad; • minder verkeersslachtoffers (objectief) en minder gevoel van verkeersonveiligheid (subjectief); • reëel en begrijpelijk parkeren voor iedereen; • meer ruimtelijke kwaliteit op straat.	In 2021 zijn de volgende concrete resultaten behaald: 2e pilot City Steps als opmaat voor structurele implementatie in 2022; campagne #posifiets en ‘probeer een ebike’ (Roermond Bereikbaar); oplevering nieuwe fietsenstalling Roercenter. Haalbaarheidsstudies zijn afgerond naar enkele regionale fietsroutes zoals de route door de Meinweg naar Duitsland en zijn de mogelijkheden verkend voor een verbinding tussen Linne en Merum. Er worden kansen gezien voor beide routes maar vervolgonderzoek is nodig. Dit betreft onder andere draagvlak en financieringsmogelijkheden, hetgeen in 2022 uitgewerkt zal worden. Mbt de binnenstedelijke IJzeren Rijn is vanuit de gemeente een brief gestuurd aan het Ministerie om op basis daarvan met de Belgische overheid tot afstemming te komen wat wel en niet kan. Dat bepaalt de kaders voor vervolgonderzoek in 2022. Samen met de provincie en 4 regiogemeenten is in december 2021 een intentieverklaring ondertekend ten behoeve van een totale West Oost fietsroute door Midden Limburg (waar bovengenoemde routes onderdeel van uitmaken) die het gezamenlijk bestuurlijk belang binnen de regio onderstreept. Als 1e onderdeel hiervan wordt vanuit de provincie begin 2022 een nieuw, overkoepelend onderzoek opgestart dat uiteindelijk de ruimtelijke (on) mogelijkheden in beeld moet brengen inclusief de kosten per deeltracé.
We hebben in 2020 de Parkeervisie geactualiseerd. Dat is de basis voor het actualiseren van het totale parkeerbeleid in 2021, waarin ook de gewenste mobiliteitstransitie een plaats krijgt. Daarnaast ronden wij in 2021 het beheerplan Verkeersvoorzieningen af. In 2021 wordt het digitaal parkeervergunningssysteem opnieuw aanbesteed. Door de digitalisering van parkeren lopen de inkomsten voor dagvergunningen jaarlijks terug. De inkomsten van parkeervergunningen op parkeerterreinen worden ook minder door het wegvallen van parkeerterreinen zoals bv. Parkeerterrein Loesbleik.		Als vervolg op de in dec 2020 vastgestelde Parkeervisie heeft de gemeenteraad in oktober 2021 het Parkeerbeleidsplan en de nieuwe Nota Parkeernormen vastgesteld.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
Het samenwerkingsverband Roermond Bereikbaar wordt 2021 gecontinueerd, waarbij in afstemming met alle partners wordt gewerkt aan het waarborgen van de bereikbaarheid en gastvrijheid van de stad. We werken toe naar alternatieve vervoersmiddelen, zodat het autogebruik van bezoekers en inwoners van Roermond vermindert. Daarbij maken we gebruik van de kennis die is opgedaan uit het Resolve project dat in 2020 is afgerond.		De oorspronkelijke samenwerking binnen Roermond Bereikbaar is per 31-12-2021 beeindigd met diverse succesvolle projecten, campagnes, communicatie etc als resultaat. De samenwerkende partijen hebben op 16-12-2021 de verlengde samenwerking tm 2024 ondertekend waarmee Roermond Bereikbaar wordt gecontinueerd. Dit biedt, nadat het programma weer volledig bemenst is, de mogelijkheid om verder te werken aan doelen op het gebied van hinderbeperking en gedragsverandering. Vanaf 2022 niet alleen in Roermond, maar ook voor andere partijen en gemeenten in Midden-Limburg.
We zetten in op het verder uitbouwen van duurzame deelmobiliteit. Als partner in het Euregionale SHAREuregio-project zijn in 2020 de eerste elektrische auto's en fietsen geleverd en hebben we in eerste instantie vanuit de gemeentelijke organisatie een start gemaakt met het verduurzamen van zakelijke kilometers. Het is de bedoeling dat dit in 2021 verder wordt uitgebouwd, zodat ook andere doelgroepen deze voertuigen en fietsen kunnen gebruiken.		2e helft van het jaar is een duidelijke stijging te zien in het gebruik van de SHAREuregio auto's en fietsen. Zowel binnen onze eigen gemeentelijke organisatie als daarbuiten. Buiten kantooruren kunnen ook bewoners of ondernemers de voertuigen nu reserveren en zakelijk zijn meerdere SHAREuregio-voertuigen verspreid over Limburg aan de te reserveren vloot toegevoegd.
Nadat in 2020 het busstation opnieuw is ingericht, is het van belang dat we verder werken aan de visie voor het totale stationsgebied. We blijven hierover in gesprek met partijen als NS en ProRail om deze ontwikkeling integraal te benaderen.		Als gevolg van de herontwikkeling van het busstation is circa de helft van de maaiveldfietsenstallingen opgeofferd. Mede omwille van de hoge kosten is besloten deze stallingscapaciteit nu niet te realiseren in het pand Godsweerdersingel 10, maar in overleg met Prorail te kijken naar een structurele oplossing passend in de lange termijn ontwikkelingen met betrekking tot een mogelijk oostelijke ontsluiting van het station.
Het werken aan een efficiënt en verkeersveilig verkeerssysteem blijft speerpunt voor 2021, naast regulier beheer en onderhoud aan verkeerskundige objecten. Het werken aan een efficiënt en verkeersveilig verkeerssysteem blijft speerpunt voor 2021, naast regulier beheer en onderhoud aan verkeerskundige objecten.		Op het gebied van verkeersveiligheid zijn, met het Verkeersveiligheidsplan en subsidie vanuit het Rijk als grondslag, enkele projecten gerealiseerd: Reconstructie Slachthuisstraat met vrijliggend fietspad, aanpassing kruispunt Heinsbergerweg - fietspad Roerdal en een veilige fietsoversteek in de Koninginnelaan.
In 2020 zijn we gestart met de Mobiliteitsraad als nieuw overlegorgaan voor allerlei verkeersonderwerpen. Hieraan nemen naast de gemeente diverse externe stakeholders deel. We continueren deze samenwerking in 2021.		Eind 2021 heeft na lange tijd weer een bijeenkomst met de Mobiliteitsraad plaatsgevonden. Intentie is uitgesproken om dit in 2022 een structureel karakter te geven. We werken gezamenlijk toe naar een werkbaar gremium waarin gericht over een aantal geprioriteerde onderwerpen kan worden gesproken.
In 2021 ronden we de reconstructie van de N280 af en starten we met de reconstructies van de Kapellerlaan en Oranjelaan en de wijkrenovatie van de Kastelenbuurt.		N280 en Kastelenbuurt zijn in 2021 afgerond. Aan project Kapellerlaan is gestart met de uitvoering. Oranjelaan zit nog in voorbereiding, uitvoering is doorgeschoven naar 2023.
Tenslotte vindt in 2023 grootschalig onderhoud plaats aan de Roer- en Swalmentunnel door Rijkswaterstaat. De verwachte impact op de verkeersafwikkeling tijdens de uitvoering is groot en de gevolgen voor de omgeving vergen goede afstemming tussen alle betrokken partijen. De komende jaren hebben we een actieve rol bij de voorbereiding en de uitvoering van de werkzaamheden.		De gemeente heeft een actieve rol bij het grootschalig onderhoud door de Roer- en Swalmentunnel. De eerste afstemmingen hebben al plaatsgevonden. Daarnaast zijn vanuit Roermond Bereikbaar afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat om hinderbeperkende en gedragsbeinvloedende maatregelen agv deze tunnelsluiting vanaf 2022 voor te bereiden.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
B ***Beheer Openbare Ruimte*** Het functioneel beheer wordt via projecten en onderhoudscontracten geïntegreerd opgepakt met beleid op het gebied van financiën, mobiliteit, duurzaamheid, milieu, communicatie en participatie. Conform onze beheerplannen voeren we in 2021, mede op basis van nieuwe onderhoudscontracten, regulier beheer en onderhoud uit aan gemeentelijke voorzieningen in de openbare ruimte, zoals verhardingen, groen, natuur, speelvoorzieningen, riolering, straatmeubilair en verlichting, naast de zorg voor onder andere stedelijk water, afvalverwijdering en het schoon houden van de openbare ruimte.	**B** ***Beheer Openbare Ruimte*** Een op het vastgestelde niveau onderhouden openbare ruimte met vervanging en renovatie waar noodzakelijk, draagt bij aan een toekomstbestendige stad in beeld, functionaliteit en gebruik. Meer in het bijzonder geldt dit voor de volgende aspecten: • een acceptabel beeldkwaliteitsniveau; • recreatief aantrekkelijk en ecologische verantwoord bos en natuur; • een actueel, uitdagend, functioneel, heel en veilig areaal aan speelvoorzieningen; • bescherming van de volksgezondheid; • bijdrage aan klimaatadaptatie; • reductie van de hoeveelheid huishoudelijk afval; • een schone leefomgeving; • duurzame en zuinige verlichting; • een verzorgd straatbeeld; • prettige beleving en veilig gebruik van de openbare ruimte.	*Verhardingen* In het vierde kwartaal is op diverse locaties kleinschalig onderhoud uitgevoerd aan de verhardingen. Tevens is in het bedrijventerrein Reubenberg groot onderhoud uitgevoerd aan de asfaltverharding. *Civiel technische kunstwerken* In het vierde kwartaal zijn werkzaamheden uitgevoerd aan het bruggetje bij kasteeltje Hattem en een brug over de Swalm, nabij de uitstroom aan de Maas. Het werk aan het viaduct Venloseweg is afgerond behoudens de onderkant direct boven de spoorbaan. *Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater* In 2021 is de stimuleringsregeling afkopplen hemelwater ten einde gekomen. Binnen deze regeling is in 2021 een specifieke pilot uitgevoerd voor het afkoppelen van hemelwater op bedrijventerrein Roerstreek Noord. De regeling is hiermee nagenoeg uitgeput. *Havens en waterpartijen* Fase 1 van het onderhoudsbaggerwerk aan de waterpartijen Maasnielderbeek en Hattem is uitgevoerd. Voor het baggeren van de Mijnheerkenshaven en Schippershaven is de voorbereiding gestart, in de uitvoering moet geherprioriteerd worden. *Groen en bomen* Het onderhoud van de openbare ruimte heeft plaatsgevonden op het door de raad vastgestelde kwaliteitsniveau. In het 4e kwartaal van 2021 zijn op beperkte schaal kleinschalige groenreconstructies uitgevoerd en is dode en slechte beplanting vervangen. *Bos en natuurterreinen* Conform het beheerplan is bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden. Gewerkt wordt met natuurdoeltypen, het beheer verschilt per vegetatietype. *Openbare verlichting* Vervanging van openbare verlichting heeft conform programma via het raamcontract plaatsgevonden.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
		Speelvoorzieningen De speelvoorzieningen zijn in 2021 worden conform beheerplan geïnspecteerd op functionaliteit en veiligheid waarbij gebreken zijn verholpen. In 2021 zijn de achterstanden in vervangingen in de Sterrenberg afgerond. Daarnaast zijn enkele afgeschreven voorzieningen vervangen. *Afval en grondstoffen* In 2021 is de nieuwe afvalinzamelaar gestart. Bij deze opdracht is ingezet op duurzaamheid met het toewerken naar de doelstelling van 100 kg restafval in 2025. De inzamelfrequentie is in 2021 teruggeschroefd naar één keer per twee weken. De wisseling van duobak naar twee afvalcontainers is verplaatst naar 2022. De wijziging van de inzamelfrequentie heeft geleid tot een betere afvalscheiding met minder restafval, meer gft-afval en bijna een verdubbeling van de hoeveelheid ingezameld PMD.
Projectmatig beheer in 2021 omvat onder meer de afronding van: • renovatie overkluizing Maasnielderbeek Maasniel; • renovatie Burgemeester Geuljanslaan/Bisschop Lindanussingel; • renovatie park Hattem; • wijkrenovatie Groene Kruisbuurt Swalmen.		De renovatie van Park Hattem, Burgemeester Geuljanslaan/Bisschop Lindanussingel, overkluizing Maasnielderbeek en Groene Kruisbuurt zijn afgerond. In 2022 vindt nog nazorg plaats.
Andere projecten in uitvoering of voorbereiding 2021 zijn: • uitvoering herinrichting Kapellerlaan; • vervangen twee houten bruggen Hambeek; • renovatie viaduct Venloseweg; • voorbereiding reconstructie singelring Fase 3 (Minderbroedersingel, Zwartbroekplein); • herinrichting Emmalaan; • baggerwerkzaamheden stadswateren; • asfaltrenovatie parkeerterrein Wilhelminaplein; • inrichten van een nieuwe inzamelmethodiek voor huishoudelijk afval.		De Kapellerlaan, vervangen bruggen Hambeek en renovatie viaduct Venloseweg zijn in 2021 in uitvoering genomen. Reconstructie Singelring Fase 3 (Minderbroedersingel en Zwartbroekplein) is in voorbereiding genomen.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 7 . Volksgezondheid en Milieu

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	2020	Nederland**	Realisatie 2021	Nederland 2021
33	Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	189	189	197	194	205	172	154	

Stand per 16-09-2020. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
33	Omvang huishoudelijk restafval	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.

Wat heeft het gekost?

Kansen voor klimaat		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0510 Mobiliteit	3.570.437	3.648.650	-104.894	3.543.756	3.303.487	240.269	
D-0520 Beheer openbare ruimte	23.919.054	23.415.053	3.349.438	26.764.491	25.380.252	1.384.239	
Totaal lasten	**27.489.490**	**27.063.703**	**3.244.544**	**30.308.247**	**28.683.738**	**1.624.508**	**V**
Baten							
D-0510 Mobiliteit	-2.901.710	-3.944.990	1.153.628	-2.791.362	-3.021.951	230.589	
D-0520 Beheer openbare ruimte	-14.262.640	-15.274.794	132.824	-15.141.971	-15.962.008	820.037	
Totaal baten	**-17.164.350**	**-19.219.785**	**1.286.452**	**-17.933.333**	**-18.983.959**	**1.050.626**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**10.325.140**	**7.843.918**	**4.530.996**	**12.374.914**	**9.699.780**	**2.675.134**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	532.000	0	420.267	420.267	420.267	0	
Onttrekking reserves	-1.549.030	-460.256	-1.396.122	-1.856.378	-1.856.378	0	
Saldo mutatie reserves	**-1.017.030**	**-460.256**	**-975.855**	**-1.436.111**	**-1.436.111**	**0**	
Resultaat	**9.308.111**	**7.383.662**	**3.555.141**	**10.938.803**	**8.263.669**	**2.675.134**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0510 Mobiliteit	*Verkeersbeleid - Project Roermond Bereikbaar* Het project Roermond bereikbaar wordt gefinancierd door Gemeente, Provincie en Rijkswaterstaat. Door de grote hoeveelheid aan uitgevoerde projecten wordt het begrote budget weliswaar overschreden, maar gedekt door de bijdrage vanuit genoemde partijen, waardoor er per saldo geen overschrijding is.	-268	335		67	V	I
	Kapitaallasten De kapitaallasten binnen het product Mobiliteit zijn lager dan begroot. Vanuit de kredietrapportage 2020 zijn de effecten in de begroting 2022 e.v. verwerkt, in 2021 is deze aanpassing niet verwerkt, waardoor hier een verschil ontstaat.	112			112	V	I
	Verkeersvoorzieningen Binnen het subproduct verkeersvoorzieningen zijn op een aantal plekken minder uitgaven gedaan doordat wisselingen in de personele bezetting hebben plaatsgevonden, waardoor de beoogde productiviteit en daarmee gemoeide kosten niet behaald zijn. Daarnaast is er incidenteel een voordeel behaald in de prijsstelling en zijn onrechtmatige kosten van de afgelopen jaren in mindering gebracht op facturen. Tot slot is in de uitvoeringstoets besloten om diverse maatregelen uit het Verkeersveiligheidsplan uit te stellen.	239			239	V	I
	Verkeersmaatregelen drukke dagen Vanwege Coronamaatregelen zijn er in 2021 lagere uitgaven voor verkeersmaatregelen op drukke dagen gedaan.	39			39	V	I
	Uitvoering Parkeerbeleid Door Corona zijn ook de kosten aan parkeervoorzieningen lager dan geraamd en - doordat er minder geparkeerd is - hebben er ook minder geldledigingen plaatsgevonden. Op parkeernaheffingen is er sprake van een structureel tekort. Dit tekort heeft te maken met het aantal betaalde parkeerplaatsen in verhouding tot de beschikbare capaciteit voor wat betreft toezicht. Daarnaast is het tekort door Corona incidenteel hoger, omdat er gemiddeld genomen minder bezoekers aan Roermond zijn geweest in het jaar 2021.	68	-95		-27	N	I/S
	Overig	49	-9	0			
	Totaal	**240**	**231**	**0**	**471**	**V**	

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0520 Beheer openbare ruimte	*Aanleg en onderhoud van wegen* Binnen dit subproduct zijn meer uitgaven gedaan op onderhoud en materialen, maar is fors minder uitgegeven op kapitaallasten. Vanuit de kredietrapportage 2020 zijn de effecten in de begroting 2022 e.v. verwerkt, in 2021 is deze aanpassing niet verwerkt, waardoor hier een verschil. Hierdoor is er per saldo sprake van een onderscrhijding. De opbrengsten omvatten opbrengsten die in rekening worden gebracht voor het herstel van asfalt en betonverhardingen die door Nuts en telecombedrijven worden opgebroken voor het aanleggen van hun leidingnet.	176	112		287	V	I
	Kapitaallasten De kapitaallasten zijn lager dan begroot op diverse terreinen, waaronder groen, riolering, begraafplaatsen en afval. Vanuit de kredietrapportage 2020 zijn de effecten in de begroting 2022 e.v. verwerkt, in 2021 is deze aanpassing niet verwerkt, waardoor hier een verschil.	260	0		260	V	I
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	292			292	V	I
	Groen en reiniging De aflopende integrale contracten voor groenonderhoud en reiniging van de openbare ruimte zijn verlengd met een jaar, door de latere start van Groen en Doen. Ook het commerciële contract is daarom met 1 jaar verlengd. Het prijsniveau van dit commerciële contract was in 2021 beduidend lager dan het geprognotiseerde prijsniveau voor Groen en Doen. Het geprognotiseerde prijsniveau was wel voor het gehele areaal in de begroting van 2021 opgenomen. Hierdoor is een overschot op het budget voor reiniging en groen ontstaan in 2021.	325			325	V	I
	Beheer bomen Het prijsniveau van het nieuw aanbestede contract voor onderhoud bomen vanaf 2021 was beduidend hoger dan de prognose vooraf. Hierdoor is op het onderhoud bomen in 2021 een tekort ontstaan. Dit tekort wordt binnen het product in 2021 opgevangen door het overschot op het commerciële contract voor groenonderhoud van de openbare ruimte.	-105			-105	N	I
	Taakstelling BOR De taakstelling BOR is in 2021 nog voor € 178.500 openstaand. Vanaf 2022 wordt dit structureel verlaagd naar € 130.500, waarvoor verdere maatregelen zullen worden onderzocht.	-179			-179	N	I
	Havens en waterpartijen De voorziening Onderhoud Oppervlaktewateren is nog niet ingesteld door de Raad. Daardoor zijn de geraamde toevoegingen aan de voorziening niet gerealiseerd, en zijn de uitgaven voor baggeren via de exploitatie verlopen. Daarnaast zijn de baten lager dan geraamd. Als gevolg van corona zijn in 2021 minder havengelden opgelegd voor overslag van containers en passagiersschepen.	758	-194		564	V	I
	Bos en Natuur Cfm. het beheerplan bos en natuurbeheer komen de houtopbrengsten t.g.v. reserve bos en natuur. Dit verloopt via de resultaatbestemming in de jaarrekening.	0	50	0	50	V	I
	Riolering De kosten van riolering vallen lager uit dan geraamd, door een overschot op het budget kleinschalige klachten en doordat een aantal werkzaamheden niet conform planning zijn uitgevoerd (bijvoorbeeld reiniging en inspectie). Hierdoor is er per saldo een hoger bedrag in de voorziening gestort. De afvalstoffenheffing is hoger door het aantal objecten.	-364	91		-273	N	I
	Stimuleringsregeling Afkoppelen regenwater De Stimuleringsregeling Afkoppelen regenwater wordt gefinancierd door de gemeente i.s.m. het waterschap. Door de subsidiëring binnen het project pilot Roerstreek wordt het begrote budget weliswaar overschreden, maar gedekt door de bijdrage vanuit het Waterschap, waardoor er per saldo geen overschrijding is.	-133	105		-28	N	I
	Afvalinzameling Binnen afval zijn via de begroting en burap middelen toegevoegd aan de begroting. Per saldo is er in het jaarrekening resultaat een voordeel ontstaan. In 2021 is de afvalinzameling in Roermond gewijzigd van wekelijks restafval en gft-afval naar om de week. PMD is gewijzigd van om de week naar wekelijks. Hierdoor zijn de burgers beter afval gaan scheiden. De scheidingresultaten zijn als volgt: • Het restafval is met 24% gedaald; • De PMD-opbrengsten zijn met 98% gestegen; • Het GFT is met 6% gestegen. Minder restafval zorgt voor een besparing op de kosten van verwerking en afvalstoffenbelasting. De hoeveelheid PMD is bijna verdubbeld wat leidt tot hogere baten vanuit het Afvalfonds voor deze afvalsoort. Bij het milieupark is in 2021 meer afval gebracht dan het jaar ervoor. Door corona zijn mensen gaan opruimen en verbeteringen aan de woning gaan aanbrengen. Dit heeft gevolgen gehad voor de toevoer op het milieupark, dit zien we terug zowel in de baten als lasten. Tot slot is er een incidenteel voordeel ontstaan, vanuit de BTW suppletie over de jaren 2016-2020.	286	371		657	V	I
	Begraafplaatsen De lasten omvatten het onderhoudscontract van de begraafplaatsen. Deze is bewust summier opgesteld en behelst alleen het dagelijks onderhoud. Aanvullende werkzaamheden worden aan de hand van extra deelopdrachten uitgegeven. Door capaciteitsgebrek zijn er weinig extra deelopdrachten of anderszins uitgeschreven. Daarnaast is er over de jaren 2016-2020 een BTW suppletie ontvangen, dit levert een incidenteel voordeel op van ca. € 67.000. Er zijn meer baten ontvangen door de toename van de afkoopsommen van grafrechten. Daarnaast heeft een deel van de baten betrekking op eerdere belastingjaren.	123	184		307	V	I
	Overig	-55	101	0	46		
	Totaal	**1.384**	**820**		**2.204**	**V**	
Totaal programma		**1.624**	**1.051**		**2.675**	**V**	

Dynamische Stad

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond is een aantrekkelijke gemeente waarin inwoners graag wonen, leven, werken en verblijven. Hiermee trekken we nieuwe inwoners en bezoekers aan. We leggen slimme verbindingen in ons economisch beleid en bouwen aan een sterke arbeidsmarkt. Met goede woningen, een levendige stad, mooie kernen en buurten, uitstekend onderwijs en veiligheid versterken we het aantrekkelijke en dynamische karakter van Roermond.’

Het thema “Dynamische Stad” bevat de volgende programma’s:

6 Toekomstbestendige Stad
- Vitale Stad (strategische opgave)

7 Ruimte en Wonen

8 Levendige Stad

9 Veilige Stad

Programma 6

Toekomstbestendige Stad

Producten:
Onder het programma 'Toekomstbestendige Stad' brengen wij de volgende producten samen:

a) Vitale stad

b) Economie

Beleidskaders:
- Economische Visie Roermond (2017).
- Hotel- en Bed & Breakfastbeleid (2017).
- Plan Vitale Stad (2016).
- Evenementennota (oktober 2016).
- Ruimtelijk Detailhandelsbeleid gemeente Roermond 2015-2020 (2015).
- Intergemeentelijke structuurvisie Maasplassen 2030 (2014).
- Leisure visie, Regiovisie (2013).
- Nota integraal horecabeleid gemeente Roermond (2007).

Verbonden partijen:
- Grenspark Maas-Swalm-Nette
- Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
- Stichting Keyport 2020

Strategisch doel programma

Roermond is een krachtige centrumstad die inzet op het versterken van de binnenstad en die tevens werk maakt van krachtige werklocaties, verblijfstoerisme en evenementen. Wij geven uitvoering aan de gemeentelijke economische visie en zetten daarbij in op het behouden en versterken van de vitale positie in het stedelijk netwerk van Zuidoost- Nederland. We besteden ook aandacht aan het bevorderen van de circulaire economie.

Wat willen we bereiken

Het programma economische ontwikkeling draagt bij aan het versterken van het aantrekkelijke en dynamische karakter van Roermond. Bij economische ontwikkeling is samenwerking evident, het is strategisch van belang een vitale positie te houden in het stedelijk netwerk van Zuidoost-Nederland. Met lokale partners zijn we samen verantwoordelijk voor welvaart en welzijn (ook wel ‘brede welvaart’) in onze gemeente. Met nadruk maakt de circulaire economie daar onderdeel van uit.

De economische visie is de leidraad voor de economische ontwikkeling van Roermond. Er wordt een verdieping en vertaling gemaakt van de vier geformuleerde actielijnen:

- versterken van de complete stad;
- investeren in menselijk kapitaal;
- ondersteunen van innovatie en ondernemerschap;
- samenwerken voor een vitale economie.

Wat gaan we ervoor doen

A ***Vrijetijdseconomie (retail, toerisme, evenementen en horeca)***

Naast onze reguliere uitvoeringsprogramma’s: promotieplan VVV Midden –Limburg en businessplan Routebureau Midden- en Noord Limburg, gaan wij aan de slag met:

- de actualisatie detailhandelsbeleid; de actualisatie moet de gemeente de handvatten geven om de positie die Roermond heeft als dé retailstad van Limburg te behouden;
- Het verkennen van de mogelijkheid tot een verdere vervlechting van Citymanagement, Retail Innovation Centre en de VVV bij de actualisatie uitvoeringsovereenkomst BIZ Binnenstad en City Management (voor de periode van 5 jaar);
- de voorbereiding van uitvoerende werkzaamheden van het project verlaging Dam-Lateraalkanaal; dit project heeft een vliegwielfunctie voor de ontwikkeling en van Maasplassen en het toeristisch aanbod van Roermond. Wij zijn hierbij afhankelijk van een MIRT – bijdrage.
- de implementatie van het uitvoeringskader evenementen, o.a. het werken met één-loket, evenementenkalender en het digitaal aanvraag proces;
- het opstellen van beleid inzake duurzaamheid zoals benoemd in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid, subsidie en leges voor evenementen;
- de afronding van projecten Vitale stad;
- de financiële afronding en verantwoording programma Vitale stad;
- het zichtbaar maken van cultuurhistorische elementen in de binnenstad;
- het opstellen van een Koersdocument en uitvoeringsagenda vitale binnenstad 2.0;
- het versterken van samenwerkende partijen in de binnenstad;
- de financiering van een binnenstadmanager als ondersteuning van en schakelpunt in de samenwerking met BIZ Binnenstad en CItymanagement;
- het opstellen van een aanpak duurzaamheid, vergroening binnenstad zoals benoemd in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid;
- de aanpak van leegstand middels inzet Streetwise (aantrekken en ondersteunen ondernemers)

B ***Toekomstbestendige werklocaties & circulaire economie***

- Samen met ondernemers uitvoering geven aan de BIZ – plannen op alle bedrijventerreinen.
- Speciale aandacht in 2021 is er voor bedrijventerrein Willem-Alexander betreffende het project hoogwaterbescherming waarin de mogelijkheden worden verkend om kades te voorzien die zowel water keren en als logistieke kade kunnen functioneren. Het multimodaal vervoer krijgt op deze manier een stimulans. Wij zijn in dit proces afhankelijk van de bijdragen van Waterschap en Provincie.
- Eveneens is op bedrijventerrein Willem-Alexander een plan in ontwikkeling om haar duurzame en circulaire identiteit te versterken.
- Op bedrijventerrein Roerstreek wordt samengewerkt bij het oplossen van wateroverlast bij grote regenbuien.
- Middels het uitvoeringsprogramma van Keyport wordt de circulaire economie verder gestimuleerd.

C ***Menselijk kapitaal***

- We gaan Roermond actief positioneren als aantrekkelijke woon, en werk omgeving voor de jeugd en carrièrekansen zichtbaar maken.
- Initiëren en aanjagen van projecten in samenwerking met de onderwijsinstellingen en bedrijfsleven en omliggende gemeenten, hierbij wordt o.a. de mogelijkheid verkend om een traineeprogramma te starten.

D ***Dienstverlening en ondersteuning MKB***

- Uitvoering geven aan een nieuw Routeplan van Keyport: Keyport Next Level 2021-2024 dat past bij de financiële ruimte die de deelnemende gemeenten voor Keyport vrij willen maken. Keyport jaagt in de regio, als verlengstuk van de gemeenten, innovatie, ondernemerschap en de arbeidsmarkt aan. Dit doet ze in een triple helix samenwerking (onderwijs, ondernemers, overheid).
- Opstellen van de strategische visie voor het RIC 2021-2024.
- We gaan de verbindingen met de Roermondse bedrijven structureel inbedden op een wijze die passend en gewenst is, hierbij ligt een nadrukkelijke focus in 2021 op de wijk, - en buurteconomie.

E ***Evenementen***

De gemeente werkt samen met haar ketenpartners continu aan het adviseringsproces waarbij vastgestelde beleid voor evenementenveiligheid als uitgangspunt dient om een evenement veilig en met een geaccepteerde vorm van hinder te kunnen laten plaatsvinden. Tijdens de uitvoering van een B (=verhoogd risico) of C (= hoog risico) evenement zijn onder regievoering van de gemeente adviseurs van de hulpdiensten aanwezig om een evenement mede in goede banen te begeleiden.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Vrijetijdseconomie (retail, toerisme, evenementen en horeca)*** Reguliere uitvoeringsprogramma's: promotieplan VVV Midden –Limburg en businessplan Routebureau Midden- en Noord Limburg,	A ***Vrijetijdseconomie (retail, toerisme, evenementen en horeca)*** Roermond is de stad van de drie grote trekkers; de historische binnenstad, Maasplassen en het Designer Outlet. Versterken, verbinden en promoten van deze trekkers is nodig om de positie van Roermond te behouden. Citymanagement draagt zorg voor de promotie van de binnenstad. De binnenstadmanager is hierachter de drijvende kracht. Een sterke vrijetijdseconomie draagt bij aan zowel de economische draagkracht (werkgelegenheid) als aan het woonklimaat. Een stad waar voldoende vrijetijdsbeleving is, is een aantrekkelijke stad om elkaar te ontmoeten, te wonen en te werken. De historische binnenstad heeft een bijzondere positie binnen de vrijetijdseconomie. De combinatie van retail, horeca, cultuur, evenementen en erfgoed zorgt ervoor dat de binnenstad een publiekstrekker is van formaat. De binnenstad heeft echter opgaven op het gebied van leegstand en leefbaarheid. In 2021 worden de laatste projecten van het programma Vitale stad opgeleverd. Het is van belang dat we samen met onze partners blijven ontwikkelen en meebewegen met de dynamiek. Wij blijven werken aan de compacte stad, waarbij een toekomstbestendig winkelgebied, functievermenging, verbinding met het Designer Outlet, verbinding met de stationsomgeving, benutten van de cultuurhistorische kwaliteit, duurzaamheid en een ondernemende aanpak van gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren centraal staan. De vrijetijdssector is een van de zwaarst getroffen sectoren van de Coronapandemie. Instandhouding en ontwikkeling van de softe en harde infrastructuur moet de sector	Er is conform afspraken uitvoering gegeven aan het uitvoeringsprogramma's van Limburg Marketing (VVV) en het Routebureau Noord en Midden Limburg.
De actualisatie van het detailhandelsbeleid; de actualisatie moet de gemeente de handvatten geven om de positie die Roermond heeft als dé retailstad van Limburg te behouden.		Er heeft geen actualisatie van het beleid plaatsgevonden. De focus heeft in 2021 gelegen op het uitvoeren van corona maatregelen en het ondersteunen van ondernermers. Dit onderdeel heeft ook in de uitvoeringstoets 2021 geen prioriteit gekregen en is doorgeschoven naar 2022.
• Het verkennen van de mogelijkheid tot een verdere vervlechting van Citymanagement, Retail Innovation Centre en de VVV bij de actualisatie uitvoeringsovereenkomst BIZ Binnenstad en City Management (voor de periode van 5 jaar);		Er is geen nieuwe SOK gesloten tussen gemeente, Biz en CM.. Afspraken zij reeds belegd in (subsidie) overeenkomsten. Juridisch is een dergelijke drie partijenovereenkomst niet noodzakelijk. Desondanks is het van belang dat de drie partijen het gesprek over samenwerking blijven continueren om gericht gezamenlijk te werken aan de ontwikkeling van de binnenstad.
• de voorbereiding van uitvoerende werkzaamheden van het project verlaging Dam-Lateraalkanaal; dit project heeft een vliegwielfunctie voor de ontwikkeling en van Maasplassen en het toeristisch aanbod van Roermond. Wij zijn hierbij afhankelijk van een MIRT – bijdrage.		Het is niet mogelijk gebleken om te besluiten inzake de gemeentelijke middelen in 2021. In 2021 hebben verschillende voorbereidende onderzoeken plaatsgevonden. Wij zijn nog in afwachting betreffende de provinciale en regionale bijdrage en de resultaten van de onderzoeken. Besluitvorming zal plaatsvinden met het oog op de begroting 2023.
• de implementatie van het uitvoeringskader evenementen, o.a. het werken met één loket, evenementenkalender en het digitaal aanvraag proces;		de 1loket functie, evenementenkalender en het digtaal aanvraagproces zijn geimplementeerd.
• het opstellen van beleid inzake duurzaamheid zoals benoemd in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid, subsidie en leges voor evenementen;		Het beleid inzake duurzaamheid is on hold gezet vanwege gebrek ambtelijke capaciteit vanwege corona. Onderdeel leges voor evenementen wordt onderdeel van de integrale aanpak leges in het kader van de Omgevingswet. Het Subsidiebeleid en Gedragslijn facilitering zijn afgerond.
• de afronding van projecten Vitale stad;		De projecten van Vitale Stad zijn in 2021 afgerond.
• de financiële afronding en verantwoording programma Vitale stad;	in Roermond de kansen bieden voor herstel. Bewoners, bedrijven en bezoekers aan de gemeente binden, betekent dat wij heldere uitnodigende kaders moeten scheppen. Hiervoor zijn kaders nodig die inspelen op actuele trends, ontwikkelingen en op de behoeften vanuit de samenleving. Hierbij geldt het motto van de Omgevingswet: ruimte voor ontwikkeling, waarborgen van kwaliteit.	De subsidieverantwoording van het programma Vitale Stad zal (na akkoord van de provincie) in Q2 2022 worden afgerond.
• het zichtbaar maken van cultuurhistorische elementen in de binnenstad;	In het kader van Vitale Stad maar ook waar zich verder kansen aandienen maken we erfgoed beleefbaar. Dit draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze historische binnenstad. Het is toeristisch interessant maar zeker ook voor eigen inwoners.	In het kader van Vitale Stad zijn in 2021 een aantal tol cultuurhistorische elementen toegevoegd conform planning.
• het opstellen van een Koersdocument en uitvoeringsagenda vitale binnenstad 2.0;		In 2022 wordt een start gemaakt met een gebiedsagenda voor de binnenstad waarin thema's die eveneens in het programma Vitake Stad een plek hadden worden opgepakt.
• de financiering van een binnenstadmanager als ondersteuning van en schakelpunt in de samenwerking met BIZ Binnenstad en CItymanagement;		Onderdeel van de jaarlijkse subsidie.
• het opstellen van een aanpak duurzaamheid, vergroening binnenstad zoals benoemd in het uitvoeringsprogramma duurzaamheid;		Het onderzoek is beschikbaar gesteld aan stakeholders Binnenstad en zal worden meegenomen als input bij diverse beleidsuitwerkingen.
• de aanpak van leegstand middels inzet Streetwise (aantrekken en ondersteunen ondernemers).		De samenwerking en resultaten van Streetwise zijn geevalueerd en positief bevonden en hebben geresulteerd in het verlengen met 6 maanden van het contract met Streetiwse.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
B ***Toekomstbestendige werklocaties & circulaire economie*** • Samen met ondernemers uitvoering geven aan de BIZ – plannen op alle bedrijventerreinen.	**B** ***Toekomstbestendige werklocaties & circulaire economie*** Toekomstbestendige bedrijventerreinen zijn tenminste schoon, heel en veilig. Om aantrekkelijk te blijven voor bedrijven en werknemers is dit niet voldoende. Ruimte om te groeien, bereikbaarheid, ruimtelijke uitstraling en de transitie naar circulaire economie zijn dé onderscheidingsfactoren. Circulaire economie is gericht op het zoveel mogelijk vermijden van eenmalig gebruik van grondstoffen en energie. Dit maakt de economie minder kwetsbaar, aangezien toegang tot grondstoffen door geopolitieke ontwikkelingen of wereldwijde verstoringen (zoals Corona) onzeker is. Met toekomstbestendige werklocaties behouden wij onze concurrentiepositie als vestigingslocatie voor het bedrijfsleven en hiermee arbeidsplaatsen.	Nieuwe plannen zijn opgesteld voor een nieuwe BIZ periode 2021-2025. In 2020/2021 zijn de bijbhorende draagvlakmetingen van de 5 BIZ bedrijventerreinen met succes doorlopen.
• Speciale aandacht in 2021 is er voor bedrijventerrein Willem-Alexander betreffende het project hoogwaterbescherming waarin de mogelijkheden worden verkend om kades te voorzien die zowel water keren en als logistieke kade kunnen functioneren. Het multimodaal vervoer krijgt op deze manier een stimulans. Wij zijn in dit proces afhankelijk van de bijdragen van Waterschap en Provincie.		In 2021 is de samenwerking tussen de verschillende partners inzake het project Willem Alexander bekrachtigd met een samenwerkingsovereenkomst. Haalbaarheid moet blijken in 2022.
• Eveneens is op bedrijventerrein Willem-Alexander een plan in ontwikkeling om haar duurzame en circulaire identiteit te versterken.		De werkgroep duurzaamheid en circulairiteit is weer opgestart. De minor is positief bevonden en er komt een vervolg op.
• Op bedrijventerrein Roerstreek wordt samengewerkt bij het oplossen van wateroverlast bij grote regenbuien.		De subsidie ‘Waterklaar’ is verleend voor het hele bedrijventerrein. Bedrijven konden hiermee regenwater afkoppelen. De doelstelling van was om 8 ha af te koppelen. Deze doelstelling is ruim gehaald:8,8 ha is afgekoppeld.
• Middels het uitvoeringsprogramma van Keyport wordt de circulaire economie verder gestimuleerd.		Circulaire economie is een vast speerpunt van Keyport. IN 2021 zijn diverse projecten zoals Indusym, Circotrack en LerendLeven opgestart.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
C ***Menselijk kapitaal*** • We gaan Roermond actief positioneren als aantrekkelijke woon, en werk omgeving voor de jeugd en carrièrekansen zichtbaar maken.	**C** ***Menselijk kapitaal*** Het menselijk kapitaal is een steeds grotere factor voor bedrijven en hun concurrentiepositie. Bedrijven hebben moeite met het vullen van hun vacatures. Het is van belang dat er een goede aansluiting is tussen de arbeidsmarkt en het onderwijs. Wij moeten aantrekkelijk zijn en blijven voor werkenden en starters op de arbeidsmarkt. Regionale partners uit het onderwijs, het bedrijfsleven en de overheid slaan de handen ineen om vanuit de bestaande netwerken en expertises cross-overs te realiseren die leiden tot vernieuwende projecten die jongeren aan ons bedrijfsleven én aan de stad weten te binden. We werken aan een opleidingsaanbod passend bij de behoeften van het bedrijfsleven. Op deze manier binden wij jongeren aan de stad, heeft het bedrijfsleven voldoende geschikte medewerkers en wordt de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven versterkt.	Toelichting projecten zie hieronder.
• Initiëren en aanjagen van projecten in samenwerking met de onderwijsinstellingen en bedrijfsleven en omliggende gemeenten, hierbij wordt o.a. de mogelijkheid verkend om een traineeprogramma te starten.		In 2021 zijn diverse projecten in triple helix verband uitgevoerd. In 2021 is het niet gelukt om een traineeprogramma op te richten.
D ***Dienstverlening en ondersteuning MKB*** Uitvoering geven aan een nieuw Routeplan van Keyport: Keyport Next Level 2021-2024 dat past bij de financiële ruimte die de deelnemende gemeenten voor Keyport vrij willen maken. Keyport jaagt in de regio, als verlengstuk van de gemeenten, innovatie, ondernemerschap en de arbeidsmarkt aan. Dit doet ze in een triple helix samenwerking (onderwijs, ondernemers, overheid).	**D** ***Dienstverlening en ondersteuning MKB*** Ondernemers zijn de motor van onze lokale economie. Onze banen en welvaart zijn voor een groot deel te danken aan ons MKBbedrijfsleven. De Roermondse economie bestaat uit voornamelijk MKB-bedrijfsleven, enkele grote bedrijven en een steeds grotere groep zelfstandigen. Een aantal van deze startups kunnen doorgroeien naar scale-ups, oftewel naar toekomstig gevestigd MKB. Een goede sterke mix van bedrijfsgroepen maakt onze economie robuust. Wij willen een goede dienstverlening leveren voor de ondernemers uit de gemeente: de rol van bedrijvencontactfunctionaris en accountmanager is hier van toegevoegde waarde gebleken. Zij helpen een brug te slaan tussen de overheidswereld en de ondernemerswereld.	Roermond is in 2021 door MKB Nederland uitgeroepen tot de meest MKB-vriendelijke gemeente van Limburg. In 2021 is een MKB-deal gesloten met het ministerie van economische zaken voor additionele gelden voor projecten gericht op het MKB.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
Opstellen van de strategische visie voor het RIC 2021- 2024.		De RIC Partners hebben besloten de toekomstige samenwerking op strategisch niveau te continueren. In 2022 zal onderzocht worden op welke manier.
• We gaan de verbindingen met de Roermondse bedrijven structureel inbedden op een wijze die passend en gewenst is, hierbij ligt een nadrukkelijke focus in 2021 op de wijk, -en buurteconomie.		In Q4 2021 is het strategisch accountmanagement na het tijdperk corona wederom opgestart. Het actief bezoeken van bedrijven is een belangrijk onderdeel van het strategisch accountmanagement alsook het actief meedenken met ontwikkelingen binnen Parkmanagement Midden-Limburg. Aan de invulling van de focus op buurt- en wijkeconomie is geen invulling gegeven.
E ***Evenementen*** De gemeente werkt samen met haar ketenpartners continu aan het adviseringsproces waarbij vastgestelde beleid voor evenementenveiligheid als uitgangspunt dient om een evenement veilig en met een geaccepteerde vorm van hinder te kunnen laten plaatsvinden. Tijdens de uitvoering van een B (=verhoogd risico) of C (= hoog risico) evenement zijn onder regievoering van de gemeente adviseurs van de hulpdiensten aanwezig om een evenement mede in goede banen te begeleiden.	E ***Evenementen*** Of evenementen gedragen c.q. geaccepteerd zijn, kan worden afgemeten aan het aantal klachten of meldingen die over het evenement worden ontvangen.	Volledig geimplementeerd en wordt structureel uitgevoerd.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen
Taakveld 3. Economie

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	Nederland**
14	Functiemenging	%	LISA	56,2	56,0	56,3	56,9	53,2
16	Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 65 jaar	LISA	132,3	134,4	140,0	144,9	151,6

Stand per 16-09-2020. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
14	Functiemenging	De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
15	Indicator is vervallen	
16	Vestigingen (van bedrijven)	Het aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

Wat heeft het gekost?

Toekomstbestendige stad		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0610 Vitale stad	355.268	2.941	307.326	310.267	291.655	18.612	
D-0620 Economie	3.636.564	3.298.993	716.334	4.015.327	3.372.757	642.570	
Totaal lasten	**3.991.832**	**3.301.934**	**1.023.660**	**4.325.594**	**3.664.412**	**661.182**	**V**
Baten							
D-0610 Vitale stad					-533.746	533.746	
D-0620 Economie	-1.782.575	-1.752.578	-63.400	-1.815.978	-1.563.019	-252.959	
Totaal baten	**-1.782.575**	**-1.752.578**	**-63.400**	**-1.815.978**	**-2.096.765**	**280.787**	**N**
Totaal saldo van baten en lasten	**2.209.257**	**1.549.356**	**960.260**	**2.509.615**	**1.567.647**	**941.968**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	289.993	0	193.312	193.312	193.312	0	
Onttrekking reserves	-1.237.288	-22.530	-773.252	-795.781	-795.781	0	
Saldo mutatie reserves	**-947.295**	**-22.530**	**-579.940**	**-602.469**	**-602.469**	**0**	
Resultaat	**1.261.962**	**1.526.826**	**380.320**	**1.907.146**	**965.177**	**941.968**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0610 Vitale stad	*Vitale stad* Op basis van de eindafrekening van het project Vitale Stad, resteert er per 31 december 2021 een nog te ontvangen subsidie van de provincie ter hoogte van 534K.		534		534		
	Overig	19	0	0	19	V	I
	Totaal	**19**	**534**	**0**	**553**	**V**	
D-0620 Economie	*Economie* Binnen product economie is er een overschrijding die is opgebouwd uit diverse onderdelen. Binnen het economisch actieprogramma was een bedrag opgenomen voor het project hoogwaterbescherming Willem-Alexander. Om inhoudelijke redenen is samen met de partners besloten het de engineering te koppelen aan de subsidieaanvraag van januari 2022 in plaats van mei 2021. De te maken kosten zijn daarom ook niet in 2021 gemaakt. Voor de kostenplaats OML heeft dat te maken dat er facturen bedoeld voor 2021 pas later in 2022 binnen zijn gekomen.	81	0		81	V	I
	Evenementen In 2021 zijn er door alle Corona beperkingen geen noemenswaardige evenementen geweest. Daardoor zijn er nagenoeg geen kosten gemaakt, en hebben we ook geen bijdrages ontvangen van de diverse Verenigingen. Stichtingen etc.	159	-37		122	V	I
	The passion Op 1 april 2021 was Roermond gaststad van The Passion. Om dit event mogelijk te maken is een budget beschikbaar gesteld. Bij de behandeling van de notitie Evaluatie The Passion, tijdens de vergadering van de commissie Ruimte van 4 oktober 2021, is kennisgenomen van het feit dat het budget aanzienlijk is onderschreden en is kenbaar gemaakt dat een aanzienlijk bedrag zal terugvloeien naar de algemene reserve. Zoals in de Evaluatienotitie aangegeven zijn de aanzienlijk lagere kosten te verklaren door een lagere bijdrage in de productiekosten, het wegvallen van het magazine en de aanzienlijk lagere kosten voor veiligheids- en verkeersmaatregelen wat ook direct doorwerkt in ambtelijke inzet/kosten. Daarnaast is in 2020 de nodige ervaring opgedaan met het organiseren van The Passion wat zich ook vertaalt in lagere kosten in 2021 en zijn er, in overeenstemming met de opdracht vanuit de raad, bezuinigingen doorgevoerd.	254	-30		224	V	I
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	95			95	V	I
	Toeristenbelasting Er is uiteindelijk minder toeristenbelasting ontvangen dan voorzien in 2021.		-83		-83	N	I
	Overig	53	-103	0	-50	V	I
	Totaal	**642**	**-253**	**0**	**389**	**V**	
Totaal programma		**661**	**281**	**0**	**942**	**V**	

Vitale Stad

Programmadoelstelling

In Roermond zijn alle ingrediënten aanwezig om een rol als krachtige centrumstad te vervullen. Met de historische binnenstad in combinatie met de unieke ligging aan de Maasplassen en het Designer Outlet Roermond (DOR) op loopafstand, heeft Roermond veel aantrekkingskracht om er te wonen en te bezoeken. De binnenstad is een belangrijke motor en het hart van de stad. Maar ze staat door snel veranderend bezoekersgedrag ook voor een uitdaging. Om in de toekomst een krachtige centrumstad te kunnen blijven, geven we sinds eind 2017 invulling aan het plan Vitale Stad.
Op basis van dit plan heeft eind 2017 de provincie Limburg subsidiemiddelen beschikbaar gesteld, mits de gemeente minimaal eenzelfde bijdrage levert en de resultaten - zoals deze door de provincie zijn benoemd – zijn behaald. In mei 2019 hebben wij van de provincie een aangepaste subsidiebeschikking ontvangen. Hierin zijn enkele resultaatsverplichtingen aangepast, het subsidiebedrag is verhoogd tot 5,05 miljoen en de einddatum is sindsdien 31 december 2020.
De projecten die vallen onder Vitale Stad sluiten aan bij de Toekomstvisie Roermond 2030, waarin de historische binnenstad een van de vijf thema's is. Ze sluiten aan (en houden rekening met) bestaande majeure projecten in de directe omgeving, zoals de ontwikkeling van Roerdelta.
Een groot gedeelte van de projecten van Vitale Stad zijn al gereed of worden in 2020 opgeleverd.
Een aantal projecten hebben nog uitloop in 2021.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie
A ***Aanpak winkel- en horecaleegstand*** Samen met eigenaren, makelaars, Citymanagement en BIZ Binnenstad zetten we in op acquisitie en businessto-business marketing. In overleg met bovengenoemde stakeholders worden in 2021 de diensten van Streetwise ingehuurd. Streetwise is een bedrijf dat zich heeft gespecialiseerd in het aantrekken, ondersteunen en begeleiden van ondernemers in de branches detailhandel en horeca tot volwaardige huurders. De ondernemers worden begeleid bij alle aspecten van de voorbereiding: van concept tot ondernemingsplan, locatie, huurvoorwaarden, financiering en vergunningen.	A ***Aanpak winkel- en horecaleegstand*** Vermindering van de leegstand in de binnenstad.	In 2021 is de Raadswerkgroep "toekomstbestendige binnenstad" aan de slag gegaan om mede richting te geven aan de toekomstige structuur en invulling/ functies van het Kernwinkelgebied met omliggende schil. In 2021 heeft het Citymanagement middels verschillende activiteiten (monitoring, inzichtelijk maken van de leestand een aankleding lege panden) invulling gegeven aan de opdracht om de leegstand aan te pakken. Streetwise heeft enkele ondernemingen kunnen plaatsen in leegstaande panden. BIZ Binnenstad en de gemeente ondersteunen het initiatief van het vastgoed om een stimuleringsregeling in te stellen ten behoeve van de aanpak leegstand. De gemeente subsidieert met ingang van 2021 € 25.000 voor 2 jaren. Tevens werd in 2021 door de Rekenkamercommissie een onderzoek uitgevoerd inzake het leegstandsbeleid van de gemeente Roermond. Er zijn aanbevelingen gedaan om het beleid te verbeteren. Dit wordt nader onderdeel van het op te stellen gebiedsprofiel Binnenstad (2022).

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie*
B ***Verbeteren verbinding DOR met de binnenstad*** In 2021 ronden we de uitvoering van enkele fysieke maatregelen in de route tussen het DOR en de binnenstad af. Het gaat hier vooralsnog om uniforme terrasafscheidingen, het plaatsen van boombakken, het aanleggen van een loper in het straatwerk en de herinrichting van de tunnel.	**B** ***Verbeteren verbinding DOR met de binnenstad*** Door het verbeteren van de verbinding wordt het voor bezoekers aantrekkelijker om een combinatiebezoek te brengen aan het DOR en de binnenstad.	Dit project is in 2021 opgeleverd en onderhouden. Het project is opgeleverd in juni 2020 en is binnen het beschikbare budget gerealiseerd. De app is op 1 oktober 2020 opgeleverd en er zijn afspraken gemaakt over het beheren en doorontwikkelen van de app.
C ***Extra fietsmaatregelen*** Afgerond moet nog worden de verhuizing van de huidige locatie aan de Neerstraat naar een grotere, nabijgelegen locatie. Hiervoor was aanvullend onderzoek nodig.	**C** ***Extra fietsmaatregelen*** De binnenstad is beter toegankelijk voor de bezoeker op de fiets. Een groot gedeelte van de bezoekers van de binnenstad komt uit de directe regio (binnen 10 km afstand). Door in te zetten op de fietsbereikbaarheid stimuleren we bezoekers op de fiets te komen.	In 2021 is dit project geheel opgeleverd.
D ***Stationsomgeving*** In 2020 is het busstation opnieuw ingericht en is voor het gehele stationsgebied een masterplan vastgesteld (westzijde).	**D** ***Stationsomgeving*** Door het realiseren van het busstation is de eerste stap gezet op weg naar een toekomstbestendig openbaar vervoerknooppunt en een fraaiere entree richting de binnenstad.	Het nieuwe busstation is in 2021 gereed. NS zal in 2022 de kiosk nog geheel vernieuwen.
E ***Afronding subsidietraject met provincie*** In 2021 wordt de eindafrekening met de subsidieverstrekker provincie Limburg ingediend.	**E** ***Afronding subsidietraject met provincie*** Verantwoording over de ingezette middelen en evaluatie.	De afronding van de subsidies zal in Q2 2022 plaatsvinden.

Programma 7

Ruimte en Wonen

Producten:
Onder het programma 'Ruimte en wonen' brengen wij de volgende producten samen:

a) Ruimtelijke ordening
b) Wonen en Bouwen
c) Grondexploitatie
d) Vastgoed

Beleidskaders:
- Structuurvisie 2001.
- Structuurvisie Wonen Midden-Limburg (2018 – 2021).
- Structuurvisie Kwaliteitsbijdrage (2012).
- Nota vastgoed (2013).
- Nota beeldkwaliteit (2015).
- Nota Grondbeleid gemeente Roermond 2016.
- Nota Bovenwijkse Voorzieningen gemeente Roermond 2011.
- Intergemeentelijke Structuurvisie Maas en Maasplassen (2014).
- Groenvisie (2017).
- Economische visie (2017).
- Duurzaamheidsvisie (2017).
- Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan (GVVP) (2017).

Verbonden partijen:
- RUD Limburg-Noord
- Expertise Centrum Geo (ECGeo)

Strategisch doel programma

Roermond is en blijft een prachtige stad met aantrekkelijke woon-, verblijfs- en werkmilieus voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Wij hebben de juiste mix aan woningen beschikbaar.

Wat willen we bereiken

We willen een onderscheidend profiel in de regio ontwikkelen, als moderne stad voor jong en oud. Daarom werken we aan een evenwichtige bevolkingsopbouw, door een aantrekkelijke stad voor jongeren te zijn. Ook voor langer zelfstandig wonende ouderen moet de stad een prettige leefomgeving zijn.
De plannen voor onderwijslocaties, nieuwe woningen, werkgelegenheid en maatschappelijke voorzieningen sluiten hierop aan. De beschikbare ruimte wordt zo ingezet, dat er een kwalitatieve en toekomstbestendige leefomgeving wordt gerealiseerd.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Uitvoering omgevingsvisie*** Op basis van de vastgestelde omgevingsvisie stellen we in 2021 een uitvoeringsprogramma op, waarmee we uitvoering en invulling geven aan de uitgangspunten van de omgevingsvisie. De provincie bereidt eveneens een (provinciale) omgevingsvisie voor. Afhankelijk van de inhoud daarvan zullen wij bekijken welke gevolgen dit heeft.	A ***Uitvoering omgevingsvisie*** In samenspraak en samenwerking met initiatiefnemers, bewoners en stakeholders wordt een aantrekkelijker woon- en leefklimaat gerealiseerd. De gemeentelijke omgevingsvisie is na een intensief proces in 2020 vastgesteld. De visie biedt de basisom samen met initiatiefnemers, bewoners en stakeholders een aantrekkelijk woon- en leefklimaat te behouden c.q. te realiseren.	Als gevolg van Covid-maatregelen kon tot voor kort de tervisielegging niet worden georganiseerd met fysieke bijeenkomsten. De omgevingsvisie is nog niet vastgesteld. De tervisielegging wordt voorbereid en in 2022 voor besluitvorming aan de nieuwe raad voorgelegd.
B ***Opstellen van deelbeleid*** In 2021 worden aanvullende kaders voor de doelstellingen in de omgevingsvisie opgesteld na vaststelling van de omgevingsvisie. Op een concreter niveau geven ze richting aan fysieke ontwikkelingen. We werken in 2021 de opdracht voor de waardevolle cultuurlandschappen in SML-verband verder uit. Deze opdracht is in 2020 gestart.	B ***Opstellen van deelbeleid*** Dit draagt bij aan het behouden en versterken van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving en het vestigingsklimaat in Roermond. Daarnaast biedt het meer duidelijkheid aan initiatiefnemers over de kaders waarbinnen ontwikkelingen kunnen plaatsvinden.	In 2021 is gestart is met de analyse van het landschap. De bestuursopdracht is nog niet gereed en loopt door in 2022.
C ***Grote projecten en grondbeleid*** Met realisatie van grote in voorbereiding en uitvoering zijnde projecten (zoals Neeldervelt en Jazz City) en kleinere projecten geven we invulling aan onze beleidskaders en uitgangspunten.	C ***Grote projecten en grondbeleid*** Bij de start van projecten worden kaders opgesteld waarin doelstellingen, die zijn gebaseerd op beleidsmatige uitgangspunten en ambities en aspecten als geld, organisatie, tijd, informatie en kwaliteit, worden vastgelegd. Bij de uitvoering van projecten wordt erop gestuurd dat deze doelstellingen worden gerealiseerd.	
Voor Roerdelta Fasen 2 en 3 is in 2021 de planologische procedure voorzien.		Start planologische procedure in 2021 niet haalbaar gebleken. Momenteel ligt er een raadsvoorstel in de raad om te kiezen voor een scenario. Nadat hierover een besluit is genomen kan worden begonnen aan de uitwerking van het gekozen scenario.
Eind juni 2020 is de gemeente geïnformeerd over de bereikte overeenstemming met een ontwikkelaar over de aankoop van het Yageo terrein.		De gebiedsvisie Vrijveld Noord is vastgesteld en in Q4 2021 is een start gemaakt het opstellen van het Structuur Ontwerpplan Philipsterrein.
De gemeente voert een faciliterend grondbeleid en laat de realisatie van projecten hoofdzakelijk over aan marktpartijen. Dit op basis van (en binnen) de randvoorwaarden die volgen uit het gemeentelijk beleid.		
Eind 2020 of begin 2021 volgt een raadsvoorstel voor de verdere uitvoering en actualisatie van de Visie Stationsomgeving, dit in lijn met het genomen raadsbesluit van februari 2020. Het gaat om de verdere uitvoering van de westzijde van het station en een visie op de oostzijde inclusief hoe we de oostelijke ontsluiting van het station gaan vormgeven en de interwijkverbinding.		In 2021 zijn de laatste afrondende werkzaamheden rondom het Busstation uitgevoerd. Dit deelproject is hiermee afgerond. Er is nog geen concreet zicht op uitvoering van de andere onderdelen van de visie vanwege het ontbreken van financiële middelen vanuit de gemeente en nog onduidelijke ambities vanuit het rijk.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
D ***Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen*** In voorbereiding op de invoering van de Omgevingswet is een pilot gestart voor de opstelling van een omgevingsplan. Dit zetten we in 2021 verder voort. In de aanloop naar de Omgevingswet vindt geen actualisatie van bestemmingsplannen meer plaats, tenzij daarvoor een inhoudelijke noodzaak bestaat. Indien aanvragen voor een omgevingsvergunning strijdig zijn met het vigerende bestemmingsplan, wordt op basis van bestaand beleid een afweging gemaakt over al dan niet verlenen van de vergunning. Hierbij treden we in een vroegtijdig stadium in overleg met initiatiefnemers en stakeholders.	D ***Bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen*** Door te oefenen met een omgevingsplan krijgen we input voor de wijze waarop binnen de Omgevingswet een omgevingsplan vormgegeven kan worden en welke aandachtspunten hierbij van belang zijn. In dialoog met initiatiefnemers werken we initiatieven uit van idee naar concreet plan.	Ter voorbereiding van de invoering van de omgevingswet, en meer specifiek ter voorbereiding van de transformatie van het omgevingsplan van rechtswege tot een eigen ‘Roermonds’ omgevingsplan, is een opleidingstraject afgerond, en is een Plan van Aanpak omgevingplan opgesteld. Bij nieuwe ruimtelijke initatieven die niet passen in onze huidige bestemmingsplannen, wordt gehandeld conform de beschreven werkwijze.
E ***Woonbeleid*** Op basis van de in 2019 vastgestelde Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018- 2021 en de daarin opgenomen afspraken voor woningbouw worden nieuwe plannen getoetst. In 2021 willen we het proces van opstelling van de lokale woonvisie afronden door deze aan de raad ter vaststelling voor te leggen. Met de corporaties en huurdersbelangenorganisaties worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt over de bijdrage van de corporaties aan de volkshuisvestingsopgave.	E ***Woonbeleid*** Er ontstaat evenwicht tussen vraag en aanbod op de woningmarkt naar typologie en binnen de verhouding huur versus koop. Dit gebeurt zowel kwantitatief als kwalitatief en voor de verschillende doelgroepen. Ook leveren we een bijdrage aan een duurzamere woningvoorraad.	
Woonbeleid - Structuurvisie wonen ML Op basis van de in 2019 vastgestelde Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018- 2021 en de daarin opgenomen afspraken voor woningbouw worden nieuwe plannen getoetst.		Op basis van de Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018-2021 zijn plannen getoetst en heeft rapportage plaatsgevonden over de actuele planvoorraad en realisaties. Tevens is geanticipeerd op een toename van de woningbehoefte. De ontwerp regionale Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2022-2025 (de actualisatie van de structuuvisie 2018-2021) is in 2021 ter visie gelegd ten behoeve van raadsbehandeling in 2022.
Woonbeleid - woonvisie In 2021 willen we het proces van opstelling van de lokale woonvisie afronden door deze aan de raad ter vaststelling voor te leggen.		De opstelling van de lokale woonvisie is in het kader van de uitvoeringstoets verschoven naar 2022.
Woonbeleid - prestatieafspraken corporaties Met de corporaties en huurdersbelangenorganisaties worden jaarlijks prestatieafspraken gemaakt over de bijdrage van de corporaties aan de volkshuisvestingsopgave.		Vaststelling van de evaluatie van de prestatieafspraken met corporaties en huurdersorganisaties voor 2020 en de prestatieafspraken voor 2022 heeft plaatsgevonden.
F ***Vastgoed*** Het uitgangspunt in het vigerende vastgoedbeleid is, dat het gemeentelijk vastgoedbezit dient te zijn afgestemd op de diverse gemeentelijke beleidsdoelstellingen (vastgoed als middel) alsmede de huisvestingsbehoefte van de ambtelijke organisatie (bedrijfsmiddel).	F ***Vastgoed*** We willen het gemeentelijk vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze beheren. Daartoe wordt onderhoud uitgevoerd conform het meerjarig technische onderhoudsplan, gebaseerd op een gemiddeld onderhoudsniveau ‘redelijke conditie’ (niveau 3). Vastgoed dat niet meer past binnen de gemeente beleidsdoelstellingen wordt zo snel mogelijk verkocht dan wel een andere bestemming gegeven. Daarnaast zal op basis van de in 2019 uitgevoerde EED (Energie audit) een plan van aanpak worden opgesteld om te komen tot een verdere verduurzaming van het gemeentelijk (bebouwd) vastgoed in eigendom.	De uitvoering 2021, op basis van de her ijking voor het beheer van het vastgoed loopt 30% achter op geprognotiseerde planning. Redenen voor de ontstane achterstand zijn; de vaststelling van de her ijking van het onderhoudplan in april 2021, de conjunctuur in de markt, frictie op de arbeidsmarkt en prijsaanbiedingen t.o.v. prognosses en/of planningen voor uitvoering. Voor de verduurzaming van het (bebouwd) vastgoed in eigendom (routekaart verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed) is het onderzoek naar de verduurzaming van de kernportefeuille en de strategische investeringsplanning afgerond. Besluitvorming hieromtrendt zal in 2022 in routeing worden gebracht. In het kader van afstoten gemeentelijk vastgoed zijn 3 trajecten gestart. Van deze 3 trajecten zal 1 pand in Q1-2022 worden afgerond, waarna levering plaats zal vinden.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing (Vhrosv)

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	Nederland
35	Gemiddelde WOZ waarde	in € 1.000	CBS	174	178	185	198	248
36	Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	ABF - systeem woning-voorraad	3,1	4,7	6,1	5,6	9,2
37	Demografische druk	%	CBS	65,9	67,3	68,3	68,8	70
38	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	in €	COELO	620	634	647	667	700
39	Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishouden	in €	COELO	620	634	647	667	773

Stand per 16-09-2020. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Omschrijving
35	Gemiddelde WOZ waarde	De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.
36	Nieuw gebouwde woningen	Het aantal nieuwbouwwoningen per 1.000 woningen.
37	Demografische druk	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
38	Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
39	Gemeentelijke woonlasten meer-persoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.

	Overige kengetallen	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
A	Toevoeging van de woningvoorraad (langjarig gemiddelde)	175	175	263
B	Nieuw te bouwen grondgebonden koopwoningen (langjarig gemiddelde)	80	80	122
C	Toename van het aantal sociale huurwoningen (langjarig gemiddelde)	25	25	19
D	Toename aantal nultredewoningen (langjarig gemiddelde)	60	60	72

Wat heeft het gekost?

Ruimte en wonen		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0710 Ruimtelijke ordening	3.072.979	1.619.471	611.311	2.230.783	2.334.904	-104.121	
D-0720 Wonen en bouwen	2.759.145	3.073.457	-93.498	2.979.959	2.936.158	43.802	
D-0730 Grondexploitatie	2.086.410	2.467.196	-487.141	1.980.055	74.486	1.905.569	
D-0740 Vastgoed	2.944.629	1.806.420	375.253	2.181.673	1.750.980	430.693	
Totaal lasten	**10.863.163**	**8.966.545**	**405.926**	**9.372.470**	**7.096.527**	**2.275.943**	**V**
Baten							
D-0710 Ruimtelijke ordening	-1.165.658	-68.253	-792.186	-860.439	-1.340.392	479.952	
D-0720 Wonen en bouwen	-1.617.225	-1.778.116	143.296	-1.634.820	-1.585.624	-49.196	
D-0730 Grondexploitatie	-2.086.410	-2.461.011	687.141	-1.773.870	-444.663	-1.329.207	
D-0740 Vastgoed	-2.923.704	-2.281.054	53.973	-2.227.081	-2.141.140	-85.941	
Totaal baten	**-7.792.997**	**-6.588.434**	**92.224**	**-6.496.210**	**-5.511.818**	**-984.392**	**N**
Totaal saldo van baten en lasten	**3.070.166**	**2.378.111**	**498.149**	**2.876.260**	**1.584.709**	**1.291.551**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	721.995	0	874.538	874.538	965.828	-91.290	
Onttrekking reserves	-1.387.867	-67.044	-428.520	-495.564	-1.043.564	548.000	
Saldo mutatie reserves	**-665.872**	**-67.044**	**446.018**	**378.974**	**-77.736**	**456.710**	**V**
Resultaat	**2.404.294**	**2.311.067**	**944.167**	**3.255.234**	**1.506.974**	**1.748.261**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0710 Ruimtelijke ordening	*Stadsvernieuwing* Gedeputeerde Staten heeft voor het project herstructurering Roermondse Veld een subsidie beschikbaar gesteld. Aan Wonen Zuid is vervolgens deze subsidie verstrekt voor het voormalige Campinaterrein.	-411	411		0	V	I
	Stadsvernieuwing (kapitaallasten) De kapitaallasten zijn bijgewerkt naar aanleiding van de kredietrapportage 2020. De meerjarencijfers zijn in de begroting 2022 meegenomen. De aanpassingen voor 2021 had bij de burap meegenomen moeten worden. Per abuis is dit echter niet gebeurt, waardoor er nu een onderschrijding ontstaat op dit budget.	106			106	V	I
	Onderhoud applicatie ruimtelijke plannen Per abuis is in aanloop naar de bestuursrapportage 2021 een begrotingswijziging twee keer ingebracht. Dit resulteert in een voordeel voor boekjaar 2021. In de 1e BURAP 2022 zal dit structureel gecorrigeerd worden.	53			53	V	I
	62143 Expertisecentrum GEO Jaarlijks wordt de bijdrage aan ECGeo begroot op basis van een vastgesteld uitvoeringsprogramma. Om dit uitvoeringsprogramma uit te kunnen voeren detacheert Gemeente Roermond jaarlijks medewerkers aan ECGeo waar baten tegenover staan. In 2021 is door een openstaande vacature minder gedetacheerd dan vooraf begroot was. Door een capacitieitstekort bij ECGeo is het uitvoeringsprogramma, in tegenstelling tot onze begroting, niet volledig gerealiseerd.	74	-80		-6	N	I
	Grondverkopen Het gaat hier om de verkoop van grond binnen het project Groene Campagne. In 2009 is een grondexploitatieovereenkomst voor dit project gesloten. De daarin overeengekomen levering van gemeentegrond heeft in 2010 plaatsgevonden. Uiteindelijk is een gewijzigd bouwplan gerealiseerd. In verband hiermee heeft in 2021 een nalevering van gemeentegrond plaatsgevonden. Conform de eerdere besluitvorming in het kader van de Reserve Wijkontwikkelingsplan De Kemp is deze verkoopopbrengst toegevoegd aan de reserve Locatie 6 en 7 Groene Campagne (zie product 730 grondexploitatie). Deze reserveclaim wordt gebruikt om de kapitaallasten te dekken van de gemeentelijke investeringen in de openbare ruimte binnen dit gebied.		109		109	V	I
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	79			79	V	
	Overig	- 57	109	0	52	V	
	Totaal	**-104**	**480**	**0**	**376**	**V**	

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0720 Wonen en bouwen	*Leges bouwvergunningen* Gebaseerd op de legesinkomsten van 2020 is er in de begroting 2021 rekening gehouden met een toename. De verwachte stijging zoals geraamd in de BURAP 2021 is uiteindelijk uitgebleven.		-65		-65	N	I
	DU Provinciale taken VTH Door ernstige krapte op de arbeidsmarkt is het niet mogelijk geweest de benodigde extra capaciteit op vergunningverlening in te huren.	127			127	V	I
	Onderhoud Software In 2019 is door de Raad besloten EUR 548/k te onttrekken uit de bestemmingsreserve VTH voor het project Eén voor allen (EVA) met uitgangspunt het inrichten en beheren van een gemeenschappelijke informatievoorzieningsapplicatie voor VTH (Squit 2020) voor een periode van vier jaar. Doordat de oplevering van de software voorziening vertraging heeft opgelopen heeft de voorgenomen onttrekking in 2019 niet plaatsgevonden. In 2021 is de eerste factuur (80%) voor de software voorziening ontvangen en betaald. In 2022 zal met het restant de eindoplevering en de implementatie voldaan worden. Middels voorgestelde resultaatbestemming wordt restant van de onttrekking begroot voor 2022.	-238		548	310	V	I
	Invoering Omgevingswet In 2021 is er een mijlpalenplanning gemaakt op basis van de minimale acties die gereed moeten zijn voor de invoering van de omgevingswet. Door corona en uitstel van de invoering van de omgevingswet zijn diverse onderdelen van het project later gestart dan verwacht waardoor een deel van de werkzaamheden doorgeschoven moeten worden naar 2022.	55			55	V	I
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	36	28		64	V	I
	Overig	62	-12	0	52	V	
	Totaal	**44**	**-49**	**548**	**543**	**V**	

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0730 Grondexploitatie	*Grondexploitaties* Voor een toelichting op de projecten grondexploitatie verwijzen wij u naar de paragraaf grondbeleid	1.736	-1.730		6	N	I
	Uitvoering regie faciliterend grondbeleid Het beschikbare budget van 200.000 euro is gebaseerd op de verwachte uitgaven gedurende een volledig jaar. Het budget is echter pas beschikbaar gesteld bij raadsbesluit van 8 juli 2021. Volgens planning zouden er in 2021 voor een bedrag van ongeveer 95.000 euro aan opdrachten verstrekt gaan worden, met name voor de verdere onderzoeken naar de haalbaarheid van het verlagen van de dam langs het Lateraalkanaal. Door het verlagen hiervan ontstaan mogelijkheden om elders in het Maasplassengebied medewerking te verlenen aan door de gemeente gewenste ontwikkelingen. Door capaciteitsgebrek is dit niet haalbaar gebleken in 2021. Daarnaast hebben we geconstateerd dat de voorziening Jazz City niet langer benodigd is, waardoor deze vrij kan vallen ten gunste aan het jaarrekening saldo 2021.	169	396		565	V	I
	Grondverkopen Zie toelichting bij product 710 Ruimtelijke ordening			-109	-109	N	I
	Overig	1	5	0	6	N	I
	Totaal	**1.906**	**- 1.329**	**-109**	**468**	**V**	
D-0740 Vastgoed	*Huur- en pachtinkomsten* De kosten die jaarlijks worden gemaakt voor ‘gemeentelijke eigendommen niet voor openbare dienst’ kunnen jaarlijks fluctueren. In 2021 vindt hierop een onderbesteding plaats. Daarnaast vindt op de verhuuropbrengsten voor ‘gemeentelijke eigendommen niet voor openbare dienst’ ook een onderbesteding plaats. Per saldo nihil.	100	-100		0	V	I
	Waterschapskantoor Halverwege 2019 is er op een raadsvoorstel ‘Vergroening en verduurzaming Waterschapskantoor en omliggend gebied’ positief beslist door de raad. Omdat de levering van grond in 2020 heeft plaatsgevonden, zijn zowel de lasten als ook de baten in 2020 geboekt. Deze verwerking was gedeeltelijk niet juist, daar de genomen lasten in 2020 geactiveerd hadden moeten worden. Dit wordt in 2021 gecorrigeerd, waardoor er een onderschrijding op lasten zichtbaar is.	438			438	V	I
	Extra storting eigenaarsonderhoudsvoorziening gebouwen Bij de Burap 2021 heeft een overheveling plaatsgevonden van de voorziening eigenaarsonderhoud Vastgoed naar de voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties i.v.m startpositie. Deze wordt teruggedraaid n.a.v. accountantscontrole.	-99			-99	N	I
	Overig	-8	14	18	24	V	I
	Totaal	**431**	**-86**	**18**	**363**	**V**	
Totaal programma		**2.277**	**-984**	**457**	**1.750**	**V**	

Invoering Omgevingswet

Op 12 maart 2019 heeft het college de programma-opdracht ‘Invoering Omgevingswet Roermond’ vastgesteld. Deze programma-opdracht is een verdere uitwerking van een in 2017 vastgesteld plan van aanpak, gericht op de implementatie van de Omgevingswet. Vanuit de gemeenteraad is een begeleidingsgroep ingesteld. De invoeringsdatum van de Omgevingswet is uitgesteld. Op dit moment is de datum vastgesteld op 1 januari 2022.

Programmadoelen

1. *Op 1 januari 2022 voldoen aan de wettelijke verplichtingen ingevolge de Omgevingswet.*
2. *Werken en handelen conform de uitgangspunten en het gedachtengoed van de Omgevingswet. De Omgevingswet vraagt een manier van werken die voor de gemeente, ambtelijk en bestuurlijk, anders is: integraal, in samenhang en afstemming. Het vraagt flexibiliteit met oog voor wat kan en mag. Het is de bedoeling dat de gemeente plannen en beleid maakt, uitvoert en evalueert in samenwerking met de samenleving.*
3. *De processen en de organisatiestructuur ondersteunen het werken conform de Omgevingswet.*

*Om de doelen te bereiken zijn er **5 programmalijnen** noodzakelijk die onderling een samenhangende en versterkende functie hebben.*

Programmalijn 1 De Instrumenten.
Deze programmalijn richt zich met name op het tijdig kunnen voldoen aan de wettelijke verplichtingen van de Omgevingswet en het aanpassen van de gemeentelijke regelgeving.

Programmalijn 2 ’Change’.
Deze programmalijn is met name gericht op de houding en werkwijze van de gemeente ten aanzien van initiatieven en de omgeving en heeft met name ook een duidelijk verband met de totale organisatieontwikkeling.

Programmalijn 3 Processen.
Deze programmalijn is vooral ondersteunend. Vanwege het belang van duidelijke processen en standaardisatie in het licht van de digitalisering, wordt deze lijn specifiek benoemd. Bij deze programmalijn verdienen twee onderdelen bijzondere aandacht; het proces van het inrichten van toezicht en handhaving (in relatie tot de aandacht voor integrale handhaving) en het participatieproces (in relatie tot burgerparticipatie, breed in de organisatie).

Programmalijn 4 Digitalisering en ICT.
Deze programmalijn is weliswaar ondersteunend maar belangrijk vanuit een breder perspectief van de organisatie. Met name zaakgericht werken, dienstverlening, I-strategie en gegevensbeheer maken het noodzakelijk extra aandacht te besteden aan dit onderdeel.

Programmalijn 5 Organisatie.
Last but not least, moet de nieuwe werkwijze worden verankerd in de organisatie en de samenwerking met ketenpartners is daarbij een belangrijke onderdeel. Ook de gevolgen voor de gemeentelijke organisatie moeten we in beeld brengen. En dat allemaal vanuit de centrale visie op het doorontwikkelen van de organisatie.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Gebruik makende van het overgangsrecht, aanpassing regelgeving gericht op invoering Omgevingswet.*** De gemeentelijke regelgeving, dient 'omgevingswetproof' te zijn om juridische risico's zoveel mogelijk te vermijden. Na inventarisatie wordt, waar nodig, de lokale regelgeving aangepast.	***Wat levert het op 2021*** De resultaten van 'wat we gaan doen' (output) zijn extern zichtbaar, deels in de bovenstaand beschreven acties (omgevingsvisie, pilot Maasniel et cetera) maar vooral doordat: 1. inwoners, ondernemers en instellingen zich vanaf 2022 gemakkelijk kunnen informeren over de fysieke leefomgeving en geldende regels (via het DSO); 2. inwoners, ondernemers en instellingen vroeger worden betrokken bij ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving; 3. de gemeente zorgvuldig belangen kan afwegen op basis van de beschikbare informatie en adviezen en hierbij rekening houdt met de lokale situatie; 4. het voor alle betrokkenen helder is wat de visie van de gemeente op de fysieke leefomgeving is.	De Omgevingswet treedt in werking op 1 januari 2023.
B ***Afronden Pilot Maasniel*** Het bestemmingsplan Maasniel wordt geactualiseerd, waarbij we zoveel als mogelijk in de lijn van de Omgevingswet werken. Kortom, het nieuwe bestemmingsplan wordt verruimd naar een omgevingsplan voor Maasniel. Met deze pilot willen we ervaring opdoen met toepasbare en toegankelijke regelgeving. Deze ervaring gebruiken we voor het ontwikkelen van het omgevingsplan voor het totale grondgebied van de gemeente.		Het plan van aanpak Omgevingsplan is gereed. Besluitvorming vindt plaats in de raad van 17 februari 2022.
C ***Afronding pilot vooroverleg en participatie*** In het programma Invoering Omgevingswet vindt een tweede pilot plaats: 'vooroverleg'. Deze pilot is in 2019 gestart met het doel het proces van vooroverleg in te richten. Immers, binnen acht weken na aanvraag dient er besluitvorming te hebben plaatsgevonden. Dat betekent dat er veel druk komt te liggen op het vooroverleg en het betrekken van de ketenpartners en de omgeving. In de pilot onderzoeken we hoe dit proces kan worden ingericht. Daarnaast wordt het participatieproces binnen de instrumenten van de Omgevingswet verder vormgegeven.		De leidraad Omgevingsdialoog is gereed. Besluitvorming vindt plaats in de raad van 17 februari 2022.
D ***Processen actualiseren*** Veranderende uitgangspunten en regelgeving betekent ook dat we bestaande werkprocessen toetsen en aanpassen.		Actualisatie van de werkprocessen is in voorbereiding, maar nog niet gereed. In Q1 en Q2 van 2022 is besluitvorming voorzien.
E ***Opleiden en structuur/formatie*** 2019 stond in het teken van bewustwording van verandering en 2020 was deels gericht op het ontwikkelen van een opleidingsstructuur. 2020 en 2021 staan in het teken van het nader ontwikkelen van de medewerkers, gericht op de nieuwe werkwijzen en processen van de Omgevingswet.		Een deel van met name de inhoudelijke opleidingen is gestart in 2021, maar het vervolg hiervan moet nog in 2022 plaatsvinden. Mede door corona waren de mogelijkheden voor opleidingen in de eerste helft van 2021 beperkt.
F ***ICT-aanpassingen en implementeren*** Belangrijk is het om tijdig gereed te zijn voor de ontwikkeling en de koppeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dat de uitvoering van de Omgevingswet vanaf 2021 moet ondersteunen. Gemeenten in Limburg, de provincie Limburg en de Regionale Uitvoeringsdiensten (23 deelnemers) zijn in 2018 gestart met het project 'Allen voor Eén' met als doel; het verkrijgen van een gemeenschappelijke informatievoorziening waarmee zij hun taken op het gebied van Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving en Advisering (VTHA) efficiënt en effectief kunnen uitvoeren. Ook is het systeem koppelbaar aan het zaaksysteem van de gemeente (e-Suite). In 2021 zal de koppeling en implementatie worden afgerond.		Wij hebben de nieuwe VTH-applicatie in gebruik genomen, maar formeel gezien is de applicatie nog niet juridisch geaccepteerd door het samenwerkingsverband. Daarnaast zijn diverse applicaties aangeschaft die noodzakelijk zijn om met het nieuwe DSO-stelsel te kunnen werken. De inrichting van deze applicaties is mede afhankelijk van de landelijke ontwikkelingen en koppelingen (o.a. plansoftware).

Programma 8

Levendige Stad

Producten:
Onder het programma ‘Levendige stad’ brengen wij de volgende producten samen:

a) Sportbeleid en activering

b) Sportaccommodaties

c) Kunst- en cultuurbeleid

d) Culturele organisaties en instellingen

e) Cultuurbehoud

Beleidskaders:

- Nota Sport- en beweegbeleid 2017-2022 Roermond beweegt (2017).
- Sportaccommodatiebeleid Evaluatie visie 2020 en Update 2017 (2017).
- Startnotitie Sport- en Beweegbeleid 2017-2022 (2016).
- Welzijnsvisie (2012).
- Uitvoeringsnota sportaccommodaties 2010 (2010) en 2015 (2015).
- Museumnota, Naar een ander museum in Roermond (2009).
- Kadernota Lokale media instelling (2009).
- Visiedocument sportaccommodaties 2020 (2009).
- ECI-Herstart (2015).
- Cultuur op de Kaart: speerpunten voor cultuur 2017-2018 (2017).

Strategisch doel programma

De gemeente stimuleert dat iedereen kan deelnemen aan maatschappelijke activiteiten, bijvoorbeeld op het gebied van sport en cultuur. Sport en bewegen is immers voor velen een zinvolle vrijetijdsbesteding. Het draagt onder andere bij aan de leefbaarheid in de wijk en het is van groot belang voor een gezond leven. Hiervoor is een afgestemd aanbod aan sportvoorzieningen nodig. Onze verenigingen en vrijwilligers zijn belangrijke partners voor het realiseren van onze ambities.
Ook cultuur brengt mensen dichter bij elkaar, het stimuleert participatie in de maatschappij en leert mensen zich beter tot elkaar te verhouden. Cultuur geeft uiting aan onze gezamenlijke geschiedenis, aan de ontwikkeling van onze waarden en perspectief op de samenleving. Cultuur is nodig om het heden te begrijpen en de toekomst vorm te kunnen geven. Cultuur draagt bij aan het verbeeldings- en inlevingsvermogen van mensen. Roermond kiest in het cultuurbeleid voor het verbinden van nieuwe doelgroepen. Cultuur worden meer verbonden met andere domeinen zoals onderwijs, welzijn, economie of zorg. Binnen het cultuurbeleid krijgen musea, archief en monumenten een duidelijke positie. Het cultuurbeleid is aanvullend: cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van kinderen, het welzijn van ouderen en aan de aantrekkelijkheid en levendigheid van de stad. Roermond brengt cultuur naar de mensen toe.

In Roermond heerst een bruisend cultureel klimaat waarbij de intrinsieke-, maatschappelijke- en economische waarden van cultuur centraal staan. Daarom stimuleren, ondersteunen en faciliteren we een brede, actieve en passieve cultuurbeleving van inwoners en bezoekers. We faciliteren dit met een breed scala aan culturele instellingen, verenigingen, evenementen en initiatieven met een divers aanbod. Hierbij streven we naar een balans tussen meer centrale voorzieningen en cultuur in de wijken. Het historische en monumentale karakter, de rijks- en gemeentelijke monumenten en de beschermde stads- en dorpsgezichten van Roermond worden versterkt en meer zichtbaar gemaakt voor publiek. Zo dragen sport en cultuur bij aan de ontwikkeling van kinderen, het welzijn van ouderen en aan een aantrekkelijke en levendige stad.

Wat willen we bereiken

Roermond beschikt over voldoende basisinfrastructuur om inwoners te laten sporten. Bij de inrichting van de openbare ruimte worden zo mogelijk faciliteiten voor ongeorganiseerd sporten gerealiseerd. De koppeling tussen sport en het sociaal domein wordt geïntensiveerd. De gemeente wil in de periode 2017 tot en met 2022 een verhoging van 2% realiseren van het aantal burgers in Roermond dat sport en beweegt.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Sportakkoord*** Het in 2020 vastgestelde sportakkoord krijgt zijn uitwerking in 2021. Vanuit het sportakkoord volgen acties gericht op sportstimulering, sterke en vitale sportverenigingen en het leggen van verbindingen tussen nauw betrokken partners. Samen met de partners die het lokaal sportakkoord hebben ondertekend, zetten we de diverse acties uit. De uitwerking hiervan vindt plaats in een zogenaamd ‘sportplatform’ waarin eveneens maatschappelijke partners vertegenwoordigd zijn.	**A** ***Sportakkoord*** De acties voortkomend uit het sportakkoord dragen bij aan de gezondheid/vitaliteit van onze burgers en zorgen voor een toename van het aantal sportende/bewegende burgers in Roermond.	Het Lokaal Sportakkoord is vastgesteld en een lokaal sportplatform is ingesteld. Het platform bestaat uit vertegenwoordigers van sport, onderwijs, sportraad en gemeente. Het lokaal sportplatform is er op gericht activiteiten die bijdragen aan het verhogen van sport- en beweegdeelname te stimuleren en om financiele aanvragen die hierover worden ingediend te beoordelen. Een evaluatie over de werking van het lokaal sportplatform in het eerste jaar wordt opgesteld. Aan circa 10 projecten is een financiele toekenning verstrekt. De uitvoering in 2021 werd bemoeilijkt door de beperkende omstandigheden vanwege de Coronapandemie. De projecten zijn momenteel in uitvoering waardoor over deelnamecijfers nu geen informatie is. Projecten behelzen hogere sportdeelname door bijvoorbeeld naschools aanbod, innovatie en kadervorming.
B ***Sportaccommodaties*** Het sportaccommodatiebeleid is in 2020 geactualiseerd. De sportaccommodatienota 2021-2025 geeft een beeld van de huidige en toekomstige behoefte aan sportaccommodaties, inclusief de aanpassingen/renovaties die om kwaliteitsredenen nodig zijn. Met de uitvoering ervan wordt in 2021 gestart.	**B** ***Sportaccommodaties*** Conform de nota sportaccommodatie 2021-2025 wordt in 2021 gestart om de sportaccommodaties aan te passen c.q. te renoveren om zo kwalitatieve sportaccommodaties te realiseren die aansluiten bij de huidige en toekomstige behoefte.	Het concept sportaccommodatiebeleid is, na behandeling in de commissie BS van januari 2021, niet doorgezet. Hierover is uw raad middels een raadsinformatiebrief geinformeerd. Met de ontwikkeling naar opgavegericht werken wordt in 2022 de opgave ‘Gezonde stad’ uitgewerkt. Onderdeel daarvan is ook het bezien op welke wijze sport- en bewegen het beste bijdraagt aan die opgave. Ook de vertaalslag naar de voorzieningen (inrichten openbare ruimte, toekomstbestendige sportaccommodaties) die daarvoor nodig zijn wordt dan gemaakt. Dit betekent dat er voor circa € 1 mlj. aan geplande investeringen zal worden doorgeschoven.
C ***Regionale samenwerking*** Sinds eind 2019 nemen we deel aan de regionale samenwerking op het gebied van cultuur binnen de Cultuurregio NoordLimburg. In 2021 evalueren we deze samenwerking, waarna we onze rol in die samenwerking voor de toekomst bepalen.	**C** ***Regionale samenwerking*** Een sterkere positie van de Cultuurregio Noord Limburg in de provincie Limburg.	Op één gemeente in de samenwerking na hebben alle gemeenten het Meerjarenplan 2021-2022 vastgesteld. Met de beperking van corona wordt hier zo goed als mogelijk uitvoering aan gegeven; dan wel zaken voorbereid. De uitvoering van enkele projecten is vertraagd en bijeenkomsten met het brede culturele veld werden opgeschort. De grote gemeenten in de Cultuurregio Noord hebben ingestemd met het aangaan van een convenant met de provincie en het ministerie van OCW. Mede op basis daarvan zijn de overleggen met de provincie geintensiveerd om mee te kunnen praten over ontwikkelingen in de provincie en input te leveren voor provinciaal beleid.

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie 2021
D ***Cuypersjaar*** In 2021 brengen we de 100ste sterfdag van Pierre Cuypers onder de aandacht door het jaar 2021 uit te roepen tot Cuypersjaar. Diverse organisaties en instellingen werken hieraan mee door activiteiten te organiseren die in het teken van Cuypers staan.	D ***Cuypersjaar*** Door de 100ste sterfdag van Pierre Cuypers onder de aandacht te brengen wordt Roermond cultureel en promotioneel op de kaart gezet.	Door alle coronamaatregelen is het Cuypersjaar in 2021 niet op die grote schaal als gepland uitgevoerd. Toch viel er in de stad op kleine schaal te genieten van de Cuyperswandelingen van VVV Roermond, een expositie in het Historiehuis en de Cuypers-cache van Bibliotheek Bibliorura.
E ***Cultuurlandschappen*** We ontwikkelen op basis van een bestuursopdracht vanuit de Samenwerking Midden-Limburg (SML) nieuw beleid voor cultuurlandschappen gericht op kwaliteit van landschap en leefomgeving. De bestuursopdracht wordt naar verwachting in het najaar van 2020 vastgesteld en uitgewerkt en uitgevoerd in 2021. Doel is om de kwaliteit en de eigenheid van het landschap en de fysieke leefomgeving in Midden-Limburg te beschermen, beleefbaar te maken, te vertellen en te versterken. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan duurzame ontwikkeling en wordt de aantrekkingskracht van de regio MiddenLimburg als bijzonder woon/- werk- en vrijetijdsregio vergroot.	E ***Cultuurlandschappen*** De bestuursopdracht in SML-verband levert drie eindproducten op: **1** een rapport over het landschap in Midden-Limburg (dat dragers en kwaliteiten in beeld brengt en waardeert); **2** de ontwikkeling van een Handvat (beleidsinstrument) om kwaliteiten in het landschap af te wegen; **3** een programma met projecten die zijn gericht op verbetering van de kwaliteit van het landschap.	In 2021 is gestart met de analyse van het landschap. De bestuursopdracht is nog niet gereed en loopt door in 2022.
F ***Kerkenvisie*** Vanuit het perspectief van erfgoed en monumentenzorg, gaan we in 2021 uitvoering geven aan de in 2020 integraal opgestelde visie voor het totale kerkenbestand van Roermond.	F ***Kerkenvisie*** Door uitvoering te geven aan de opgestelde visie wordt een bijdrage geleverd aan de realisatie van een toekomstig duurzaam kerkenbestand in de gemeente Roermond.	In 2021 is gestart met het opstellen van de kerkenvisie. Deze is niet gereed gekomen en zal in 2022 worden afgerond.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen
Taakveld 6 . Sociaal Domein

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	Nederland**	Realisatie 2021	Nederland 2021
20	Niet-sporters	%	Gezondheids-enquête (CBS,RIVM)	55,4				48,7	52,9	49,3

Stand per 16-09-2020. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl. De waarde in de kolom Nederland betreft informatie over het laatst gerapporteerde jaar.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
20	Niet-sporters	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.

Eens per 4 jaar wordt de verplichte RIVM-indicator ‘niet sportende burgers’ gemeten. De wijze waarop de indicator tot stand komt is gewijzigd. De RIVM voert deze landelijk niet meer uit, dit is overgenomen door de Gezondheidsmonitor. Deze geeft het % burgers aan dat voldoende sport/ beweegt. Hierdoor kan geen vergelijking worden gemaakt met de monitor die in de sport- en beweegnota is opgenomen. De gegevens uit de Gezondheidsmonitor gebruiken we voortaan voor het meten van de sportparticipatie.

Wat heeft het gekost?

Levendige stad		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0810 Sportbeleid en activering	2.054.609	2.313.211	12.713	2.325.924	2.041.851	284.074	
D-0820 Sportaccommodaties	3.000.711	3.037.683	106.647	3.144.330	2.753.085	391.245	
D-0830 Kunst- en cultuurbeleid	733.554	1.118.538	577.466	1.696.004	1.614.202	81.803	
D-0840 Culturele organisaties en instellingen	4.468.983	4.422.427	-85.658	4.336.769	4.309.567	27.202	
D-0850 Cultuurbehoud	1.316.043	1.393.951	24.593	1.418.543	1.336.334	82.210	
Totaal lasten	**11.573.900**	**12.285.810**	**635.760**	**12.921.570**	**12.055.037**	**866.533**	**V**
Baten							
D-0810 Sportbeleid en activering	-427.758	-570.424	-126.713	-697.137	-484.778	-212.360	
D-0820 Sportaccommodaties	-984.855	-1.021.428	208.700	-812.728	-1.167.101	354.373	
D-0830 Kunst- en cultuurbeleid	-205.090	0	0	0	-5.258	5.258	
D-0840 Culturele organisaties en instellingen	-312.515	-296.437	35.000	-261.437	-309.162	47.725	
D-0850 Cultuurbehoud	-149.267	-137.430	14.634	-122.796	-127.153	4.357	
Totaal baten	**-2.079.485**	**-2.025.719**	**131.621**	**-1.894.098**	**-2.093.452**	**199.354**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**9.494.415**	**10.260.091**	**767.381**	**11.027.473**	**9.961.586**	**1.065.887**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	95.008	0	598.387	598.387	598.387	0	
Onttrekking reserves	-751.110	-226.915	-647.648	-874.563	-874.563	0	
Saldo mutatie reserves	**-656.102**	**-226.915**	**-49.261**	**-276.176**	**-276.176**	**0**	
Resultaat	**8.838.313**	**10.033.176**	**718.121**	**10.751.297**	**9.685.410**	**1.065.887**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0810 Sportbeleid en activering	*Seniorensport* Er vindt een onderschrijding op lasten en baten seniorensport plaats door minder cursuskosten en hierdoor minder inkomsten veroorzaakt door uitval cursussen door corona.	59	-82		-23	N	I
	Corona gezonde levensstijl In de eindejaarsrapportage 2021 zijn zowel de baten als lasten van deze regeling volledig op 2021 geraamd. Nu blijkt dat het merendeel van de uitgaven van de SPUK regeling in 2022 plaats gaan vinden. Dit verklaart de onderschrijding op lasten en baten.	64	-64		0	V/N	I
	Onderwijs Er vindt een onderschrijding op lasten en baten plaats. Scholen hebben minder uren inzet nodig gehad voor vakleerkrachten gymles, wat ertoe leidt dat er ook minder is doorgefactureerd.	52	-80		-28	N	I
	Sportstimulering / Impuls brede scholen Er vindt een onderschrijding op lasten en baten plaats, terwijl de regeling volledig is ingevuld. Het budget zal in 2022 worden bijgesteld.	92	-39		53	V	I
	Overig	17	53	0	70		
	Totaal	**284**	**-212**	**0**	**72**	**V**	
D-0820 Sport-accommodaties	*Beheer en onderhoud sportaccommodaties:* Beheer en onderhoud van de diverse sportaccomodaties is ondanks de tijdelijke Corona-sluitingen gecontinueerd. Toch is er mede hierdoor bespaard op o.a. klein onderhoud, gebruiksartikelen en gas/water/licht. Daarnaast wordt middels de SPUK Sport het btw nadeel op investeringen in- en onderhoud aan sportaccomodaties gecompenseerd.	100	163		263	V	I
	Rijksregeling huurderving sportaccomodaties Door het Rijk worden gemeenten gecompenseerd voor huurkwijtschelding Sportaccomodaties (TVL regeling). Uiteindelijk blijkt de inkomstenderving mee te vallen, wat nu leidt tot een positieve overschrijding van baten.		64		64	V	I
	Rijksregeling Zwembaden en ijsbanen 2020 In het jaar 2020 is het financieel tekort (door Corona) van zwembad De Roerdomp gecompenseerd door het Roermondse Coronafonds. In 2021 is er alsnog een Rijksregeling gekomen, waar dit tekort teruggevraagd kon worden. De verkregen Rijksmiddelen 2020 zullen middels resultaatbestemming terugvloeien naar het Coronafonds.		101		101	V	I
	Vrijval voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties Tijdens de accountantscontrole is geconstateerd dat deze voorziening niet gehandhaafd mag blijven. Verdere details staan beschreven in de paragraaf Onderhoud Kapitaalgoederen (onderdeel Sportlocaties). Dit leidt tot een 1-malig voordeel, waarvoor resultaatbestemming zal worden gevraagd aan uw Raad. Hiermee wordt voorkomen dat toekomstig gebruikersonderhoud niet meer uitgevoerd kan worden. Tevens zal de resultaatbestemming dienen als voeding voor een nieuw in te stellen voorziening voor toekomstig gepland onderhoud.	258			258	V	I
	Overig	33	26	0	59		
	Totaal	**391**	**354**	**0**	**745**	**V**	

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0830 Kunst- en cultuurbeleid	*Corona Lokale culturele infrastructuur* Niet alle middelen die vanuit het Rijk zijn ontvangen voor de ondersteuning van de lokale culturele infrastructuur ten tijde van Corona zijn al geheel benut. Naar verwachting zal in Burap 2022 een beroep worden gedaan op deze middelen voor de noodzakelijke ondersteuning in het jaar 2022.	82			82	V	I
	Overig	0	5	0	5		
	Totaal	**82**	**5**		**87**	**V**	
D-0840 Culturele organisaties en instellingen	Overig	27	48	0	75		
	Totaal	**27**	**48**		**75**	**V**	
D-0850 Cultuurbehoud	*Restauratie monumenten / tentoonstellingen museum* Er heeft een onderschrijding plaatsgevonden op lasten 2021 voor restauratie en behoud monumenten alsook tentoonstellingen Cuypershuis. Vanwege corona en de onduidelijkheid of het Cuypershuis wel of niet open ging, is geen nieuwe wisselexpositie gerealiseerd. Deze is doorgeschoven naar mei 2022.	65			65	V	I
	Overig	17	4	0	21		
	Totaal	**82**	**4**		86	**V**	
Totaal programma		**866**	**199**	**0**	**1.065**	**V**	

Programma 9

Veilige Stad

Producten:
Onder het programma 'Veilige Stad' brengen wij de volgende producten samen:

a) Sociale veiligheid

b) Fysieke veiligheid

Beleidskaders:
- Integraal veiligheidsbeleid 2020-2023.
- Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid 2020.
- Regionaal beleidsplan 2016-2019 Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Brandweerbeleidsplan 2020-2023.

Verbonden partijen:
- Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
- Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)

Strategisch doel programma

Roermond is een veilige stad waar iedereen zich thuis en welkom voelt. Samen met onze inwoners, ketenpartners, ondernemers en bezoekers werken wij aan het versterken van het huidige veiligheidsniveau.

Wat willen we bereiken

Wij streven naar het verder terugdringen van overlast en criminaliteit. Veiligheid is immers de constante randvoorwaarde voor het waarborgen van ons welzijn en onze welvaart. Het gemeentelijk veiligheidsbeleid draagt daarmee bij aan de doelstellingen uit het coalitieakkoord. Wij gaan ervoor zorgen dat veiligheid beleidsmatig wordt verankerd in alle domeinen van de gemeente. Met het nieuwe integrale veiligheidsbeleid willen we de bestaande basis verbreden en daardoor een beter netwerk inrichten voor het voorkomen van, en anticiperen op, ongewenste ontwikkelingen. Daarnaast verzamelen en ontsluiten we informatie optimaal en versterken we de verbinding met onze inwoners in de verschillende wijken en buurten. Op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding treedt de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) op als verlengd lokaal bestuur en samenwerkende partij van de 15 gemeenten in deze regio. De VRLN draagt zorg voor een vermindering in het aantal incidenten en beperking van de mogelijke impact daarvan. Daarnaast is de VRLN verantwoordelijk voor het leveren van geoefende-, parate- en professionele hulpverlening (brandweerzorg en crisisbeheersing), die op deze wijze adequaat en effectief optreedt bij ongevallen en rampen van uiteenlopende aard.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Veiligheidsbeleid 2020-2023*** In 2021 werken wij verder aan de aanpak van de thema's zoals opgenomen in het veiligheidsbeleid 2020-2023. Dat doen we door het vaststellen van het uitvoeringsplan integrale veiligheid 2021. Daarin wordt met name de aanpak van de thema's High Impact Crimes (HIC), ondermijning, polarisatie & radicalisering & extremisme, evenementenveiligheid, mobiel banditisme en digitale weerbaarheid opgenomen. Daarnaast zullen wij ook verder werken aan de aanpak van drugsoverlast en de toekomstige verplaatsing van de coffeeshops.	A ***Veiligheidsbeleid 2020-2023*** Het uitvoeringsplan veiligheid 2021 wordt in het najaar van 2020 opgesteld. Met de aanpak van de thema's zoals hierboven genoemd, willen we de veiligheid in onze gemeente verder vergroten.	De coronacrisis, personeelswisselingen en de organisatieontwikkeling hebben een herbezinning op de eerdere plannen noodzakelijk gemaakt. Er is een nieuwe situatie ontstaan, waarbinnen de gemeente voorlopig nog een behoorlijke taak heeft in de bestrijding van de coronapandemie. Tijdens de Tuinzaalsessie met de gemeenteraad, in oktober 2021, werd duidelijk dat aanpassingen nodig zijn. Het beleid integrale veiligheid 2020 – 2023 (IVP), zoals vastgesteld door de gemeenteraad in 2019, blijft de belangrijkste leidraad voor de veiligheidswerkzaamheden, maar de ervaringen van de afgelopen jaren maken duidelijk dat de koers bijgesteld moet worden. Niet alle plannen uit het UVP 2021 zijn daarom ten uitvoer gebracht. Sommige plannen zijn losgelaten, enkele plannen zijn doorgezet naar het UVP 2022.
B ***Integrale handhaving*** 2021 betreft de eerste jaarschijf van het nieuwe beleid toezicht en handhaving 2021-2024. In 2021 wordt het eerste uitvoeringsplan op basis van dit nieuwe beleid opgesteld. Op basis van de gehanteerde methodiek en de daaruit volgende prioriteiten, wordt dit uitvoeringsplan vormgegeven. Het uitvoeringsplan bevat in ieder geval drie aspecten, namelijk: welke activiteiten kunnen worden ingezet om het voorkomen van ongewenste situaties te bevorderen, op welke onderdelen kan de samenwerking worden geïntensiveerd om slimmer in te zetten op naleving, en hoe wordt de capaciteit t.a.v. toezicht en handhaving ingezet op basis van de prioriteiten uit het beleid? Idealiter zou het eerste uitvoeringsplan vóór 2021 gereed zijn, zodat bij aanvang meteen gestart kon worden. Onder andere door COVID-19 heeft dit proces vertraging opgelopen, waardoor het uitvoeringsplan in de loop van 2021 gereed is.	B ***Integrale handhaving*** Het nieuwe uitvoeringsplan 2021 moet opleveren dat de gemeente Roermond als geheel bewust acties inzet om ongewenste situaties te voorkomen, waar mogelijk nog slimmer samen te werken en de capaciteit daar in te zetten waar de prioriteit (op basis van het beleid) het hoogst is. Burgers en bedrijven worden hiermee beter gefaciliteerd in hun nalevingsgedrag.	Door Covid 19, organisatie-ontwikkelingen en personeelswisselingen zijn we er niet in geslaagd het in 2021 geformuleerde Beleidsplan integraal Toezicht en Handhaving met u te delen en formeel vast te laten stellen.
C ***Veiligheidshuis*** Naar verwachting wordt er dit jaar een aantal van de randvoorwaarden ingevuld: het afsluiten van een privacyconvenant, de uitvoering van een data protection impact assessment en het afsluiten van een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Het onderzoek naar de Limburgse Zorg- en Veiligheidshuizen is inmiddels afgerond. Voor het overige zijn er een veertiental ontwikkelpunten voor het Veiligheidshuis Midden-Limburg opgesteld. Deze ontwikkelpunten worden in de loop van 2021 ingevuld.	C ***Integrale handhaving*** Een verdere invulling van de randvoorwaarden en van de inhoudelijke ontwikkelpunten zorgen ervoor dat het Veiligheidshuis Midden-Limburg als stabiele organisatie kan blijven opereren. In het Veiligheidshuis werken verschillende ketens samen rond een aantal van onze meest behoevende bewoners. Een gezamenlijke aanpak zorgt voor een passendere zorg en/of straf, en daarmee uiteindelijk voor voorkoming van criminaliteit en overlast.	De doelstellingen uit het jaarplan 2021 van het ZVH zijn grotendeels behaald.

Wat gaan we doen (plan)	Wat levert het op (plan)	Toelichting realisatie 2021
D ***Crisisbeheersing en brandweerzorg*** Paraatheid van de brandweer heeft de hoogste prioriteit. Dein 2021 beschikbare (extra) middelen hiervoor zijn met name bestemd voor een kleine uitbreiding van de beroepsformatie en versterking van de specialistische opleidingen. Externe ontwikkelingen, zoals de uitspraak van het Europees Hof over de rechtspositie van de brandweervrijwilliger, rechtvaardigen een mogelijke herziening van het brandweerstelsel. De crisis ten gevolge van de uitbraak van het COVID-19 virus brengt veel werk met zich mee voor de veiligheidsregio en de GGD in het bijzonder. Dit kan leiden tot herprioritering van de taken De financiële consequenties van deze inspanningen en aanverwante maatregelen zijn onbekend.	D ***Crisisbeheersing en brandweerzorg*** Met de vanaf 2020-2023 extra beschikbare middelen lukt het om de brandweerzorg dekomende jaren op peil te houden. We blijven gegarandeerd van; • hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico's (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen; • adequate controles in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweerzorg); • snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers die zijn belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio) en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing).	*Brandweerzorg:* Rekeninjg houdend mer de corona-epidemie bleven we gegarandeerd van; • hoogwaardige adviesverlening op het gebied van gezondheid en veiligheid, • adequate controles in het kader brandweerzorg en • bewezen de twee grote crisessituaties (corona en hoog water) een snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers. De multidisciplinaire trainingen dienden vanwege corona creatief gestalte te worden gegegeven. Monodisciplinair kreeg de vakbekwaamheid volwaardig aandacht. *Crisisbeheersing:* De voortdurende kosten en capaciteit die gemoeid zijn met de bestrijding van de Coronapandemie zorgen ervoor dat taken niet uitgevoerd kunnen worden. Dit noopt tot een kritische overweging of taken al dan niet ingehaald dienen te worden. De minister van VWS heeft toegezegd de kosten in het kader van de bestrijding van de coronapandemie volledig te vergoeden. Deze staan dan ook kostenneutraal opgenomen in de jaarverantwoording. Er is nog geen duidelijkheid over de compensatie door het Rijk van de kosten van het hoogwater. Dit leidt dan ook tot een nadeel op de begroting van crisisbeheersing. De kosten die voortvloeien uit de bestrijding van het hoogwater in 2021, en de opvolging van de conclusies en aanbevelingen uit de evaluaties zijn nog onvoldoende inzichtelijk. Een overschrijding van de begroting valt niet uit te sluiten.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen
Taakveld 1.Veiligheid

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2016	2017	2018	2019	2020	Realisatie 2021	Nederland 2021
6	Verwijzingen Halt	Het absoluut aantal verwijzingen Halt per 1000 jongeren van 12-18 jaar	CBS	20	16	13	11	7	Nog onbekend	Nog onbekend
7	Overvallen	Antal per 10.000 inwoners	CBS	1,75	1,57	1,21	1,03	1,72	0,17	0,39
8	Winkeldiefstallen	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	64	66	73	67	57	40	18
9	Geweldsmisdrijven	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	79	64	62	63	54	51	46
10	Diefstallen uit woning	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	37	30	33	29	17	15	13
11	Vernielingen beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	66	54	56	63	59	48	41

Stand per 26-01-2022. Voor de meest actuele realisatiecijfers en ontwikkelingen in de beleidsindicatoren wordt verwezen naar www.waarstaatjegemeente.nl.

Toelichting BBV indicatoren

#	Naam indicator	Eenheid
6	Verwijzingen Halt	Het aantal verwijzingen naar Halt in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.
7	Overvallen	Het aantal overvallen per 10.000 inwoners
8	Winkeldiefstallen	Het aantal winkeldiefstallen per 10.000 inwoners.
9	Geweldsmisdrijven	Het aantal geweldsmisdrijven per 10.000 inwoners, bestaande uit zedenmisdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag, brandstichting en aantasting lichamelijke integriteit (bedreiging, mishandeling, openlijk geweld tegen personen).
10	Diefstallen uit woning	Het aantal diefstallen uit woningen per 10.000 inwoners.
11	Vernielingen beschadigingen (in de openbare ruimte)	Het aantal vernielingen per 10.000 inwoners. Hieronder vallen alle vormen van vernieling en openlijk geweld tegen goederen.

Wat heeft het gekost?

Veilige stad		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-0910 Sociale veiligheid	4.287.706	4.244.137	523.247	4.767.384	4.270.827	496.557	
D-0920 Fysieke veiligheid	4.413.900	4.430.930	656.273	5.087.203	5.239.507	-152.304	
Totaal lasten	**8.701.607**	**8.675.067**	**1.179.520**	**9.854.587**	**9.510.334**	**344.254**	**V**
Baten							
D-0910 Sociale veiligheid	-1.065.710	-855.087	-403.484	-1.258.571	-1.043.946	-214.625	
D-0920 Fysieke veiligheid	-1.372	0	-475.000	-475.000	-476.098	1.098	
Totaal baten	**-1.067.082**	**-855.087**	**-878.484**	**-1.733.571**	**-1.520.044**	**-213.528**	**N**
Totaal saldo van baten en lasten	**7.634.525**	**7.819.980**	**301.036**	**8.121.016**	**7.990.290**	**130.726**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	157.467	0	2.285	2.285	2.285	0	
Onttrekking reserves	-245.144	0	-237.133	-237.133	-237.133	0	
Saldo mutatie reserves	**-87.677**	**0**	**-234.848**	**-234.848**	**-234.848**	**0**	
Resultaat	**7.546.848**	**7.819.980**	**66.188**	**7.886.168**	**7.755.442**	**130.726**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-0910 Sociale veiligheid	*Meldpunt discriminatie.* In de mei circulaire van 2021 is aangekondigd extra middelen vrij te maken voor de versterking van gemeentelijke discriminatievoorzieningen. Deze extra middelen zijn in 2021 structureel geraamd, echter is met het ADV Limburg en deelnemende gemeenten besloten deze middelen pas vanaf 2022 te besteden. Dit zorgt voor een onderbesteding in 2021.	58			58	V	I
	SPUK Coronatoezicht Ter naleving van de Coronamaatregelen in de periode van januari t/m oktober heeft Gemeente Roermond een rijkssubsidie van 195.000 euro gevraagd en ontvangen voor inzet van extra handhaving. Hiermee is tijdelijk personeel ingehuurd om politie en boa's te ondersteunen. Enkel een deel van gemaakte kosten waren subsidiabel.	134	-151		-17	V	I
	SPUK Coronatoegangsbewijzen Ter ondersteuning van de controle op coronatoegangsbewijzen (CTB) heeft Gemeente Roermond een rijkssubsidie ontvangen van €147.500,- . Hiermee hebben verenigingen, stichtingen en ondernemers de mogelijkheid gehad om aanspraak te maken op een incidentele bijdrage van €400,- . Naast deze mogelijkheid is de bijdrage ingezet voor de controle op CTB tijdens de 11e van de 11e, kosten voor additioneel personeel bij het zwembad De Roerdomp en Historiehuis. De hoeveelheid aanvragen waren echter niet zo hoog om het gehele bedrag te besteden.	105	-105		0		I
	Retail Interventie Team Jaarlijks worden er middelen begroot ten behoeve van de inzet van het Retail Interventie Team (RIT). In 2021 werd het RIT ingezet voor coronatoezicht, dienstverlening en veiligheid op straat en in winkels. Door een specifieke uitkering van het Rijk zijn een deel van de begrote kostent.b.v. toezicht op de coronamaatregelen gedeclareerd. Hierdoor is er minder uitgegeven dan er in eerste instantie was begroot voor het RIT.	59			59	V	I
	Dierenasiel en ambulance Jaarlijks wordt er in de begroting een voorschot genomen t.b.v. opvang en vervoer van zwerfdieren. In 2021 is hier aanzienlijk minder gebruik van gemaakt dan begroot.	23			23	V	I
	Overig	117	41	0	158	V	I
	Totaal	**496**	**-215**	**0**	**281**	**V**	**I**
D-0920 Fysieke veiligheid	*FLO bijdrage VLRN* Dit betreft de FLO Bijdrage aan VLRN voor het voormalig beroepspersoneel dat voor de regionalisering in dienst was van brandweerkorps Roermond. De kosten voor FLO zijn destijds buiten de regionalisering gebleven. Jaarlijks ontvangt Roermond een factuur voor de werkelijk gemaakte kosten.	-147			-147	N	S
	Overig	-5	0	0	-4		
	Totaal	**-152**	**1**	**0**	**-151**	**N**	
Totaal programma		**344**	**-214**	**0**	**130**	**V**	

Moderne Gemeente

Over dit thema staat in het coalitieprogramma het volgende geschreven:

‘Roermond staat voor een moderne gemeente die weet wat er van haar gevraagd wordt en die zich aanpast aan de veranderingen in de samenleving. Daarbij wordt ruimte gegeven aan initiatieven uit de samenleving en wordt onze gemeentelijke organisatie hierop aangepast. De gemeentelijke organisatie verandert mee en bouwt aan toekomstbestendigheid. Inwoners weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten. De gemeente communiceert respectvol en op een duidelijke, begrijpelijke manier.’

Het thema “Moderne Gemeente” bevat het volgende programma:

10 Moderne Gemeente

Programma 10

Moderne gemeente

Producten:
Onder het programma ‘’Moderne gemeente’ brengen wij de volgende producten samen:

a) Dienstverlening aan burgers

b) Bestuur en organisatie

Beleidskaders:
- Toekomstvisie Roermond 2030 (2016).
- Euregiovisie 2014-2020+ (2013).
- Bestuursovereenkomst Samenwerking Midden-Limburg (2014).
- Agenda van Midden Limburg (2016).
- Communicatievisie gemeente Roermond (2015).
- Nota actief burgerschap (2015).

Verbonden partijen:
- Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
- Samenwerking Midden-Limburg (SML)

Strategisch doel programma

Roermond staat voor een moderne gemeente die weet wat van haar wordt gevraagd en die zich aanpast aan de veranderingen in de samenleving. Daarbij geven we ruimte aan initiatieven uit de samenleving. De gemeentelijke organisatie verandert mee en bouwt aan toekomstbestendigheid. Inwoners weten wat ze van de gemeente kunnen verwachten.

Wat willen we bereiken

Roermond maken we samen en niet alleen vanuit het stadhuis. In onze stad is veel kennis en expertise die we willen benutten. Waar inwoners verantwoordelijkheid willen nemen en de inrichting van hun leefomgeving mee willen bepalen of taken van ons willen overnemen, werken we (waar mogelijk) mee (overheidsparticipatie). Daarnaast betrekken we onze inwoners verdergaand bij beleidsvorming en –uitvoering (burgerparticipatie). Wij innoveren onze beleidsprocessen overigens niet alleen door meer burgerparticipatie, maar ook door de inzet van data die een feitelijke onderbouwing van beleid en besluiten mogelijk maken.

Participatie en communicatie gaan hand in hand. Zonder duidelijke, open en transparante communicatie is succesvolle participatie niet mogelijk. Voor het realiseren van ambities op het gebied van meer dialoog en samenwerking en actief burgerschap is een communicatieve organisatie een noodzakelijke randvoorwaarde en daarmee voor ons een belangrijke doelstelling. We zijn transparant en communiceren op een moderne wijze.

Een aantal opgaven die op ons bord liggen, zijn te omvattend om als lokale overheid zelfstandig op te kunnen pakken. Soms zijn er ook andere omstandigheden die om samenwerking vragen (slagkracht in lobby, grensoverschrijdende projecten of bovenlokale subsidiemogelijkheden bijvoorbeeld). Wij zetten daarom in op de kansen die (EU)regionale samenwerking ons biedt en hebben daarbij een voortrekkersrol.

De basis van onze dienstverlening is op orde. Roermond beschikt over een wendbare organisatie die faciliteert, ruimte geeft en het vizier voortdurend op innovatie heeft gericht.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Burgerparticipatie*** We professionaliseren burgerparticipatie binnen onze organisatie verder, zodat we nog beter in staat zijn om inwoners goed te betrekken bij oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken. Dit betekent dat we voor elke beleidsontwikkeling en –uitvoering zorgvuldig onderzoeken welke betrokkenen we op welke moment en in welke mate kunnen en moeten betrekken. De organisatie zal initiatieven vanuit de samenleving nog meer stimuleren en faciliteren	**A** ***Burgerparticipatie*** Inwoners zijn actief betrokken bij de ontwikkeling van beleid en plannen. Dit draagt bij aan een betere kwaliteit en meer draagvlak. De gemeente Roermond sluit aan bij initiatieven van inwoners. Door goede begeleiding, verwachtingsmanagement en heldere communicatie zorgen we ervoor dat we burgerinitiatieven optimaal faciliteren en daarmee ook stimuleren. De kans op succesvolle initiatieven neemt hiermee toe en inwoners krijgen meer invloed en zeggenschap over hun eigen leefomgeving.	Bij de ontwikkeling van onder andere beleid en de inrichting van de openbare ruimte worden inwoners op verschillende manieren betrokken. Zij kunnen inbreng leveren zodat het op te leveren beleid of project aansluit bij behoeften van inwoners. Dit is een continu proces van doorontwikkeling.
B ***Communicatie*** Op basis van communicatievisie maken we keuzes voor de verdere implementatie langs de eerder gekozen actielijnen (factor C - communicatie in het hart van het beleid, verbeteren schrijfvaardigheden (Klare Taal), moderniseren van de communicatiehulpmiddelen en de buitenwereld naar binnen halen). Uitgangspunt blijft een open communicatie met inwoners van Roermond. Daarbij gaan onze gemeentelijke communicatiemiddelen beter aansluiten op de ontvanger. We kiezen een mix van kanalen die de samenleving het meest gebruikt en maken gebruik van de middelen c.q. de manier die de ontvanger het meeste aanspreekt op het meest relevante moment.	**B** ***Communicatie*** Een communicatief krachtige en participerende organisatie en een effectievere gemeentelijke communicatie die nog meer aansluit bij de wensen van onze inwoners.	Doorontwikkeling van de gemeentelijke communicatie is een doorlopend proces. In 2021 is geïnventariseerd welke trainingen nodig zijn om de communicatieve vaardigheden van onze medewerkers verder te ontwikkelen. Vanaf 2022 worden jaarlijks trainingen toegevoegd aan het interne opleidingsportfolio. Via een pilot hebben we de eerste ervaring opgedaan om nieuws meer in de vorm van video's te communiceren in plaats van tekst. Dit loopt door in 2022.
C ***Regionale samenwerking*** Op basis van de conclusies en aanbevelingen van de evaluatie van de samenwerking Midden-Limburg die in 2019 is opgeleverd, wordt het meest passende model voor regionale samenwerking verder uitgewerkt. De Euregio Rijn-Maas-Noord actualiseert haar visie waarbij wij het Roermondse belang behartigen.	**C** ***Regionale samenwerking*** Een meer resultaatgerichte regionale samenwerking waarbij de maatschappelijke opgaven centraal staan op de schaal waar het probleem of de behoefte zich het meest manifesteert. Daarnaast een geactualiseerde Euregiovisie.	De gestelde doelen zijn gehaald: uitkomsten van de evaluatie van de regionale samenwerking SML zijn verwerkt in een Koersdocument SML en een aangepaste bestuursovereenkomst SML (raad is/ wordt hierover via een RIB geïnformeerd). Er is inmiddels een nieuwe Euregiovisie vastgesteld.
D ***Klantcontacten*** De digitale dienstverlening wordt uitgebreid en gebruiksvriendelijker. Er worden meer producten en of diensten digitaal aangeboden. De klant kan digitaal volgen wat de status is van de aangevraagde dienst of het product.	**D** ***Klantcontacten*** Vanuit de verbeteracties verwachten we dat onze inwoners en ondernemers steeds meer digitaal gaan aanvragen. Hierdoor zal de efficiëntie in de werkprocessen verbeteren.	Binnen de bestaande mogelijkheden breiden we de digitale dienstverlening uit. De digitale aangifte van overlijden voor uitvaartondernemers is in 2021 gerealiseerd. Het digitale proces melding voorgenomen huwelijk is in 2021 ook gerealiseerd net zoals het digitale proces rondom verklaring van vermissing reisdocumeten. De digitale aanvraag rijbewijs is uitgesteld naar 1 april 2022.

Wat heeft het gekost?

Moderne gemeente		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-1010 Dienstverlening aan burgers	1.743.635	1.138.023	754.286	1.892.309	1.784.131	108.177	
D-1020 Bestuur en organisatie	2.594.648	2.676.501	170.500	2.847.001	2.246.832	600.168	
Totaal lasten	**4.338.282**	**3.814.523**	**924.786**	**4.739.309**	**4.030.964**	**708.346**	**V**
Baten							
D-1010 Dienstverlening aan burgers	-679.932	-576.598	-204.500	-781.098	-827.566	46.468	
D-1020 Bestuur en organisatie	-389.692	-143.000	-30.000	-173.000	-268.706	95.706	
Totaal baten	**-1.069.624**	**-719.598**	**-234.500**	**-954.098**	**-1.096.272**	**142.173**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**3.268.658**	**3.094.925**	**690.286**	**3.785.211**	**2.934.692**	**850.519**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	0						
Onttrekking reserves	0	0	-145.227	-145.227	-145.227	0	
Saldo mutatie reserves	**0**	**0**	**-145.227**	**-145.227**	**-145.227**	**0**	
Resultaat	**3.268.658**	**3.094.925**	**545.059**	**3.639.984**	**2.789.465**	**850.519**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-1010 Dienstverlening aan burgers	*Leges burgerlijke stand* Jaarlijks worden er leges begroot voor de burgerlijke stand. In 2021 zijn er meer aanvragen ontvangen, deze afwijking is te wijten aan de forse toename in optie- en naturalisatieverzoeken.	6	40		46	V	I
	Leges verklaringen goed gedrag Verklaringen goed gedrag kunnen vanaf 2021 digitaal aangevraagd worden (Justis.nl). Daarnaast heeft corona ook effect op het aantal aanvragen, waardoor de realisatie afwijkt van de begroting.	34	5		39		
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	19			19	V	I
	Overig	49	1	0	50		
	Totaal	**108**	**46**	**0**	**154**	**V**	
D-1020 Bestuur en organisatie	*Voorziening APPA* De hoogte van de voorziening wethouderpensioenen (APPA) wordt jaarlijks berekend o.b.v. de actuariële waarde van de pensioenaanspraken van huidige- en oud wethouders. Oorzaak van de lagere dotatie en vrijval voorziening is met name een licht gestegen marktrente, waarmee gerekend dient te worden. Pensioenaanspraken zijn hiermee iets gunstiger dan voorgaand jaar.	362	99		461	V	I
	Annulering Limburgse bestuurdersdag De Limburgse Bestuurdersdag zou in 2021 georganiseerd worden in Roermond. Net als in 2020 heeft de Limburgse Bestuurdersdag in november 2021 niet plaats kunnen vinden vanwege de aangescherpte coronamaatregelen. De gemaakte kosten van de voorbereiding zijn vergoed door het bestuur van de Vereniging van Limburgse Gemeenten. De door de gemeenteraad beschikbaar gestelde gelden en de begrote sponsorgelden hebben wij door de annulering niet hoeven aan te wenden.	49	-18		31	V	I
	Personeel Bij de verantwoording van de personeelskosten binnen de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financiën in de paragraaf Bedrijfsvoering.	107			107	V	I
	Overig	80	16	0	96	V	I
	Totaal	**598**	**96**	**0**	**696**	**V**	
Totaal programma		**706**	**142**	**0**	**848**	**V**	

6.

Overig / Overzichten

Overig / Overzichten

Overzichten:
Onder het programma ''Overig'
brengen wij de volgende overzichten samen:

a) Algemene dekkingsmiddelen

b) Overhead

c) Heffing Vennootschapsbelasting

d) Onvoorzien

Verbonden partijen

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
- Enexis Holding N.V.• Verkoop Vennootschap B.V.
- Publiek Belang Electriciteitsproductie B.V.
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
- Coöperatieve vereniging Dimpact

Overzicht 1: Algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zijn die inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel kennen. De belangrijkste daarvan zijn de uitkering uit het Gemeentefonds en de opbrengst onroerendezaakbelastingen (OZB). Daarnaast zijn er nog een aantal kleinere opbrengsten zonder specifiek bestedingsdoel waarvan de belangrijkste in onderstaand overzicht zijn opgenomen.

Wat heeft het gekost?

Algemene dekkingsmiddelen		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-1110 Algemene belastingopbrengsten	540.024	431.335	171.897	603.233	715.479	-112.246	
D-1120 Treasury	-298.825	-299.831	710	-299.121	-439.530	140.409	
D-1130 Algemene en ov uitkering gemeentefonds	178.808	207.303	0	207.303	183.535	23.768	
D-1140 Overige algemene baten en lasten	287	307.314	-307.123	191	13.094	-12.904	
Totaal lasten	**420.295**	**646.121**	**-134.516**	**511.605**	**472.578**	**39.027**	**V**
Baten							
D-1110 Algemene belastingopbrengsten	-15.533.293	-16.072.169	195.000	-15.877.169	15.968.558	91.389	
D-1120 Treasury	-422.009	-447.582	0	-447.582	-478.337	30.755	
D-1130 Algemene en ov uitkering gemeentefonds	-117.259.837	-116.370.986	-9.118.410	-125.489.396	-127.526.842	2.037.446	
D-1140 Overige algemene baten en lasten	-928	-0	0	-0	-54.132	54.132	
Totaal baten	**-133.216.067**	**-132.890.736**	**-8.923.410**	**-141.814.146**	**-144.027.868**	**2.213.722**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**-132.795.772**	**-132.244.615**	**-9.057.926**	**-141.302.541**	**143.555.290**	**2.252.749**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	15.560.616	703.438	418.533	1.121.971	1.121.971	0	
Onttrekking reserves	-15.038.362	-90.000	-2.723.335	-2.813.335	-2.813.335	0	
Saldo mutatie reserves	**522.254**	**613.438**	**-2.304.802**	**-1.691.364**	**-1.691.364**	**0**	
Resultaat	**-132.273.518**	**-131.631.177**	**-11.362.728**	**-142.993.905**	**-145.246.654**	**2.252.746**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-1110 Algemene belasting-opbrengsten	*Precario inc. Bouwobjecten* Er zijn meer incidentele apv (algemeen plaatselijke verordening) vergunningen afgegeven dan begroot. Hierdoor zijn er incidenteel meer baten ontvangen.		168		168	V	I
	Meerkosten Covid BsGw De Corona gerelateerde meerkosten BsGw over boekjaar 2020 zijn per abuis begroot in boekjaar 2021. Daarentegen zijn deze lasten al in de jaarcijfers 2020 meegenomen, wat nu leidt tot een onderschrijding in lasten.	73			73	V	I
	Oninbare belastingvorderingen BsGw De overschrijding in lasten betreft afboekingen van oninbare balastingvorderingen die door BsGw zijn aangeleverd. Daarnaast is de voorziening dubieuze debiteuren BsGw omlaag bijgesteld, wat heeft geleid tot een kleine vrijval. Beiden zaken worden niet vooraf begroot.	-97	64		-33	N	I
	OZB opbrengsten Deze 'minder' opbrengst OZB is met name ontstaan door een minimaal verschil in de geprognosticeerde waardeontwikkeling van de woningen.		-64		-64	N	I
	Overig	-88	-77	0	-165		
	Totaal	**-112**	**91**	**0**	**-21**	**V**	
D-1120 Treasury	*Rente leningen en interne renteopslag* Er zijn minder rentelasten in rekening gebracht enerzijds door de lage rente (negatieve rente) en anderzijds door een lagere financieringsbehoefte. Daarbij is er ook minder rente doorbelast aan de diverse producten binnen de jaarverantwoording. Het positieve verschil betreft de resultante hiervan.	143			143	V	I
	Overig	-3	31	0	28		
	Totaal	**140**	**31**	**0**	**171**	**V**	
D-1130 Algemene en ov uitkering gemeentefonds	*Gemeentefonds Algemene Uitkering* Het resultaat gemeentefonds wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de positieve bijstelling Decembercirculaire 2021 voor het jaar 2021 (ci. 2.2 mln.). Deze bijstelling wordt niet meer in de begroting 2021 verwerkt, wat leidt tot een positief verschil. Middels de Burap 2022 wordt zo nodig een budgetvraag aan uw raad voorgesteld.		2.031		2.031	V	I
	Overig	24	6	0	30		
	Totaal	**24**	**2.037**	**0**	**2.061**	**V**	
D-1140 Overige algemene baten en lasten	Overig	-13	55	0	42		
	Totaal	**-13**	**55**	**0**	**42**	**V**	
Totaal programma		**39**	**2.214**	**0**	**2.253**	**V**	

Overzicht 2: Kosten van overhead

Definitie overhead
Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is, dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead[1].

Kostprijsberekening
Waar een integrale kostprijs berekend dient te worden, zal overhead extracomptabel verdeeld worden op basis van Fte inzet per taakveld.

[1] *Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitatie, investeringen en andere (subsidie) projecten en lokale heffingen.*

Wat heeft het gekost?

Kosten van overhead		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
D-121001 Organisatie	451.441	534.859	64.928	599.787	635.763	-35.976	
D-121002 Personeel	17.339.724	18.197.522	400.745	18.598.267	17.346.930	1.251.336	
D-121003 huisvesting	2.186.528	2.726.833	-126.282	2.600.551	2.242.047	358.504	
D-121004 ICT	3.728.655	4.519.412	-198.374	4.321.038	4.298.476	22.562	
D-121005 Informatiebeleid	515.335	473.506	77.297	550.803	505.038	45.766	
D-121006 Communicatie	167.808	49.473	0	49.473	25.728	23.745	
D-121007 Juridische zaken	346.886	167.308	180.000	347.308	250.196	97.113	
Totaal lasten	**24.736.377**	**26.668.913**	**398.315**	**27.067.228**	**25.304.178**	**1.763.051**	**V**
Baten							
D-121001 Organisatie	-9.950						
D-121002 Personeel	-1.066.060	-165.769	36.100	-129.669	-243.195	113.526	
D-121003 huisvesting	-186.235	-97.372	0	-97.372	-100.206	2.834	
D-121004 ICT	-53.065	-1.398	0	-1.398	-13.593	12.194	
D-121005 Informatiebeleid	0	0	0	0	0	0	
D-121006 Communicatie	0	0	0	0	0	0	
D-121007 Juridische zaken	-5.220	-3.331	0	-3.331	-6.002	2.671	
Totaal baten	**-1.320.529**	**-267.870**	**36.100**	**-231.770**	**-362.996**	**131.226**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**23.415.848**	**26.401.043**	**434.415**	**26.835.458**	**24.941.181**	**1.894.277**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	550.000	0,00	601.305,24	601.305,24	601.305,24	0,00	
Onttrekking reserves	-1.944.594	-1.094.560,00	-832.988,00	-1.927.548,00	-1.927.548,00	0,00	
Saldo mutatie reserves	**-1.394.594**	**-1.094.560**	**-231.683**	**-1.326.243**	**-1.326.243**	**0**	
Resultaat	**22.021.253**	**25.306.483**	**202.732**	**25.509.215**	**23.614.939**	**1.894.277**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-121001 Organisatie	Overig	-36	0	0	-36		
	Totaal	**-36**	**0**	**0**	**-36**	**N**	
D-121002 Personeel	*Doorbelasting salarissen* Bij de verantwoording van personeelkosten op de diverse producten binnen de jaarverantwoording ontstaan verschillen tussen begrote en gerealiseerde salariskosten. Deze worden op totaalniveau geanalyseerd. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel financien in de paragraaf 5 Bedrijfsvoering.	514	121		635	V	I
D-1130 Algemene en ov uitkering gemeentefonds	*Transitiekosten organisatieontwikkeling* In de begroting 2020 is er tot een transitiekostenbudget voor 2 jaar besloten a 1 mln. p/j 2020/2021 door de gemeenteraad. In de eindejaarsrapportage 2021 is geconcludeerd dat de transitie nog doorloopt naar het jaar 2022/2023 en zijn er middelen overgeheveld. Uiteindelijk is de verwachting dat er wordt overgehouden op het transitiekostenbudget, vanwege snellere uitstroom en plaatsing boventalligen.	337			337	V	I
	Roermond Academie Er vindt een onderschrijding plaats op het budget 2021 Roermond Academie. Oorzaken zijn liggen o.a. aan het feit dat een deel van het budget pas halverwege in 2021 beschikbaar was (resultaatbestemming 2020; juli 2021) en door Corona zijn er in z'n algemeenheid minder opleidingen gevolgd. Ook voorbereidingen (inhoudelijk en inkoop) hebben in 2021 tijd gekost waardoor budgetten nog niet zijn besteed. In 2022 zullen deze voorbereidingen daadwerkelijk tot meer investeringen in medewerkers gaan leiden.	362			362	V	I
D-1140 Overige algemene baten en lasten	Overig	38	-7	0	31		
	Totaal	**1.251**	**114**	**0**	**1.365**	**V**	
D-121003 huisvesting	*Gebouw stadhuis en stadskantoor* De onderschrijding van dit budget wordt veroorzaakt doordat in z'n algemeenheid minder kosten voor beide gebouwen zijn gemaakt. Dit zou deels door Corona verklaard kunnen worden.	280			280		I
	Gebouwelijke investeringen voor kantoorinrichting en onderhoud interieur zijn uitgesteld in afwachting besluitvorming 'het nieuwe werken' eind 2021. Hierdoor schuiven kapitaallasten met 1 jaar naar achteren en ontstaat dit voordeel.	59			59		
	Overig	20	3	0	23		
	Totaal	**359**	**3**	**0**	**362**	**V**	

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-121004 ICT	Overig	23	12	0	35		
	Totaal	**23**	**12**	**0**	**35**	**V**	
D-121005 Informatiebeleid	Overig	46	0	0	46		
	Totaal	**46**	**0**	**0**	**46**	**V**	
D-121006 Communicatie	Overig	24	0	0	24		
	Totaal	**24**	**0**	**0**	**24**	**V**	
D-121007 Juridische zaken	*Rechtskundige adviezen* De inschatting, zoals gemaakt in de BURAP 2021, dat de verplichtingen niet helemaal zouden worden aangesproken was terecht. Dit zorgt voor een onderschrijding van de begroting.	88					
	Overig	9	3	0	100		
	Totaal	**97**	**3**	**0**	**100**	**V**	
Totaal programma		**1.764**	**132**	**0**	**1.896**	**V**	

Overzicht 3: Heffing Vennootschapsbelasting

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet Modernisering Vennootschapsplicht Overheids-ondernemingen in werking getreden. Daarmee is onze gemeente per die datum ook belastingplichtig op grond van de Wet Vennootschapsbelasting (Vpb). In dit overzicht wordt het verwachte bedrag van de verschuldigde heffing over het betreffende begrotingsjaar tot uitdrukking gebracht.

Op basis van onze inventarisatie van activiteiten is helder welke activiteiten c.q. clusters onder de belastingplicht vallen. Voor een beperkt aantal activiteiten c.q. clusters is de belastingplicht echter niet eenduidig te bepalen, daartoe worden landelijk bezwaarprocedures gevoerd, zoals voor (privaatrechtelijke) reclame-activiteiten. Het bezwaarschrift van Roermond wordt aangehouden tot het moment dat in deze procedures uitspraken zijn gedaan. Rondom het cluster industriële havens heeft de gemeente haar zienswijze en standpunten gedeeld en heeft de Belastingdienst bevestigd dat op de activiteit “industriële havens” de overheidstakenvrijstelling van toepassing is. Over het fiscale resultaat van deze activiteit is geen vennootschapsbelasting verschuldigd. De gemeente heeft voor de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” een vaststellingsovereenkomst met de Belastingdienst ondertekend. Op deze wijze is zekerheid verkregen over de hoogte van de fiscale winst voor deze activiteit. Deze wordt namelijk bepaald op 1% van de behaalde omzet voor huishoudelijke afvalactiviteiten.

Wat heeft het gekost?

Heffing vennootschapsbelasting		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
Heffing vennootsch.belast.	65.519	77.500	-33.000	44.500	41.779	2.721	
Totaal lasten	**65.519**	**77.500**	**-33.000**	**44.500**	**41.779**	**2.721**	**V**
Baten							
Heffing vennootsch.belast.	-490	0	0	0	-14.470	14.470	
Totaal baten	**-490**	**0**	**0**	**0**	**-14.470**	**14.470**	**V**
Totaal saldo van baten en lasten	**65.029**	**77.500**	**-33.000**	**44.500**	**27.309**	**17.191**	**V**
Mutaties reserves							
Toevoeging reserves	0						
Onttrekking reserves	0						
Saldo mutatie reserves	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Resultaat	**65.029**	**77.500**	**-33.000**	**44.500**	**27.309**	**17.191**	**V**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-13 Overzicht 3: Heffing vennootsch. belast.	Overig	3	14	0	17		
	Totaal	**3**	**14**	**0**	**17**	**V**	
Totaal programma		**3**	**14**	**0**	**17**	**V**	

Overzicht 4: Onvoorziene uitgaven

Conform artikel 8 BBV is de gemeente verplicht om een bedrag voor onvoorzien te ramen in haar begroting. In de (meerjaren)begroting heeft Roermond ervoor gekozen om dit bedrag niet per programma, doch voor de begroting als geheel te ramen.

De geraamde post voor de gemeentelijke begroting is erg laag (€ 1.000), omdat gekozen is om de onvoorziene uitgaven integraal te verantwoorden en toe te lichten onder de programma’s waar deze onvoorziene uitgaven betrekking op hebben. Dit bevordert de transparantie en leesbaarheid in de jaarverantwoording.

Wat heeft het gekost?

Onvoorziene uitgaven		Begroting 2021					
(Bedragen x € 1,-)	Realisatie 2020	Primitief	Wijzigingen	Na wijziging	Realisatie 2021	Verschil begr. / real.	V/N
Lasten							
Onvoorziene uitgaven	0	1.016		1.016	3.888	-2.872	
Totaal lasten	**0**	**1.016**	**0**	**1.016**	**3.888**	**-2.872**	**N**
Baten							
Onvoorziene uitgaven	0						
Totaal baten	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
Totaal saldo van baten en lasten	**0**	**1.016**	**0**	**1.016**	**3.888**	**-2.872**	**N**
Resultaat	**0**	**1.016**	**0**	**1.016**	**3.888**	**-2.872**	**N**

Belangrijkste afwijkingen tussen de realisatie 2021 en de begroting (na wijziging) 2021

Product	Toelichting afwijkingen (bedragen x € 1.000)	Lasten	Baten	Reserve	Saldo	V/N	I/S
D-14 Overzicht 4: Onvoorziene uitgaven	Overig	-3	0	0	-3		
	Totaal	**-3**	**0**	**0**	**-3**	**N**	
Totaal programma		**-3**	**0**	**0**	**-3**	**N**	

7.

Paragrafen

1 Paragraaf Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf zijn de opbrengsten en het beleid ten aanzien van de drie belangrijkste gemeentelijke belastingen in 2021 opgenomen. Aan de orde komen de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing. Daarbij wordt ook een overzicht gegeven van de lokale lastendruk. Vervolgens wordt ingegaan op het kwijtscheldingsbeleid en de overige belastingen en heffingen.

De heffing en inning van de belastingen en leges wordt uitgevoerd door Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW is een samenwerkingsverband voor uitvoering van belastingheffing en - inning van gemeentelijke belastingen en waterschaps-belastingen en uitvoering van de wet Waardering onroerende zaken. Op twee gemeenten na zijn alle Limburgse gemeenten hierbij aangesloten.

In de kadernota is het uitgangspunt voor de indexering van de tarieven aangegeven. Deze wordt bepaald op basis van enerzijds de prijsindex materiële overheidsconsumptie (de zogenaamde IMOC) en anderzijds de loonontwikkeling voor gemeenteambtenaren conform CPB. Hiermee kwam de inflatiecorrectie voor 2021 op 2,40 %. Het uitgangspunt voor de berekening van de tarieven voor zowel de afvalstoffenheffing als de rioolheffing is, dat ze kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat in beginsel alle kosten die de gemeente in dat kader moet maken, worden doorbelast via het tarief. Door de stijging van de kosten, waar binnen de riool- en ook de afvalstoffenheffing mee werden geconfronteerd, werden de tarieven hoger. Op de lastendruk, die bestaat uit het totaal van rioolheffing, afvalstoffenheffing en onroerende zaakbelasting, had dit een navenant opwaarts effect. Op de onroerende zaakbelastingen was de genoemde indexering van 2,4% van toepassing.

Woonlastenontwikkeling

Onroerende zaakbelasting

Onroerende zaakbelasting (OZB) wordt op grond van de verordening op de heffing en invordering van onroerende zaakbelasting 2021 geheven van gebruikers van niet-woningen en van eigenaren van woningen en niet-woningen binnen de gemeente Roermond. Belastingplichtig is de eigenaar / gebruiker op 1 januari van enig jaar. Grondslag voor de heffing 2021 is de waarde van de onroerende
zaak naar de prijspeildatum van 1 januari 2020. Deze waarde is vastgesteld met een WOZ beschikking.

In 2021 bedroeg de gemiddelde WOZ waarde van een woning € 228.085,-. (bron: belastingoverzicht 2021 provincie Limburg). In Roermond was dit € 227.953,-. De gemiddelde OZB-aanslag in Limburg bedroeg in 2021 € 330,27. In Roermond betaalde een eigenaar gemiddeld € 287,22. Aan onroerendezaakbelasting voor zijn woning, daarmee € 43,05 minder dan het provinciaal gemiddelde.

Hieronder treft u in tabelvorm de gemiddelde WOZ waarde 2020 en 2021 aan, waarbij Roermond wordt vergeleken met Limburgse gemeenten in de inwonerklasse 50.000 - > en het gemiddeld van alle Limburgse gemeenten.

OZB-aanslag eigenaar woningen per inwonerklasse en gemiddeld 2020-2021*

Bedragen x € 1,-	2020		2021	
	WOZ-waarde	OZB-aanslag	WOZ-waarde	OZB-aanslag
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	204.469	322,-	216.734	327,-
Limburgs gemiddelde	214.695	322,04	228.085	330,27
Roermond	214.051	280,62	227.953	287,22

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2020 en 2021.*

Met de heffing van OZB worden algemene inkomsten verkregen. De opbrengsten OZB zijn in 2021 per saldo € 67.896,- lager dan begroot: bij een begrote opbrengst van € 15.343.099,- is in 2021 in totaal € 15.275.203,- gerealiseerd.

Deze lagere opbrengst is te wijten aan lagere opbrengsten bij de belastingheffing OZB voor niet-woningen. Deze 'minder' opbrengst is met name ontstaan door een minimaal verschil in de geprognosticeerde waardeontwikkeling van de woningen.

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie 2021	Verrekening voorgaande jaren	Totale opbrengst	Verschil
Belastingopbrengsten OZB eigenaar woningen	8.204.955	8.257.430	-4.911	8.252.519	47.565
Belastingopbrengsten OZB eigenaar niet-woningen	4.065.779	4.019.226	- 1.517	4.017.709	-48.069
Belastingopbrengsten OZB gebruiker niet woningen	3.072.365	3.009.521	-4.547	3.004.974	-67.391
Totaal	**15.343.099**	**15.286.177**	**- 10.974**	**15.275.203**	**-67.896**

Rioolheffing

Op grond van de verordening op de heffing en invordering van rioolheffing 2021 wordt de rioolheffing geheven van de eigenaar van een perceel van waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De belasting wordt geheven naar een vast bedrag per perceel.

Voor de rioolheffing geldt dat deze maximaal kostendekkend mag zijn. Jaarlijks bij het opstellen van de begroting wordt een calculatie gemaakt, waarbij het tarief voor de rioolheffing wordt bepaald; hierbij wordt een tarief vastgesteld, waarbij maximaal alle begrote lasten worden doorbelast aan alle belastingplichtigen.

In onderstaande tabel wordt de gemiddelde rioolheffing in Limburg en de rioolheffing in de inwonerklasse 50.000 - > afgezet tegen de rioolheffing in Roermond.

Rioolheffing per inwonerklasse en gemiddeld 2020-2021*

Bedragen x € 1,-	2020	2021
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	180,-	184,-
Gemiddelde rioolheffing	212,25	215,55
Rioolheffing gemeente Roermond	180,49	191,32

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2020 en 2021.*

In 2021 bedraagt de gemiddelde rioolheffing € 215,55. Met een bedrag van € 191,32 zat de rioolheffing in Roermond € 24,23 onder het gemiddelde. Percelen met een WOZ-waarde die lager is dan € 40.000,- worden aangeslagen voor een verlaagd tarief (50% van het volledige tarief).

Begroting 2021 versus rekening 2021 rioolheffing

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie 2021	Verrekening voorgaande jaren	Totale opbrengst	Verschil
Rioolheffing	5.801.011	5.891.227	875	5.892.102	91.091

Op basis van het BBV moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de begroting 2021 versus de realisatie 2021.

Overzicht kostendekkendheid rioolheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Kosten taakveld riolering (incl. omslagrente)	€ 4.663	€ 4.164
Inkomsten taakveld riolering (excl. rioolheffing)	€ 115	€ 253
Netto kosten taakveld	€ 4.548	€ 3.911
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 873	€ 839
BTW	€ 541	€ 456
Totale kosten	€ 5.961	€ 5.206
Opbrengst heffingen	€ 5.812	€ 5.892
Dekkingspercentage	97%	113%

** Met het oog op de toekomstige investeringen is bij het vaststellen van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP), afgesproken om jaarlijks een extra stijging van 1% (exclusief inflatiecorrectie) door te voeren. Dit bedrag wordt gebruikt om toekomstige tariefschommelingen op te vangen.*

Ten opzichte van de begroting valt het dekkingspercentage hoger uit. Belangrijkste oorzaken hiervan zijn de doorberekening van uren aan investeringsprojecten, lager bedrag aan kwijtschelding en het verschuiven van enkele taken rondom reiniging en inspectie naar het volgende jaar. Daarnaast zijn meer objecten in de rioolheffing waardoor er een hogere opbrengst rioolheffing is gerealiseerd. Tot slot is er incidenteel een bijdrage van het Waterschap ontvangen in het kader van de Stimuleringsregeling Afkoppelen Regenwater.

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing wordt geheven op grond van de verordening op de heffing en invordering van de afvalstoffenheffing 2021. De afvalstoffenheffing is een heffing ter bestrijding van kosten van beheer van huishoudelijke afvalstoffen. De heffing komt ten laste van gebruikers van percelen waarvoor de gemeente een inzamelverplichting voor huishoudelijk afval heeft.

In onderstaande tabel wordt de gemiddelde afvalstoffenheffing in Limburg en de afvalstoffenheffing in de inwonerklasse 50.000 - > afgezet tegen de afvalstoffenheffing in Roermond.

Afvalstoffenheffing per inwonerklasse en gemiddeld 2020-2021*

Bedragen x € 1,-	2020	2021
Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	€ 276,-	€ 293,-
Gemiddelde afvalstoffenheffing	€ 251,27,-	€ 271,48
Afvalstoffenheffing gemeente Roermond	€ 235,-	€ 250,28,-

**Bron: belastingoverzicht provincie Limburg 2020 en 2021.*

In 2021 bedraagt de gemiddelde afvalstoffenheffing € 271,48. Met een bedrag van € 250,28 bleef de afvalstoffenheffing in Roermond € 21,20 onder het gemiddelde.

Begroting 2021 versus rekening 2021 afvalstoffenheffing

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie 2021	Verrekening voorgaande jaren	Totale opbrengst	Verschil
Afvalstoffenheffing	6.859.597	6.913.261	2.666	6.915.927	56.330

Op basis van het BBV moet de gemeente inzichtelijk maken dat de totaal geraamde baten niet uitgaan boven de geraamde lasten en in welke mate de tarieven kostendekkend zijn. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de mate van kostendekkendheid van de begroting 2021 versus de realisatie 2021.

Overzicht kostendekkendheid afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Realisatie 2021
Kosten taakveld afval (incl. omslagrente)	€ 6.717	€ 8.049
Inkomsten taakveld afval (excl. afvalstoffenheffing)	€ 1.322	€ 1.646
Netto kosten taakveld	€ 5.395	€ 6.403
Toe te rekenen kosten		
Overhead	€ 326	€ 313
BTW	€ 1.159	€ 1.437
Totale kosten	€ 6.880	€ 8.153
Opbrengst heffingen	€ 6.876	€ 6.916
Dekkingspercentage	100%	85%

In 2021 is het gerealiseerde dekkingspercentage van de afvalstoffenheffing fors lager dan begroot.
Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de hogere kosten voor inzameling van huishoudelijk afval en de gestegen kosten van het milieupark.

Lokale lastendruk

In het coalitieakkoord is ten aanzien van de lokale lastendruk als algemeen uitgangspunt opgenomen, dat de lastendruk voor de burgers zo laag mogelijk wordt gehouden. Met de gehanteerde tarieven stegen de woonlasten in 2021 met 4,85% (inclusief prijsindex) ten opzichte van 2020. Uit het belastingoverzicht 2021 van de provincie Limburg blijkt dat Roermond in 2021 de gemeente is met de op een na de laagste woonlasten. De gemiddelde lastendruk voor een huishouden in Limburg steeg in 2021 naar een bedrag van € 817,30 (2020: € 785,56). In Roermond bedroegen de woonlasten in 2021 € 728,82 (2020: € 696,11) voor een gemiddelde woning.

Bedragen x € 1,-	Roermond	Gemeente met inwonerklasse 50.000 - >	Limburgs gemiddelde
OZB eigenaar woningen	€ 287,27	€ 327,-	€ 330,27
Rioolheffing	€ 191,32	€ 184,-	€ 215,55
Afvalstoffenheffing	€ 250,28	€ 293,-	€ 271,48
Lastendruk	€ 728,82	€ 804,-	€ 817,30

**Bron: Belastingoverzicht 2021 provincie Limburg*

Kwijtscheldingsbeleid

De uitvoering van het kwijtscheldingbeleid is opgedragen aan Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW). BsGW schakelt hiervoor het Inlichtingenbureau (IB) in. Dit is een door de overheid opgericht bureau dat gemeenten helpt op het gebied van de uitvoering van onder andere het bijstands- en kwijtscheldingsbeleid. Het IB toetst de gegevens die nodig zijn voor eventuele kwijtschelding aan de voorwaarden om voor kwijtschelding in aanmerking te komen.

Huishoudens met een inkomen en vermogen onder een bepaalde norm hebben recht op kwijtschelding. Vaak komen deze huishoudens meerdere jaren achter elkaar hiervoor in aanmerking.

Kwijtschelding is onder voorwaarden mogelijk voor:

- onroerende zaakbelastingen
- rioolheffing
- afvalstoffenheffing

Veruit de belangrijkste heffing waarvoor kwijtschelding wordt verleend is de afvalstoffenheffing, aangezien het een gebruikersbelasting betreft. Het is veelal lastiger om in aanmerking te komen voor kwijtschelding van een eigenarenbelasting (zoals de onroerende zaakbelasting of rioolheffing), aangezien hier vaak vermogen in het eigendom aanwezig is. In onderstaande tabel is het verloop van kwijtschelding over de afgelopen 4 jaar weergegeven:

Bedragen x € 1,-	2018	2019	2020	2021
Kwijtschelding afvalstoffenheffing	€ 490.384	€ 525.842	€ 512.323	€ 529.127
Kwijtschelding overige	€ 4.923	€ 1.471	€ 2.180	€ 552
Totaal	**€ 495.307**	**€ 527.313**	**€ 514.504**	**529.679**

**Bron: URAP 4e kwartaal 2021 BsGW*

In 2021 zijn er 2971 aanvragen tot kwijtschelding ingediend (2020: 4607). Hiervan is 75,9% afgewezen. Van het totaal aantal ingediende kwijtscheldingen is op 31 december 2021 98,9 % afgehandeld.

Overige belastingen en heffingen

Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Een BIZ is een afgebakend gebied zoals een winkelstraat of een bedrijventerrein, waarbinnen de ondernemers en/of de eigenaren samen investeren in de kwaliteit van hun bedrijfsomgeving.
Alle ondernemers betalen mee aan een gemeentelijke heffing om activiteiten te financieren. De activiteiten kunnen bijvoorbeeld gericht zijn op; veiligheid (toezicht, verlichting, hekwerken of camerabewaking), bereikbaarheid (bewegwijzering en verkeersvoorzieningen), aantrekkelijkheid (schoonmaak, promotie, onderhoud, groenvoorziening en evenementen) et cetera. De BIZ-heffing wordt gebruikt om deze plannen te kunnen uitvoeren. Dit middel van belastingheffing maakt het mogelijk dat alle ondernemers in het betreffende gebied ook daadwerkelijk meebetalen.

Sinds 2011 kent de gemeente Roermond in totaal acht bedrijveninvesteringszones (BI-zones): Binnenstad Roermond, Centrum Swalmen, Retailpark Roermond en de bedrijventerreinen Swalmen, Merum, Stadsrand Noord, Willem Alexander en Roerstreek. Daarmee heeft de gemeente Roermond een van meest uitgebreide en oudste BI-zones van Nederland.

In 2020 en 2021 vonden 7 succesvolle draagvlakmetingen plaats voor voortzetting in de periode 2021-2025. Eind 2021 en begin 2022 voor de BIZ Retailpark Roermond voor de periode 2022-2026 waardoor alle 8 BI-zones actief zijn.

Begroting 2021 versus rekening 2021 Bedrijven Investeringszones (BIZ)

Bedragen x € 1,-	Totaal begroting	Realisatie 2021	Verrekening voorgaande jaren	Totale opbrengst	Verschil
Bedrijven Investeringszones (BIZ)	797.679	789.575	-3.589	785.986	11.693

Via de BI-zones is circa 80% van ondernemend Roermond verenigd in een collectief.

Overige belastingen, leges en heffingen

Bij de begroting van 2021 werden de tarieven voor de ‘overige’ belastingen (niet zijnde onroerendezaakbelasting, rioolheffing, afvalstoffenheffing en de BIZ-belasting) in beginsel verhoogd met de inflatiecorrectie; voor 2021 werd gerekend met 2,4 %.

In onderstaande tabel is de realisatie van de baten van de verschillende belastingsoorten ten opzichte van begroting weergegeven.

Belastingsoort Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Realisatie 2021	Verrekening voorgaande jaren	Totale opbrengst
OZB eigenaar woningen	8.205	8.257	-4	8.253
OZB eigenaar niet-woningen	4.066	4.019	-1	4.018
OZB gebruiker niet-woningen	3.072	3.010	-5	3.005
Afvalstoffenheffing	6.860	6.913	3	6.916
Rioolheffing	5.801	5.891	1	5.892
Hondenbelasting	392	398	-1	397
BIZ-belasting	798	790	-4	786
(Water-)toeristenbelasting	691	721	-21	700
Lijkbezorgingsrechten	255	403	43	446
Leges WABO	1.603	1.406	132	1.538
Havengelden	462	344	-76	268
Marktgelden	54	37	-1	36
Precario	136	179	79	198
Overige leges (incl. gehandicaptenparkeerkaarten en parkeerontheffing)	1.042			995
Parkeerbelasting (incl. parkeerheffingen en bezoekerskaarten)	2.566			2.419

De genoemde verrekeningen hebben betrekking op verrekeningen door BsGW over de vijf voorafgaande jaren.

Covid-19 heeft ook zijn impact op de realisatie van belastingopbrengsten, leges en heffingen. Deze impact is zichtbaar in de hierboven genoemde leges WABO, havengelden en parkeerbelasting.

Een toelichting op de ‘minder’ opbrengst leges WABO is te vinden bij programma 7 Ruimte en Wonen.
Een toelichting op de ‘minder’ opbrengst havengelden en parkeerbelasting (incl. parkeerheffingen) is te vinden programma 5 Goede Leefomgeving.

Kruissubsidiëring

Wanneer er sprake is van veel verschillende tarieven in een verordening zoals bij leges, hoeft de maximale kostendekkendheid niet per tarief te gelden. Zolang het maximum van 100% voor het geheel niet overschreven wordt kan dit per tarief wel gelden. Door kruissubsidiëring is het mogelijk om de ‘winst’ van bepaalde producten te gebruiken om het ‘verlies’ op andere producten te dekken.

De kostendekkendheid van gemeente Roermond voldoet aan de wettelijk gestelde eisen. Eventueel is er ruimte om de tarieven van titel 2 van de Legesverordening te verhogen, echter wordt geadviseerd om hiervan af te zien i.v.m. een mogelijke toename van beroepsprocedures en de eventuele gevolgen met betrekking tot kruissubsidiëring.

2 Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

Het weerstandsvermogen is te omschrijven als ‘de mate waarin de gemeente Roermond in staat is middelen vrij te maken om (incidentele) financiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het bestaande beleid inzake de gemeentelijke dienstverlening’. Het weerstandsvermogen is een financieel vangnet voor optredende gevolgen van risico’s die niet goed kunnen worden afgedekt op basis van het gevoerde risicomanagement. In deze paragraaf geven wij u inzicht in risico’s van de gemeente, het beschikbare en het benodigde weerstandsvermogen.

In het coalitieakkoord zijn de financiële kaders opgenomen voor de periode 2018-2022. Daarin staat als uitgangspunt, dat we kiezen voor realistisch begroten. Het vertrekpunt daarbij is een meerjarenbegroting die structureel en reëel in evenwicht is. Ook moet de gemeente voldoende weerstandscapaciteit hebben om risico’s op te vangen. Een financieel degelijk en evenwichtig beleid is de randvoorwaarde voor de uitvoering van dit coalitieakkoord.

Omdat de effecten van de Coronacrisis vele beleidsterreinen raken, dwars door de begroting heen, hebben wij ervoor gekozen in het jaarverslag een apart hoofdstuk Corona op te nemen. In dit hoofdstuk wordt ook ingegaan op de maatregelen die zijn genomen negatieve gevolgen van het coronavirus voor de inwoners, ondernemers en organisaties van Roermond zoveel mogelijk te beperken

Gemeentelijk beleid inzake weerstandscapaciteit en risico’s

Periodiek worden de beleidskaders in de financiële verordeningen herijkt. In de kadernota en begroting 2022 zijn in relatie tot het onderwerp weerstandsvermogen en reservepositie een aantal uitgangspunten opgenomen.
Bij het opstellen van deze paragraaf is uitgegaan van de kaders die gehanteerd zijn bij het opstellen van de begroting 2022. Voor het bepalen van het weerstandsvermogen en de minimumpositie van de algemene reserve zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- gekwantificeerde risico analyse vertaald naar benodigde middelen;
- bij het bepalen van de benodigde weerstandscapaciteit worden de incidentele en structurele risico’s bij elkaar opgeteld;
- beschikbare weerstandscapaciteit wordt gevormd door het incidenteel weerstandsvermogen;
- weerstandsratio met een bandbreedte tussen 1,4 – 2,0 (minimaal 1,4);
- streven naar een solvabiliteitsratio van minimaal 20%.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit voor het afdekken van de risico’s wordt gevormd door de algemene reserve en bestemmingsreserves waar nog geen ‘harde’ verplichtingen aan ten grondslag liggen.

In het (nieuwe) Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020, dat de colleges van Gedeputeerde Staten gebruiken voor het financieel toezicht op de gemeenten, is opgenomen dat bestemmingsreserves niet worden gekwalificeerd als incidentele weerstandscapaciteit.
Een belangrijk deel van de bestemmingsreserves van onze gemeente bestaat uit de reserves Sociaal Domein. Deze reserves worden tot en met 2021 ingezet voor dekking van de (incidentele) tekorten in het sociaal domein (raadskader sociaal domein). Doordat per 1 januari 2022 geen sprake meer is van het zogenaamde ‘raadskader sociaal domein’, wordt het dan resterende deel van deze reserves toegevoegd aan de algemene reserve.
Wij vinden het daarom verdedigbaar deze reserves wel mee te nemen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Onderstaande tabel laat de weerstandscapaciteit per 31-12-2021 zien:

Overzicht weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	Stand per 31-12-2021
Algemene reserve	12.358
Rekeningresultaat 2021	10.234
Af: bestemming rekeningresultaat 2021	4.175
Reserves sociaal domein	20.485
Totaal weerstandscapaciteit	**38.902**

Bij het bepalen van de weerstandscapaciteit is rekening gehouden met het jaarrekeningresultaat 2021. Bij het vaststellen van de jaarrekening 2021 wordt dit toegevoegd aan de algemene reserve. Dit resultaat wordt gecorrigeerd met de voorgestelde resultaatbestemmingen.

Inventarisatie van risico's

Tegenover de weerstandscapaciteit staat een aantal risico's, die niet (geheel) gedekt zijn en van substantieel belang (kunnen) zijn om de financiële positie van de gemeente (meerjarig) te kunnen beoordelen. In onderstaand overzicht worden de belangrijkste risico's naar categorie samengevat. Verderop in deze paragraaf zijn worden deze risico's toegelicht. Een aantal algemene risico's zoals de gevolgen van de zogenaamde open eindregelingen worden in de risicoparagraaf niet nader uitgewerkt.

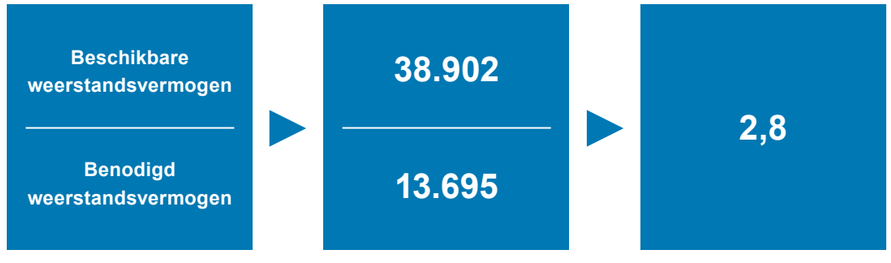
Omschrijving risico's (bedragen x € 1.000)	Incidenteel	Structureel
Sociaal Domein	--	7.120
Onderwijshuisvesting	p.m.	--
Grondexploitaties	1.214	398
Gemeentelijk vastgoed	--	--
Taakstellingen organisatie	--	1.500
Taakstellingen en overige risico's	142	3.321
Totaal	**1.356**	**12.339**
Totaal incidenteel + structureel		**13.695**

Ratio weerstandsvermogen

Wij drukken het weerstandsvermogen uit in een ratio. Met behulp van dit verhoudingsgetal wordt bepaald of het weerstandsvermogen toereikend is. Voor de waardering van de weerstandsratio wordt gebruik gemaakt van de normtabel die door de Universiteit van Twente is ontwikkeld.

Weerstandsratio	Waardering
> 2,0	Uitstekend
1,4 – 2,0	Ruim voldoende
1,0 – 1,4	Voldoende
0,8 – 1,0	Matig
0,6 – 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim onvoldoende

De gemeente streeft naar een minimaal gewenste ratio van 1,4. De ratio wordt als volgt berekend:

Conclusie:
Met de cijfers per 31-12-2021 is de weerstandsratio 3. Uitgaande van een minimaal gewenste ratio en afgezet tegen de normeringstabel is de weerstandscapaciteit hiermee uitstekend.

Toelichting op de risico's

Programma 1 Zorgzame gemeente

Sociaal domein

De belangrijkste risico's binnen het sociaal domein zijn het gevolg van het open eind karakter van de regelingen. Deze regelingen hebben betrekking op een totaal budget van ongeveer € 70 miljoen. Per 1 januari 2022 wordt het raadskader sociaal domein opgeheven en zal het restant van de egalisatiereserve sociaal domein worden toegevoegd aan de algemene reserve.
Bij het bepalen van het "nieuwe" minimumniveau van de algemene reserve zal nadrukkelijk rekening moeten worden gehouden met de risico's sociaal domein en in het bijzonder de open eind regelingen.
De open eind regelingen zijn ingedeeld in hoog, midden en laag risico. Voor de risicoanalyse ten aanzien van het sociaal domein, is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

1. 10% van de open eind budgetten wordt aangemerkt als risico.
2. Indien een risico zich voordoet is naar verwachting langer dan een jaar nodig om maatregelen te effectueren om dit risico af te dekken.

Vanuit deze opbouw houden we rekening met een risicobedrag ter hoogte van ruim € 6,9 miljoen (= € 4,7 miljoen vermenigvuldigd met de factor 1,4). Dit is inclusief het onderdeel jeugdzorg.

Bij de kwantificering van de risico's zijn we uitgegaan van een risico van 20% van de incidentele extra gelden voor de jeugdzorg (ca. € 1,1 miljoen) zoals dit ook in de begroting 2022 is opgenomen.

Raadskader sociaal domein
Het raadskader sociaal domein is in 2014 ingesteld om de begroting te ontlasten voor de tekorten binnen het sociaal domein. Dit raadskader sociaal domein is in 2019 verbreed. Uitgangspunt van het raadskader is budgettaire neutraliteit binnen het sociaal domein. In 2019 zijn op basis van het plan Beter met Minder afspraken gemaakt met de provincie om de tekorten tot en met 2021 uit de egalisatiereserve sociaal domein te dekken. Per 1 januari 2022 moet de begroting sociaal domein structureel en reëel in evenwicht zijn. De huidige tekorten binnen het sociaal domein worden met name veroorzaakt door de open eind regeling verstrekkingen in het kader van de jeugdwet.
De (open eind regelingen) Wmo en Participatiewet hebben in 2021 een overschot dat dekkend is om de tekorten Jeugd op te vangen. Hiermee wordt voldaan aan het door uw raad ingestelde raadskader Sociaal Domein.

Programma 3 Goed onderwijs

Onderwijshuisvesting
Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijs vormt het strategisch beleidskader voor het onderwijshuisvestingsbeleid voor de periode 2020-2040 en bestaat uit een uitvoeringsagenda voor de komende 5 jaar en een doorkijk tot 20 jaar. Het IHP wordt elke 4 á 5 jaar herijkt, zodat het beleidskader blijft aansluiten bij de vragen en behoeften van dat moment. Het IHP is door de gemeenteraad vastgesteld op 4 juni 2020.

In de begroting 2020-2023 zijn middelen opgenomen voor de uitvoering van het IHP. Het uitvoeringsplan leidt tot een additionele budgetbehoefte aan kapitaallasten vanaf het begrotingsjaar 2022. Daarnaast heeft een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden dat voorziet in revitalisatie van de locatie Jagerstraat 2 Roermond. De uitvoering van dit project is binnen de gestelde kaders gebleven, waardoor dit risico niet meer bestaat.

De projecten uit het uitvoeringsprogramma worden op basis van haalbaarheidsonderzoeken nader geconcretiseerd. Daaruit moet blijken in hoeverre deze passen binnen de gestelde (investerings-)kaders. Uitgangspunt daarbij is dat eventuele afwaarderingen van de huidige schoolgebouwen daar onderdeel van uit maken. Vanuit dit perspectief is het maximale risico van € 1,1 miljoen op afwaarderingen afgedekt.

Buiten het IHP Onderwijs valt (ver) nieuwbouw van ROER College Schöndeln, waarbij een risico aanwezig is op eventuele extra kosten voor herbestemming van het voormalige schoolgebouw en voor de benodigde voorzieningen voor sport- en bewegingsonderwijs (beide pm.).

Programma 4 Kansen voor klimaat

Programma Aanpak Stikstof
Wetgeving omtrent stikstof veranderd continu. Op dit moment is de bouwfase van projecten vergunningvrij, omdat stikstofemissie dan maar tijdelijk plaatsvindt. Dit betekent dat de stikstofuitstoot en -depositie hiervoor niet meer berekent hoeft te worden. Dit is een gunstige ontwikkeling, omdat de bouwfase voorheen het vaakst zorgde voor stikstofdepositie en hiermee een vergunningplicht.

Personele krapte arbeidsmarkt
De personele krapte op de arbeidsmarkt zorgt ervoor dat vacatures moeilijk invulbaar zijn. Ook de inhuur van extra ondersteuning is soms niet mogelijk. Dit zorgt ervoor dat er sprake is van hoge werkdruk en het noodzakelijk verlengen van behandeltermijnen. De overschrijding van wettelijke termijnen wordt continu bewaakt.

Programma 5 Goede leefomgeving

Invoering Omgevingswet
Het in werking treden van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2023. Zowel de effecten op de leges inkomsten als de personele kosten waren nog niet voldoende duidelijk om een inschatting te maken voor de begroting van 2022. Dit is een belangrijk aandachtspunt voor de begroting 2023 en verder. Daarnaast is in het regeerakkoord een bedrag van €150 miljoen opgenomen en inmiddels ook daadwerkelijk gereserveerd om gemeenten te compenseren voor de kosten van de invoering van de Omgevingswet. Dit bedrag, uit te keren via de meicirculaire 2022, geeft gemeenten meer financiële ruimte om de implementatie en de transitie na inwerkingtreding voortvarend ter hand te nemen.

Beheerplannen
Een aantal onderhoudscontracten zijn duurder geworden. In de begroting van 2021 is hiermee rekening gehouden. Dit risico kan daarmee vervallen.

Programma 7 Ruimte en Wonen

Grondexploitaties
Conform de Nota Grondexploitaties voert de gemeente Roermond over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent, dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen, die derhalve ook de financiële risico's dragen. Gevolg hiervan is ook dat de gemeente relatief weinig eigen grondposities heeft.
Bij het inzichtelijk maken van de risico's van de grondexploitaties, wordt veelal onderscheid gemaakt in twee soorten risico's. Dat zijn:
- voorzienbare risico's (risico's op planniveau, ook wel aangeduid als project specifieke risico's);
- onvoorzienbare risico's of algemene risico's (conjuncturele of marktrisico's).

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: inspectie Financiën Lagere Overheden). Volgens deze methode wordt het weerstandvermogen voor grondexploitaties berekend aan de hand van een % van het geïnvesteerd vermogen en een % van de nog te realiseren opbrengsten. Conform de Nota Grondbeleid 2021 wordt een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten gehanteerd.

Het risicobedrag dat wordt bepaald middels deze methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties. Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties wordt berekend op € 398.155,-. Kortheidshalve wordt ook verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Overige gronden
In 2010 is een perceel gemeentegrond nabij de parkeergarage Stationspark geleverd aan een ontwikkelaar voor de realisatie van een kantoorcomplex. Dit perceel is geleverd op basis van een zogenaamde Groningerakte: levering met uitgestelde betaling. De koopsom bedroeg € 1.214.000,-. Tot het moment van betaling van de koopsom is de ontwikkelaar jaarlijks een rentevergoeding verschuldigd. De opbrengsten zijn oorspronkelijk gestort in de reserve Bereikbaarheid NS Station Oost. Wij hebben deze gelden overgeheveld naar de algemene reserve. Het mogelijke risico van het niet ontvangen van de koopsom (onder gelijktijdige teruglevering van de grond) beschouwen we als een risico waarvoor de algemene reserve kan worden aangesproken.

Vastgoed
In april 2021 is de herijking van de 'Onderhoudsvoorziening Gebouwen' vastgesteld, inclusief de hieraan gekoppelde dotatie (afwijkend van begroting 2021). De onderlegger van de herijking is het meerjaren onderhoudsplan voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille. In samenspraak met de accountant is deze onderlegger voorzien van een prijsindexering van 1% op basis van historische cijfers. De huidige snel wijzigende prijsstijgingen laten een over-all index zien 7% over de periode vanaf april 2020. Op korte termijn is het mogelijk (risico), dat door deze oplopende marktconjunctuur (prijsstijgingen en arbeidsfrictie) de geprognotiseerde onttrekking onvoldoende zullen zijn voor de uitvoering van geplande onderhoudswerkzaamheden. De prognose is echter, dat deze oplopende conjunctuur zich binnen de tijdshorizon van het MJOP zal gaan afvlakken en op lange termijn binnen de bandbreedte van de indexering zal gaan vereffenen. Op dit moment wordt daarom dit risico niet financieel vertaald.

Het beheerplan groot onderhoud van de parkeergarages is inmiddels opgenomen in de meerjarenonderhoudsplanning en vormt derhalve geen risico meer. Idem geldt voor het mogelijke afwaarderingsrisico van het pand Godsweerdersingel 10, waarvoor een reserve is gevormd voor eventuele kapitaallasten voortvloeiende uit deze investering. Ook dit vormt geen risico meer.

Overzichten

Ontwikkeling uitkering gemeentefonds
Voor het gemeentefonds, de belangrijkste inkomstenbron voor de gemeente, geldt het principe van 'gelijk trap op, gelijk trap af' (normeringssystematiek). Dit betekent dat het fonds groeit of krimpt met de rijksuitgaven. Geeft het Rijk meer uit, dan groeit het gemeentefonds met hetzelfde percentage. De uiteindelijke uitkering is daardoor niet op voorhand vast te stellen, maar afhankelijk van de gerealiseerde rijksuitgaven. Bovendien leidt de ontwikkeling van de maatstaven (bijvoorbeeld het aantal uitkeringsgerechtigden), waarop de verdeling van het gemeentefonds over alle gemeenten is gebaseerd, tot verdeeleffecten die niet altijd kunnen worden voorzien.

Het rijk bereidt een algemene herijking van de verdeelsystematiek binnen het gemeentefonds voor. Aanvankelijk was het de bedoeling de nieuwe verdeling te laten ingaan met ingang van het jaar 2021, maar dit is uitgesteld naar 2023. De eerste uitkomsten van een nieuwe verdeling leiden tot aanmerkelijke herverdeeleffecten, waarna de minister van BZK

heeft geconcludeerd dat aanvullend onderzoek gewenst is. Voorlopig behoort Roermond nog tot de voordeelgemeenten, maar zolang de herijking niet definitief is, blijft dit een onzekere factor.

Als onderdeel van de compensatiemaatregelen, die het rijk vanwege de coronapandemie heeft genomen, wordt het accres 2020 en 2021 bevroren op de stand Voorjaarsnota 2020, zodat de gemeenten in deze jaren meer zekerheid hebben over de hoogte van de uitkering.

Organisatie

In het voorjaar 2019 heeft ons college besloten een organisatieontwikkelingstraject in gang te zetten en drie jaar uit te trekken om de organisatie toekomstbestendig te maken. Het doel van deze organisatieverandering is een duurzame en toekomstbestendige organisatie te vormen die soepel inspeelt op ontwikkelingen. Dit vraagt om zowel weerbaarheid als wendbaarheid van de organisatie en medewerkers. We moeten beter en sneller schakelen tussen een faciliterende, participerende en innovatieve rol. De ingezette organisatieontwikkeling verhoogt de kwaliteit én leidt tot een besparing.

Als basis van dit ontwikkelingstraject is begin 2020 het definitieve besluit genomen om zowel het organisatiemodel als het managementmodel te wijzigen. Voor de realisatie en invoering van deze wijziging is over de jaren 2020-2021 € 2 miljoen aan incidentele middelen uitgetrokken. Deze middelen zijn met name ingezet voor herplaatsing van boventalligen en de werving en selectie van de nieuwe leidinggevenden. Structureel heeft deze wijziging € 0,8 miljoen aan reductie van loonkosten opgeleverd. Vanuit het spoor organisatie en bedrijfsvoering is in de meerjarenbegroting een taakstelling opgevoerd van, op termijn, structureel € 1,5 miljoen.

De investeringen voor de doorontwikkeling van de weer- en wendbare organisatie zijn nog niet geconcretiseerd maar kunnen naar verwachting worden opgevangen binnen de begroting en de specifieke budgetten zoals leren en ontwikkelen en het flexibele budget ten behoeve van ontwikkeling. Deze incidentele investeringen dienen een aantoonbare bijdrage te leveren aan de kwaliteitsverhoging of besparing (taakstelling).

Taakstellingen

De taakstelling op de organisatie staat los van een groter pakket aan maatregelen die we hebben voorgesteld. Deze maatregelen zijn in de meerjarenbegroting als taakstellingen opgenomen oplopend tot een totaalbedrag van ruim € 3,3 miljoen in 2025. De realisatie van déze taakstellingen wordt gemonitord en hierover rapporteren wij periodiek aan uw raad. Voor de bepaling van de risicopositie wordt het bedrag meegenomen van de maatregelen die op dit moment nog niet zijn gerealiseerd.

ICT NML

Het noodzakelijk weerstandsvermogen neemt in het jaar 2021 fors toe van EUR € 352/k naar € 939/k. De forse toename is te wijten aan het risicobeeld t.o.v. het risico op cyberaanvallen. Deze zijn substantieel toegenomen. Gezien het dreigingslandschap is er een kans van langdurige uitval van ICT systemen. Ondanks permanente investeringen in de beveiliging, optimalisering van procedures en een cyrbersecurity verzekering blijft er een rest risico waar rekening mee moet worden gehouden. Daarnaast kan een langdurige uitval ook ontstaan door een hardware storing of een incident in de omgeving. Gezien de zeer forse aanvallen wordt dit risico veel hoger geschat dan verleden jaren. In overleg met de gemeenten wordt voorgesteld om 50% van het noodzakelijk weerstandsvermogen bij ICT NML op te bouwen. Het resterende bedrag wordt opgenomen in de risicoparagraaf van de deelnemende gemeenten. Dit betekent voor Gemeente Roermond dat er in de jaarrekening 2021 een bedrag van € 142K als achtervang binnen de weerstandscapaciteit beschikbaar moet zijn.

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de rekening of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de (ontwikkeling van de) financiële positie. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen.

Bij de beoordeling van de kengetallen maken we gebruik van de normeringen die zijn opgesteld door het ministerie van BZK en die ook worden gebruikt in het gemeenschappelijk toezichtkader 2020.

Waarderingscijfer	Minst risicovol	Neutraal	Meest risicovol
Netto schuldquote	<90 %	90-130 %	>130 %
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90 %	90-130 %	>130 %
Solvabiliteitsratio	>50 %	20-50 %	<20 %
Grondexploitatie	<20 %	20-35 %	>35 %
Structurele exploitatieruimte (begroting)	>0 %	0%	<0 %
Belastingcapaciteit	<95 %	95-105%	>105 %

In de hierna opgenomen tabel zijn de voorgeschreven kengetallen vermeld en zijn de berekende waarden voor de begroting en de jaarrekening 2021 ingevuld. Daarna volgt per kengetal een korte uitleg en wordt op de uitkomst en situatie voor Roermond ingegaan.

Kengetallen	Begroting 2021	Jaarrekening 2021
Netto schuldquote	73%	49,69%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	71%	50,27%
Solvabiliteitsratio	23%	23,7%
Structurele exploitatieruimte	-0,47%	0%
Grondexploitatie	1,8%	1,5%
Belastingcapaciteit	93,8%	89,9%

Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De schuldquote geeft een beeld van de relatie tussen de gemeentelijke schuldenpositie en de totale baten zoals opgenomen in de begroting. Opgenomen geldleningen brengen rentekosten en aflossingsverplichtingen met zich mee. Omdat op begrotingsniveau wordt uitgegaan van een volledige uitvoering van de investeringsplanning ligt deze ratio hoger dan op het niveau van de jaarrekening. De uitvoering van de investeringsraming kan zijn vertraagd.

Uit cijfers van de VNG blijkt dat Roermond een lagere netto schuldquote heeft dan vergelijkbare gemeenten van dezelfde omvang. (50.000-100.000 inwoners). Volgens het model houdbare gemeentefinanciën is een schuldquote tot 100% normaal en ontstaat vanaf een schuldquote van meer dan 130% gevaar.

Solvabiliteitsratio;

Een gezonde vermogenspositie komt tot uitdrukking in de solvabiliteitsratio. De solvabiliteitsratio laat zien welk deel van het vermogen niet met schulden is belast. Een score lager dan 20% wordt als risicovol gezien. Voor Roermond bedraagt de solvabiliteitsratio 23,7%. De gemiddelde solvabiliteitsratio van gemeenten in dezelfde grootteklasse (50.000 – 100.000 inwoners) ligt op 29,3% (VNG 2020). De daling voor Roermond zet verder door. Op basis van de cijfers uit de begroting 2022 daalt deze tot onder het gewenste minimumniveau van 20%.

Structurele exploitatieruimte;

Het financiële kengetal “structurele exploitatieruimte” geeft aan hoe groot de structurele ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Hierbij worden de structurele baten gerelateerd aan de structurele lasten. Dit saldo wordt weergegeven in een percentage van de totale baten.

Grondexploitatie;
De afgelopen jaren is gebleken dat grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien gemeenten of provincies leningen hebben afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject hebben zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de woningen kan immers de schuld worden afgelost. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd, dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio. De gemeente Roermond kent een zeer beperkt aantal grondposities, als gevolg hiervan is het kengetal zeer gering.

Belastingcapaciteit;
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Voor de jaarrekening komt het kengetal voor de belastingcapaciteit uit op 89,9%. De belastingdruk ligt onder het landelijk gemiddelde (Coelo 2021).

Betekenis van de kengetallen;
De bovenstaande kengetallen moeten in samenhang worden bezien om daar duiding aan te geven. In het gemeenschappelijk toezichtkader 2020 gemeenten worden onderstaande waarderingen gebruikt voor de diverse kengetallen:
De financiële positie van de gemeente Roermond kan als "voldoende" worden gekwalificeerd. De meeste van de kengetallen bevinden zich in de range, die als minst risicovol wordt beoordeeld. Aandacht behoeven de solvabiliteit (de verhouding van het eigen vermogen in relatie tot het totale vermogen) en de structurele begrotingspositie. Voor dit laatste is vooral van belang dat de taakstellingen, zoals in de begroting zijn opgenomen, ook daadwerkelijk worden gerealiseerd.

3 Onderhoud kapitaalgoederen

Beheer en onderhoud van de openbare ruimte

De gemeente bezit een groot vermogen aan kapitaalgoederen zoals wegen, openbare verlichting, riolering, groen en gebouwen. Het is cruciaal deze kapitaalgoederen in goede staat te houden voor het functioneren van onze samenleving op het terrein van vervoer, recreatie, welzijn en economie. Het totale bezit waarvoor de gemeente verantwoordelijk is, duiden we aan met de term 'areaal'. Het onderhoud baseren we op de keuzes van de raad over het onderhouds- en kwaliteitsniveau.

In het beheer is aandacht voor duurzame oplossingen en de mogelijkheden voor wijkgericht en projectmatig onderhoud. Door jaarlijkse prioritering en herijking van vervangingsinvesteringen en onderhoudsmaatregelen, sluit het beheer en onderhoud aan op begroting en beleid.
Kaders hierbij zijn het vastgestelde onderhoudsniveau, budgetten, participatie, het rapport 'Beheerst investeren' en beleid betreffende de openbare ruimte. In 2021 is gewerkt aan een integrale aanpak waarin de uitbreiding van areaal bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt meegenomen in de besluitvorming.

In deze paragraaf worden de volgende onderdelen besproken:

- algemeen
- verhardingen
- civieltechnische kunstwerken
- riolering
- havens en waterpartijen
- groen en bomen
- bossen en natuurterreinen
- reiniging
- openbare verlichting
- wegmeubilair
- verkeersvoorzieningen
- speelvoorzieningen
- begraafplaatsen
- sportlocaties
- kunstobjecten
- onderhoud gebouwen

Algemeen

In 2017 is de kadernota beheer 2017–2026 vastgesteld, inclusief de vigerende beheerplannen. De leefruimte wordt op een sobere en verantwoorde wijze beheerd en onderhouden, gericht op het borgen van een schone en groene woon- en leefomgeving op het vastgestelde kwaliteitsniveau. Vanaf 2020 is het onderhoudsniveau vastgesteld op nul-kwaliteit: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen.

Verhardingen

Beleidskader
De raad heeft in 2017 het beheerplan Verhardingen 2017-2027 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, onderhoudsscenario's en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen. De onderhoudsplanning voor verhardingen is geïntegreerd met andere beheergroepen opgepakt.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Nul-kwaliteit: onderhoud verhardingen is grotendeels technisch beheer, gericht op het veilig in stand houden van het areaal waarbij via risicogestuurd beheer de afweging wordt gemaakt tussen repareren of vervangen. Bij Nul-kwaliteit zijn met name onkruidbestrijding en schoonhouden verhardingen tot het minimum beperkt en wordt later tot vervangen overgegaan.

Actuele staat van onderhoud
Uit de reguliere kwaliteitsinspectie blijkt dat de verhardingen nog voldoen en er weinig achterstallig onderhoud is. Om voldoende niveau te behouden dienen er incidenteel onderhoud en vervangingen plaats te vinden.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het voldoen aan de vastgestelde kwaliteit is het belangrijk dat vervangingsinvesteringen tijdig worden uitgevoerd. Op dit moment is er nog een redelijk tot goede balans tussen beschikbare reguliere middelen en investeringen. De kadernota Beheer geeft aan dat als vervangingsinvesteringen niet tijdig worden uitgevoerd, dit meer regulier onderhoud vergt. Bij de herprioritering in de begroting zijn vervangingsinvesteringen naar achter verschoven. Risico's zijn achteruitgang in de kwaliteit van de verhardingen en stijgende onderhoudskosten.

Voor het onderhoud aan de verhardingen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud verhardingen	**1.505**	1.589	-84
Vervangingsinvestering verhardingen	**2.629**	Resterende ruimte: € 860,5	

Uitgevoerd programma 2021

In de Groene Kruisbuurt en Stationsbuurt in Swalmen wordt met een doorlooptijd tot en met 2023 de openbare ruimte integraal op niveau gebracht. In 2021 is verder uitgevoerd: groot onderhoud aan de Burgemeester Geuljanslaan en Bisschop Lindanussingel, en de Slachthuisstraat, Kastelenbuurt en zijn de wegen in industrieterrein Reubenberg vernieuwd. In voorbereiding zijn het wijkonderhoud en groot onderhoud aan de Oranjelaan (gedeelte Stationsplein- Bredeweg).

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader

In 2017 is vastgesteld de Kadernota Beheer 2017-2026 inclusief onderliggende beheerplannen waaronder het beheerplan Kunstwerken. Dit beheerplan ziet toe op het beheer van de civiel technische kunstwerken in beheer bij de gemeente Roermond.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Nul-kwaliteit: Het geactualiseerde beheerplan heeft het onderhoudsscenario Nul-kwaliteit vertaald en het areaal opgedeeld in kunstwerken met een hoog, gemiddeld en laag risico. Zowel financiële als maatschappelijke risico's zijn meegenomen in deze beoordeling. Via planmatig risico gestuurd beheer wordt gestreefd naar een optimale balans tussen exploitatiekosten en investeringen waarbij maatregelen en risico's periodiek worden heroverwogen vanuit reguliere inspecties met de prioriteit bij hoog-risico kunstwerken.

Actuele staat van onderhoud

De onderhoudsstaat van de kunstwerken is over het algemeen redelijk tot goed te noemen. Een definitief kwaliteitsoordeel kan echter pas worden gemaakt als ook de risicovolle kunstwerken (zoals grote (fiets)bruggen) zijn geïnspecteerd en de restlevensduren zijn vastgesteld. De voortgang van deze onderzoeken loopt nog enkele jaren door en is afhankelijk van de beschikbare middelen. Onkruidbestrijding en schoonhouden kunstwerken zijn tot het minimum beperkt.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud van kunstwerken waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud civieltechnische kunstwerken	**151**	166	-15
Vervangingsinvestering civieltechnische kunstwerken	**535**	Resterende ruimte: € 0	

Het beheerplan geeft inzicht in het benodigde niveau in maatregelen, exploitatiekosten en investeringen bij het onderhoudsscenario Nul-kwaliteit. De kosten die opgenomen zijn in het beheerplan betreffen uitsluitend de kale materiaal- en uitvoeringskosten en zijn exclusief bijkomende projectkosten zoals kosten voor voorbereiding, administratie en toezicht, engineering, verkeersmaatregelen, inzet van bijzonder materieel en milieumaatregelen.

Uitgevoerd programma 2021

De twee houten bruggen bij de Bonenberg en de Roodververij zijn in het vroege voorjaar van 2022 vervangen. De twee betonnen bruggen in de Burgemeester Geuljanslaan en de Bisschop Lindanussingel zijn in 2021 gerenoveerd. Verder zijn een aantal risicovolle kunstwerken waaronder het viaduct Venloseweg, het viaduct in de Koninginnelaan/Gebroek en het viaduct bij de Sint Wirosinge I/Heidebaan geïnspecteerd om de restlevensduur en het noodzakelijke onderhoud te bepalen. In verband met de aanwezige schade is er inmiddels groot onderhoud uitgevoerd aan het viaduct Venloseweg. In 2022 zal hier een vervolgactie plaatsvinden. De aanvullende constructie- en restlevensduuronderzoeken aan risicovolle kunstwerken loopt nog enkele jaren door

Naar de toekomst toe is ook het actueel houden van de areaalgegevens op basis van periodieke inspecties van belang. Alleen zo is er blijvend inzicht in het uit te voeren onderhoud, de noodzakelijke vervangingen en de hiervoor benodigde middelen op korte en lange termijn. Vanuit de regierol is in de komende beheerperiode het uitbesteden van werkzaamheden ten behoeve van het beheer en onderhoud van de kunstwerken een van de aandachtspunten.

Riolering, hemelwaterafvoer en grondwater

Beleidskader

In 2017 zijn het Waterketenplan Limburgse Peelen, Het Gemeentelijk Rioleringsplan en Beheerplan riolering 2017-2027 vastgesteld. Afkoppelen van hemelwater, het voorkomen en aanpakken van wateroverlastknelpunten en het voorkomen van verontreiniging van oppervlaktewater en grondwater zijn uitgangspunten in het rioolbeleid.

De gemeente Roermond werkt met andere gemeenten samen in het samenwerkingsverband
'Waterpanel Noord'. Dit samenwerkingsverband is voortgekomen uit het Bestuursakkoord Water.
De samenwerking heeft opgeleverd dat gezamenlijke contracten zijn gemaakt voor bijvoorbeeld het reinigen en inspecteren van riolen en kolken. Daardoor wordt efficiënter en goedkoper gewerkt. Het hierboven genoemde Waterketenplan is in dit samenwerkingsverband gemaakt.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Voor de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast is goede riolering noodzakelijk. De hiervoor aanwezige infrastructurele ondergrondse openbare ruimte - in hoofdzaak bestaande uit riolering, gemalen, bergbezinkbassins, retentie- en infiltratievoorzieningen - worden onderhouden conform het vastgestelde GRP en Beheerplan riolering. Hiermee worden de ondergrondse voorzieningen in de openbare ruimte op een verantwoorde wijze beheerd, gericht op het voldoen aan de wettelijke zorgplicht.

Actuele staat van onderhoud

Jaarlijks wordt ongeveer 10% van het rioolstelsel gereinigd en geïnspecteerd. Na beoordeling worden de noodzakelijke maatregelen in beeld gebracht en vertaald in de gemeentelijke begroting. De toestand van de riolering is, zoals dat op grond van de leeftijd mag worden verwacht, in redelijk goede staat. Een apart risico vormen de gemetselde riolen uit de negentiende en begin twintigste eeuw in een klein gedeelte van de binnenstad en de Singelring waaraan extra aandacht gegeven moet worden door aanvullende inspecties.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het onderhoud aan de rioleringenwaren in 2021 de hieronder genoemde bedragen beschikbaar:

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud riolering	**1.338**	1.152	186
Vervangingsinvestering riolering	**1.441**	Resterende ruimte: € 1.008	

Uitgevoerd programma 2021

De wijze waarop invulling wordt geven aan onze rioleringszorg is vastgelegd in het gemeentelijk Rioleringsplan dat is vastgesteld in 2017. Een doorvertaling van dit plan naar het beheer van de technische objecten heeft plaatsgevonden in het Beheerplan Riolering 2017-2026. In 2020 is binnen de samenwerking Waterpanel Noord gestart met een nieuw Waterketenplan waarna in de loop van 2020 zou worden gestart met het opstellen van een nieuw GRP. Beide plannen waren gepland in 2021 vast te stellen, dit is nog niet gebeurd.

We houden rekening met een toename van de neerslaghoeveelheid door klimaatverandering en proberen overlast die hieruit kan ontstaan, zoals water in gebouwen en vervuiling van het oppervlaktewater, te beperken.
Bij reconstructies en vervangingen onderzoeken we de mogelijkheden voor duurzaam waterbeheer en we nemen het, waar mogelijk en na separate besluitvorming, mee in de uitvoering. Hierbij werken wij zoveel mogelijk samen met andere disciplines om ‘werk met werk’ te maken. Grootschalige projecten waarin water (deels) integraal is meegenomen zijn: de Kapellerlaan, de Groene Kruisbuurt Swalmen, de Slachthuisstraat, wijkonderhoud Kastelenbuurt en de in voorbereiding zijnde reconstructies Oranjelaan en singelring Fase 3.

Havens en waterpartijen

Beleidskader

In de raadsvergadering van 13 juli 2017 is vastgesteld de Kadernota Beheer 2017-2026 inclusief onderliggende beheerplannen waaronder het beheerplan Havens en Waterpartijen. Dit beheerplan ziet toe op het beheer van oppervlaktewateren in beheer bij de gemeente Roermond. Het belangrijkste beheeronderdeel betreft het onderhouds-baggeren om problemen met doorstroming, scheepvaart, ecologie of vervuiling te voorkomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Nul-kwaliteit: Het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen.

Actuele staat van onderhoud

In het geactualiseerde meerjaren baggerplan zijn onder andere meegenomen de nieuwe gegevens vanuit de voorbereiding en uitvoering van onderhoudsbaggerwerk en de ontwikkelingen rond PFAS, PAS, ecologie en begroting. Behalve een gewijzigd baggerprogramma bevat het meerjaren baggerplan ook meer in detail de toestand en kenmerken van het te baggeren areaal. Diepgang Roerhaven is in 2020 hersteld. Verdere baggerwerkzaamheden zijn noodzakelijk om voldoende diepgang in andere havens te behouden en voldoende doorstroming in de waterpartijen naast overige onderhoudswerkzaamheden aan beschoeiingen en dergelijke.
Binnen de oeververdedigingen is onderscheid te maken in natuurlijke oevers en harde oevers. Het onderhoud aan de natuurvriendelijke oevers is weggezet in de Perceelbestekken.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor het regulier onderhoud en baggeren van de havens en waterpartijen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Onderhoud haven en waterpartijen*	**614**	479	135

** incl. geraamde en gerealiseerde onttrekking Voorziening Onderhoud Oppervlaktewateren*

Uitgevoerd programma 2021

Fase 1 van het onderhoudsbaggerwerk aan de waterpartijen Maasnielderbeek en Hattem is uitgevoerd. Voor het baggeren van de Mijnheerkenshaven en Schippershaven is de voorbereiding gestart, in de uitvoering moet geherprioriteerd worden.

Op basis van het beheerplan Havens en Waterpartijen is het meerjarenbaggerplan geactualiseerd. De inrichting van de voorziening en vaststelling van het meerjarenplan zal in 2022 plaatsvinden.

Groen en bomen

Beleidskader

In 2017 is het beheerplan Groen & Bomen vastgesteld. Het openbaar groen is een belangrijk onderdeel van het stedelijk woon- en leefklimaat. Om zowel de visuele, ruimtelijke, gebruiks- als ook de ecologische functie te kunnen waarborgen, wordt het groen zo goed en efficiënt mogelijk onderhouden, ook rekening houdend met de Groenvisie. Doorlopend stellen we burgers in gelegenheid om openbaar groen te adopteren, zelf in te richten en te onderhouden.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Nul-kwaliteit: Het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen. In onze onderhoudscontracten is het vastgesteld kwaliteitsniveau ‘Nul-kwaliteit’ verwerkt. Hierin is in het promenadegebied van de binnenstad voor het groen een hogere beeldkwaliteit vastgesteld dan in de overige gebieden.

Actuele staat van onderhoud

Bij de beheergroep Groen & Bomen is de conclusie dat de langjarige kwaliteit van het areaal een blijvend aandachtspunt is, waarbij het niveau aan vervangingen een sterk bepalende factor is. Dit vanuit het feit dat groen werkt met levend materiaal wat een snelle onderhoudscyclus met zich meebrengt. In het groenonderhoud is geen achterstand.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Op basis van het beheerplan Groen en Bomen worden groeninvesteringen integraal binnen de projecten meegenomen in de meerjarige onderhouds- en investeringsplanning. Ook de jaarlijkse vervanging van niet-vitale bomen is onderdeel van de investeringsplanning. Daarnaast blijft vanuit de exploitatie, jaarlijkse vervanging en renovatie van groen noodzakelijk voor een vitaal areaal.

Voor het onderhoud van de groenvoorzieningen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud groen	**2.491**	2.318	173
Vervangingsinvesteringen groen	**354**	Resterende ruimte: € 20	

Uitgevoerd programma 2021

Het openbaar groen, het zwerf- en veegvuil en onkruid op verhardingen zijn beheerd op het kwaliteitsniveau zoals dat is vastgesteld en in de kadernota Beheer en het bijbehorende beheerplan is omschreven. Ook in 2021 zijn diverse groenvoorzieningen die niet meer voldeden aan de basiskwaliteit vervangen c.q. aangepast, waaronder de gefaseerde renovatie van beplanting in park Hattem. Op basis van reguliere inspecties geven we invulling aan het snoeiprogramma, andere onderhoudswerkzaamheden en mogelijke vervolgonderzoeken.

Grootschalige projecten waarin groen integraal (deels) zijn meegenomen zijn: de Kapellerlaan, in Swalmen de Groene Kruisbuurt, de Slachthuisstraat, wijkonderhoud Kastelenbuurt en de in voorbereiding zijnde reconstructies Oranjelaan en singelring Fase 3.

Zoals eerder vermeld in het algemene deel zijn onderhoudscontracten aanbesteed. Groen maakt hier ook onderdeel van uit. Vanwege de marktontwikkelingen en de sociale aspecten in de aanbestedingen zijn de kosten aanmerkelijk hoger dan in 2020. Door een latere start van Groen & Doen per 2022, is er in 2021 nog een onderschrijding op de budgetten van Groen en Reiniging.

Bossen en natuurterreinen

Beleidskader

De raad heeft in 2017 het beheerplan Bossen, natuurterreinen en landschapselementen vastgesteld. In het beheer en onderhoud is houtproductie geen doel op zichzelf, maar dient het economisch en ecologisch duurzaam beheer met versterking van de natuurwaarden.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

De Nul-kwaliteit voor het bosbeheer past binnen de principes voor duurzaam bosbeheer.

Actuele staat van onderhoud

Uit het beheerplan blijkt dat voor de beheergroep Bos en Natuur geen grote afwijkingen worden geconstateerd. Uit de leeftijdsklasseverdeling, boomsoortensamenstelling en recente inventarisaties komt naar voren dat de huidige beheerstrategie een structuurrijker bos oplevert. Om invulling te geven aan de visie en doelstellingen van de gemeente Roermond is het gedurende de komende beheerperiode zaak om bosverjonging als beheermaatregel uit te voeren.

De storm die in 2018 heeft plaats gevonden en de gevolgen van de droogteaantastingen op het bomenbestand (waardoor m.n. extra fijnsparren zijn gerooid) heeft op een natuurlijke wijze voor bosverjonging gezorgd. Hierdoor worden mogelijke geplande bosverjongingen de komende jaren anders ingestoken of komen delen te vervallen.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Door de langere omlooptijd van bos en natuurterreinen en werkjaren binnen het bos en natuurbeheer die niet aansluiten op de boekjaren, is naast de reguliere budgetten een reserve voor bos en natuurbeheer aanwezig. Deze reserve is nu en in de toekomst noodzakelijk om fluctuatie in jaarlijkse kosten op te vangen en het bos en natuurbeheer te kunnen organiseren met de huidige reguliere middelen. Bij de evaluatiemomenten wordt de ambitie opnieuw afgezet tegen de kosten. Mogelijk is dan een bijstelling aan de orde.

Voor het onderhoud van bossen en natuurterreinen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud bossen en natuurterreinen	**92**	93	-1

Uitgevoerd programma 2021

Conform het beheerplan wordt bij het beheer van de bos- en natuurgebieden ingezet op de doorontwikkeling van de natuurwaarden. Gewerkt wordt met natuurdoeltypen, het beheer verschilt per vegetatietype. Regulier is bij de lage vegetaties ingezet op beheer door runder- en/of schapenbegrazing met sturing op natuurdoeltype. In 2021 is het grootschalig poelenbeheer afgerond en zijn landschapselementen conform het opgestelde uitvoeringsplan onderhouden. In 2021 heeft daarnaast een reguliere houtoogst en daaropvolgende bosverjonging plaatsgevonden. Bij deze bosverjonging is ingestoken op een duurzaam, klimaatbestendig en divers soortenbestand.

Reiniging

Beleidskader

De raad heeft in 2017 het beheerplan Reiniging 2017 - 2026 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau

Reinigen betreft in de kern ‘visueel beheer’ en bestaat uit het schoonhouden van voorzieningen van andere beheergroepen zoals verhardingen, kunstwerken, groen. Nul-kwaliteit voor Reinigen betekent schoonhouden op basis van minimale visuele eisen volgens het onderhoudsbeeld ‘Minimum; minimaal verantwoord visueel onderhoud met aandacht om problematische vervuiling te voorkomen’, zoals opgenomen in de Kadernota Beheer 2017-2026. Alleen voor de structuurgebieden binnenstad en begraafplaatsen is het onderhoudsbeeld ‘mooi’.

Actuele staat van onderhoud

Het areaal van reiniging betreft dat deel van de openbare ruimte waarvoor specifiek middelen beschikbaar zijn gesteld voor het reinigen en verwijderen van onkruid. Het gaat dan om delen van de aanwezige groenvoorzieningen en verhardingen. De huidige visuele kwaliteit van de openbare ruimte is structureel op het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau. Achterstallig onderhoud heeft betrekking op een achterstand in het uitvoeren van beheermaatregelen en is geen issue bij reiniging.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening

Voor de beheergroep Reiniging speelt dat het onderhoud via beeldkwaliteitscontracten op de markt is gezet. Voor reiniging waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier reiniging	**1.439**	1.325	114

De onderhoudskosten voor Reiniging zijn volledig afhankelijk van de aanbestedingsresultaten van de onderhoudscontracten waarin de reinigingswerkzaamheden zijn opgenomen.

Uitgevoerd programma 2021

Het zwerf- en veegvuil en onkruid op verhardingen in de openbare ruimte zijn beheerd op Nul-kwaliteit via de integrale onderhoudscontracten. Zoals eerder vermeld in het algemene deel zijn de onderhoudscontracten aanbesteed. Reiniging maakt hier ook onderdeel van uit. Vanwege de marktontwikkelingen en de sociale aspecten in de aanbestedingen zijn de kosten aanmerkelijk hoger dan in 2020. Door een latere start van Groen & Doen per 2022, is er in 2021 nog een onderschrijding op de budgetten van Groen en Reiniging.

Openbare verlichting

Beleidskader
De raad heeft in 2017 het beheerplan Openbare Verlichting 2017 - 2026 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Het beheer van de openbare verlichting heeft als doelstelling te allen tijde een veilig gebruik van de openbare ruimte mogelijk te maken. Voorzieningen hiervoor (masten en armaturen) worden op een sobere en verantwoorde wijze beheerd. Het centrum kent een hoger kwaliteitsniveau.

Actuele staat van onderhoud
Bij openbare verlichting is geen achterstallig onderhoud aanwezig. De verlichting voldoet minimaal aan de eisen van de Nederlandse Stichting Voor Verlichtingskunde (NSVV), zoals vastgesteld in het actuele beheerplan Openbare Verlichting.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
De ombouw naar ledverlichting zorgt voor minder storingen, remplacering en onderhoudskosten. De besparing die dit oplevert, wordt ingezet voor extra vervangingen om budgetneutraal de komende 10 jaar het OVL-areaal te moderniseren. Dit resulteert in een structurele verlaging van de energie- en onderhoudskosten. Daarnaast heeft dit een gunstige invloed op de eisen van het Energieakkoord.

Voor het onderhoud van de openbare verlichting waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud en energie verlichting	**1.004**	1.030	-26
Vervangingsinvesteringen verlichting	**229**	Resterende ruimte: € 0	

Uitgevoerd programma 2021
In 2021 zijn diverse vervangingen gedaan, naast de vervangingen binnen projecten. De vervangingen zijn in nauw overleg met de contractaannemer voor het onderhoud aan de Openbare Verlichting opgesteld.

Wegmeubilair

Beleidskader
De raad heeft in 2017 het beheerplan wegmeubilair 2017 - 2026 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau (basiskwaliteit) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen. Het meubilair in de openbare ruimte dat niet primair wordt aangebracht om het verkeer in goede banen te geleiden, wordt gevat onder het verzamelbegrip wegmeubilair.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Nul-kwaliteit: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen. Dit betreft visuele kwaliteit en technische kwaliteit. Bij wegmeubilair betreft de visuele kwaliteit voornamelijk het schoonhouden. Vanuit technisch oogpunt betreft het de begrippen heel en veilig.

Actuele staat van onderhoud
Er wordt gewerkt aan ‘de basis op orde’ krijgen. Hierbij zetten we de middelen in die beschikbaar zijn gesteld bij het vaststellen van het beheerplan.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor wegmeubilair waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud wegmeubilair	**66**	50	16

Uitgevoerd programma 2021
Het onderhouden en plaatsen van wegmeubilair is afgestemd met overig onderhoud binnen de gemeente. In 2021 zijn een resterend deel van de prullenbakken in de binnenstad vervangen. Conform beheerplan vinden onderhoud en kleinschalige vervanging plaats.

Verkeersvoorzieningen

Beleidskader
Het beheer vindt plaats op het vastgestelde kwaliteitsniveau basiskwaliteit. Het nieuwe beheerplan verkeersvoorzieningen zal in 2022 worden vastgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Nul-kwaliteit: het gemeentelijk openbaar verkeer wordt op een sobere en verantwoorde wijze beheerd. Het voorkomen van juridische aansprakelijkheid en verkeersonveilige situaties staat hierin voorop, echter wel binnen de besteedbare middelen die ter beschikking zijn gesteld.

Actuele staat van onderhoud
De afgelopen jaren is eraan gewerkt om de basis op orde te krijgen van het verkeersareaal. In 2021 worden enkele projecten voorbereid uit het in 2020 vastgesteld verkeersveiligheidsplan.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor het onderhoud van de verkeersvoorzieningen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud verkeersvoorzieningen	**448**	334	114
Vervangingsinvesteringen verkeersvoorzieningen	**669**	Resterende ruimte: € 335	

Uitgevoerd programma 2021
Ook in 2021 zijn via regulier onderhoud en projectmatig de verkeersvoorzieningen van Roermond op het vastgestelde peil gehouden. In 2022 wordt het beheerplan Verkeer geactualiseerd.

Speelvoorzieningen

Beleidskader
Het beheerplan Spelen 2017 – 2026 is in juli 2017 vastgesteld.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Nul-kwaliteit: In de gemeente Roermond wordt gestreefd naar een functioneel, vitaal, veilig en aantrekkelijk speelareaal met speeltoestellen en speelaanleidingen in een aantrekkelijke speelomgeving. Het beheer van speel- en sportvoorzieningen is erop gericht om op een sobere en verantwoorde wijze te beheren en gericht op het blijven boven de ondergrenzen van normen, waardoor ook risico's en klachten worden beperkt. Hierbij wordt een afschrijvingstermijn van 15 jaar gehanteerd.

De speelvoorzieningen dienen wettelijk te voldoen aan de Europese Normen met betrekking tot veiligheid en functionaliteit: NEN-EN 1176 voor speeltoestellen en NEN-EN 1177 voor valdempende ondergronden conform het Warenbesluit Attractie en Speelvoorzieningen.

Actuele staat van onderhoud
Bij de gemeentelijke speelvoorzieningen is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor speelvoorzieningen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud speelvoorzieningen	**132**	120	12
Vervangingsinvesteringen speelvoorzieningen	**200**	Resterende ruimte: € 0	

Uitgevoerd programma 2021
De speelvoorzieningen zijn in 2021 conform beheerplan geïnspecteerd op functionaliteit en veiligheid waarbij gebreken zijn verholpen. In 2021 zijn de achterstanden in vervangingen in de Sterrenberg worden afgerond. Daarnaast zijn enkele afgeschreven voorzieningen vervangen. In 2021 heeft de participatie en voorbereiding van de wijkgerichte renovaties in Roermondseveld plaatsgevonden waardoor in 2022 ook deze wijk opgepakt kan worden. In 2021 heeft een actualisatie en verbetering van de beheergegevens in playmapping plaatsgevonden waardoor we nóg beter kunnen sturen op garanties, status en vervangingen.

Begraafplaatsen

Beleidskader
De raad heeft in juli 2017 het beheerplan 'begraafplaatsen 2017-2026' vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, het kwaliteitsniveau en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Vanuit hun aard en functie worden de begraafplaatsen op een hogere beeldkwaliteit onderhouden, vergelijkbaar met dat van de openbare ruimte van de binnenstad. De (visuele) kwaliteit van begraafplaatsen heeft voornamelijk betrekking op de thema's schoon en heel.

Deze thema's bepalen voornamelijk hoe het onderhoudsniveau door burgers wordt ervaren (belevingswaarde). Op begraafplaatsen wordt deze visuele kwaliteit voornamelijk bepaald door de aanwezige groenvoorzieningen en paden.

Actuele staat van onderhoud
Er is momenteel niet of nauwelijks sprake van achterstallig onderhoud met betrekking tot de inrichting. Voor de meeste onderdelen is de huidige kwaliteit goed.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor begraafplaatsen waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud begraafplaatsen	**412**	272	140

Uitgevoerd programma 2021
In 2021 vond het beheer en onderhoud plaats volgens het vigerende beheerplan. In 2021 werd ook gekeken naar de toekomstige ontwikkelingen van de begraafplaatsen.

Kunstobjecten

Beleidskader
De raad heeft in 2017 het beheerplan Kunstobjecten 2017-2026 vastgesteld, waarin het geactualiseerde beleidskader, de kwaliteitsniveaus en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen.

Vastgesteld kwaliteitsniveau
Nul-kwaliteit: het minimaal nog verantwoorde beheer gelet op zaken zoals veiligheid, voorkomen kapitaalsvernietiging, functionaliteit, ingrijpen bij klachten en minimale visuele eisen. In hoofdzaak betreft dit het schoon en heel houden van de kunstobjecten.

Actuele staat van onderhoud
In 2020 is het achterstallig onderhoud aan kunstobjecten weggewerkt. Het areaal is in goede staat van onderhoud.

Financiële consequenties en vertaling in de begroting en rekening
Voor kunstobjecten waren in 2021 de volgende bedragen beschikbaar.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud kunstobjecten	**32**	43	-11

Kunstobjecten zijn in principe uniek en onvervangbaar en kennen daarom geen vervangingswaarde.
Voor de periode na 2023 is jaarlijks een klein tekort voorzien op het exploitatiebudget voor onderhoud Kunstobjecten. Dit tekort kan opgevangen worden in de voorziening voor beelden, fonteinen en monumenten.

Uitgevoerd programma 2021
Het beheer en onderhoud heeft plaats gevonden conform beheerplan Kunstobjecten 2017-2026 en de op basis daarvan afgesloten meerjarige beheeroverkomst.

Sportlocaties

In 2017 is het beheerplan Sportlocaties 2017-2026 vastgesteld, waarin het beleidskader, het kwaliteitsniveau (basiskwaliteit) en een vertaling van de hieraan gekoppelde financiële consequenties zijn opgenomen. Dit beheersplan omhelst het meerjarig onderhoudsplan en is het kader waarbinnen het “gebruikersonderhoud” op een slagvaardige manier wordt uitgevoerd.

In 2020 heeft de periodieke herijking van de meerjarige onderhoudsplannen (MJOP) plaatsgevonden. Deze herijkte plannen zijn de basis van de voorziening gebruikersonderhoud Sportlocaties, zoal deze in november 2021 is herzien en is vastgesteld door de raad.

Uitkomst accountantscontrole

Tijdens de accountantscontrole 2021 is geconstateerd dat de voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties voor het jaar 2021 niet gehandhaafd mag blijven, daar het planmatig onderhoud beneden de < € 10.000 per abuis niet was meegenomen in de voorziening. Dit onderhoud is voor 2021 verantwoord in de exploitatiebudgetten, maar zal richting toekomst meegenomen gaan worden in de vorming van een nieuwe voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties. Hiertoe zal een nieuw voorstel aan uw Raad worden gedaan.

De stand van de voorziening gebruikersonderhoud Sportlocaties zou einde 2021 circa € 258.000 bedragen. Daar deze niet gehandhaafd mag blijven, valt dit bedrag in het jaarrekeningresultaat 2021. Voor dit bedrag is een resultaatbestemming aangevraagd, waarmee wordt voorkomen dat toekomstig gebruikersonderhoud niet meer uitgevoerd kan worden. Tevens zal dit bedrag als basis gaan dienen voor vorming van een nieuwe voorziening gebruikersonderhoud sportaccommodaties.

Voor 2021 is, op basis van de oudere onderhoudsplannen (2017) in de begroting “nul” begroot aan gebruikersonderhoud, bij de herijking is deze bijgesteld naar € 56.000 (besluit november 2021) als gevolg op te nemen correctief gebruikersonderhoud in scopejaar 2021.

Tabel 1. Gebruikersonderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2021	Mutatie Begroting RB nov 2021	Rekening 2021	Afwijking
Gebruikersonderhoud	**0**	56	0	56

Voor 2021 is, bij de herijking, totaal aan onderhoud begroot € 56.000 (besluit november 2021), hiervan is nog niets in rekening gebracht. Reden van deze afwijking is dat het correctief onderhoud aan de warmtedistributie voor de Roerdomp wordt meegenomen bij het geplande grootschalig onderhoud aan deze installatie in 2022. Het niet uitgevoerde onderhoud voor 2021 heeft geen nadelige gevolgen als deze worden meegenomen bij het grootschalig onderhoud aan deze installatie in 2022. Het voordeel is dat werkzaamheden, en verantwoordelijkheden, bij één partij worden weggezet met risico mitigatie als meerwaarde.

Voor het reguliere onderhoud, het groot onderhoud (vervangingsinvesteringen) sportlocaties, zijn in 2021 de volgende bedragen begroot.

Bedragen x € 1.000,-	Begroting 2021	Rekening 2021	Afwijking
Regulier onderhoud sportlocaties	**662**	657	5
Vervangingsinvesteringen sportlocaties	**480**	55	425

Voor 2021 is in de begroting € 1.142.000 begroot aan reguliere onderhoud en vervangingsinvesteringen. Zoals uit bovenstaand overzicht valt op te maken zijn de geplande onderhoudswerkzaamheden conform begroting uitgevoerd.
Voor wat betreft de vervangingsinvesteringen sportlocaties zien we een enorme onderschrijding, die met name veroorzaakt wordt doordat de vervanging veldverlichting diverse sportlocaties is uitgesteld (€393.000). Dit uitstel hangt samen met het uitstel van het sportaccommodatiebeleid.

Onderhoud gebouwen

In het raadsbesluit, raadsvoorstel 2006/61/1, is de nota Meerjarig onderhoudsplan gemeentelijke gebouwd vastgoed (MJOP) vastgesteld. Deze nota is het kader waarbinnen het vastgoed op een slagvaardige en professionele wijze wordt beheerd.
In 2020 heeft de periodieke herijking van het MJOP ten behoeve van de Onderhoudsvoorziening Gebouwen plaatsgevonden. Op 8 april 2021 is deze herijking, MJOP 2021-2024, vastgesteld door de raad. Binnen dit herijkte MJOP 2021-2024 is als gevolg van wijzigingen in het BBV, het voldoen aan de nieuwste BBV richtlijnen (lineaire dotatie i.p.v. ingroeimodel), een additionele dotatie vastgesteld. Deze extra dotatie was noodzakelijk om, conform de voorschriften vanuit het BBV, een horizontale lineaire dotatie te realiseren over deze tijdshorizon van de onderbouwing.

De gemeentelijke vastgoedportefeuille omvat ca. 115 vastgoedobjecten, exclusief onderwijs-objecten. Binnen de vastgestelde onderhoudsvoorziening gebouwen wordt - vanuit de verantwoordelijkheid als eigenaar - het gebouwgebonden planmatig onderhoud verzorgd gedurende de gebruiksperiode van een gebouw. Voor de gemeentelijke vastgoedportefeuille is dit onderhouds-niveau vastgesteld op een gemiddeld onderhoudsniveau 3: redelijk (geen nieuwbouw, beperkte onderhoudsschade of onderhoudsbehoefte).

De gemeentelijke vastgoedportefeuille is momenteel ingedeeld in onderstaande categorieën:

- **Categorie A**
  Vastgoed ten behoeve van eigen huisvesting.
- **Categorie B**
  Maatschappelijk/strategisch vastgoed: wijkvoorzieningen, maatschappelijke gebouwen of objecten, verhuurde panden.
- **Categorie C**
  Openbare ruimte: gemeentelijke begraafplaatsen, rijwielstalling Kloosterwandplein en het milieupark.
- **Categorie D**
  Binnen- en buitensportaccommodaties: sporthallen, kleedvoorzieningen sportvelden en zwembad(-en).
- **Categorie E**
  Overig vastgoed: vastgoed niet behorend tot voorgaande groepen, zoals het Cuypershuis en gemeentearchief..

De stand van de onderhoudsvoorziening gebouwen bedraagt eind 2021 circa € 7,43 miljoen. Afgelopen jaar is er conform raadsbesluit € 1.305.000,- gedoteerd aan de voorziening.
Op basis van de huidige inschattingen (20-jarenplanning) is de onderhoudsvoorzieningen toereikend voor het onderhouden van het eigenaarsgedeelte. Begroten dotaties en onttrekkingen zijn, per 2021, gebaseerd op meerjarige onderhoudsplan zoals dat door de raad (8 april 2021) is vastgelegd en wijkt hierdoor af van de begroting 2021.
Op korte termijn is het mogelijk, dat door de markt conjunctuur (prijsstijgingen en arbeidsfrictie) de geprognotiseerde onttrekking onvoldoende zullen zijn voor de uitvoering van geplande onderhoudswerkzaamheden. De prognose is echter dat deze conjunctuur zich binnen de tijdshorizon van het MJOP zullen afvlakken en zich op lange termijn binnen de bandbreedte van de indexering zullen vereffenen.

Het eigenaarsonderhoud van de vastgoedportefeuille wordt vanuit deze voorziening uitgevoerd en verantwoord. Het gebruikersonderhoud ligt van oudsher ter verantwoording van de gebruiker van het vastgoed en indien van leegstand bij de eigenaar van het betreffende object. In 2019 is de eerste aanzet gemaakt om, conform het plan van aanpak centralisatie eigenaars- en gebruikers onderhoud, organisatie breed te centraliseren en is in de organisatie ontwikkeling geïntegreerd.
De uitvoering van dit plan zal gefaseerd worden geïmplementeerd, de eerste centralisatie is reeds succesvol afgerond en de tweede centralisatie is opgepakt.
Voor 2021 is in de begroting totaal aan onderhoud begroot €1.163.000, bij de herijking is deze bijgesteld naar € 2.204.400 (raadsbesluit 8 april 2021) als gevolg op te nemen correctief onderhoud in scopejaar 2021 om te voldoen aan regelgeving vanuit de BBV, periodieke “nulwaarde” bepaling (algeheel eigendomsportefeuille op onderhoudsniveau 3).

Tabel 1. Planmatig onderhoud

Omschrijving (bedragen x € 1.000,-)	Begroting 2021	Mutatie Begroting RB 8/04/21	Rekening 2021	Afwijking
Categorie A	**36**	286	52	234
Categorie B	**506**	1.224	340	884
Categorie C	**69**	354	248	106
Categorie D	**550**	236	138	98
Categorie E	**2**	104	112	-8

Voor 2021 is totaal aan onderhoud begroot € 2.204.400 (raadsbesluit 8 april 2021) en in rekening gebracht € 890.870,-. Het volume van de afwijking op de begroting 2021 en rekening 2021 bedraagt € 1.313.530,-. Onderdeel van deze afwijking wordt deels veroorzaakt door in opdracht gegeven werkzaamheden welke middels een verplichting zijn vastgelegd en bedragen € 269.050,-. Niet uitgevoerde of geplande werkzaamheden bedraagt € 1.044.480,-.

Onderstaand wordt per categorie een opsomming gegeven van de in 2021 geplande en uitgevoerde onderhoudsactiviteiten, in opdracht gegeven maar nog niet uitgevoerde onderhoudswerkzaamheden en onderhoudswerkzaamheden welke zijn doorgeschoven naar 2022.

Categorie A: Vastgoed ten behoeve van eigen huisvesting

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten was voor 2021 € 286.339. Het in 2021 geplande onderhoudsvolume is gedeeltelijk uitgevoerd met een volume van € 52.665, en bestond in hoofdzaak uit instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden.
Het nog uit te voeren onderhoud van 2021, met een volume van € 233.674 is deels in opdrachtgegeven maar nog niet uitgevoerd (€ 38.845) of wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2022 (€ 194.829).
Het niet uitgevoerde of in opdracht zijnde onderhoud, met een volume van € 194.829, betreft hoofdzakelijk onderstaande werkzaamheden;

- Buitenverlichting stadhuis
- Stalen afscheiding stadhuis
- Revisie lift stadskantoor
- Installatie technische vervangingen stadhuis.

Categorie B: Maatschappelijk/strategisch vastgoed

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten voor 2021 was €1.223.915,-.
Het in 2021 geplande onderhoudsvolume is gedeeltelijk uitgevoerd met een volume van € 339.924,- en bestond in hoofdzaak uit instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden.
Het nog uit te voeren onderhoud van 2021, met een volume van € 883.991 is deels in opdrachtgegeven maar nog niet uitgevoerd (€ 60.874) of wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2022 (€ 823.118).
Het niet uitgevoerde of in opdracht zijnde onderhoud, met een volume van € 823.118, betreft hoofdzakelijk onderstaande werkzaamheden;

- Grootschalige locatie gebonden onderhoudswerkzaamheden Spoorlaan Noord 107 (on hold i.v.m. routekaart)
- Vervangen warmte opwekking Neerstaat 11
- Revisie lift Neerstaat 11
- Revisie warmte/koude opwekking Donderbergweg 47
- Instandhoudingsonderhoudswerkzaamheden Kazerneplein 15 en ECI 13.

Categorie C: Openbare Ruimte

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten voor 2021 was € 354.011.
Het in 2021 geplande onderhoudsvolume is gedeeltelijk uitgevoerd met een volume van € 248.222 en bestond in hoofdzaak uit instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden.
Het nog uit te voeren onderhoud van 2021, met een volume van € 105.789 is deels in opdrachtgegeven maar nog niet uitgevoerd (€ 15.115) of wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2022 (€ 90.674).
Het niet uitgevoerde of in opdracht zijnde onderhoud, met een volume van € 98.027, betreft hoofdzakelijk onderstaande werkzaamheden;

- Vervanging luchtbehandelingsinstallatie Slachthuisstraat 102
- Onderhoudswerkzaamheden begraafplaatsen, rijwielstallingen.

Categorie D: Binnen- en buitensportaccommodaties

Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze objecten voor 2021 was €236.098.
Het in 2021 geplande onderhoudsvolume is gedeeltelijk uitgevoerd met een volume van € 137.681 en bestond in hoofdzaak uit instandhoudingsonderhoud en herstelwerkzaamheden.
Het nog uit te voeren onderhoud van 2021, met een volume van € 598.417 is deels in opdrachtgegeven maar nog niet uitgevoerd (€ 71.129) of wordt meegenomen in de onderhoudsscope voor de jaarschijf 2022 (€ 27.288).
Het niet uitgevoerde of in opdracht zijnde onderhoud, met een volume van € 79.409, betreft hoofdzakelijk onderstaande werkzaamheden;

- Vervanging warmtedistributie en dakventilatoren Achilleslaan 2c
- Luchtventilatie Achilleslaan 2
- Dakventilatoren Peelveldlaan 40.

Categorie E: Overig vastgoed

Deze categorie omvat het overige vastgoed in eigendom, niet behorend tot voorgaande groepen, zoals het Cuypershuis, Gemeentearchief, wegkappelletjes etc.. Het onderhoudsbudget in de onderhoudsvoorziening voor deze categorie voor 2021 was € 104.036. Het in 2021 geplande onderhoudsvolume is geheel uitgevoerd. De afwijking op het begrote onderhoud voor 2021, is te verwaarlozen en wordt veroorzaakt door uitgevoerde schilderwerken en riool herstelwerkzaamheden. Binnen deze werkzaamheden zijn niet voorziene herstelwerkzaamheden uitgevoerd waarvoor de post onvoorzien onvoldoende dekking had.

De doorgeschoven of naar voor gehaalde onderhoudswerkzaamheden binnen de categorieën A tot en met E hebben geen invloed op het vastgestelde gemiddelde onderhoudsniveau 3 wat met deze werkzaamheden geborgd is. Dit zal derhalve geen direct achterstalligonderhoud tot gevolg hebben.

Ver- of nieuwbouwprojecten

Er zijn geen lopende ver-/ nieuwbouw projecten.

Sectorale routekaart

Voor de verduurzaming van het (bebouwd) vastgoed in eigendom (routekaart verduurzaming gemeentelijk maatschappelijk vastgoed) is het onderzoek naar de verduurzaming van de kernportefeuille en de strategische investeringsplanning afgerond. Binnen het onderzoek zijn 5 scenario's verkend waarvan 2 scenario's worden uitgewerkt in de routekaart verduurzaming kernportefeuille gemeentelijk vastgoed en de hieraan gekoppelde strategische investeringsplanning. De 2 scenario's welke ter besluitvorming zullen worden voorbereid zijn respectievelijk 40% CO2 reductie en 60% CO2 reductie in 2030.

4 Paragraaf Financiering (treasury)

Inleiding

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het treasurybeleid van de gemeente Roermond. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) geeft de wettelijke kaders voor de treasuryfunctie van decentrale overheden. Een belangrijk uitgangspunt van de wet is dat een gemeente zorgvuldig moet omgaan met publieke middelen. Dit uit zich onder andere in de beheersing van renterisico's. Hierbij gelden als wettelijke normen de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.
In 2021 heeft Roermond voldaan aan de kasgeldlimiet, renterisiconorm en norm voor schatkistbankieren. Lagere schuld en lage rentes op de geld- en kapitaalmarkt geven een positief renteresultaat. Het bedrag aan verstrekte leningen en garanties aan derden is wederom gedaald.

Renteontwikkelingen

Het jaar 2021 vormde het jaar van het economisch herstel na corona. Dit herstel ging gepaard met iets hogere kapitaalmarktrentes en een fors oplopende inflatie. Aanvankelijk werd dit laatste als een normaal verschijnsel gezien in een economische herstelfase, maar toen de inflatie duidelijk boven de doelstelling van de Europese Centrale Bank (ECB) van 2% uitkwam, begon dit de hele kapitaalmarkt te beheersen. Sommige centrale banken (waaronder de ECB) zagen de inflatieopstoot als een tijdelijk fenomeen, waardoor ze geen actie ondernamen.

Andere centrale banken (zoals enkele Oost-Europese banken) grepen krachtig in met renteverhogingen om de inflatie een halt toe te roepen. Aan het eind van 2021 stond de ECB nog steeds op haar standpunt dat de inflatie een tijdelijk fenomeen zou zijn, ondanks dat de inflatie over de laatste maand van het jaar op jaarbasis bekeken uitkwam op een recordstand van 5,0%. De kans op een renteverhoging in 2022 werd door ECB-voorzitter Christine Lagarde toen nog als heel klein gezien.

In de eerste maanden van 2022 draaide dit beeld snel. Na nog een maand met een nieuwe recordstand van de inflatie van 5,1%, toonde Lagarde zich tijdens de eerste rentevergadering van het nieuwe jaar meer bereid tot renteverhogingen in 2022. Handelaren hebben inmiddels diverse verhogingen ingeprijsd. Voor de ECB-depositorente wordt eind 2022 een stand rond 0% verwacht. De 3-maands Euribor zal volgens de huidige verwachtingen eerder in de tweede helft van 2022 alweer positief zijn.

Kasgeldlimiet en renterisiconorm

Kasgeldlimiet

De gemeente mag haar activiteiten niet onbeperkt met kort geld financieren. In de Wet Fido is hiervoor de kasgeldlimiet opgenomen, waarmee een maximum wordt gesteld aan de netto vlottende schuld, bestaande uit het saldo van kasgeldleningen en het saldo van de bankrekeningen. De kasgeldlimiet is gelijk aan 8,5% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting. De kasgeldlimiet mag niet meer dan drie achtereenvolgende kwartalen overschreden worden. Bij een dreigende structurele overschrijding van de kasgeldlimiet zullen nieuwe lange leningen worden aangetrokken.

Het begrotingstotaal van Roermond bedroeg voor 2021 ca. € 200 mln., waarmee de kasgeldlimiet uitkwam op een bedrag ad € 17 mln. De netto vlottende schuld bleef in 2021 ruim onder de norm.

Kasgeldlimiet Stappen (1 - 4) *(Bedragen x EUR 1.000)*	(1) Vlottende korte schuld (+/+)	(2) Vlottende middelen (-/-)	(3) Netto vlottende middelen (-) of netto schuld (+)	(4-3) Ruimte (+) / Overschrijding (-/-) onder de kasgeldlimiet
Berekening Totaal netto vlottende schuld (1) + (2) = (3)				
1e kwartaal 2021	€ 14.005	-€ 2.470	€ 11.535	**€ 5.326**
2e kwartaal 2021	€ 13.397	-€ 1.940	€ 11.457	**€ 5.404**
3e kwartaal 2021	€ 8.860	-€ 733	€ 8.127	**€ 8.734**
4e kwartaal 2021	€ 3.450	-€ 1.615	€ 1.835	**€ 15.026**
Gemiddeld netto vlottende schuld			**€ 8.238**	
(4)	**Kasgeldlimiet**		**€ 16.861**	
Berekening kasgeldlimiet (4)				
(5)	Begrotingstotaal 2021		€ 198.364	
(6)	Percentage regeling		8,50%	
(4) = (5) x (6)	**Kasgeldlimiet**		**€ 16.861**	

Renterisiconorm en renterisico's van vaste schuld		
(Bedagen x EUR 1.000)	2021	
Renterisico op vaste schuld	Jaarrekening	
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	€	-
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	€	-
1. Netto renteherziening op vaste schuld (1a-1b)	**€**	**-**
2a. Aflossingen op opgenomen leningen o/g	€	7.029
2b. Aflossingen op verstrekte leningen u/g	€	123
2. Netto aflossingen (2a- 2b)	**€**	**6.907**
3. Renterisico op vaste schuld (1+2)	**€**	**6.907**
Renterisiconorm		
4a. Begrotingstotaal	€	198.364
4b. Bij ministeriële regeling vastgesteld percentage		20%
4. Renterisiconorm	**€**	**39.673**
Toets Renterisiconorm		
4. Renterisiconorm	€	39.673
3. Renterisico op vaste schuld	€	6.907
5. Ruimte(+) / Overschrijding (-) (4-3)	€	32.766

Renterisiconorm

Bij de structurering van de lange schuld moet de gemeente rekening houden met de renterisiconorm. Deze norm heeft als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal van de oorspronkelijke begroting. De omvang van de begroting 2021 geldt volgens de wet ook als grondslag voor de toetsing van de daaropvolgende jaren. Voor Roermond bedraagt de norm € 39,7 mln. In 2021 bleef de gemeente ruim onder de norm met een renterisico van € 6,9 mln.

Schatkistbankieren

Om de staatsschuld te beperken moeten gemeenten liquide middelen aanhouden in de schatkist bij het Rijk of uitzetten bij medeoverheden. Om te voorkomen dat onverwachte ontvangsten en uitgestelde betalingen direct leiden tot onrechtmatigheid mag er bij gemeenten een beperkt positief saldo op de bankrekeningen aanwezig zijn. Gemiddeld per kwartaal mag dit saldo niet meer zijn dan een vastgesteld drempelbedrag.

Per 1 juli 2021 is het drempelbedrag verhoogd tot 2% van het begrotingstotaal, omdat bij de evaluatie van de regeling bleek dat het oude bedrag ter hoogte van 0,75% van het begrotingstotaal, ervoor zorgde dat te vaak onnodige afroming van de rekening plaatsvond. In onderstaande tabel staan de geldende drempelbedragen voor 2021:

Drempelbedrag schatkist	2020
t/m juni 2021	1.487
vanaf juni 2021	3.967

Indien de gemiddelde banksaldi boven deze drempel komen, worden deze middelen in de schatkist van het Rijk aangehouden. In 2021 is het saldo op de bankrekeningen gedurende alle kwartalen onder de norm gebleven.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
	Verslagjaar			
Drempelbedrag	**1.487**		**3.967**	
	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	**1.260**	**951**	**919**	**1.174**
Ruimte onder het drempelbedrag	228	536	3.049	2.794
Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0

Ontwikkelingen langlopende schuld

De langlopende schuldpositie van de gemeente Roermond is in 2021 gedaald van € 108,7 miljoen naar € 101,7 miljoen. In 2021 werd voor een bedrag van € 7 miljoen aan leningen afgelost.

Vanwege de voldoende ruime liquiditeitspositie was het niet noodzakelijk om nieuwe lange financiering aan te trekken in 2021.

Opgenomen leningen (o/g)	2021	Gem. Rente
Stand per 1 januari	108.708	1,71%
Reguliere aflossingen	-7.029	
Extra (vervroegde) aflossingen	-	
Nieuwe opgenomen leningen	**-**	
Stand per 31 december	**101.679**	**1,72%**

Verstrekte leningen

Het totaal bedrag aan verstrekte leningen is in 2021 afgenomen met ca. € 0,1 miljoen tot € 3,5 miljoen. Bij leningverstrekking en garantieverlening stelt de gemeente zich terughoudend op, omdat zij het niet vindt passen bij haar (maatschappelijke) taak. Uitzonderingen zijn uiteraard mogelijk.

Verstrekte leningen (u/g)	2021	Gem. Rente
Stand per 1 januari	3.647	2,29%
Reguliere aflossingen	-123	
Extra (vervroegde) aflossingen	-	
Nieuwe opgenomen leningen	-	
Stand per 31 december	**3.524**	**1,73%**

Sociale woningbouw

De gemeente heeft in het verleden 2 leningen verstrekt aan woningcorporatie Nester. De restant hoofdsom bedraagt ca. € 0,5 mln. Deze leningen zijn geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW), wat betekent dat de gemeente haar geld terugkrijgt op het moment dat de corporatie in gebreke blijft.

Overige

De gemeente heeft € 1,2 mln. uitgeleend aan kantorencomplex Stationspark Roermond B.V., € 1,8 mln. aan starters op de woningmarkt en ca. €20.000 aan de Turkse Cultuurvereniging.

Garantieverlening

Bij de gemeentelijke garantieverlening wordt onderscheid gemaakt tussen de gemeentelijke achtervangpositie bij de waarborgfondsen en garanties voor rechtspersonen.

Achtervang waarborgfondsen

De gemeente fungeert als achtervanger bij Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Als achtervanger is de gemeente verplicht om samen met het Rijk renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als die in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen. Het Rijk staat voor 50% in de achtervang. 25% wordt verdeeld over alle gemeenten die borg staan. 25% wordt opgevraagd bij de gemeente die in de leningovereenkomst is genoemd.

In 2021 is in samenspraak tussen het WSW, VNG en het ministerie van BZK een nieuwe generieke achtervangovereenkomst tot stand gekomen. De nieuwe overeenkomst heeft met name tot doel om beter aan te sluiten bij de huidige praktijk van financieren door de woningcorporaties namelijk via balansfinanciering in plaats van objectfinanciering. Daarnaast dekt de overeenkomst nu ook de (nieuwe) obligolening die corporaties dienen af te sluiten ten behoeve het WSW. Het effect van de nieuwe overeenkomst voor Roermond is dat leningen die na 1 augustus 2021 zijn aangetrokken door corporaties die actief zijn in Roermond, slechts gedeeltelijk in de achtervang van Roermond terechtkomen, omdat een (groot) deel van het bezit van deze corporaties in andere gemeentes ligt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal aan WSW-geborgde leningen waarvoor Roermond achtervanger is:

WSW (bedragen x € 1.000)	Stand 1-1-2021	Stand 31-12-2021
Stichting Nester	80.498	85.734
Stichting Wonen Zuid	268.072	295.695
Wonen Limburg	86.110	59.560
Woonzorg Nederland	39.461	**39.851**
Totaal	**474.141**	**480.840**

Garanties / borgtochten voor rechtspersonen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de uitstaande garanties van Roermond aan rechtspersonen:

Rechtspersoon (bedragen x € 1.000)	Stand 31-12-2021	Restant looptijd
Sportclub Leeuwen	45	Ca. 13 jaar
Stichting Proteion	1.964	Ca. 13 jaar
OML	638	Ca. 5 jaar
Totaal	**2.647**	

Ontwikkeling financieringspositie

De investeringen in vaste activa worden gefinancierd met interne en externe financieringsmiddelen. De interne financieringsmiddelen (eigen vermogen) worden gevormd door de reserves en voorzieningen. De langlopende schulden bestaan uit lange leningen met een looptijd van 1 jaar of langer en overige vaste schuld. Het korte vreemd vermogen bestaat uit (externe) kasgeldleningen met een looptijd van korter dan 1 jaar.

Stand per ultimo jaarschijf		Begroting		Realisatie	
(Bedagen x EUR 1.000)		2021	%	2021	%
Vaste activa	1	209.063	100%	191.598	100%
Eigen vermogen (incl. voorzieningen)	2	71.140	34%	84.215	44%
Benodigde financiering	3 = 1 - 2	€ 137.923		€ 107.383	
Vreemd vermogen lang	4	122.092	58%	101.680	53%
Waarvan nodig ter financiering vaste activa	4				
Eigen vermogen (incl. vrz) + vreemd vermogen lang	5 = 2 + 4	€ 193.232		€ 185.895	
Gefinancierd met vreemd vermogen kort	6 = 1 - 5	€ 15.831	8%	€ 5.703	3%

Uit bovenstaande tabel is af te leiden dat de liquiditeitsbehoefte is afgenomen, er zijn in 2021 dan ook geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken.

Renteresultaten

De treasury-rol kan gezien worden als de interne bank van de gemeente en opereert op de geld- en kapitaalmarkt. Aan alle geactiveerde kapitaaluitgaven wordt rente toegerekend. Dit zijn de lasten die voortvloeien uit de financiering van de investering. De combinatie van rente en afschrijving vormen de kapitaallasten, die zowel in de begroting als in de jaarrekening ten laste van de exploitatie worden gebracht. De wijze waarop de rente moet worden toegerekend, is opgenomen in de nota Rentebeleid. Aan de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa in ontwikkeling, wordt rente berekend op basis van de door het BBV voorgeschreven methode. Deze zogenaamde ‘omslagrente’ werd voor 2021 vastgesteld op 1,25%, hetgeen leidt tot een (administratief) renteresultaat van € 567.000.

Schema rentetoerekening realisatie:	2021		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 1.777.241		
De externe rentebaten over de korte en lange financiering	€ 77.308		-/-
Saldo rentelasten en rentebaten		**1.699.933**	
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 37.975		
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ -		
De rente uit hoofde van projectfinanciering wordt ontvangen	€ -		
		37.975	-/-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		**1.661.959**	
Rente over eigen vermogen / voorzieningen		n.v.t.	
Totaal werkelijk aan taakvelden toe te rekenen rente		**1.661.959**	
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 2.229.323		-/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		**567.364**	

De toegerekende rentelast is gebaseerd op de bij de begroting vastgestelde renteomslag van 1,25%. De werkelijke rentelasten (€ 1.700.000) wijken meer dan 25% af van de € 2.229.323 aan de taakvelden toegerekende rente. Volgens de richtlijnen van de commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), notitie Rente 2017, is correctie van de toegerekende rente aan de taakvelden verplicht als de afwijking groter is dan 25%.

5 Paragraaf Bedrijfsvoering

Doelstelling

De gemeentelijke context is veranderd

Niet alleen de samenleving verandert continu, dat geldt ook voor de rol en positie van de (lokale) overheid in die samenleving. Als verhoudingen verschuiven heeft dat ook betekenis voor de wijze van samenwerking en op dit moment verschuift dat steeds meer naar het handelen binnen een netwerksamenleving. Deze context, samen met de maatschappelijke opgaves en bestuurlijke ambities, zorgen binnen gemeenten voor een aantal knelpunten en uitdagingen die ook op onze organisatie van toepassing zijn. Denk hierbij aan onderwerpen zoals sturing en besturing, het vergroten van de wendbaarheid en het aanpassingsvermogen van de organisatie, de beschikbaarheid van de juiste mensen en middelen, de grip op financiën en de mogelijkheden om door te ontwikkelen naar een meer digitale gemeente. De ontwikkelingen zijn ook afgelopen jaar, aanleiding geweest om kritisch te blijven reflecteren op de inrichting en aansturing van de organisatie en de werkprocessen.

Er zijn veranderingen in gang gezet die gericht zijn op de inrichting en aansturing van de organisatie en de werkprocessen. De herinrichting van processen is verder doorontwikkeld en zijn stappen gezet om de verdere invulling van een nieuwe manier van werken te borgen.

Betekenis voor roermond

Onze organisatie staat ten dienste van de Roermondse samenleving, voert in het belang van burgers, bedrijven en instellingen reguliere taken uit en werkt met partners in de samenleving aan relevante vraagstukken en opgaven. De belangrijke thema's, die ook een vertaling hebben gekregen in ons coalitieakkoord, vragen om een professionele, wendbare en weerbare ambtelijke organisatie die, binnen de aangegeven kaders, effectief functioneert in de netwerksamenleving. Een organisatie die werkt aan de relevante opgaves, regulier taken anders belegd en ruimte geeft aan initiatieven en ontwikkelingen binnen de samenleving. Als gemeente werken steeds meer "van buiten naar binnen" en dit vraagt om een steeds meer faciliterende, participerende en innovatieve rolinvulling. Dit gaat niet van vandaag op morgen, maar we hebben ook in 2021 stappen in de goede richting gezet.

De wijze waarop wij invulling geven, aan deze veranderende rol van de gemeente in de samenleving, stelt eisen aan onze bedrijfsvoering en hoe we onze belangrijkste middelen (mensen, geld en informatie) optimaal inzetten. Hiermee verandert ook de planning & control-cyclus. Door processen opnieuw in te richten wordt de raad en het bestuur in hun veranderende rol steeds beter ondersteunt. Hierbij blijft een heldere match tussen uit te voeren werkzaamheden en capaciteit en kwaliteit van bestaande en nieuwe medewerkers van groot belang. Het afgelopen jaar is de arbeidsmarkt nog krapper geworden. Het is dan ook van belang dat we een aantrekkelijke werkgever zijn, zowel voor huidig als voor te werven personeel en dit zonder het kostenaspect uit het oog te verliezen.

Onderdelen paragraaf

Binnen de paragraaf bedrijfsvoering vallen de volgende bedrijfsvoeringsonderdelen:

- Organisatie
- Personeel
- Huisvesting en gebouwenbeheer
- Informatievoorziening en automatisering
- Financiën
- Communicatie
- Juridische zaken
- Facilitaire zaken

Beleidskaders

- Organisatievisie - met hart en lef voor Roermond
- Informatiebeleid en -strategie
- Financiële verordeningen:
  - Verordening artikel 212 Gemeentewet
  - Verordening artikel 213 Gemeentewet
  - Verordening 213a Gemeentewet
- Nota reserves en voorzieningen
- Nota vaste activa beleid
- Treasurystatuut
- Beleidsregels publieke taak leningen en garantiestellingen
- Nota rentebeleid

Verbonden partijen

De gemeente Roermond neemt deel aan onderstaande samenwerkingsverbanden die een bijdrage leveren aan het realiseren van de doelstellingen in deze paragraaf:

- Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
- N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
- ICT Noord en Midden-Limburg (ICT NML)
- Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
- Coöperatieve vereniging Dimpact

Voor meer inhoudelijke informatie verwijzen we naar de paragraaf Verbonden partijen.

Wat willen we bereiken[1]

De organisatie is kostenbewust, betrouwbaar, open en zorgt goed voor haar medewerkers. Belangrijke elementen daarin zijn: een strakke en transparante bedrijfsvoering, lage overhead, werkend volgens de regels van publieke integriteit, het kennismanagement is op orde, de organisatie werkt aan deskundigheidsbevordering, zij is transparant over de inrichting en resultaten en medewerkers ervaren het werkklimaat als prettig.

Wat gaan we daarvoor doen

A. ***Organisatieontwikkeling***
(leiderschap – strategie en beleid – management van processen en middelen)

B. ***Bedrijfsvoering op orde***

C. ***Door ontwikkelen moderniseren P&C cyclus***

D. ***Informatiemanagement en informatievoorziening***

E. ***Optimalisatie ambtelijke huisvesting***

[1] Hierbij volgen wij de definitie t.b.v. De Verkiezing Overheidsorganisatie van het jaar.

Wat hebben we gedaan in 2021

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
A ***Organisatieontwikkeling*** Om de organisatie een stap dichter bij de doelstelling te brengen, richten we ons de komende jaren op de ontwikkeling van een aantal aspecten zoals leiderschap, de doorontwikkeling van de organisatiestructuur en een transparante bedrijfsvoering die vanuit een geïntegreerde strategie optimaal aansluit bij de organisatiedoelstellingen en informatiebehoefte. Deze aspecten blijven continu aandachtspunt van ontwikkeling binnen onze organisatie. Het vernieuwen van de basis zal een periode van 3 jaar in beslag nemen. In 2021 worden belangrijke vervolgstappen gezet. Voor het begrotingsjaar 2021 (fase 3 in de organisatie ontwikkeling) zal het accent concreet liggen op de volgende opdrachten. 1 Herinrichting van de operatie/ dienstverlening per cluster (taken, verantwoordelijkheden, inzet middelen, resultaten en beoogde effecten) aan de hand van het clusterplan. 2 Aanscherpen en actualiseren van werkprofielen en jaarplannen van medewerkers. 3 Ontwikkelen, inrichten en implementeren planmatig werken en integraal samenwerken. 4 Inrichten en starten van een leer- en ontwikkelprogramma (Roermond academy). 5 (Zelf)sturen op eigenaar- en ondernemerschap, houding, gedrag, resultaat en ontwikkeling. 6 Actueel inzicht in inzet van formatie, financiën en behaalde resultaten (resultaatgericht werken, sturen op basis van gegevens, trends, indicatoren en effecten). 7 Aanpassen, optimaliseren en vervangen van ondersteunende systemen. Vanaf 1 januari 2022; (fase 4 in de organisatie ontwikkeling) zal de basis van de organisatie staan en zal de volgende stap naar innovatie en continue doorontwikkeling van een professionele naar een netwerkorganisatie moeten worden gemaakt.	**A** ***Organisatieontwikkeling*** Als organisatie en medewerker ontwikkelen we een wendbare en weerbare organisatie die: • het perspectief van de klanten leidend laat zijn en samenwerkt om de resultaten te bereiken; • zijn omgeving kent en meebeweegt en aanpast aan veranderingen in deze omgeving; • initiatief neemt en ruimte geeft aan initiatieven uit de samenleving en hierin regisseert, faciliteert of participeert; • een standaard dienstverlening levert waar het kan en waar nodig maatwerk levert. Dit voor een betere kwaliteit van de dienstverlening en focus op de maatschappelijke doelen en effecten.	In 2021 zijn belangrijke stappen gezet en lopen we in principe op koers met het tijdspad van 3 jaar om een basis te leggen voor de weerbare organisatie en daar waar mogelijk stappen te maken naar wendbaarheid op zowel organisatorisch als medewerkers niveau. Deze ontwikkeling hebben vormgegeven aan de hand van drie ontwikkelingen; Opgaven, dienstverlening en bedrijfsvoering. Uitvoering aan deze ontwikkellijnen wordt gegeven middels routekaarten en daar onderliggende behapbare interventies en acties. Deze interventies en acties maken deel uit van jaarlijks terugkerende clusterplannen. Behaalde resultaten van deze acties en interventies vormen een nieuwe situatie om op verder te bouwen. Grotendeels worden deze acties uitgevoerd met bestaande middelen en eigen mensen. De belangrijkste resultaten die met de organisatieontwikkeling zijn bereikt en bijdragen aan de doelstelling zijn:: Opgavegericht werken en sturen is ingericht en bemenst. De eerste opdrachten worden opgavegericht uitgevoerd en de eerste tussenresultaten worden behaald. Belangrijkste is dat er routine ontstaat in de werkwijze en dat er rolzuiverheid is. Door het te doen krijgt de organisatie en haar opdrachtgevers ervaring wordt de opgavegericht werkwijze steeds verbetert en aangescherpt. Met de introductie van planmatige sturing op alle niveaus (concern- cluster en individuele jaarplannen) ondersteunen we medewerkers in de ontwikkeling naar een weerbare en wendbare organisatie. Met de verdere invulling van de Roermond Academie en het creëren van een collectief ontwikkel- en opleidingsaanbod gericht op de ontwikkeling van professionele vaardigheden zoals bijvoorbeeld Planmatig Samenwerken. Met het programma optimalisatie dienstverlening maar ook door in control te komen over de inzet van mensen en middelen in relatie tot de kwaliteit van dienstverlening maken we stappen om meer focus te krijgen op de maatschappelijke doelen en effecten. Naast deze concern brede ontwikkelingen zijn ook op clusterniveau een aantal majeure verbetertrajecten gestart. Zo is het cluster PO het projectmatig werken aan het professionaliseren en de processen en werkwijze aan het verbeteren. Ook sociale zaken is op grote schaal haar processen aan het herdefiniëren.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
B ***Bedrijfsvoering op orde*** Het zorgen voor een efficiënte en optimale (administratieve) inrichting van processen en systemen en afspraken die de rest van de organisatie faciliteert en ondersteunt in haar werkzaamheden. Doelstelling is dat processen, informatievoorziening, systemen en sturingsinformatie continu op orde zijn en verbeterd worden. Het Corona virus heeft in 2020 gezorgd voor wat vertraging in de basis doelstellingen. Met name als het gaat om de financiële informatievoorziening zijn er achterstanden opgelopen. We proberen in 2021 hierin een inhaalslag te maken en dit tevens te combineren met een moderniseringsslag.	**B** ***Bedrijfsvoering op orde*** • Een actuele, betrouwbare en actuele administratie en administratieve inrichting die zorgt voor juiste en tijdige informatievoorziening en voor actuele sturingsinformatie. • Het volledig inrichten van een nieuw bedrijf en administratie in een nieuwe moderne omgeving.	In 2021 zijn er verbeteringen doorgevoerd in de administratie, met name op planning, inzet en administratieve inrichting. De verbeteringen die ingezet zijn worden beperkt en gehinderd door een gebrekkige automatisering, de menselijke factor blijft een te grote rol hebben in de administratieve processen wanneer dit niet ondersteund wordt door een betrouwbaar systeem. Hierdoor is de kwaliteit en snelheid van levering kwetsbaar. Daarom is er het afgelopen jaar een nieuw HR-systeem aangeschaft, ingericht en in gebruik genomen. In navolging hiervan is ook het afgelopen jaar gestart met de voorbereiding voor de aanbesteding en implementatie van een nieuw financieel systeem. De genomen maatregelen en procesverbeteringen in 2021, zijn noodzakelijk om de volgende stap in het verbeterproces te kunnen maken, maar zijn nog niet volledig. Actualiteit en betrouwbaarheid van de administratie zijn toegenomen, maar zijn nog niet op het gewenste niveau. Met betrekking tot de HR-processen zal die stap in 2022 worden bereikt. Met het aanschaffen en inrichten van een nieuw financieel systeem in 2022 zal deze kwaliteits-stap ook voor de financiële administratie worden gemaakt.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
C ***Modernisering P&C Cyclus*** Voordat je kunt moderniseren, moet allereerst je basisbedrijfsvoering qua inrichting op orde zijn. De informatie uit deze bedrijfsvoering moet betrouwbaar en actueel zijn. Hiervoor verwijzen wij naar onderdeel B. In het coalitieprogramma zijn een aantal belangrijke uitgangspunten opgenomen: het streven naar een juiste balans in taken en ambities en de inzet van middelen, een structureel en reëel sluitende meerjarenbegroting, voldoende weerstandscapaciteit om risico's op te vangen, de komende jaren werken aan een modernisering van de P&C-instrumenten. In overleg met de raad zal, waar de modernisering de kaderstellende en controlerende rol raakt, invulling worden gegeven aan de modernisering. Het jaar 2021 zal het jaar zijn van het doorpakken in de doorontwikkeling en verbetering van de P&C-cyclus. Gezien de opgelopen achterstanden in 2020 zal dit iets extra's gaan vragen. De onderzoeken die op grond van artikel 213a van de Gemeenwet stonden gepland voor het jaar 2019, hebben een doorloop gehad naar 2020 en zijn ondertussen afgerond en aan u toegezonden. Bij de begroting 2020 is voorgesteld dit jaar geen nieuwe onderzoeken op te starten. In november zullen wij u het onderzoeksplan voor 2021 aanbieden.	**C** ***Modernisering P&C Cyclus*** • Een efficiëntere en modern ingerichte P&C-cyclus met een nieuwe jaarplanning. • Aangepaste financiële verordeningen op basis van de veranderingen in de P&C-cyclus. • Op basis van een pakket van eisen en marktverkenning komen tot de keuze van een nieuwe moderne bedrijfsvoeringsapplicatie (financiën, sturing en P&C). • Op basis van een implementatieplan uitrollen van een moderne applicatie waarin rekening worden gehouden met de wensen en (informatie) behoefte van de diverse doelgroepen (gebruikers). In eerste instantie zal dit op basis van 'best practice' plaatvinden, wat later zal worden verfijnd.	Als het gaat om de doorontwikkeling van de P&C cyclus zijn er diverse deelresultaten (wat levert het op) benoemd. Onderstaand schetsen we in het kort wat wat in 2021 bereikt hebben. De voortgang en snelheid van doorontwikkelen hangt samen met onderdeel B, de bedrijfsvoering op orde brengen. Hier zit met name de relatie met betrouwbare en actuele financiële informatie. Dit is een vereiste om te komen tot verbeterde informatievoorziening in je P&C cyclus. • De P&C planning 2022 is op hoofdlijnen opgesteld; • De concept verordeningen zijn nagenoeg gereed, en zullen in 2022 verder uitgewerkt en aangeboden worden aan de nieuwe gemeenteraad; • Als het gaat om de modernisering is een projectleider gestart. Dit jaar leidt dit tot een plan van aanpak. Uiteindelijk doel is om de nieuwe en moderne bedrijfvoeringsapplicatie per 1-1-2023 in gebruik te nemen waarbij we uitgaan van "best practice" wat mede zal zorgen voor een versnelling in het optimaliseren van processen.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
D ***Informatiemanagement*** Een actueel beeld van het applicatielandschap, een onderzoek naar onze Informatievoorziening-organisatie en een herijkte informatiemanagementvisie geven een hernieuwde focus voor een optimale I-inrichting. Dit zal een belangrijke basis zijn voor correcte en tijdige informatievoorziening en efficiënte informatie-uitwisseling. Daarmee is het een belangrijke randvoorwaarde voor een optimale ondersteuning van de organisatie en het bestuur. In 2021 ligt de focus op het inzetten van data en informatie als een strategisch middel binnen en buiten de organisatie, gericht op samenwerking, flexibiliteit, effectiviteit en efficiency. Informatie is – net als personeel en geld – een primaire productiefactor en wordt ook als dusdanig gezien en ingezet door de lijn. We ontwikkelen zicht, inzicht en grip op de informatievoorziening en zijn in staat vraag en aanbod bij elkaar te brengen. We hebben regie over onze werkprocessen en zijn in staat de organisatie proactief te ondersteunen in hun dagelijkse processen, maar ook in belangrijke ontwikkelingen zoals data-analyse, digitale samenwerking en slimme automatisering. Er is expliciete aandacht voor de juiste middelen en mensen, die nodig zijn om tot een datagedreven, wendbare organisatie te komen.	**D** ***Informatiemanagement*** • Integraal management van informatie binnen de lijn (eigenaarschap en bewustzijn), begeleid en ondersteund door het cluster informatievoorziening. • Ondersteuning op basis van een integrale en procesgerichte aanpak met oog voor zaken zoals rechtmatigheid, informatiebeveiliging en privacy en gericht op belangrijke pijlers zoals heldere applicatie-inrichting, uniforme digitale archivering, verzamelen van data, digitalisering en automatisering/ robotisering. • Systemen zijn geen doel op zich, maar ondersteunen de (interne) klant op een logische en zo eenvoudig mogelijke wijze. • Een goede en snelle match tussen vraag en aanbod, waarbij wordt uitgegaan van generieke oplossingen (‘standaard tenzij’) en niet lokaal ‘het wiel opnieuw uitvinden’. • Datagedreven werken is een op de juiste wijze gefaciliteerd proces waardoor het een 2e natuur voor de organisatie wordt. De kwalitatief van goede informatie leidt tot verbeterde inzichten en (beleids-)keuzes. • Een omgeving waar digitaal samenwerking zonder barrières mogelijk is. • Vergaande digitalisering en automatisering/ robotisering van interne processen die bijdraagt aan een betere kwaliteit en/of efficiency.	In een vakgebied wat zich in een razendsnel tempo ontwikkelt zijn we nooit ‘klaar’: de (door) ontwikkeling van informatiemanagement is en blijft een doorlopend proces. In 2021 is een goed fundament gelegd voor een solide informatiemanagement, maar de nog te maken stappen zijn groot. De in de 2021 benoemde begrotingsspeerpunten zijn ingezet, maar gaan door in 2022-2023 om te komen optimale ondersteuning van de organisatie en het bestuur. In 2021 ingezette trajecten/projecten welke doorlopen in 2022: • Architectuur: zicht en inzicht in de structuur van datastromen en systemen, hoe deze zijn opgebouwd en hoe onderdelen met elkaar in verband staan; • (Proces)eigenaarschap en bewustzijn orgaisatiebreed vastleggen; • Portfoliomanagement en projectopdrachten: prioriteren en goed organiseren werkzaamheden; • IV-functies (rollen, taken, competenties) doorontwikkelen en toekomstbestendig maken; • Van Wob naar WOO (Wet open overheid); • Groeipad datagedreven werken; meerjarenplan naar een datagedreven organisatie; • Automatering, digitalisering, robotisering: - Van analoog naar digitaal (o.a. archieven); - Nieuwe (grote) systemen, zoals eHRM (2021) en eFinance (2022); - (Digitaal) samenwerken. Ook in de komende jaren ligt de focus op het inzetten van data en informatie als een strategisch middel binnen en buiten de organisatie, gericht op samenwerking, flexibiliteit, effectiviteit en efficiency. Met expliciete aandacht voor de juiste middelen en mensen, die nodig zijn om tot een datagedreven, wendbare organisatie te komen. Op de gebieden van informatiebeveiliging en privacy werkt het cluster IV nauw samen met cluster Control.

Wat gaan we doen (plan)	*Wat levert het op (plan)*	*Toelichting realisatie 2021*
E ***Optimalisatie ambtelijke huisvesting*** De ambtelijke huisvesting wordt geactualiseerd en gemonitord aan zowel de door het RIVM gestelde richtlijnen en de wettelijke verplichtingen ten gevolge van COVID-19, als de nieuwe organisatiestructuur (vanaf 1 juli 2020).	**E** ***Optimalisatie ambtelijke huisvesting*** • Een veilige en gezonde (werk)omgeving voor de medewerkers en bezoekers van onze locaties volgens de richtlijnen en wettelijke verplichtingen van het RIVM. • Een indeling van de werkomgeving (het vlekkenplan) voor de medewerkers die is afgestemd op de nieuwe organisatiestructuur. • Een onderzoek naar een nieuwe manier van werken (activiteit gerelateerd werken) waarbij de huisvesting en de bijbehorende facilitering optimaal aansluit bij onze veranderende organisatie.	**Veilige werkomgeving** In het kader van Covid maatregelen hebben we onze gebouwen het afgelopen jaar ingericht en gebruikt conform richtlijnen en wettelijke verplichtingen vanuit het RIVM. Alle doorgevoerde maatregelen zijn getoetst middels een RI&E. Monitoring op deze maatregelen heeft plaatsgevonden. **Kantoorconcept en Nieuwe Werkwijze** Een van de middelen die we de komende jaren willen inzetten om een wendbare organisatie te worden is de ontwikkeling en implemenatie van een organisatie brede Nieuwe werkwijze. Naast dat deze werkwijze invloed heeft op onze informatievoorziening, de samenwerking en verbinding met de stad en met elkaar biedt dit kansen om onze ambtelijke huisvesting te moderniseren. Ook het feit dat thuiswerken door de Covid pandemie een prominentere plek heeft gekregen in onze werkwijze heeft hier invloed op. De eerste stap in de modernisering van onze huisvesting is het ontwerpen van een uniform kantoorconcept voor de locaties Stadhuis en Stadskantoor. **Realisatie nieuwe huisvesting** Dit kantoorconcept is eind Q4 vastgesteld en wordt in Q1 van 2022 op beperkte schaal geimplementeerd in het stadskantoor. Deze eerste stap (premiere genoemd) dient inzicht en ervaring te geven in de werking van dit kantoorconcept en de ruimtebehoefte van de ambtelijke organisatie in de toekomst. Op bais van de uitgangspunten van deze NIeuwe Werkwijze, de ruimte behoefte en de kwaliteiten van onze locaties zal een nader onderzoek worden gestart naar een toekomstige (uni) locatie van bestuur en ambtelijke organisatie.

BBV indicatoren

Verplichte BBV indicatoren/kengetallen

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Eenheid	Bron	2018	2019	2020	Begroting 2021	Nederland 2021 (50.000-100.000 inw.)	Realisatie 2021
1	Formatie*	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9,2	9,4	9,8	9,7	n.b.	9,7
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	9	9,1	9,7	9,1	n.b.	9,6
3	Apparaatkosten	Kosten in € per inwoner	Eigen gegevens	817	876	895	937	n.b.	884
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	16	16,4	14,1	5,4	n.b.	13,5
5	Overhead	% totale lasten	Eigen gegevens	11,1	11,8	11,4	13	n.b.	11,3

De begrote indicatoren zijn bepaald op basis van de primitieve begrotingscijfers. De landelijke indicatoren zijn (nog) niet beschikbaar.

Taakveld 0. Bestuur en ondersteuning

#	Naam indicator	Eenheid
1	Formatie*	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van de gemeente voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
2	Bezetting	Het aantal fte's van het ambtelijk apparaat van de gemeente dat werkzaam is op peildatum 1 januari van het begrotingsjaar. Voor de begroting 2021 wordt gerekend met de bezetting per 1 januari 2020.
3	Apparaatkosten	Alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie, exclusief griffie en bestuur op basis van gemiddeld aantal inwoners.
4	Externe inhuur	Het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van de gemeente door een private organisatie door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit en deskundigheid zonder dat daar een arbeidsovereenkomst tussen gemeente en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt.
5	Overhead	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces in verhouding tot het totaal saldo van de lasten (exclusief toevoegingen aan reserves).

Salarissen en sociale lasten/ingeleend personeel

Per einde jaar 2021 kan geconcludeerd worden, dat de in de programma's per product verantwoorde afwijkingen tussen realisatie en begroting op personeelskosten elkaar in totaliteit opheffen en per saldo een voordeel laten zien. Het jaar 2021 stond in het teken van de doorontwikkeling van de op 1 juli 2020 ingerichte organisatiestructuur. De inhuur is in 2021 verder afgebouwd en opgevuld met vaste formatieplekken. De in de programma's per product verantwoorde afwijkingen tussen realisatie en begroting op personeelskosten leiden in totaliteit tot een positieve afwijking van ci. € 2 mln. Dit voordeel is met name op de inhuurlasten (€ 1,85 mln.) gerealiseerd.

Informatiebeveiligingsbeleid en organisatie

Het informatiebeveiligingsbeleid van de gemeente Roermond heeft als doel het beschermen van informatie van burgers, bedrijven en ketenpartners en het verbeteren van de informatieveiligheid.
Voor het goed uitvoeren van deze gemeentelijke taken wordt gebruik gemaakt van gegevens die vertrouwelijk, betrouwbaar en tijdig beschikbaar moeten zijn.
Veilige en betrouwbare informatie vormt de basis voor de digitale dienstverlening. De Gemeente Roermond vindt het daarom belangrijk om te investeren in informatiebeveiligingsmaatregelen die van technische, organisatorische en persoonlijke (bewustwording) aard zijn.

Het huidige Informatiebeveiligingsbeleid is door het college van burgemeester en wethouders vastgesteld op 12 November 2019. Aangezien het Informatiebeveiligingsbeleid 3 jaar geldig is, was dit voor het jaar 2021 het geval. Er zal in 2022 een nieuw informatiebeveiligingsbeleid moeten worden vastgesteld.

In de PDCA Cyclus van 2021, is er verder aandacht besteed aan het door ontwikkelen van een risico gebaseerde afweging voor het toepassen van beveiligingsmaatregelen.

Continuïteit en Incidenten

De gemeente Roermond benadert haar informatiebeveiliging als een continu proces van verbeteren en inschatten van risico's conform de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).
Informatiebeveiligingsincidenten worden geanalyseerd en maatregelen worden genomen op grond van een risicoanalyse.
In 2021 hebben zich verscheidene security incidenten voorgedaan met wereldwijd grote impact zoals onder andere met de Microsoft Exchange Server en de kwetsbaarheid in Log4J.
In nauwe samenwerking met de Informatie Beveiligingsdienst (IBD) en het Nationaal Cyber Security Center (NCSC) heeft de Gemeente Roermond hiervoor passende maatregelen genomen.

Collegeverklaring ENSIA inzake informatiebeveiliging DigiD en Suwinet

Het college van burgemeester en wethouders heeft het informatiebeveiligingsbeleid op grond van de BIO vastgesteld. Dit beleid schetst de kaders van informatiebeveiliging op gebied van betrouwbaarheid, veiligheid en beschikbaarheid van informatie.
Om te bepalen of wordt voldaan aan de gestelde informatiebeveiligingseisen op grond van de BIO vindt jaarlijkse toetsing plaats via de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) verantwoording.
Op grond van de ENSIA-verantwoording 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders verklaard dat de gemeente Roermond op 31 december 2021 voldoet aan de gestelde normen en eisen van DigID en Suwinet. De door de externe IT-auditor uitgevoerde DigiD- en Suwinet-audit bevestigen deze conclusie.

De als speerpunt omschreven pre-audit van de BIO is niet uitgevoerd, omdat wij de complete BIO uitzetten in het kader van de ENSIA en niet alleen de BIO-ENSIA vragen. Daardoor word de informatie die uit de pre-audit naar voren zou komen (waar staat de Gemeente Roermond, t.o.v. de implementatie van de BIO) inzichtelijk gemaakt en is het uitvoeren van een pre-audit niet nodig. De informatie kan bovendien direct worden meegenomen in de PDCA cyclus.

Meerjarenperspectief

De Gemeente Roermond heeft de ambitie om een digitaal veilige gemeente te zijn.
Informatiebeveiliging zoals de Gemeente Roermond dit voor ogen heeft moet waarborgen dat op een veilige manier de digitale dienstverlening, richting burgers, bedrijven en ketenpartners kan worden aangeboden en veilig blijft.
Onze ambitie van een digitaal veilige gemeente leidt er toe dat investeringen in nieuwe technieken en toepassingen noodzakelijk zijn om als Gemeente Roermond weerbaar te blijven tegen cybercriminaliteit.

Collegeonderzoeken (op grond van artikel 213a Gemeentewet)

Zoals in de begroting is aangekondigd, zijn in 2021 geen afzonderlijke collegeonderzoeken opgestart op basis van artikel 213a Gemeentewet.

Rechtmatigheid

De aangekondigde wetswijziging is eind jnauari 2022 nog niet behandeld in de Tweede Kamer. Eerder is de ingangsdatum verschoven naar het boekjaar 2022.
De actualiteit rondom de rechtmatigheids-verantwoording is vanaf de 2e helft van 2020 een vast agendapunt geweest in de vergaderingen van de auditcommissie. Ter voorbereiding op de nieuwe regelgeving worden in het kader van de jaarverantwoording 2021 twee pilots uitgevoerd: een pilot heeft betrekking op de begrotingsrechtmatigheid en een pilot op de rechtmatigheid van de aanbestedingen. Over de uitkomsten van deze pilot wordt u afzonderlijk geïnformeerd.

6 Paragraaf Verbonden partijen en participaties

In deze paragraaf worden, conform artikel 15 BBV, de relaties beschreven met rechtspersonen waarin de gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft.
De gemeente heeft een bestuurlijk belang als ze een zetel heeft in het bestuur en/of stemrecht heeft. De gemeente heeft een financieel belang als zij middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement en/of als financiele problemen bij de desbetreffende rechtspersoon verhaald kunnen worden op de gemeente.

De gemeente Roermond heeft bestuurlijke en financiele belangen in diverse verbonden partijen. De zijn uitgesplitst in:
- Gemeenschappelijke regelingen (GR);
- Vennootschappen en coorperaties (V&C);
- Stichtingen en verenigingen (S&V);
- Overige verbonden partijen (OV).

Hieronder treft u - per programma van de begroting - een overzicht aan van de (op dat programma betrekking hebbende) verbonden partijen. Deze worden vervolgens nader toegelicht.

Programma	Verbonden partij
Programma 1	(GR) Omnibuzz
	(GR) Westrom
	(V&C) N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg (WML)
Programma 2	(GR) Anti-discriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg
Programma 4	(GR) RUD Limburg Noord
Programma 5	(GR) Belastingsamenwerking Gemeenten en waterschappen (BsgW)
	(V&C) Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
	(S&V) Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
	(OV) Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuurlandschap)
Programma 6	(GR) Grenspark Maas-Swalm-Nette
	(V&C) Ontwikkelings Maatschappij Limburg B.V. (OML)
	(OV) Stichting Keyport 2020
Programma 7	(OV) Expertise Centrum Geo (ECGeo)
Programma 9	(GR) Veiligheidsregio Limburg Noord
Programma 10	(GR) Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
	(OV) Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Paragraaf Bedrijfsvoering	(GR) ICT Noord en Midden Limburg
	(V&C) N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
	(V&C) Enexis Holding N.V.
	(V&C) CSV Amsterdam B.V.
	(V&C) Publiek belang Electriciteitsproductie B.V.
	(S&V) Inkoopcentrum Zuid cooperatieve vereniging
	(S&V) Cooperatieve vereniging Dimpact

Programma 1: Zorgzame gemeente

Naam	Omnibuzz
Vestigingsplaats	Sittard-Geleen
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle Limburgse gemeenten met uitzondering van Mook en Middelaar
Doel	Omnibuzz is verantwoordelijk voor de uitvoering van het collectief, vraagafhankelijk vervoer in het kader van de Wmo voor 30 Limburgse gemeenten. Het doel van Omnibuzz is: het bieden van de beste service op het gebied van (aangepast) vervoer. Omnibuzz zorgt dat klanten optimaal gebruik kunnen maken van vervoer en daardoor kunnen blijven participeren. Er wordt ingezet op het optimaliseren van OV. De flexibele organisatie maakt daarnaast de instroom van andere vervoersvormen desgewenst mogelijk. Kernwaarden: • klantgericht en betrouwbaar; • kostenefficiënt en duurzaam; • innovatief en flexibel; • kwaliteit en deskundigheid; • ethiek en integriteit. De missie is: goed, veilig, betrouwbaar en betaalbaar doelgroepenvervoer voor nu en later. Deze missie is verbonden aan een motto dat centraal staat in de dienstverlening: via slim vervoer maatschappelijk blijven verbinden.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de gemeenten Venlo, Horst a/d Maas, Roermond, Maastricht, Heerlen, Beekdaelen en Sittard-Geleen. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van de gemeente Roermond.
Financieel belang	De initiële bijdrage in het weerstandsvermogen bedroeg € 50.283. De financiële bijdrage is afhankelijk van de werkelijke vervoerskosten, de beheerskosten en de kosten voor regie en planning. Voor 2021 bedroeg de financiële bijdrage € 950.862. Daarnaast is een eigen bijdrage ontvangen van € 58.713.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 0,8 miljoen 31 december 2021 € 0,6 miljoen (voorlopige cijfers)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 2,1 miljoen 31 december 2021 € 3,6 miljoen (voorlopige cijfers)
Ontwikkelingen	Om te sturen op de best passende vervoersoplossing voor de klant en een hogere efficiency in de uitvoering te realiseren, is gekozen voor het regiemodel, waarbij sprake is van een scheiding tussen regie (de mobiliteitscentrale) en de uitvoering van het vervoer. Uitgangspunt is optimaal gebruik van OV en andere voorliggende vervoersvoorzieningen. Daarnaast is de ambitie om middels een groeimodel andere vervoersvormen te laten instromen, met als doel het totale vervoersaanbod zo efficiënt mogelijk in te zetten ten gunste van kwaliteitsverbetering en kostenbeheersing. Gezien de omvang vindt implementatie gefaseerd plaats en op vervzoek van individuele gemeenten of regio's. De belangrijkste ontwikkelingen zijn vertaald in het bedrijfsplan. De drie pijlers waarop alle ambities zijn gebaseerd borgen de visie op de lange termijn:1) kantelen van vervoer en OV-gebruik stimuleren, 2) het efficienter organiseren van doelgroepenvervoer, 3) Omnibuzz als slimme organisatie neerzetten. In 2021 zijn ambtelijk gesprekken gevoerd om, naast het collectief vervoer in het kader van de Wmo, het Jeugdwetvervoer bij Omnibuzz te beleggen. Dit vindt per 1-1-2022 plaats.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen).
Bijdrage aan het programma	Het doelgroepenvervoer is een taak die het publiek belang dient, waarbij de binding met de gemeentelijke rol essentieel is. De gemeenten wensen een kwalitatief hoogstaande vervoersvoorziening te organiseren, waarmee ze zorgdragen voor ondersteuning van burgers met een vervoersprobleem.

Naam	Omnibuzz
Risicobeheer	Bij doelgroepenvervoer wordt onderscheid gemaakt tussen de uitvoeringskosten van het vervoer en de regiekosten. De uitvoeringskosten van het vervoer (directe kosten) komen voor wat betreft het werkelijke gebruik voor rekening van de betreffende gemeente. De algemene reserve is gebaseerd op een risicoinschatting. De belangrijkste geïdentificeerde risico's voor Omnibuzz zijn: verminderd draagvlak en/of draagkracht bij gemeneten voor de missie en visie van Omnibuzz, beheersbaarheid van het vervoer, economiosche kwetsbaarheid van taxibedrijven, kennis en inzetbaarheid van intern personeel, continuïteitsrisico t.g.v. serverbeheer. Het beleid van Omnibuzz is zodanig dat minimaal één keer per vijf jaar de nota "Reserves, voorzieningen en risicomanagement" geactualiseerd dient te worden. In 2018 heeft de laatste actualisatie plaatsgevonden. Risicomanagement is een essentieel onderdeel in de P&C-cyclus binnen Omnibuzz. In dit kader is regelmatig getoetst of de aanwezige weerstandscapaciteit afdoende is om de risico's waarmee Omnibuzz wordt geconfronteerd af te dekken.

Naam	Westrom
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De Gemeenschappelijke Regeling is aangegaan tussen de gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het doel van Westrom is om participatie te vergroten van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. Uitgangspunt is dat de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag gaat en dat mensen zich vanuit passend werk kunnen ontplooien en ontwikkelen. Daarnaast is Westrom onderdeel van het Werkgevers-servicepunt met als doel de werkgeversdienstverlening en het invullen van de personeelsvraag van werkgevers. Westrom is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) en Beschut werk met de daaruit voortvloeiende en daarmee verband houdende voorschriften en regelingen, gericht op het realiseren van de doelstellingen van deze wet. Naast de Wsw en Beschut werk besteden de deelnemende gemeenten een deel van de re-integratiemiddelen uit aan Westrom. Hiertoe nemen de deelnemende gemeenten producten en diensten af die aansluiten bij het beoogde gemeentelijk beleid inzake de Participatiewet.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten vertegen-woordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit de wethouders van de aangesloten gemeenten. Het voorzitterschap is belegd bij de wethouder van Roermond.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2021 bedroeg € 1.975.320,- voor Roermond. Met de gemeentelijke bijdrage wordt het tekort op de exploitatie van de Westrom opgevangen. De afdekking van het exploitatietekort wordt naar rato van de totale loonsom van de Wsw-ers van het voorbije jaar (t-1) verdeeld in een bedrag dat per deelnemende gemeente bijgedragen moet worden. Deze bijdrage is opgenomen in programma Zorgzame gemeente van deze begroting. Naast de gemeentelijke bijdrage ontvangt Westrom het Rijksbudget Wsw voor de loonkosten Wsw, een bedrag van € 11.008.292,- conform de decembercirculaire 2021. De Wsw subsidie is het grootste deel van de uitgaven uit het Participatiebudget. Daarnaast worden er vanuit het Participatiebudget re-integratietrajecten ingekocht bij Westrom, voor 2021 wordt het bedrag medio 2020 vastgesteld (op basis van evaluatie 2020 en ramingen voor 2021) en verwerkt in de bestedingen re-integratie Participatiewet.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 3,3 miljoen 31 december 2021 € 3,6 miljoen (concept cijfers GR Westrom)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 4,1 miljoen 31 december 2021 € 4,1 miljoen (concept cijfers GR Westrom)
Ontwikkelingen	Er is meerjarig een tekort in de begroting van de Westrom. De middelen voor de GR Westrom worden jaarlijks beschikbaar gesteld via de begrotingen van de aangesloten gemeenten (Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond). De begroting van de GR Westrom is hiervoor de basis. De concept begroting 2022 is sluitend, maar gaat uit van een gemeentelijke bijdrage van de 5 gemeenten van totaal € 2.980.000,-, een daling ten opzichte van 2021 (€ 4.080.000,-). Het tekort op de uitvoering van de Participatiewet, voornamelijk het tekort op de SW, is onderdeel van het programma Beter met Minder. Om inzichtelijk te maken hoe het meerjarenperspectief van Westrom eruit ziet en welke maatregelen er mogelijk zijn om de tekorten terug te dringen, is een onderzoek uitgevoerd in de periode april-juni 2019. In september 2019 is het onderzoeksrapport opgeleverd en dit geeft een feitelijke basis die nodig is om besluiten te nemen over de strategie voor de toekomst van de Participatiewet en de rol die Westrom hierin gaat vervullen. Er zijn afspraken gemaakt over de in te zetten verbetermaatregelen voor de periode 2020 – 2024 waarbij van de maatregelen verhoging van detacheringsvergoedingen, verlaging van het ziekteverzuim en de financiering van nieuwe doelgroepen, het grootste effect op onze financiële resultaten wordt verwacht. De eerste resultaten van het onderzoek zijn bekend en verwerkt in de begroting 2021. Zoals toegelicht in de raadsinformatie brief van 16 april 2019 zijn de vijf gemeenten van de GR Westrom ook samen aan te slag met de doorontwikkeling van de Participatiewet. Dat zal tevens een effect hebben op de begroting 2022. Naar verwachting wordt in 2022 het strategietraject afgerond en kunnen na besluitvorming de financiële effecten hiervan inzichtelijk worden gemaakt.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen).

Naam	Westrom
Bijdrage aan het programma	Westrom levert een belangrijke bijdrage aan de participatie en arbeidstoeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en mensen met een arbeidsbeperking. De doelstelling van Westrom is om arbeidsdeelname en doorstroom naar (passend) werk te vergroten. Uitgangspunt hierbij is om de doelgroep zo regulier als mogelijk aan de slag te krijgen. Dit doen zij door het bieden van begeleiden en verschillende vormen van ondersteuning gericht op participatie, arbeidsontwikkeling en toeleiding naar werk. Daarnaast levert Westrom een bijdrage aan het invullen van personeelsvraag van bedrijven en de werkgeversdienstverlening vanuit het werkgeversservicepunt.
Risicobeheer	Voor Wsw is geen nieuwe instroom meer mogelijk. Echter mensen met een Wsw-dienstverband houden dit dienstverband in principe tot hun pensionering. Westrom is als werkgever verantwoordelijk voor loonbetaling. Het subsidiebedrag dat het rijk voor de Wsw-loonkosten verstrekt, is niet toereikend voor de werkelijke loonkosten. De kosten voor begeleiding en overhead zullen in de toekomst naar verwachting afnemen als gevolg van een kleiner wordende doelgroep. In de praktijk is echter te zien dat de daling van het Wsw budget niet gelijk oploopt met de daling van de kosten voor de uitvoering Wsw. De rijkssubsidie voor mensen met een Wsw-indicatie is afgebouwd in de komende jaren van € 24.400 (in 2017) naar € 22.500 (in 2020). Deze afbouw is zo groot dat het niet op te vangen is uit de bedrijfsvoering bij Westrom. Ook zijn de reserves ontoereikend om deze negatieve resultaten op te vangen. De tekorten die hiermee ontstaan, worden door de gemeenten gecompenseerd met een gemeentelijke bijdrage aan het sw-bedrijf. De totale gemeentelijke bijdrage (van de 5 GR-gemeenten) aan het tekort ontwikkelt zich als volgt: **2022 2023 2024 2025** Gemeentelijke bijdragen € 2.980.00 € 2.280.000 € 1.730.000 € 1.680.000 Aandeel Roermond € 1.398.914 € 1.049.891 € 780.859 € 753.968 Bij het weerstandsvermogen wordt de mate bepaald waarin Westrom in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het om een beleidswijziging vraagt. Dit vermogen hangt af van de middelen waarover Westrom beschikt om niet begrote kosten te dekken. Dit is onderdeel van de P&C cyclus van Westrom.

Naam	WML (N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	N.V. Waterleiding Maatschappij Limburg is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn de provincie Limburg alsmede alle Limburgse gemeenten.
Doel	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van goede kwaliteit, in voldoende hoeveelheid en onder voldoende druk. WML stelt de openbare watervoorziening veilig, beschermt de bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders. De gemeente Roermond is niet vertegenwoordigd in de raad van commissarissen, die 5 leden telt.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 4,2% van de aandelen in WML (21 van de 500 geplaatste en volgestorte aandelen à € 4.538 nominaal). Voor WML is in het overzicht algemene dekkingsmiddelen geen bedrag als ontvangen dividend begroot, omdat WML conform haar statuten het resultaat jaarlijks toevoegt aan haar algemene reserve. Het resultaat 2020 na belasting bedroeg € 6,0 miljoen. Het geprognostiseerde resultaat 2021 bedraagt € 5,1 miljoen.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 221,3 miljoen 31 december 2021 € 193,0 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 397,1 miljoen 31 december 2021 € 389,1 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	Het streven van WML is en blijft om voor de komende planjaren én daarna een acceptabele en consistente tariefstructuur te bewerkstelligen, gebaseerd op een gezonde financiële huishouding met beheersbare kapitaallasten. De vervanging van het waterleidingnet, de verdroging van Nederland, de klimaattransitie en de vervuiling van het oppervlaktewater vereisen de komende jaren forse investeringen om een betrouwbare en veilige drinkwatervoorziening te waarborgen. Met ingang van 1 januari 2021 heeft WML haar financieel beleid herijkt om de financierbaarheid op zowel zeer korte als lange termijn veilig te stellen en om vervolgens in meerdere jaren de financiële positie van WML verder te versterken. Dit heeft eenmalig tot een relatief forse tariefsverhoging geleid. Door het herijkt financieel beleid is de focus verschoven van solvabiliteit naar de leverage ratio ingegeven door de financieringseisen van banken. WML streeft daarbij naar een leverage ratio van 7,0 in 2025 met voldoende ruimte voor het noodzakelijk investeringsniveau. In 2021 zijn, net als in 2020, diverse maatregelen als gevolg van de coronapandemie ingesteld. WML heeft daarbij het beleid en de restricties van de overheid gevolgd in het belang van de gezondheid en veiligheid van haar medewerkers. Mede door deze maatregelen heeft WML vertragingen opgelopen in de uitvoer van projecten. Hierdoor is het gerealiseerd investeringsniveau in 2020 en 2021 significant lager dan begroot gebleken.
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen). Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	De drinkwatervoorziening in Limburg moet ook in de toekomst betrouwbaar, gezond en van een hoge kwaliteit blijven. Bescherming bij de bron is daarvoor noodzakelijk.
Risicobeheer	WML kent een aantal financiële risico's die voortvloeien uit haar normale bedrijfsuitoefening. Het beleid van WML is erop gericht de negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden uit de financiële risico's te mitigeren. Risicomanagement is onderdeel van de reguliere P&C-cyclus. Tweemaal per jaar wordt gerapporteerd over risico's en het bestaan en de werking van beheersmaatregelen.

Programma 2: Inclusieve samenleving

Naam	Subsidiëring Antidiscriminatievoorziening Limburg (ADV Limburg)
Vestigingsplaats	Het centraal bureau van de Stichting ADV Limburg is gevestigd in Maastricht.
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten (met uitzondering van Horst aan de Maas, Gennep, Venray en Mook en Middelaar).
Doel	Regeling voor de bekostiging van een antidiscriminatievoorziening voor de inwoners van de deelnemende gemeenten in Limburg, met als taak klachtmelding en klachtbehandeling, registratie, monitoring en (beleids-)advisering en voorlichting en preventie. Hiermee voldoen we aan de wettelijke verplichting een antidiscriminatievoorziening in stand te houden.
Bestuurlijk belang	De gemeenten Roermond (namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten) en Maastricht (namens de Zuid-Limburgse gemeenten) treden met betrekking tot de inhoud van deze regeling op als centrumgemeenten naar de ADV Limburg.
Financieel belang	De gemeente Roermond stelt jaarlijks namens de Noord- en Midden-Limburgse gemeenten een subsidiecontract en een subsidiebeschikking vast. De gemeente Roermond maakt de bijdragen van deze gemeenten, vermeerderd met de bijdrage van Roermond en verminderd met het bedrag voor uitvoering van de centrumfunctie (€ 12.500), over aan Stichting ADV Limburg. De totale gezamenlijke bijdrage voor 2021 bedroeg € 169.188,34 en wordt jaarlijks geïndexeerd. De bijdrage van Roermond bedroeg in 2021 € 26.208,30.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 214.991 31 december 2020 € 234.186
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 46.729 31 december 2020 € 45.417
Ontwikkelingen	Het ADV-Limburg heeft 2021 ingezet op het vergroten van de zichtbaarheid en de naamsbekendheid van de antidiscriminatievoorziening en het verhogen van de meldingsbereidheid door inwoners.
Programma begroting	Programma 2. Inclusieve samenleving
Bijdrage aan het programma	ADV Limburg draagt vanuit haar taken bij aan deze randvoorwaarde en aan het verkrijgen van een integraal beeld van de problematieken in Roermond. Op basis hiervan kunnen onze capaciteit en middelen efficiënt en effectief worden ingezet.
Risicobeheer	De inzet van ADV Limburg wordt jaarlijks geëvalueerd door middel van de jaarlijkse monitor, het jaarplan, de begroting en een halfjaarlijkse rapportage. Op grond van artikel 20 van de Algemene Subsidieverordening 2008 (Asv 2008) dient na afloop van het subsidiejaar vóór 1 mei een inhoudelijk en financieel jaarverslag ingediend te zijn.

Programma 4: Kansen voor klimaat

Naam	RUD Limburg-Noord
Vestigingsplaats	Venlo (statutair)/Roermond (gastheerorganisatie)
Betrokkenen	De gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en de provincie Limburg
Doel	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en het toezicht en de handhaving bij de uitvoering van het milieudeel van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) te verbeteren. Dit minimaal voor zover het de taken uit het landelijk basistakenpakket betreft. De RUD is opgezet als een netwerkorganisatie die op innovatieve en kostenefficiënte wijze uitvoering geeft aan deze taken.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en de Provincie Limburg vertegenwoordigd. Het dagelijks bestuur bestaat uit een voorzitter en twee leden (aangewezen door het algemeen bestuur). Er is een adviesraad die bestaat uit de secretarissen van de deelnemers en de directeur van de RUD Limburg-Noord.
Financieel belang	De financiële bijdrage van de gemeente Roermond bedroeg voor 2021 €2,14 per inwoner.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 125.000 31 december 2020 € 95.000
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 1.150.000 31 december 2020 € 1.150.000
Ontwikkelingen	De RUD Limburg-Noord en de deelnemende partners nemen deel aan het project om te komen één gezamenlijke ICT-voorziening voor inrichting en uitvoering van vergunningverlening-, toezicht- en handhavingsprocessen en uitwisseling van informatie, zowel landelijk als lokaal. In 2021 heeft de gemeente Roermond deze gezamenlijke voorziening in gebruik genomen.
Programma begroting	Programma 4. Kansen voor klimaat (Dynamische Stad).
Bijdrage aan het programma	De RUD Limburg-Noord is opgericht om de kwaliteit van de dienstverlening en het toezicht en handhaving bij de uitvoering van de Wabo te verbeteren. Dit draagt bij aan de algemene doelstelling om te komen tot een duurzaam en veilig gebruik van de ruimte. Daarnaast wordt ook de kwaliteit van dienstverlening aan burgers en bedrijven verbeterd.
Risicobeheer	De kosten van de GR zijn inzichtelijk waardoor de risico's beperkt en voldoende beheersbaar zijn. De RUD Limburg-Noord kent een bijzondere structuur als netwerkorganisatie die afwijkt van traditionele gemeenschappelijke regelingen. In 2021 is een onderzoek gestart of de netwerkorganisatie kan voldoen aan de aanbevelingen die de commissie van Aartsen doet ten opzichte van het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In dit onderzoek worden concrete verbeteringen en beheersmaatregelen binnen de huidige organisatievorm onderzocht, maar ook de mogelijk overgang naar een traditionele organisatie en de hieraan verbonden risico´s (financieel, personeel,etc.)

Programma 5: Goede leefomgeving

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van alle deelnemende gemeenten.
Doel	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende gemeenten en een waterschap de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen. BsGW werkt daarbij tegen de laagst mogelijke kosten, uitgaande van de beste prijs / prestatie verhouding gekoppeld aan een optimaal niveau van dienstverlening. Een van de doelstellingen die voortvloeien uit de missie van BsGW is kostenreductie door schaalvergroting. BsGW heeft actief samenwerkingsvormen met andere gemeenten binnen het gebied geïnitieerd met als doel door schaalvergroting de kostprijs per aanslag (-regel) te verlagen en hierbij het niveau van dienstverlening in stand te houden en waar mogelijk te verbeteren.
Bestuurlijk belang	In het algemeen bestuur zijn alle deelnemende gemeenten en het Waterschap Limburg vertegenwoordigd.
Financieel belang	Voor de dienstverlening betaalt de gemeente jaarlijks een vergoeding. Voor 2021 bedraagt deze vergoeding € 795.443 voor de reguliere dienstverlening.
Eigen vermogen	1 januari 2021 - € 889.000 31 december 2021 - € 427.000
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 7.084.000 31 december 2021 € 6.796.000
Ontwikkelingen	Covid-19 heeft nog steeds negatieve effecten op het resultaat van BsGW. Deze zijn met name toe te schrijven aan de inhuur van vervanging voor de door Corona getroffen medewerkers. Daarnaast zijn de opbrengsten uit hoofde van de vervolgingskosten lager uitgevallen dan begroot, als gevolg van met name het versturen van een vooraankondiging, naast het feit dat de overheidsvorderingen (voor-alsnog) niet volledig konden worden opgelegd als gevolg van de toeslagenaffaire van de belas-tingdienst en de gevolgen van Covid-19. De extra WOZ-bezwaren hebben niet alleen geleid tot extra proceskostenvergoedingen, maar ook tot extra uitvoeringskosten, ook de voormelding heeft geleid tot extra kosten. Na de implementatie volgt de beheerfase van het project 'waarderen op gebruiksoppervlakte', waarvan is besloten dit bij BsGW te beleggen, en ook de inventarisatie voor de aanstaande SOR (Samenhangende Objecten Registratie); hierbij worden in één registratie de gegevens van BAG (gemeente), BGT (Kadaster) en WOZ (BsGW) gekoppeld. Onduidelijk is of de beoogde ingangsdatum van 1 januari 2025 van de SOR realistisch is. Alle projectmatige activiteiten m.b.t. de SOR zijn in dit kader tot nader order opgeschort. Via Tenderned is medio december 2021 de aanbestedingsleidraad en het programma van eisen en wensen voor perceel Waarderen en perceel Heffen en Innen gepubliceerd inzake de nieuwe aanbesteding Hosting en applicaties.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	BsGW behartigt als uitvoeringsorganisatie van de deelnemende waterschappen en gemeenten de zorg voor het volledig, tijdig, rechtmatig, juist en doelmatig heffen en innen van de lokale belastingen.

Naam	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Risicobeheer	BsGW voert een eigen risicomanagement uit en op basis daarvan houden zij een weerstandscapaciteit aan waarmee ze de majeure risico's kunnen opvangen, mochten deze opkomen. Operationele risico's moeten door BsGW zelf kunnen worden opgevangen, zonder terug te hoeven vallen op de deelnemers. Het benodigde weerstandsvermogen is gebaseerd op de risico-analyse. Deze risico-analyse wordt jaarlijks uitgevoerd, zodat bepaald kan worden of het berekende weerstandsvermogen toereikend is. Het voornaamste risico dat voor de gemeente uit dit samenwerkingsverband voortkomt is de toenemende hoogte van de proceskosten in verband met het afhandelen van bezwaarschriften en ontwikkelkosten. Ook de financiele gevolgen van de coronapandemie blijven van invloed op de bedrijfsvoering van BsGW. De (kosten van de) aanbesteding van een nieuw aan te schaffen financieel pakket 'Hosting en Applicaties' zijn in de huidige cijfers nog niet meegenomen; Vooralsnog worden de aanbestedingskosten op € 420 duizend (2021) en de implementatiekosten op € 2,775 miljoen (2022-2023) ingeschat. De taakstellende (structurele) kostenreductie welke voortvloeien uit het ondernemings- en ontwikkelingsplan 2018-2020 zullen de komende jaren geëffectueerd moeten worden. De ontwikkelingen met betrekking tot de proceskosten, Covid-19, aanbesteding van het nieuwe financiele pakket en de taakstellende kostenreductie blijven de komende jaren terugkerende aandachtspunten.

Naam	Nazorg Limburg B.V. (Bodemzorg Limburg)
Vestigingsplaats	Maastricht-Aachen Airport.
Betrokkenen	De gemeenten in de provincie Limburg.
Doel	Bodemzorg Limburg streeft ernaar om de gesloten stortplaatsen een nuttige en verantwoorde bestemming te geven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is aandeelhouder van Bodemzorg Limburg. De wethouder van ruimte, infrastructuur, milieu en natuur neemt deel aan de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 1.260 aandelen à € 0,45 nominaal. Dit is circa 2,2% van het geplaatste aandelenkapitaal.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 5.568.378 31 december 2021 € 8.754.569 (voorlopige cijfers)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 28.551.828 31 december 2021 € 29.245.812 (voorlopige cijfers)
Ontwikkelingen	Bodemzorg Limburg initieert gesprekken met gemeenten, waaronder Roermond, voor de overname van gesloten stortplaatsen. In 2021 zijn eerste stappen gezet om tot eventuele overdracht van de strotplaatsen Spik te Asenray te komen. Daarnaast is Bodemzorg Limburg B.V. gestart zonneparken te exploiteren op enkele gesloten stortplaatsen (niet in Roermond).
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad)
Bijdrage aan het programma	Bodemzorg Limburg is namens de Limburgse gemeenten verantwoordelijk voor het duurzaam beheer van een aantal voormalige regionale stortplaatsen. Deze stortplaatsen moeten eeuwigdurend beheerd en gecontroleerd worden zodat er geen nadelige effecten voor mens en milieu ontstaan. Beheer wordt in samenspraak gedaan met gemeenten en voor zover mogelijk met lokale partijen/initiatieven.
Risicobeheer	Gesloten stortplaatsen vormen een potentieel risico voor bodemverontreiniging. Naast een milieuhygiënisch risico leidt een nieuwe bodemverontreiniging ook tot een financieel risico. Dit risico wordt beheerst door milieuhygiënische maatregelen te nemen zoals boven- en onder-afdichtingen bij de meest milieugevaarlijke stortplaatsen. Daarnaast vindt monitoring van het grondwater en beheer plaats. Mochten zich substantiële financiële kostenposten voordoen, zoals het tegengaan van een onverwachte verspreiding van verontreiniging, reparatie van de bovenafdichting of herstel van niet functionerende voorzieningen, dan is hiervoor in de totale nazorgvoorziening van Bodemzorg Limburg een risicobedrag gereserveerd. Het vermogen van Bodemzorg Limburg om de stortplaatsen te beheren, is in het verleden opgebouwd door de inzameling van afval in opdracht van alle Limburgse gemeenten. Alle directe en indirecte kosten moeten in principe betaald worden uit het rendement van het opgebouwde vermogen, aangevuld met eventuele inkomsten van de stortlocaties (pacht/huur/ energiewinning). Het vermogen is voor een deel belegd in aandelen conform de Wet FIDo (Financiële investeringen door decentrale overheden). Het risico bestaat dat de jaarlijkse opbrengsten lager zijn dan de jaarlijkse lasten. Ongeveer 9 jaar geleden is besloten dat elke gemeente, voor een periode van 10 jaar, een jaarlijkse extra bijdrage van 25 eurocent per inwoner stort. De financiële controle wordt door de accountant uitgevoerd en de uitkomsten worden gerapporteerd aan de raad van commissarissen. Vervolgens wordt jaarlijks een rapport opgesteld en voorgelegd aan de aandeelhouderscommissie, waarna ook de afzonderlijke gemeenten op de financiële ontwikkelingen toezien. In 2021 zijn de consequenties in kaart gebracht van de overdracht van een aantal nieuwe gesloten stortplaatsen aan Bodemzorg Limburg mede in relatie tot het beeindigen van de jaarlijke bijdrage van € 0,25 per inwoner. Uit de inventarisatie blijkt dat de overdracht niet leidt tot financieel nadelige gevolgen én dat de jaarlijkse bijdrage niet gecontinueerd hoeft te worden.

Naam	Vereniging Afvalsamenwerking Limburg (ASL)
Vestigingsplaats	Maastricht
Betrokkenen	Alle Limburgse gemeenten m.u.v. Mook en Middelaar.
Doel	Het behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten (met uitzondering van Mook en Middelaar) bij het verwerken van het huishoudelijk afval en gft. ASL vormt de schakel in de Limburgse keten van afval tot grondstof.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de vereniging vertegenwoordigd door een lid van het college. De vereniging heeft een acht leden tellend Algemeen Bestuur en het Dagelijks Bestuur bestaat uit 3 leden.
Financieel belang	In programma 5 van deze begroting is de financiële bijdrage van de gemeente Roermond opgenomen. De contributie 2021 was 0,20 per inwoner. De gemeente Maastricht treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	Eigen vermogen 2021: € 87.484,00
Vreemd vermogen	ASL heeft geen vreemd vermogen.
Ontwikkelingen	Gemeenten ondersteunen op de weg naar een circulaire economie, waarbij het niveau van afvalscheiding wordt verhoogd en de hoeveelheid restafval wordt teruggedrongen. Intussen is een rijksbreed programma 'Nederland circulair in 2050' opgesteld in 2021 start een regiobrede aanbesteding voor de verwerking van afval. Hierbij wordt rekening gehouden met de ambities die door de gemeenten in gezamenlijkheid zijn opgesteld.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad).
Bijdrage aan het programma	Door het beperken van de hoeveelheid afval en zo veel mogelijk afval voor verwerking te scheiden, wordt een betere leefomgeving bewerkstelligd.
Risicobeheer	Het financiele risico is beperkt tot de jaarlijkse contributie aan de vereniging.

Naam	Stichting Ons WCL (Waardevol Cultuur Landschap)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Samen met vertegenwoordigers van de provincie en de sectoren Landbouw, Beheer, Recreatie en Toerisme en Bosbouw participeren de gemeenten Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond in de stichting Ons WCL.
Doel	De stichting heeft ten doel: • het geven van adviezen inzake projecten in het kader van inrichting en beheer van het landelijk gebied; • het zelfstandig uitvoeren van projecten alsmede het afmaken van lopende WCL-projecten; • het in standhouden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De Roermondse bijdrage bedroeg € 39.500.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 439.575 31 december 2020 € 433.186
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 46.653 31 december 2020 € 32.399
Ontwikkelingen	Ons WCL heeft een prominente rol bij de transitie van het Nationaal Park de Meinweg. Deze transitie kan op termijn ook invloed hebben op het buitengebied van Roermond.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad).
Bijdrage aan het programma	Trajecten voor het ontwikkelen van het landelijk gebied worden ondersteund door Ons WCL. Ons WCL ondersteunt de regiogemeenten bij het uitvoeren van projecten. In Roermond is Ons WCL zeer nauw betrokken geweest bij de begeleiding van Oost-Asenray.
Risicobeheer	Lopende projecten worden separaat gefinancierd waardoor grote risico's worden vermeden. Een ontwikkeling die gemonitord dient te worden, is de omvang van het eigen vermogen. Dit dient niet ongecontroleerd uit te breiden.

Programma 6: Toekomstbestendige stad

Naam	Grenspark Maas-Swalm-Nette
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De gemeente Beesel, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette.
Doel	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Swalm-Nette is in 2002 opgericht met als doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die er leven.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur vertegenwoordigd via een lid van het college.
Financieel belang	De bijdrage was zoals begroot € 4.338,--
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 47.975 31 december 2020 € - 3.000
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 211.423 31 december € 122.000
Ontwikkelingen	In samenwerking met o.a. routebureau Midden-Limburg wordt de mogelijkheid onderzocht naar de haalbaarheid van een grensoverschrijdende aansluiting van ruiterroutes. Daarnaast wordt onderzocht of het project bos- en natuurbrand-preventie een vervolg kan krijgen.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	Het openbaar lichaam heeft de taak de grensoverschrijdende samenwerking van de deelnemers aan het openbaar lichaam te bevorderen, te ondersteunen en te coördineren op het gebied van: • behoud en ontwikkeling van bos, natuur en landschap; • benutten en ontwikkeling van de mogelijkheden van recreatief medegebruik van bos, natuur en landschap; • educatie en voorlichting over bos, natuur en landschap, inclusief de cultuurhistorie. Het openbaar lichaam voert binnen deze taak projecten uit en regelt/beheert daarvoor de financiële middelen (waaronder Europese en nationale subsidies) en de PR. Daarnaast adviseert het openbaar lichaam (deelnemende) overheden en instellingen bij grensoverschrijdende activiteiten en problemen.
Risicobeheer	Kenmerkend voor de organisatiestructuur van het Grenspark Maas-Swalm-Nette is de beperkte reguliere bijdrage van de deelnemers. Per project worden deelnemers geselecteerd en de kosten per deelnemer middels een verdeelsleutel bepaald. Centraal hierbij staat de cofinanciering vanuit Nationale- en Europese subsidies. Door deze werkwijze is het financiële risico gering.

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML) B.V.
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	Aandeelhoudende gemeenten: Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Maasgouw (533 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen).
Doel	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) draagt bij aan de economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestigingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving.
Bestuurlijk belang	OML is een besloten vennootschap. De gemeente is op basis van het aandelenbezit vertegenwoordigd via de algemene vergadering van aandeelhouders. De raad van Commissarissen bestaat uit een drietal door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders benoemde leden.
Financieel belang	Het aandeel van de gemeente Roermond in het geplaatste en gestorte kapitaal bedraagt 31,9%, dit is nominaal € 531.000 (1.180 aandelen van € 450). De intrinsieke waarde per aandeel was op 31-12-2019 €4.557. De aandeelhouders van OML hebben zich voor in totaal € 2 miljoen garant gesteld voor de nieuwe herfinancieringsovereenkomst met de BNG. Voor Roermond bedraagt de garantstelling hiervoor 31,9% (gebaseerd op het percentage aandelenbezit). De borgtocht bij de BNG bedraagt tot 31-12-2021 voor de gemeente Roermond in totaal € 637.838.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 18,15 miljoen 31 december 2021 € 20,8 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 12,7 miljoen 31 december 2021 € 1,9 miljoen
Ontwikkelingen	In 2018 is het ondernemingsplan van OML voor de periode tot en met 2021 vastgesteld met daarin de vier kerntaken: acquisitie van bedrijven en sales van bedrijventerreinen, ontwikkeling en uitgifte van nieuwe bedrijventerreinen, locatie- en gebiedsontwikkeling (waaronder herstructureringsprojecten en strategische aankopen) en advisering bij ruimtelijke economische vraagstukken. Jaarlijks wordt bekeken of het bestemmingsplan geactualiseerd moet worden, in december 2019 is dit voor het laatst gebeurd.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	Voor de ontwikkeling en herstructurering van bedrijventerreinen vervult OML de één-loketfunctie en voert zij economische opdrachten uit in opdracht van de gemeente Roermond. De vestiging van nieuwe bedrijven creëert meer werkgelegenheid in de regio.
Risicobeheer	De exploitatie van OML wordt sterk beïnvloed door de ontwikkelingen in de commerciële vastgoedsector. Door de sterk aantrekkende verkoopcijfers is de totale borgtocht van de aandeelhoudende gemeenten aan de BNG in februari 2018 verlaagd naar € 2 miljoen. Daarmee staat Roermond nog garant voor € 637.838.

Naam	Stichting Keyport 2020
Vestigingsplaats	Weert
Betrokkenen	Keyport 2020 is de samenwerking tussen bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen (triple helix). Deelnemende overheden zijn: Weert, Nederweert, Cranendonck, Leudal, Roerdalen, Roermond en Maasgouw.
Doel	Keyport 2020 versterkt de economische groei, door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt.
Bestuurlijk belang	Roermond heeft zitting in het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur van Keyport 2020.
Financieel belang	De bijdrage aan Stichting Keyport 2020 bedraagt in 2021 €2,75 per inwoner per deelnemende gemeente.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 78.500 31 december 2021 € 95.000
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 1,0 miljoen 31 december 2021 € 1,2 miljoen
Ontwikkelingen	Het Routeplan Keyport Next Level 2021-2024 is vastgesteld in 2020. In 2020 is een extra subsidie binnengehaald in de vorm van een MKB-deal. Het vreemd vermogen is vooral opgebouwd door subsidies.
Programma begroting	Programma 6. Toekomstbestendige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	Het Programma Economie zet in op duurzame versterking van de economische structuur en het economisch functioneren van de stad. Onderdeel daarvan is het investeren in een vestigings- en ondernemersklimaat dat concurrerend is ten opzichte van andere (economische) steden en regio's. Keyport doet dit door het aanjagen van innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt. Hierdoor worden ondernemers en organisaties in staat gesteld om optimaal te ondernemen en wordt ook werkgelegenheid geboden aan de inwoners van Roermond, wat zorgt voor welvaart en (maatschappelijke) participatie.
Risicobeheer	De continuïteit van Keyport2020 is afhankelijk van de jaarlijkse bijdragen van de participerende gemeenten. Stichting Keyport 2020 verleent subsidies aan projecten waarbij de grootste investeringen door derden worden gedaan. Er wordt door Keyport 2020 niet risicodragend geïnvesteerd.

Programma 7: Ruimte en wonen

Naam	Expertise Centrum Geo (ECGeo)
Vestigingsplaats	Heythuysen
Betrokkenen	De colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Leudal, Nederweert, Roermond en Weert.
Doel	Door middel van samenwerking een stabiele dienstverlening verzorgen, waarbij de continuïteit wordt gewaarborgd en een hogere efficiëntie wordt bereikt voor de geografische taakuitvoering. De samenwerking zorgt ervoor dat gemeentelijke processen optimaal worden ondersteund door toegankelijke en kwalitatief hoogwaardige ruimtelijke informatie.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directieberaad van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	Nvt
Eigen vermogen	Nvt
Vreemd vermogen	Nvt
Ontwikkelingen	Het proces van uniformeren van de processen en applicaties ten behoeve van de Samenhangende Objecten Registratie (SOR) is opgepakt. Het betreft een proces dat zich uitstrekt over meerdere jaren waarbij het tempo wordt bepaald door landelijke ontwikkelingen. Door ECGeo is een sunstantele bijdrage geleverd in de implementatie van het samenwerkingssysteem. Het samenwerkingssysteem zal in 2022 feitelijk in gebruik worden genomen.
Programma begroting	Programma 7. Ruimte en wonen.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan landmeetkundige- en geodiensten.
Risicobeheer	De kwantitatieve en kwalitatieve eisen zijn bewaakt waardoor ook een goed gebruik is gemaakt van de samenwerking.

Programma 9: Veilige stad

Naam	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
Vestigingsplaats	Venlo
Betrokkenen	De gemeenschappelijke regeling is aangegaan tussen alle gemeenten van Noord- en Midden-Limburg (15).
Doel	De VRLN is het samenwerkingsorgaan van en voor de gemeenten en heeft tot doel de belangen van de gemeenten en hun ingezetenen te behartigen op het gebied van: • de brandweerzorg; • de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen; • de rampenbestrijding en crisisbeheersing; • het bevorderen van de multidisciplinaire uitvoering van de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de bestrijding van zware ongevallen; • het bevorderen van een samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio; • de publieke gezondheidzorg als bedoeld in de Wet publieke gezondheid.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen bestuur van de VRLN wordt gevormd door de burgemeesters van de aangesloten gemeenten. Het bestuur van de VRLN bestaat uit het Algemeen bestuur, de bestuurscommissie Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD), de bestuurscommissie Veiligheid, het Dagelijks bestuur en de voorzitter.
Financieel belang	De financiële bijdrage voor 2021 bedraagt € 6.950.187 dit na 1e begrotingswijziging.
Eigen vermogen	1 december 2020 € 7,540 miljoen 31 december 2021 € 7,683 miljoen
Vreemd vermogen	31 december 2020 € 50,608 miljoen 31 december 2021 € 58,712 miljoen
Ontwikkelingen	Ook in 2021 was de bestrijding van de coronapandemie een belangrijk deel van de werkzaamheden van de veiligheidsregio. Daarnaast hebben we te maken gehad met het Hoogwater. Dit neemt niet weg dat we binnen onze reguliere werkzaamheden ook mooie stappen hebben gezet. Bij de GGD bijvoorbeeld op het gebied van positieve gezondheid, centrum seksuele gezondheid en Nu Niet Zwanger. Ondanks de inzet bij de crises is de paraatheid bij de brandweer steeds gewaarborgd. Nieuwe projecten, zoals interregionale natuurbrandbestrijding zijn opgestart. Ook investeren we in een betere informatiepositie via het Veiligheidsinformatie Knooppunt (VIK).
Programma begroting	Programma 1. Zorgzame gemeente (Roermond van iedereen). Programma 9. Veilige stad (Dynamische stad).
Bijdrage aan het programma	De zorg voor veiligheid en het regelen van de publieke gezondheidszorg zijn kerntaken van de gemeenten. De VRLN levert ons snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften om risico's (op het gebied van gezondheid en veiligheid) te beperken en te beheersen. De VRLN/ GGD voert een groot deel van de wettelijke taken uit (op grond van de Wpg) ten aanzien van: • het bewaken en bevorderen van de gezondheid van onze inwoners. • adequate controle in het kader van handhaving door middel van toezicht en inspecties (brandweerzorg). • en snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR (geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio)- en multidisciplinaire processen (crisisbeheersing).
Risicobeheer	De impact van de uitspraak van het Europees hof inzake de rechtspositie van de vrijwillige brandweer is nog niet uitgekristalliseerd. De echte taakdifferentiatie tussen vrijwilligers en beroepskrachten is niet meer van toepassing. Er doen zich wel nog vragen voor over de organisatie van de vrijwilligers voor wat betreft inroostering en paraatheidsbewaking. Afrondende besluitvorming over de kerntakendiscussie vindt in 2022 plaats. De impact van de coronacrisis was ook in 2021 groot. De minister van VWS heeft toegezegd de kosten volledig te vergoeden.

Programma 10: Moderne Gemeente

Naam	Openbaar Lichaam Euregio Rijn-Maas-Noord
Vestigingsplaats	Mönchengladbach
Betrokkenen	Van de Euregio Rijn-Maas-Noord maken 30 gemeenten en instellingen deel uit. In het Nederlandse deel van de Euregio zijn dat, de tot de regio Midden-Limburg behorende gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond en Nederweert en de tot de regio Noord-Limburg behorende gemeenten Beesel Bergen, Gennep, Peel en Maas, Horst aan de Maas, Venlo en Venray en de Kamer van Koophandel Limburg. Aan Duitse zijde gaat het om de steden Düsseldorf, Mönchengladbach en Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de grensgemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Wegberg, Nettetal, Selfkant en Wassenberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.
Doel	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in om de Europese integratie tastbaar te maken voor de burgers in dit gebied. De Euregio Rijn-Maas-Noord is een doelcorporatie ten behoeve van het stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen bovenstaande leden. Dit gebeurt in het bijzonder op de volgende gebieden: economische ontwikkeling, opleiding en onderwijs, menselijk potentieel, verkeer en vervoer, technologie en innovatie, ruimtelijke ordening, cultuur en sport, toerisme en recreatie, milieubescherming en afvalverwerking, natuurbehoud, rampenbestrijding, communicatie, openbare orde en veiligheid. De Euregio beheert tevens de verdeling van de subsidie-middelen Interreg vierde planperiode.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is zowel in het algemeen bestuur als in diverse commissies vertegenwoordigd via leden van het college.
Financieel belang	Ongewijzigd in 2021
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 381.245 31 december 2021 Nog niet bekend
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 672.379 31 december 2021 Nog niet bekend
Ontwikkelingen	
Programma begroting	Programma 10. Moderne gemeente.
Bijdrage aan het programma	Het lidmaatschap van de Euregio levert een bijdrage aan het stimuleren van de grensoverschrijdende samenwerking op onder meer het gebied van rampenbestrijding, economie, arbeidsmarkt, onderwijs, verkeer en vervoer. De vertegenwoordigers van overheden en Kamers van Koophandel besluiten in de Euregio over gezamenlijke Duits-Nederlandse projecten en stimuleren de uitvoering ervan. Het is belangrijk dat de gemeente Roermond bestuurlijk vertegenwoordigd is in het bestuur van de Euregio. Niet alleen omdat wij grensgemeente en buren zijn maar ook omdat samenwerking niet ophoudt bij de grens. Ook samenwerking buiten de landsgrenzen kan voordelen opleveren voor onze gemeente, onze inwoners en ondernemers.
Risicobeheer	In de raadsvergadering van 16 december 2021 heeft de gemeenteraad een motie aangenomen (21M31) om aandacht te besteden aan het 50-jarig bestaan van de stedenband met Monchengladbach, zowel op cultureel als op bestuurlijk niveau.

Programma 11: Overzichten / paragraaf bedrijfsvoering

Naam	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De zeven gemeenten in Midden-Limburg: Weert, Nederweert, Weert, Roermond, Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.
Doel	Het verbeteren van de ruimtelijk-economische kwaliteit en het versterken van het vestigingsklimaat van Midden-Limburg.
Bestuurlijk belang	De burgemeesters van de deelnemende gemeenten vormen het netwerkberaad van deze samenwerking. Per thema bestaan bestuurlijke werkgroepen.
Financieel belang	€35.500 (gebaseerd op een bedrag van € 0,60 per inwoner) voor proces- en organisatiekosten. De Gemeente Roermond treedt op als centrumgemeente.
Eigen vermogen	N.v.t.
Vreemd vermogen	N.v.t.
Ontwikkelingen	De evaluatie heeft ertoe geleid dat er voldoende draagvlak is om samenwerking in huidige vorm voort te zetten. Inmiddels is gekomen tot een gezamenlijke investeringsagenda.
Programma begroting	Programma 10. Moderne gemeente
Bijdrage aan het programma	Het versterken van het vestigingsklimaat in Midden-Limburg door samenwerking op basis van respect voor elkaars belangen, waarbij SML faciliteert en krachten bundelt.
Risicobeheer	Het financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

Naam	ICT Noord en Midden Limburg (ICT NML)
Vestigingsplaats	Roermond
Betrokkenen	De raden en de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten Venlo, Weert, Nederweert, Roermond, Asten en Someren; ieder voor zover bevoegd.
Doel	Het door middel van samenwerking efficiënter en effectiever kunnen inrichten en beheren van de steeds complexer wordende ICT.
Bestuurlijk belang	De gemeentesecretarissen van de deelnemende gemeenten vormen het directieberaad van deze samenwerking en leggen verantwoording af aan de portefeuillehouders ICT van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De gemeente Roermond betaalt een jaarlijkse bijdrage aan het samenwerkingsverband ICT NML. Voor het jaar 2021 is een bijdrage betaald van € 2.242.352. Deze bestaat voor € 1.775.352 uit een bijdrage voor centrale lasten en voor € 467.084 uit gemeente specifieke lasten.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 263.000 (bron; jaarcijfers ICT NML 2021) 31 december 2021 € 424.000 (bron; jaarcijfers ICT NML 2021)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 714.000 (bron; jaarcijfers ICT NML 2021) 31 december 2021 € 826.000 (bron; jaarcijfers ICT NML 2021)
Ontwikkelingen	ICT NML is een organisatie in ontwikkeling. Een organisatie die zich wil profileren als een gerenommeerde ICT-dienstverlener, die zowel de lokale overheid als hun ketenpartners maximaal ontzorgt en helpt te excelleren door snel, goed en slim gebruik te maken van technologische mogelijkheden die uiteindelijk tot synergie-effecten moeten leiden. Inmiddels bestaat ICT NML al 4 jaar als gemeenschappelijke regeling. In 2021 is met de uitbreiding van Asten en Someren als nieuwe deelnemers de organisatie verder gegroeid. De eerste aanpassingen in het verbeteren van de dienstverlening hebben plaatsgevonden door de ontwikkeling van het Eva ICT Serviceportaal en de ICT NML app. Standaard SLA rapportages zijn middels BI-tooling ingericht. Netwerk redesign heeft plaatsgevonden door o.a. nieuwe componenten in te zetten voor de infrastructuur. De internet aansluiting is vernieuwd. Nieuwe beleidskaders rondom informatiebeveiliging zijn geïmplementeerd. Binnen ICT NML zijn er ook bewustwordingsessies gehouden op het gebied van informatiebeveiliging. Door het vele thuiswerken is er de vraag ontstaan naar een flexibele werkomgeving. In 2021 is gestart met de uitrol van een nieuwe mobiele werkplek en wordt de visie op de werkplek herijkt. Deze kan dan volgend jaar worden ingericht.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Het kwalitatief uitvoering geven aan de ICT-dienstverlening ter ondersteuning van het primaire proces, de veranderende rol van de gemeente en de eisen die de burger aan de dienstverlening stelt.
Risicobeheer	Het op afstand plaatsen van de ICT-dienstverlening vraagt om kwantitatieve en kwalitatieve eisen aan deze dienstverlening. Het risico op cyberaanvallen zijn substantieel toegenomen. Door deze toename is er ook een groter risico op het langdurig uitvallen van ICT systemen. Hierdoor zal het weerstandsvermogen fors opgehoogd moeten worden. De opbouw van het restgedeelte van het weerstandsvermogen ligt bij de deelnemende gemeente. De totale risico waarde bij ICT NML zal een continu proces zijn en in de verdere ontwikkeling van het risicomanagement worden meegenomen.

Naam	BNG (N.V. Bank Nederlandse (Gemeenten)
Vestigingsplaats	Den Haag (statutair)
Betrokkenen	Overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en openbaar nut (publieke sector).
Doel	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. De missie van BNG Bank is vertaald in de volgende strategische doelstellingen: • het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein; • het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders.
Bestuurlijk belang	De burgemeester neemt als vertegenwoordiger van de rechtspersoon gemeente Roermond deel in de algemene vergadering van aandeel-houders en is als zodanig stemgerechtigd.
Financieel belang	De BNG bank is een structuurvennootschap. Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente Roermond bezit 34.749 aandelen van € 2,50 nominaal per stuk.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 4.887 miljoen 31 december 2020 € 5.097 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 144.802 miljoen 31 december 2020 € 155.262 miljoen
Ontwikkelingen	BNG Bank kijkt tevreden terug naar de financiële resultaten die in de eerste halfjaar van 2021 zijn behaald. Hoewel de COVID-19-pandemie nog niet achter ons ligt, zijn de resultaten van de bank positief beïnvloed door verbeterde economische omstandigheden. BNG Bank heeft als gevolg van een procesmatige fout niet tijdig voldaan aan een rapportageverplichting om in aanmerking te komen voor de extra rentekorting van 0,5% op de 'Targeted Longer-Term Refinancing Operation' (TLTRO). Hierdoor is deze korting over het eerste tijdvak (24 juni 2020 t/m 23 juni 2021) niet aan haar toegekend. De korting over deze periode bedroeg EUR 57 miljoen. BNG Bank vindt dat haar klanten hier geen negatieve gevolgen van mogen ondervinden. Zij behouden de gunstige tarieven die hen in het kader van de TLTRO al zijn verstrekt. Het niet toegekende bedrag van EUR 57 miljoen zal in de jaarrekening 2021 ten laste worden gebracht van het renteresultaat. BNG Bank vindt echter dat de dividenduitkering aan aandeelhouders hierdoor niet mag worden geraakt. De bank heeft daarom het voornemen haar aandeelhouders in het dividendvoorstel over 2021 te compenseren voor de niet toegekende korting. Vanwege door de ECB afgekondigde dividendrestricties is een deel van het dividend 2019 en het gehele dividend 2020 nog niet uitgekeerd. Eind juli 2021 heeft de ECB aangekondigd de dividendrestricties te laten vervallen vanaf 1 oktober 2021. BNG Bank heeft op 4 oktober 2021 het gereserveerde dividend over beide boekjaren ter grootte van EUR 148 miljoen uitgekeerd
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Risicobeheer	Risicomanagement is voor deze organisatie permanent een agendapunt.

Naam	Enexis Holding N.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Betrokkenen	Enexis Holding N.V. is een niet beursgenoteerde N.V. De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).
Doel	Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer B.V.) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,8 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met onder andere toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door state of the art dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren. Deze doelen worden gerealiseerd op basis van de volgende strategieën: • netwerk en dienstverlening tijdig gereed voor veranderingen in de energiewereld; • betrouwbare energievoorziening; • excellente dienstverlening: hoge klanttevredenheid en verlaging kosten; • samen met lokale partners Nederlandse klimaatdoelen realiseren; • innovatieve, schaalbare oplossingen om de energietransitie te versnellen. De gemeente tracht met haar aandeelhouderschap in Enexis de publieke belangen te behartigen. De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en onze samenleving.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in Enexis Holding N.V. In het overzicht algemene dekkingsmiddelen is in 2021 een bedrag van € 135.700 verantwoord als ontvangen bruto dividend. Het resultaat 2020 na belasting bedroeg € 108 miljoen. In 2021 is aan de aandeelhouders een bedrag van € 75 miljoen aan dividend uitgekeerd (€ 0,50 per aandeel). Uit de halfjaar cijfers 2021 volgt een resultaat na belasting van € 99 miljoen. De stijging van het resultaat is hoofdzakelijk het gevolg van een stijging in de netto-omzet, welke met name wordt verklaard door een stijging in de tarieven. Hiertegenover staat een beperkte stijging van de kosten van transport en van distributieverliezen, hoofdzakelijk als gevolg van hogere inkoopkosten TenneT.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 4.116 miljoen 31 december 2021 € 4.141 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 4.635 miljoen 31 december 2021 € 5.098 miljoen (prognose)
Ontwikkelingen	De energietransitie stelt hoge eisen aan Enexis. Zij sturen op resultaat om op een veilige, betrouwbare en voorspelbare wijze aan de toenemende wensen van hun klanten te kunnen voldoen. Vanuit Enexis wordt alles op alles gezet om de energietransitie maximaal te faciliteren. Al wordt het steeds duidelijker dat de wereld sneller verandert dan ons elektriciteitsnet aankan. Het uitbreiden van de capaciteit in onze elektriciteitsnetten heeft topprioriteit. Klanten hebben steeds meer behoefte aan elektriciteit en willen duurzaam opgewekte energie terugleveren. Het aantal aanvragen voor nieuwe aansluitingen groeit sneller dan ze op tijd kunnen realiseren. Voor consumenten lukt het om ongeveer tweederde deel van de aanvragen af te ronden binnen de wettelijke termijn van 18 weken. Bij maatwerkaansluitingen voor zakelijke klanten ronden ze ongeveer een derde af binnen de wensdatum van de klant. Over de status van hun aanvraag houdt Enexis hun klanten op de hoogte. Ze verwachten dat de lange wachttijden de komende tijd structureel worden. Daarbij blijft de schaarste van technisch personeel een knelpunt om het werk gerealiseerd te krijgen. Dit heeft bij Enexis de volle aandacht. Bouwen aan een duurzaam energiesysteem voor de toekomst kost tijd. Daarom vraagt Enexis begrip van de politiek, van bestuurders en ook van klanten. Ze zetten het overleg met onder andere provincies en gemeenten voort over de regierol die hard nodig is om focus aan te brengen en samen de klimaatdoelen te behalen. Door de coronamaatregelen konden sommige werkzaamheden achter de voordeur bij klanten niet uitgevoerd worden. Hierdoor liep de voortgang van hun jaarorderboek iets achter, maar ondanks dat hebben ze in 2021 het grootste werkpakket in de geschiedenis van Enexis kunnen realiseren.
Programma begroting	Programma 5. Goede leefomgeving (Groene stad). Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.

Naam	Enexis Holding N.V.
Bijdrage aan het programma	De infrastructuur voor energie is een vitaal onderdeel voor onze economie en voor onze samenleving.
Risicobeheer	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (met credit watch negative) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist. Enexis heeft medio 2021 een solvabiliteit van 44,8% (ultimo 2020 47,0%). Door het aantrekken van de additionele financieringen en de uitvoering van de noodzakelijke investeringen is dit percentage afgenomen, doch ruim boven het wettelijk minimum gebleven. Een aanvullend risico is dat de converteerbare hybride aandeelhouderslening in de toekomst wordt omgezet in aandelenkapitaal, waardoor de jaarlijkse dividendinkomsten voor onze gemeente kunnen dalen.

Naam	CSV Amsterdam B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).
Doel	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: • namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON); • namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO B.V. ('Waterland'); • het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. verkoop Attero is gestort.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,18% van de aandelen in CSV Amsterdam B.V. Het resultaat na belasting over 2020 bedroeg € 172.219. Over 2021 wordt een resultaat na belastingen verwacht van -/- € 100.000.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 392.600 31 december 2021 € 292.600 (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 27.200 31 december 2021 € 25.000 (prognose)
Ontwikkelingen	Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrowrekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken. Pels Rijcken en CSV hebben in 2021 overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft in juli de totale financiële vergoeding van ruim € 75.000 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op dit moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. (het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent)
Risicobeheer	Het financiële risico is beperkt tot het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap en de hoogte van het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 20.000), artikel 2:81 BW.

Naam	Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V.
Vestigingsplaats	Den Bosch
Betrokkenen	De aandeelhouders zijn 5 provincies (waaronder Limburg) en 88 Nederlandse gemeenten (waaronder gemeente Roermond).
Doel	Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Produktiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele. Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie van deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE. RWE heeft met betrekking tot de verkoop van het 50% belang EPZ geen claim ingediend. PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.
Bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente Roermond bezit 0,09% van de aandelen in Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. Het resultaat na belasting over 2020 bedroeg -/- € 20.148. Over 2021 wordt een resultaat verwacht van€ 70.000 negatief.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 1,6 miljoen 31 december 2021 € 1,5 miljoen (prognose)
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 19.500 31 december 2021 € 5.000 (prognose)
Ontwikkelingen	Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2022 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang
Programma begroting	Financieel opgenomen in Overzicht 1. Algemene dekkingsmiddelen.
Bijdrage aan het programma	N.v.t. Het betreft een deelneming ter afwikkeling van de verkoop Essent.
Risicobeheer	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders beperkt zich tot de hoogte van het bedrag dat als werkkapitaal wordt aangehouden in de vennootschap en het nominale aandelenkapitaal van deze vennootschap (totaal bedrag € 1.5 mln.), artikel 2.:81 BW.

Naam	Inkoopcentrum Zuid coöperatieve vereniging
Vestigingsplaats	Echt-Susteren
Betrokkenen	Entiteiten die zich kwalificeren als aanbestedende dienst conform het Besluit aanbestedingsregels voor overheidsopdrachten (Bao), dan wel conform het Besluit aanbestedingen speciale sectoren (BASS), dan wel de regeling/wetgeving die daarvoor in de plaats komt.
Doel	Het verkrijgen van gunstige prijzen en leveringsvoorwaarden en het verlenen van (advies)diensten aan haar leden en al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
Bestuurlijk belang	De gemeente Roermond is in de algemene ledenvergadering van de coöperatie vertegenwoordigd door een lid van het college.
Financieel belang	Roermond heeft in 2017 een toetredingsbijdrage lidmaatschap Inkoop-centrum Zuid ter hoogte van € 9.500 voldaan aan de coöperatieve vereniging van aanbestedende diensten u.a. De jaarlijkse contributie bedraagt € 7.500.
Eigen vermogen	1 januari 2020 € 349.692 31 december 2020 € 196.963
Vreemd vermogen	1 januari 2020 € 71.560 31 december 2020 € 215.282
Ontwikkelingen	Effectief en efficiënt inkopen is voor elke organisatie van belang. Publieke instellingen hebben zich daarbij ook nog te houden aan specifieke wet- en regelgeving. Dat maakt het inkopen en aanbesteden er niet eenvoudiger op, zeker nu duurzaamheid, social return en de positie van het regionale MKB eveneens om aandacht vragen. Inkoopcentrum Zuid zorgt voor nieuwe, innovatieve en creatieve oplossingen voor inkoopvraagstukken, waarmee samen beter en slimmer kan worden ingekocht.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 2. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Ontwikkeling en ondersteuning aan de bedrijfsvoering van Roermond door onder andere inkooptrainingen, kennisnetwerk, inkoopbegeleiding en uitvoering van het klachtenmeldpunt (in het kader van de wet- en regel-geving).
Risicobeheer	Het risico is beperkt tot de betaalde toetredingsbijdrage ter hoogte van € 9.500 en de jaarlijkse contributie aan de coöperatie.

Naam	Coöperatieve vereniging Dimpact
Vestigingsplaats	Enschede
Betrokkenen	Alle deelnemende gemeenten die lid zijn van de coöperatieve vereniging
Doel	Dimpact is een samenwerkingsverband met de doelstelling om betere dienstverlening en efficiëntere bedrijfsvoering te realiseren voor haar deelnemende gemeenten. Landelijke programma's zoals Digitale Agenda 2020, Zaakgericht werken, Common Ground en de Basisgemeente, staan daarbij centraal. Dimpact organiseert vraagbundeling, verwerft ICT-oplossingen en fungeert als kenniscentrum, innovatieproeftuin, aanbestedende partij en belangenbehartiger voor de deelnemende gemeenten, met name gericht op de gemeentelijke informatievoorziening.
Bestuurlijk belang	Dimpact is georganiseerd als Coöperatieve vereniging en bestaat voor en door haar (ruim 35) leden. De governance structuur borgt ambassadeurschap, inspraak en invloed van alle deelnemende gemeenten in de vereniging. In de governance structuur vormt de Algemene Leden Vergadering (ALV) het hoogste orgaan van de coöperatieve vereniging. Deze bestaat uit de portefeuillehouders van alle deelnemende gemeenten.
Financieel belang	De jaarlijkse lidmaatschapskosten bedragen € 3.000 per jaar. Daarnaast worden licentie- en hostingkosten betaald voor de afgenomen informatiesystemen en bijbehorende diensten. De totale bijdrage aan Dimpact bedroeg over 2021 € 442.000.
Eigen vermogen	1 januari 2021 € 2,35 miljoen 31 december 2021 € 1,87 miljoen
Vreemd vermogen	1 januari 2021 € 2,2 miljoen 31 december 2021 € 2,2 miljoen
Ontwikkelingen	Coöperatieve vereniging Dimpact beperkt zich niet langer tot het coördineren van de aanschaf en het implementeren van een gezamenlijk zaaksysteem, maar gaat ook een rol spelen op andere gemeentelijke ICT-domeinen. Deze verbreding vormt onderdeel van de nieuwe strategische koers van het samenwerkingsverband.
Programma begroting	Paragraaf 5. Bedrijfsvoering. Financieel opgenomen in Overzicht 2. Kosten van overhead.
Bijdrage aan het programma	Dimpact ondersteunt gemeenten om de dienstverlening naar burgers en bedrijven te verbeteren. De informatiesystemen die worden afgenomen via het samenwerkingsverband, faciliteren de gemeenten en haar klanten in het doen van zaken met elkaar. Voorbeelden zijn het digitaal loket, producten- en dienstencatalogus, voortgangsinformatie van lopende zaken en een klantcontact systeem.
Risicobeheer	Middels de ALV kan de gemeente Roermond invloed uitoefenen op de strategie van het samenwerkingsverband. Het financieel risico wordt gedragen door alle participerende gemeenten.

7 Paragraaf Grondbeleid

1 Visie gemeentelijk grondbeleid

Op 8 april 2021 is de Nota Grondbeleid Gemeente Roermond 2021 vastgesteld. In deze nota is de gemeentelijke visie betreffende het grondbeleid vastgelegd. Daarnaast is de nota bedoeld om spelregels vast te leggen voor de financiële kaders bij actief en faciliterend grondbeleid en de daarmee samenhangende middelen. Verder biedt de nota duidelijkheid ten aanzien van de besluitvorming en inzicht in de wijze van informatieverstrekking en de te gebruiken methodieken (vaststelling grondprijzen).

De gemeente Roermond heeft ambities en beleid op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, economie, voorzieningen, duurzaamheid, groen, mobiliteit. Dit vertaalt zich naar ruimtelijke projecten en activiteiten.
Om de realisatie van deze ambities en beleidsdoelstellingen, op een bestuurlijk en economisch verantwoorde wijze, mogelijk te maken wordt gebruik gemaakt van grondbeleid als sturingsinstrument. Grondbeleid is geen doel op zich, het biedt handvaten om de regie over de ruimtelijke ontwikkelingen te voeren. De Nota Grondbeleid biedt dan ook een "gereedschapskist" voor het door de gemeente Roermond te voeren grondbeleid. Deze gereedschapskist is noodzakelijk om de opgaven en doelstellingen uit het gemeentelijk beleid te kunnen realiseren.

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid, op basis waarvan particuliere initiatieven mogelijk worden gemaakt. Plannen van initiatiefnemers worden getoetst en er worden afspraken gemaakt over de realisering van de ontwikkeling en het kostenverhaal. Soms is het ook nodig dat de gemeente zelf actief grondbeleid voert om, door aan- en verkoop van grondeigendom, ontwikkelingen te stimuleren. Het gaat dan om ontwikkelingen die niet door marktpartijen worden opgepakt, maar waarvan realisering gewenst is om gemeentelijke doelstellingen te realiseren.

De beleidsdoelstellingen die worden beoogd met de uitvoering van ruimtelijke plannen zijn verwoord in met name de programma's 6 Toekomstbestendige stad en 7 Ruimte en Wonen. Hierbij gaat het dan vooral om woningbouw, herstructurering en bedrijventerreinen.

Voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen is de Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg BV (OML) opgericht, een samenwerkingsverband van vijf Midden-Limburgse gemeenten. Dit samenwerkingsverband heeft onder ander tot doel de realisering van nieuwe bedrijventerreinen. In dat kader heeft OML in Roermond een drietal bedrijventerreinen in exploitatie: Roerstreek Zuid, Zuidelijke Stadsrandzone en Oosttangent.
In 2021 zijn in Roermond door OML bedrijfskavels verkocht binnen de projecten Zuidelijke Stadsrandzone en Oosttangent.

Voor de woningbouw wordt middels dit faciliterend grondbeleid uitvoering gegeven aan het beleid uit de Structuurvisie wonen Midden-Limburg 2018-2021. Doelstelling daarbij is een evenwichtige ontwikkeling van het woningaanbod in kwantitatieve en kwalitatieve zin, rekening houdend met differentiatie binnen wijken en mede gericht op versterking van leefbaarheid en economie. Specifieke aandachtspunten zijn voldoende beschikbaarheid van sociale huurwoningen alsmede duurzame, aanpasbare en levensloopbestendige woningen. Aan deze doelstelling wordt inhoud gegeven door op basis van het faciliterend grondbeleid projecten te realiseren, waarbij de gemeente met marktpartijen grondexploitatieovereenkomsten heeft gesloten.
Om deze doelstelling te kunnen realiseren is in 2021 uitvoering gegeven aan een groot aantal projecten, waarvan hier als voorbeeld worden genoemd: Oolder Veste, Roerdelta Fase 1, Neeldervelt, De Rekenkamer, Maasnielderbeek, Area M (Campinaterrein), Groene Campagne en Sjtadshaof (Componistenbuurt Oost).
Paragraaf 7.3 (Grondexploitatieovereenkomsten 2021) bevat een overzicht van deze projecten.
Door het faciliterend grondbeleid heeft de gemeente voor de grotere woningbouwlocaties geen eigen grondexploitaties. Alle projecten worden door en voor rekening en risico van de marktpartijen gerealiseerd.

Er is één gemeentelijke grondexploitatie Roerdelta fase 2. Bij dit project is in de basis sprake van faciliterend grondbeleid (er is een grondexploitatieovereenkomst gesloten op basis waarvan het project door een marktpartij wordt gerealiseerd), maar kent ook een aantal kenmerken van actief grondbeleid. In paragraaf 7.2 wordt dit nader beschreven.

Conform de Nota Grondbeleid 2021 heeft de gemeenteraad op 18 oktober 2021 het Meerjarenprogramma Gebiedsontwikkelingen 2021 – 2025 (MPG) vastgesteld. In dit MPG heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over de projecten gebiedsontwikkelingen. Daartoe bevat het MPG overzichten van de projecten gemeentelijke grondexploitaties, projecten faciliterend grondbeleid en overige gronden. Gelijktijdig heeft de gemeenteraad het geactualiseerde grondexploitatiecomplex Roerdelta Fase 2 vastgesteld. Ook heeft de gemeenteraad een begrotingswijziging vastgesteld, waarmee de uit het MPG voortvloeiende financiële aspecten zijn verwerkt in de begroting.

2 Gemeentelijke grondexploitaties 2021

2.1 Projecten

De gemeente heeft in 2021 één gemeentelijke grondexploitatie, de locatie Roerdelta Fase 2. Voor dit project is in januari 2018 een anterieure grondexploitatieovereenkomst gesloten met de ontwikkelaar. Op basis van die overeenkomst wordt het project voor rekening en risico van de ontwikkelaar gerealiseerd. Hierdoor is bij dit project in de basis sprake van faciliterend grondbeleid. Daarnaast heeft het project ook een aantal kenmerken van een gemeentelijke grondexploitatie. Er is sprake van een aantal werkzaamheden dat door de gemeente wordt uitgevoerd en die kunnen worden aangemerkt als bouwrijp maken.
Om deze redenen is voor dit project door de gemeenteraad bij besluit van 19 september 2019 een grondexploitatie geopend. In de vergadering van 18 oktober 2021 heeft de gemeenteraad het MPG 2021-2025 vastgesteld evenals een herziening van deze grondexploitatie.

Project:	Looptijd:	Toelichting:
Roerdelta Fase 2	2019-2027	Herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 2, globaal begrensd door de Ster, Voorstad St. Jacob en de jachthaven, tot een hoogwaardige woonwijk met maximaal 400 woningen.

In de tabel 1 (Tabellen Grondexploitaties) van de jaarrekening 2021 zijn de kosten en opbrengsten in 2021 binnen dit project per post inzichtelijk gemaakt. Ook geeft deze tabel inzicht in de ontwikkeling van de totale boekwaarde.

De ontwikkeling van de boekwaarde van dit project in 2021 is als volgt samengevat weer te geven:

	Boekwaarde 31-12-2020	Totaal kosten 2021	Totaal opbrengsten 2021	Saldo dienstjaar 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Gemeentelijke grondexploitaties	3.164.552	48.547	0	48.547	3.213.099

De geboekte kosten in 2021 hebben met name betrekking op tijdelijk beheer, planontwikkeling en rente.
Per saldo waren de kosten in 2021 € 48.547,- hoger dan de opbrengsten, waardoor de boekwaarde met dat bedrag is toegenomen tot € 3.213.099,- op 31 december 2021.

2.2 Afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde exploitatieopzet

Conform de op 18 oktober 2021 in het kader van het MPG 2021-2025 vastgestelde exploitatieberekening voor Roerdelta Fase 2 waren de totale kosten voor 2021 geraamd op € 529.917,-.
De daadwerkelijk gerealiseerde kosten (€ 48.547,-) waren afgerond € 481.000,- lager dan geraamd. Dit komt met name doordat:

- de voor 2021 geraamde laatste termijn van de erfpachtvergoeding is doorgeschoven naar 2021 als gevolg van de verlenging van het gebruik van de locatie Steelhaven;
- het voor 2021 geraamde budget voor tijdelijk beheer grotendeels is doorgeschoven naar 2021 omdat dit budget niet nodig was in verband met de verlenging van het tijdelijk gebruik binnen dit gebied.

Het college heeft bij het besluit tot verlenging van het gebruik van de locatie Steelhaven en bij het vaststellen van de 3e kwartaalrapportage besloten de niet benutte budgetten voor de erfpachtvergoeding en tijdelijk beheer door te schuiven naar 2021.

2.3 Parameters

De parameters voor rentetoerekening en kosten- en opbrengstenstijgingen worden jaarlijks herijkt en opnieuw vastgesteld. Bij de vaststelling van het MPG 2021 – 2025 heeft de gemeenteraad de volgende parameters vastgesteld:

- rente: 1,20%;
- disconteringsvoet: 2%;
- kostenstijging: 2%;
- opbrengstenstijging: 1%.

Omdat geen sprake is van projectfinanciering wordt de rente gebaseerd op het gewogen gemiddelde rentepercentage conform de verslagleggingsregels van de commissie BBV.
Voor de opbrengstenstijging van de te verkopen bouwgrond binnen gemeentelijke grondexploitaties wordt voor zover er nog geen verkoopafspraken vastliggen gerekend met een percentage, dat uit voorzichtigheidsprincipe minimaal 1% lager ligt dan de kostenstijging. Omdat voor de enige grondexploitatie een prijs is afgesproken in de gesloten overeenkomst, wordt in de berekening uitgegaan van 0% opbrengstenstijging.

2.4 Verwachte exploitatieresultaten winstneming

In de vergadering van 18 oktober 2021 heeft de gemeenteraad gelijktijdig met het vaststellen van het MPG 2021 – 2025 een geactualiseerde grondexploitatieberekening vastgesteld voor Roerdelta Fase 2. Deze grondexploitatie sluit met een positief saldo van afgerond € 131.000,-.

Aan de hand van de daadwerkelijke realisering in 2021 en de actuele verwachtingen zal een herberekening van de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 plaatsvinden, die ter vaststelling aan de raad wordt voorgelegd gelijktijdig met het MPG 2022 - 2026.

In 2019 is door de commissie BBV een nieuwe notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)” uitgebracht. Deze notitie bevat onder andere uitgangspunten over de wijze van het vaststellen en berekenen van tussentijdse winstnemingen bij grondexploitaties met een verwacht positief resultaat. Op basis van deze notitie wordt naar rato van voortgang van de grondexploitatieprojecten tussentijds winst verantwoord. De voortgang van de projecten wordt berekend op naar mate waarin kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. Hierbij dient de Percentage of Completion (POC) methode gehanteerd te worden.
Op basis van deze berekening wordt niet eerder winstneming verwacht dan bij het afsluiten van de grondexploitatie in 2029. In 2021 heeft derhalve nog geen winstneming plaatsgevonden.

3 Grondexploitatieovereenkomsten 2021

3.1 Projecten

n het kader van het door de gemeente Roermond gevoerde faciliterend grondbeleid worden anterieure grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen, die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen.

In het MPG 2021 – 2025 is een overzicht opgenomen van de projecten die in uitvoering zijn naar de stand van dat moment.

Afgeronde projecten
Van die projecten is een aantal in 2021 afgerond. Dat betekent dat de bebouwing is gerealiseerd en de openbare ruimte is aangelegd. Het gaat om de volgende projecten.

- Merum Zuid (73 woningen en 13 woningbouwkavels);
- 't Parcje (85 woningen);
- Merumerkerkweg 11 (10 appartementen);
- Dokter Homanstraat-Bredeweg (6 patiowoningen);
- Maasnielderbeek (49 woningen);
- Burchthof (21 grondgebonden woningen);
- Dorpsstraat/Maalderstraat Asenray (33 grondgebonden woningen).

Van het project Roerdelta Fase 1 werd bij het vaststellen van het MPG 2021 – 2025 verwacht dat de afronding in 2021 zou plaatsvinden. De bebouwing is gerealiseerd en de laatste verhardingen in de openbare ruimte eveneens. De afrondende beplanting in de openbare ruimte wordt in 2022 aangelegd.
Van de projecten Groene Campagne, Area M en Waterschapskantoor en omgeving werd eveneens verwacht dat deze in 2021 zouden worden afgerond. De fysieke werkzaamheden zijn in 2021 afgerond. De afrekeningen met de betrokken partijen moet echter nog plaatsvinden in 2022.
Ook het project Marktstraat-Merumerbroekweg is niet volgens verwachting in 2021 afgerond. Een deel van de aan te passen openbare ruimte moet nog worden gerealiseerd, naar verwachting in de loop van 2022.

Nieuwe projecten
In 2021 is een aantal overeenkomsten gesloten voor een aantal projecten, die op het moment van vaststellen van het MPG 2021 – 2025 nog in voorbereiding waren:

- Emmalaan (36 woningen);
- Latiers-Braam (10 appartementen en 5 grondgebonden woningen);
- Schepen van Hertefeltstraat 10 (20 woningen);
- Asenray Oost (40 ruimte voor ruimte woningen).

Rekening houdend met de afgeronde en nieuwe projecten gaat het om de projecten in onderstaand overzicht.

Project:	Looptijd:	Toelichting:	Projectfase:
Merum Zuid	2005-2021	Bouw van 73 grondgebonden woningen en 13 woningbouwkavels in het gebied Merum Zuid.	In 2021 afgerond
Jazz City	2007-2024	Herontwikkeling van het gebied Maashaven/Schipperswal/ Scheepvaartweg met 330 woningen en commerciële functies.	In uitvoering
Bosstraat-Zuid	2002-2022	Realisering van ongeveer 150 woningen in het gebied Bosstraat-Zuid in Swalmen.	In uitvoering
Zuidelijke Stadsrandzone	2005-2030	Ontwikkeling van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van ongeveer 32 ha, grotendeels gesitueerd tussen het spoor en de rijksweg tussen Linne en Roermond.	In uitvoering
Roerdelta Fase 1	2011-2022	De herontwikkeling van het gebied Roerdelta fase 1, globaal begrensd door de rivier de Roer, de Roersingel en de Lindanussingel. Het plan voorziet in de bouw van in totaal 370 woningen.	In uitvoering, wordt in 2022 afgerond
Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost)	2012-2024	Bouw van 207 woningen in het gebied globaal begrensd door de bestaande wijk Tegelarijeveld, de Elmpterweg, de St. Wirosingel en de N280.	In uitvoering
Melickerveld	2014-2030	De gefaseerde bouw van maximaal 468 woningen. De Raad van State heeft op 14 augustus 2019 het bestemmingsplan Melickerveld vernietigt, vanwege de stikstofproblematiek. Op 17 februari 2022 heeft de gemeenteraad een nieuw bestemmingsplan vastgesteld.	In 2023 in uitvoering
't Parcje (Odgerusstraat)	2015-2021	De bouw van 85 woningen in het gebied globaal begrensd door de St. Wirosingel, de Heinsbergerweg en de bestaande wijk Kitskensdal.	In 2021 afgerond
Bedrijventerrein Oosttangent	2005-2027	Ontwikkeling van een bedrijventerrein met een bruto oppervlakte van ongeveer 14 ha, tussen de N293 en het bestaande bedrijventerrein Roerstreek-Noord.	In uitvoering
Sjtadshaof (Componistenbuurt Oost)	2008-2024	Bouw van 110 grondgebonden woningen en 30 appartementen op de locatie gelegen tussen de St. Wirosingel, Koninginnelaan en de Rijksweg 73 Zuid (ten oosten van de bestaande Componistenbuurt).	In uitvoering
Marktstraat-Merumerbroekweg	2009-2022	Bouw van 7 woningen aan de Marktstraat-Merumerbroekweg.	In uitvoering, wordt in 2022 afgerond
Ridder van Asenrodeweg	2012-2024	Bouw van 55 grondgebonden woningen op de locatie ten westen van de Ridder van Asenrodeweg in Asenray.	In uitvoering
Merumerkerkweg 11	2018-2021	De bouw van 10 appartementen op de locatie Merumerkerkweg 11.	In 2021 afgerond
Dokter Homanstraat-Bredeweg	2017-2021	De bouw van 6 patiowoningen op een locatie tussen de Dokter Homanstraat en de Bredeweg.	In 2021 afgerond
Oolder Veste	2000-2024	De bouw van 895 grondgebonden woningen en 40 appartementen in het gebied tussen Herten, Ool en Merum.	In uitvoering
Maasnielderbeek (Parkwijk)	2008-2021	De bouw van 49 woningen op de locatie van het voormalige tuincentrum aan de Bredeweg/Terbaansweg.	In 2021 afgerond

Project:	Looptijd:	Toelichting:	Projectfase:
Burchthof	2008-2021	De bouw van 21 grondgebonden woningen op de locatie tussen de Bob Boumanstraat en de Broekhin Noord.	In 2021 afgerond
Dorpsstraat/ Maalderstraat Asenray	2008-2021	De bouw van 33 grondgebonden woningen op de locatie tussen de Dorpsstraat en Maalderstraat in Asenray.	In 2021 afgerond
Schepersweg	2011-2022	De bouw van 4 bedrijfsverzamelgebouwen en 5 bedrijfskavels op een locatie aan de Schepersweg in Herten.	In uitvoering
Groenezijweg Ool	2009-2022	De bouw van 5 grondgebonden woningen aan de Groenezijweg te Ool.	In uitvoering
De Rekenkamer	2018-2022	De bouw van 18 grondgebonden woningen en 18 appartementen aan de Heilige Geeststraat.	In uitvoering
Groene Campagne	2007-2021	De bouw van 72 grondgebonden woningen aan de Pastoor Adamsstraat (locatie 6 en 7 uit Wijkontwikkelingsplan De Kemp).	Werkzaamheden afgerond in 2021, afrekening in 2022
Area M (Campinalocatie)	2018-2021	De bouw van 23 grondgebonden woningen en 19 appartementen op de Campinalocatie aan de Prins Bernhardstraat (project maakt deel uit van het Wijkontwikkelingsplan Roermondse Veld).	Werkzaamheden afgerond in 2021, afrekening in 2022
Waterschapskantoor en omgeving	2019-2021	Vergroening en verduurzaming van het Waterschapskantoor en omliggend gebied aan de Maria Theresialaan.	Werkzaamheden afgerond in 2021, afrekening in 2022.
Parkwijk 't Ham	2020-2024	Herontwikkeling van de voormalige PABO locatie tot een bouwplan voor 35 woningen, aanleg openbare ruimte.	In uitvoering
Min. Bongaertsstraat/ Dr. Philpslaan	2020-2023	Sloop van 76 woningen, herbouw van 74 sociale huurwoningen, aanleg van de openbare ruimte.	In 2022 in uitvoering
Zorgvilla Oudeborg	2020-2022	Kleinschalige woonzorgvoorziening aan de Oudeborgstraat te Merum-Herten.	In uitvoering
Bosstraat 51 a-b Swalmen	2020-2022	Bouw van 10 levensloopbestendige woningen op de locatie Bosstraat 51 a-b te Swalmen.	In uitvoering
Peelveldlaan 60	2020-2023	Herontwikkeling van de voormalige school Peelveldlaan 60 voor bedrijfsdoeleinden.	In 2022 in uitvoering
Heinsbergerweg zorgappartementen	2020-2022	Bouw van een kleinschalige woonzorgvoorziening aan de Heinsbergerweg.	In uitvoering
Woonzorgcomplex Donderhof	2021-2023	Bouw van een woonzorgvoorziening aan de Donderbergweg/ Kasteel Hornstraat.	In 2022 in uitvoering
Eiermijn	2021-2024	Herontwikkeling van de locatie voormalige Eiermijn aan de Bernhardstraat tot maximaal 67 woningen.	In 2023 in uitvoering
Emmalaan	2021-2024	Herontwikkeling locatie hoek Emmalaan/Bernhardstraat tot maximaal 36 woningen. Deze locatie maakt deel uit van het Wijkontwikkelingsplan Roermondse Veld.	In 2022 in uitvoering
Latiers-Braam	2021-2024	Herontwikkeling van de locatie Latiers-Braam aan de Dokter Leurszijstraat voor de bouw van 10 appartementen en 5 grondgebonden woningen.	In 2022 in uitvoering
Schepen van Hertefeltstraat 10	2021-2024	Herontwikkeling voormalige schoollocatie tot 20 woningen met een groene invulling.	In 2022 in uitvoering
Asenray Oost	2021-2024	Ontwikkeling locatie ten Oosten van Asenray tot maximaal 40 ruimte voor ruimte woningen.	In 2022 in uitvoering

3.2 Exploitatiebijdragen

Voor een groot deel van de hiervoor genoemde projecten zijn de overeengekomen exploitatiebijdragen in het verleden afgerekend. Voor zover er nog exploitatiebijdragen in rekening moeten worden gebracht geeft tabel 2 uit (Tabellen Grondexploitaties) van de jaarrekening 2021 per project inzicht in de in 2021 gerealiseerde bijdragen.

Onderstaande tabel een samenvatting van de in 2021 ontvangen exploitatiebijdragen, uitgesplitst naar bovenwijkse voorzieningen en ambtelijke kosten:

	Bovenwijkse voorzieningen:	Ambtelijke kosten:	Totaal:
Exploitatiebijdragen 2021:	234.533	46.670	281.203

De ontvangen bijdragen hebben betrekking op de volgende projecten:

- Merum Zuid;
- Zuidelijke Stadsrandzone;
- Neeldervelt (Tegelarijeveld Oost);
- Bedrijventerrein Oosttangent;
- Parkwijk 't Ham;
- Zorgvilla Oudeborg;
- Bosstraat 51 a-b Swalmen;
- Peelveldlaan 60;
- Heinsbergerweg zorgappartementen;
- Clauslaan Maasniel.

De bijdragen ambtelijke kosten komen ten gunste van het rekeningsaldo van de gemeente.

Conform de Nota Grondbeleid worden de ontvangen bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen gestort in de Reserve Gebiedsontwikkelingen, claim bovenwijkse voorzieningen. In deze nota zijn de projecten Reconstructie Singelring fase III en de Reconstructie Oranjelaan aangeduid als te realiseren bovenwijkse voorzieningen.
In 2021 is conform dit beleid bovengenoemd bedrag gestort in de Reserve Gebiedsontwikkelingen, claim bovenwijkse voorzieningen.

3.3 Gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid

Voor zover de gemeente gronden in eigendom heeft binnen projecten waarbij een grondexploitatieovereenkomst is gesloten met een marktpartij, zijn daarin afspraken gemaakt over grondprijs en levering van die grond. Deze gronden worden aan de marktpartijen geleverd in de huidige staat. Het bouw- en woonrijp maken vindt plaats door en voor rekening van de marktpartijen. Deze gronden staan op de balans onder de rubriek vlottende activa onder de categorie voorraden: gereed product.

Tabel 3 (Tabellen Grondexploitaties) van de jaarrekening 2021 geeft per project inzicht in de ontwikkelingen van de boekwaarde in 2021.

De ontwikkeling van deze boekwaarde is als volgt samengevat weer te geven:

	Boekwaarde 01-01-2021	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Totaal	13.995	78.205	109.024	-	109.024	92.200

Uitgangspunt is de boekwaarde per 1 januari 2021. In de kolom "Inkomsten" is het totaal van de in 2021 gerealiseerde verkoopopbrengsten opgenomen. Van deze opbrengsten is het bedrag in de kolom "Ten gunste van boekwaarde" in mindering gebracht op de boekwaarde. Dit resulteert in de boekwaarde per 31 december 2021. Het saldo van de kolommen "Inkomsten" en "Ten gunste van boekwaarde" is de in 2021 gerealiseerde boekwinst.

De in 2021 gerealiseerde boekwinst heeft betrekking op de levering van gemeentegrond binnen het project Groene Campagne. In 2009 is een grondexploitatieovereenkomst voor dit project gesloten. De daarin overeengekomen levering van gemeentegrond heeft in 2010 plaatsgevonden. Uiteindelijk is een gewijzigd bouwplan gerealiseerd. In verband hiermee heeft in 2021 een nalevering van gemeentegrond plaatsgevonden.

Conform de eerdere besluitvorming in het kader van de Reserve Wijkontwikkelingsplan De Kemp is deze boekwinst toegevoegd aan de reserveclaim 50615 Locatie 6 en 7 Groene Campagne. Deze reserveclaim wordt gebruikt om de kapitaallasten te dekken van de gemeentelijke investeringen in de openbare ruimte binnen dit gebied.

Daarnaast is in 2021 een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor de locatie Schepen van Hertefeltstraat. In deze overeenkomst heeft de gemeente zich verplicht de gemeentegronden binnen dit project te verkopen. Als gevolg hiervan is de boekwaarde van deze locatie conform de Nota Grondbeleid 2021 en het BBV overgeheveld van de materiële vaste activa naar de categorie “gereed product”. In de tabel hierboven is dit weergegeven door de boekwaarde op te nemen in de kolom “Uitgaven/investeringen”.

4 Overige gronden

Dit zijn gronden die per 31 december 2015 als nog “niet in exploitatie genomen plannen” stonden geregistreerd.
Hierbij gaat het om gronden waarvoor weliswaar een ruimtelijk kader is vastgesteld, maar waarvoor nog geen concreet plan beschikbaar is.

Na indiening van een concreet plan door een marktpartij dat past binnen de visie of kader wordt een grondexploitatieovereenkomst gesloten met daarin afspraken over verkoop van de gemeentegrond.

Het gaat om gronden binnen de volgende projecten:

Project:	Toelichting:
Noordelijke en Oostelijke Stadsrandzone	Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Na indiening concreet plan door marktpartij passend binnen visie exploitatieovereenkomst met daarin afspraken over verkoop grond gemeente.
Zuidelijke Stadsrandzone	Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Ontwikkeling door OML. Na concreet plan voor deze grond, passend binnen visie, afspraak over verkoop grond conform uitgangspunten gesloten exploitatieovereenkomst (prijs op basis taxatie).
Voormalige Sportvelden Maastrichterweg	Planologisch kader vastgesteld. Indien concreet plan zich aandient, afspraken maken over verkoop grond op basis van taxatie.

In de in juli 2019 verschenen notitie Grondbeleid van de commissie BBV kunnen deze gronden onder voorwaarden worden gewaardeerd tegen een waarde uitgaande van de toekomstige bestemming in plaats van de huidige. Het gaat dan om gronden die gemeenten bezitten met het oog op gebiedsontwikkeling op de langere termijn, maar waarvoor nog geen grondexploitatie is vastgesteld, de zogenaamde “warme gronden”.
Een van de voorwaarden is dat het moet gaan om woningbouw en niet om bedrijventerreinen. In dit geval gaat het (op basis van de door de raad vastgestelde ruimtelijke kaders) om bedrijventerreinen en worden deze niet tot de “warme gronden” gerekend.

In tabel 4 (Tabellen Grondexploitaties) van de jaarrekening 2021 zijn deze gronden opgenomen. Deze tabel geeft per project inzicht in de boekwaarde en de marktwaarde.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totaal van de in 2021 gerealiseerde uitgaven en inkomsten en de ontwikkeling van de boekwaarde van deze gronden. De marktwaarde op grond van de huidige bestemmingen is eveneens opgenomen in onderstaande tabel en is gebaseerd op een waardering uit 2020 door een externe deskundige.

	Boekwaarde 01-01-2021	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2021	Boekwaarde 31-12-2021
Totaal	605.965	-	-	-	605.965	890.700

In 2021 hebben geen ontwikkelingen plaatsgevonden die kunnen leiden tot een concreet project gericht op de uitvoering van de door de raad vastgestelde kaders. Er heeft derhalve geen wijziging plaatsgevonden in de boekwaardes.

5 Financiële risico’s

Onvoorziene omstandigheden kunnen zich uiteraard altijd voordoen. De aard van dergelijke risico’s brengt met zich mee dat de omvang feitelijk niet is in te schatten. Bij het inzichtelijk maken van de risico’s van de grondexploitaties, wordt veelal onderscheid gemaakt in twee soorten risico’s. Dat zijn:

- voorzienbare risico’s (risico’s op planniveau, ook wel aangeduid als project specifieke risico’s);
- onvoorzienbare risico’s of algemene risico’s (conjuncturele of marktrisico’s).

De voorzienbare risico’s worden jaarlijks door actualisatie van de grondexploitaties berekend. Afhankelijke van de uitkomsten van die berekening dienen maatregelen getroffen te worden.

Binnen de projecten met grondexploitatieovereenkomsten zijn de risico’s beperkt, omdat het project door en voor rekening en risico van marktpartijen wordt gerealiseerd.

De Hoge Raad heeft op 26 november 2021 een arrest gewezen over de verkoop van vastgoed door een overheidslichaam. De Hoge Raad wijst erop dat overheden zich bij hun privaatrechtelijk handelen aan het gelijkheidsbeginsel moeten houden. Dat geldt ook voor de beslissing aan wie zij een onroerende zaak verkopen. Volgens de Hoge Raad betekent dit dat overheden bij de verkoop van onroerende zaken mededingingsruimte moeten bieden aan potentiële gegadigden.

De belangrijkste overwegingen uit dit arrest kunnen als volgt worden samengevat:

- *Mededingingsruimte bij gronduitgifte:*
  Overheden die voornemens zijn een onroerende zaak te verkopen, moeten ruimte bieden aan (potentiële) gegadigden om mee te dingen als er meerdere gegadigden zijn of dat redelijkerwijs te verwachten valt.
- *Selectiecriteria:*
  Bij verkoop zal het overheidslichaam met inachtneming van de hem toekomende beleidsruimte criteria moeten opstellen aan de hand waarvan de koper wordt geselecteerd. Deze criteria moeten objectief, toetsbaar en redelijk zijn.
- *Passende mate van openbaarheid:*
  In dat kader moet – tijdig voorafgaand aan de selectieprocedure – een passende mate van openbaarheid worden verzekerd met betrekking tot de beschikbaarheid van de onroerende zaak, de selectieprocedure, het tijdschema en de selectiecriteria.
- *Slechts één geschikte gegadigde:*
  Er hoeft geen mededingingsruimte te worden geboden als bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs kan worden aangenomen dat op grond van objectieve, toetsbare en redelijke criteria slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt. In dat geval moet de overheid zijn voornemen tot verkoop tijdig en vooraf bekend maken op zodanige wijze dat iedereen daarvan kennis kan nemen, waarbij gemotiveerd wordt waarom bij voorbaat vaststaat of redelijkerwijs mag worden aangenomen dat er slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt.

De Hoge Raad heeft in zijn arrest de zaak terug verwezen naar het Hof. We moeten dan ook de uitspraak van het Hof afwachten om wellicht duidelijkheid te krijgen over concrete richtlijnen voor het invullen van de te bieden mededingingsruimte en de passende mate van openbaarheid.

In anterieure grondexploitatieovereenkomsten worden verkoopafspraken gemaakt in geval de gemeente binnen die locaties grond in eigendom heeft. Het arrest heeft dus ook betrekking op dergelijke overeenkomsten. Uit een inventarisatie blijkt dat er bij 9 anterieure grondexploitatieovereenkomsten sprake is van verkoopafspraken, waarbij de juridische levering middels een notariële akte nog niet (volledig) heeft plaatsgevonden.
Mede op basis van informatie vanuit het Ministerie van Binnenlandse zaken gaan wij er vooralsnog van uit, dat het niet voor de hand ligt dat overeenkomsten waarin de door de Hoge Raad voorgestane mededingingsruimte destijds niet is geboden alsnog zonder meer nietig of vernietigbaar zouden zijn. Daarbij speelt een rol dat de verplichting voor overheidslichamen om bij gronduitgifte mededingingsruimte en een daarbij passende mate van openbaarheid te beiden, voor veel partijen als een nieuwe ontwikkeling wordt gezien.
Tot het arrest van de Hoge Raad was het immers gebruikelijk en ook algemeen geaccepteerd dat de overheid een op een verkoopafspraken kon maken. Vooralsnog zal de gemeente conform de gesloten overeenkomsten medewerking verlenen aan de juridische levering van deze gronden op de overeengekomen tijdstippen.
Bij toekomstige anterieure grondexploitatieovereenkomsten waarbij verkoop van een onroerende zaak door de gemeente aan de orde is, zal aan de hand van nader vast te stellen criteria gekeken worden hoe het gelijkheidsbeginsel door het bieden van passende mate van openbaarheid moet worden toegepast. De wijze van toepassing van het gelijkheidsbeginsel bij verkoop van onroerende zaken moet passen binnen de dan geldende wet, regelgeving en jurisprudentie.

Daar waar de gemeente gronden heeft zonder concreet plan, is de boekwaarde lager dan of gelijk aan de marktwaarde conform de huidige bestemming, waardoor het risico op noodzakelijke afwaardering zeer beperkt is.

Een risico ontstaat pas op het moment dat door de marktomstandigheden de waarde van de gronden conform de huidige bestemmingen daalt tot onder de boekwaarde of de gemeente besluit de bestemming te wijzigen in een bestemming die een lagere marktwaarde heeft.

Bij de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 is sprake van een project specifiek risico. In de vergadering van 18 oktober 2021 heeft de gemeenteraad het MPG 2021-2025 vastgesteld evenals een herziening van deze grondexploitatie. Binnen dit project resteert nog een risico van beperkte omvang met betrekking tot de mogelijke kosten voorfinanciering ophogen waterkeringen. Dit risico kan naar verwachting binnen de grondexploitatie worden opgevangen op basis van het verwachte positieve saldo.

Voor het kwantificeren van de onvoorzienbare risico's wordt conform de Nota Grondbeleid 2021 gebruik gemaakt van de IFLO-methode (IFLO staat voor: inspectie Financiën Lagere Overheden). Volgens deze methode wordt het weerstandvermogen voor grondexploitaties berekend aan de hand van een % van het geïnvesteerd vermogen en een % van de nog te realiseren opbrengsten. Conform de Nota Grondbeleid 2021 wordt een percentage van 5% van het geïnvesteerd vermogen en 5% van de nog te realiseren opbrengsten gehanteerd.
Het risicobedrag dat wordt bepaald middels deze methode wordt gezien als de (onder)grens van het benodigde weerstandvermogen voor grondexploitaties.
Deze norm toegepast op basis van de situatie per 31 december 2021 resulteert in het volgende bedrag:

• 5% van de boekwaarde ad € 3,21 miljoen	€ 160.655,-
• 5% van de nog te realiseren opbrengsten ad € 4,75 miljoen	€ 237.500,-
Totaal benodigd weerstandsvermogen grondexploitaties	€ 398.155,-

Conform de Nota Grondbeleid 2021 is de reserve Gebiedsontwikkeling ingesteld. Dit is dus de minimale omvang van de claim risico's grondexploitaties binnen de reserve Gebiedsontwikkeling. Deze claim wordt gevoegd door de storting van boekwinsten bij de verkoop van gronden binnen projecten met een faciliterend grondbeleid, voormalige grondexploitaties en zonder concreet plan.

6 Beheersing risico's

Conform de Nota Grondexploitaties voert de gemeente Roermond over het algemeen een faciliterend grondbeleid. Dit betekent, dat de realisering van projecten wordt overgelaten aan marktpartijen, die derhalve ook de financiële risico's dragen. Gevolg hiervan is ook dat de gemeente relatief weinig eigen grondposities heeft.
In grondexploitatieovereenkomsten met marktpartijen worden zekerheidsstellingen opgenomen in de vorm van een bankgarantie of concerngarantie. Deze garanties zijn met name bedoeld voor het geval de ontwikkelende partij de verplichtingen tot aanleg en herinrichting van de openbare ruimte niet meer kan nakomen. Ingeval van concerngaranties neemt het moederconcern de verplichtingen uit de overeenkomst over op het moment dat de ontwikkelaar deze niet meer kan nakomen. Alhoewel dit in alle gevallen kredietwaardige bedrijven zijn, valt niet helemaal uit te sluiten dat ook een dergelijk concern de verplichtingen niet kan nakomen. Omdat het gaat om kleinere projecten of grote projecten die gefaseerd worden gerealiseerd, zal het risico van de gemeente zich op dat moment beperken tot de afbouw van een of meer straten binnen het project.
Daarnaast heeft de gemeente een aantal maatregelen genomen, die zijn vastgelegd in de Nota Grondbeleid 2021. Deze maatregelen zijn bedoeld om een juist inzicht te krijgen in de aan de grondexploitaties verbonden risico's.

Tabellen Grondexploitaties

Tabel 1 Gemeentelijke grondexploitaties

5901	Roerdelta Fase 2	Raming	Boekwaarde per 31-12-2020	Geboekt in 2021	Boekwaarde per 31-12-2021	Totale prospectie
60696	Aankoop onroerend goed	2.881.927	2.445.127	-	2.445.127	436.800
60699	Sloopwerken	400.000	74.083	-	74.083	325.917
60977	Tijdelijk beheer eigendom	218.884	173.989	297	174.286	44.598
61067	Planontwikkeling	503.540	465.265	10.275	475.540	28.000
61085	Kunstwerken	360.000	-	-	-	360.000
	Totaal kosten	**4.364.351**	**3.158.464**	**10.572**	**3.169.036**	**1.195.315**
60977	Tijdelijk beheer eigendom	10.238	10.238	-	10.238	-
61072	Grondverkoop woningbouw	4.206.918	-	-	-	4.206.918
61076	Overige inkomsten	540.000	-	-	-	540.000
	Totaal opbrengsten	4.757.156	10.238	-	10.238	4.746.918
	Nominaal saldo (kosten-opbrengsten)	**-392.805**	**3.148.227**	**10.572**	**3.158.799**	**-3.551.603**
	Kostenstijging	14.860	-	-	-	14.860
	Opbrengstenstijging	-	-	-	-	-
422000	Rente	240.237	16.326	37.975	54.301	185.936
	Saldo	**-137.708**	**3.164.552**	**48.547**	**3.213.099**	**-3.350.807**

Tabel 2 Exploitatiebijdragen 2021

Exploitatiebijdragen Faciliterend Grondbeleid	Totaalbedrag exploitatie-bijdrage:	Gerealiseerd per 1 januari 2021	Gerealiseerd in 2021	Gerealiseerd per 1 januari 2022	Nog te realiseren per 1 januari 2022
Ambtelijke kosten					
Merum Zuid	37.000	37.000	-	37.000	-
Jazz City	48.317	32.467	-	32.467	15.850
Zuidelijke stadsrandzone	250.000	250.000	-	250.000	-
Neeldervelt	50.022	30.000	5.000	35.000	15.022
Melickerveld	153.426	-	-	-	153.426
Bedrijventerrein Oosttangent	60.000	60.000	-	60.000	-
Asenray West (Ridder van Asenrodeweg)	15.664	15.664	-	15.664	-
Roerdelta Fase 2	32.140	-	-	-	32.140
Parkwijk 't Ham	107.600	-	26.900	26.900	80.700
Zorgvilla Oudeborg	25.429	25.429	-	25.429	-
Bosstraat 51 a-b Swalmen	11.566	5.783	2.900	8.683	2.883
Peelveldlaan 60 Swalmen	52.000	26.000	6.500	32.500	19.500
Zorgappartementen Heinsbergerweg	13.480	6.740	3.370	10.110	3.370
Clauslaan Maasniel	5.000	-	2.000	2.000	3.000
Totaal ambtelijke kosten			**46.670**		
Bijdrage bovenwijkse voorzieningen					
Merum Zuid	222.190	216.940	5.250	222.190	-
Jazz City	459.769	380.537	-	380.537	79.232
Zuidelijke stadsrandzone	1.154.790	483.030	26.125	509.155	645.635
Neeldervelt	250.110	150.000	50.000	200.000	50.110
Melickerveld	767.130	-	-	-	767.130
Bedrijventerrein Oosttangent	448.660	31.560	30.210	61.770	386.890
Asenray West (Ridder van Asenrodeweg)	78.321	78.321	-	78.321	-
Roerdelta Fase 2	160.700	-	-	-	85.700
Parkwijk 't Ham	116.700	-	116.700	116.700	-
Zorgvilla Oudeborg	11.500	11.500	-	11.500	-
Bosstraat 51 a-b Swalmen	9.425	4.713	4.713	9.425	-
Peelveldlaan 60 Swalmen	59.620	-	-	-	59.620
Zorgappartementen Heinsbergerweg	3.070	1.535	1.535	3.070	-
Totaal bijdrage bovenwijkse voorzieningen			**234.533**		
Totaal exploitatiebijdragen			**281.203**		

Tabel 3 Gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid 2021

Gronden faciliterend grondbeleid:	Boekwaarde 1 januari 2021	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Ten gunste van boekwaarde	Boekwinst 2021	Boekwaarde 31 december 2021	Marktwaarde
Melickerveld (21730) Gemeentegrond wordt gefaseerd geleverd. Levering 1e fase na onherroepelijk bestemmingsplan. Bestemmingsplan is op 24 februari 2022 vastgesteld. De marktwaarde heeft betrekking op de grond, die de komende jaren gefaseerd geleverd zal worden.	6.380	-	-	-	-	6.380	[redacted]
Jazz City (21733) Gemeentegrond wordt gefaseerd geleverd, voorafgaand aan start bouwrijp maken door de ontwikkelaar in betreffende deelgebied. Op grond van de realiseringsovereenkomst moet nog de gemeentegrond worden geleverd, die nu nog een openbare functie heeft. De marktwaarde heeft betrekking op de grond, die de komende jaren gefaseerd geleverd zal worden. Deze gronden hebben geen boekwaarde.	-	-	-	-	-	-	1.697.487
Kavel Wonen Limburg plein Donderberg 21723 In 2021 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Levering zal plaatsvinden na onherroepelijk bestemmingsplan.	1	-	-	-	-	1	400.000
Peelveldlaan 60 (21995) In 2020 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Levering zal plaatsvinden na sloop huidige bebouwing.	7.614	-	-	-	-	7.614	[redacted]
Pastoor Adamsstraat In 2009 is een grondexploitatieovereenkomst voor dit project gesloten. De daarin overeengekomen levering van gemeentegrond heeft in 2010 plaatsgevonden. Uiteindelijk is een gewijzigd bouwplan gerealiseerd. In verband hiermee heeft in 2021 een nalevering van gemeentegrond plaatsgevonden.	-	-	-	-	109.024	-	-
Minister Bongaertsstraat In 2020 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Levering zal plaatsvinden na onherroepelijk bestemmingsplan. Deze gronden hebben geen boekwaarde.	-	-	-	-	-	-	[redacted]
Emmastraat In 2021 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Levering zal plaatsvinden na onherroepelijk bestemmingsplan. Deze gronden hebben geen boekwaarde.	-	-	-	-	-	-	[redacted]
Braam-Latiers In 2021 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Levering zal plaatsvinden na onherroepelijk bestemmingsplan. Deze gronden hebben geen boekwaarde.	-	-	-	-	-	-	[redacted]
Schepen van Hertefeltstraat 10 (22026) In 2021 is een grondexploitatieovereenkomst gesloten voor dit project. In die overeenkomst zijn afspraken opgenomen over de levering van de gemeentegronden binnen dit project. Hierdoor is de boekwaarde van de materiële vaste activa overgeheveld naar de categorie "gereed product".	-	78.205	-	-	-	78.205	-
	13.995	**78.205**	**109.024**	**-**	**109.024**	**92.200**	**3.857.878**

In de tabel zijn gronden binnen projecten faciliterend grondbeleid opgenomen, waarbij als marktwaarde de overeengekomen verkoopprijs is vermeld. Bij een aantal projecten is geheimhouding gelegd op de in de overeenkomsten opgenomen grondprijs. In de tabel is in die gevallen de grondprijs onzichtbaar gemaakt.

Tabel 4 Overige gronden 2021

Overige gronden:	Boekwaarde 1 januari 2021	Uitgaven/ investeringen	Inkomsten	Mutatie herwaardering (voorziening)	Boekwaarde 31 december 2021	Marktwaarde	Marktwaarde per m2
Noordelijke en Oostelijke Stadsrandzone (21731) Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Na indiening concreet plan door marktpartij passend binnen visie exploitatieovereenkomst met daarin afspraken over verkoop	1	-	-	-	1	177.800	5
Zuidelijke Stadsrandzone (21732) Ontwikkelingsvisie vastgesteld. Ontwikkeling door OML. Na concreet plan voor deze grond, passend binnen visie, afspraak over verkoop grond conform uitgangspunten gesloten exploitatieovereenkomst (prijs op basis taxatie).	170.364	-	-	-	170.364	277.300	7
Voormalige Sportvelden Maastrichterweg (21725) Planologisch kader vastgesteld. Indien concreet plan zich aandient, afspraken maken over verkoop grond op basis van taxatie.	435.600	-	-	-	435.600	435.600	11
	605.965	-	-	-	**605.965**	**890.700**	

8

Jaarrekening
2021

8.1

Balans per 31 december 2021

Activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vaste activa		
Immateriële vaste activa		
• Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	119	39
• Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.677	862
Totaal immateriële vaste activa	3.796	901
Materiële vaste activa		
• Investeringen met een economisch nut	101.627	104.247
• Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	51.136	47.333
• Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	28.845	23.706
• In erfpacht	214	214
Totaal materiële vaste activa	181.822	175.500
Financiële vaste activa		
• Kapitaalverstrekkingen aan:		
• Deelnemingen	1.191	691
• Gemeenschappelijke regelingen	58	58
• Leningen u/g		
• Woningbouwcorporaties	445	582
• Overige langlopende leningen	3.079	3.065
• Overige uitzettingen met een rente-typische looptijd van één jaar of langer	6	6
Totaal financiële vaste activa	4.779	4.402
Totaal vaste activa	**190.397**	**180.803**

Passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
• Algemene reserve	12.358	15.601
• Bestemmingsreserves	43.027	37.543
• Gerealiseerde resultaat	10.234	2.666
Totaal eigen vermogen	65.619	55.810
Voorzieningen		
• voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.419	6.183
• ter egalisering van kosten	7.899	7.475
• voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	1.889	1.322
Totaal voorzieningen	15.207	14.980
Vaste schulden, met een rente-typische looptijd van één jaar of langer		
• Obligatieleningen	1	1
• Onderhandse leningen bij binnenlandse banken en overige financiële instellingen	101.679	108.708
Totaal vaste schulden	101.680	108.709
Totaal vaste passiva	**182.506**	**179.499**

Activa (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vlottende activa		
Voorraden		
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.213	3.164
• Gereed product en handelsgoederen	332	18
Totaal voorraden	3.545	3.182
Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
• Vorderingen op openbare lichamen	23.656	34.011
• Overige vorderingen	9.374	9.312
Totaal uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan één jaar	33.030	43.323
Liquide middelen		
• Kassaldi	15	16
• Banksaldi	1.943	2.375
Totaal liquide middelen	1.958	2.391
Overlopende activa		
• De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel		
• Europese overheidslichamen	0	0
• Het Rijk	667	0
• Overige Nederlandse overheidslichamen	1.359	1.177
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	8.440	5.005
Totaal overlopende activa	10.466	6.182
Totaal vlottende activa	**48.999**	**55.078**
Totaal activa	**239.396**	**235.881**
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0

Passiva (bedragen x € 1.000)	31-12-2021	31-12-2020
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden, met een rente-typische looptijd korter dan één jaar		
• Overige kasgeldleningen	0	18.000
• Overige schulden	12.308	2.432
Totaal netto-vlottende schulden	12.308	20.432
Overlopende passiva		
• Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	20.030	20.680
• Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	657	501
• De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
• Europese overheidslichamen	0	0
• Het Rijk	21.788	9.844
• Overige Nederlandse overheidslichamen	2.107	4.925
Totaal overlopende passiva	44.582	35.950
Totaal vlottende passiva	**56.890**	**56.382**
Totaal passiva	**239.396**	**235.881**
Gewaarborgde geldleningen	468.487	246.152

8.2

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021

8.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijziging			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie 2021		
Programma:	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
01 Zorgzame gemeente	27.764	94.180	66.416	-30.680	99.605	68.925	-34.642	99.396	64.754
02 Inclusieve samenleving	-242	5.905	5.663	-342	6.965	6.623	-706	6.587	5.881
03 Goed Onderwijs	-1.345	5.618	4.273	-4.724	8.862	4.138	-4.526	7.953	3.427
04 Kansen voor klimaat	-48	1.159	1.111	-186	1.305	1.119	-193	1.167	974
05 Goede leefomgeving	-19.220	27.064	7.844	-17.933	30.308	12.375	-18.984	28.684	9.700
06 Toekomstbestendige stad	-1.753	3.302	1.549	-1.816	4.325	2.509	-2.097	3.664	1.567
07 Ruimte en wonen	-6.588	8.966	2.378	-6.496	9.372	2.876	-5.512	7.097	1.585
08 Levendige stad	-2.026	12.286	10.260	-1.894	12.922	11.028	-2.094	12.055	9.961
09 Veilige stad	-855	8.675	7.820	-1.734	9.855	8.121	-1.520	9.510	7.990
10 Moderne gemeente	-720	3.815	3.095	-954	4.739	3.785	-1.096	4.031	2.935
Totaal programma's	**-60.561**	**170.970**	**110.409**	**-66.759**	**188.258**	**121.499**	**-71.370**	**180.144**	**108.774**
Algemene dekkingsmiddelen	-132.891	1.196	-131.695	-141.802	500	-141.302	-144.028	473	-143.555
Kosten van de overhead	-268	26.119	25.851	-232	27.067	26.835	-363	25.304	24.941
Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting	0	78	78	0	45	45	-15	42	27
Onvoorzien	0	1	1	0	1	1	0	4	4
Totaal overzichten	**-133.159**	**27.394**	**-105.765**	**-142.034**	**27.614**	**-114.420**	**-144.406**	**25.823**	**-118.583**
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	**-193.720**	**198.364**	**4.644**	**-208.793**	**215.872**	**7.079**	**-215.776**	**205.967**	**-9.809**
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves[1]	-8.136	4.435	-3.701	-21.924	17.277	-4.647	-22.632	22.207	-425
Het gerealiseerde resultaat	**-201.856**	**202.799**	**943**	**-230.717**	**233.149**	**2.432**	**-238.408**	**228.174**	**-10.234**

[1] de specificatie van de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves per programma wordt uiteengezet op pagina 266.

8.3

Toelichting

8.3 Toelichting

8.3.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 28 september 2017, de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de september circulaire van het boekjaar. Daar het accres niet meer is gewijzigd in de decembercirculaire 2021 is deze uitgangspunt voor een herberekening, middels berekeningsadvies van adviseurs FontinPauw, wat zorgt voor een meer actueel beeld.

Met betrekking tot de eigen bijdragen die het CAK int en aan de gemeenten afdraagt, geldt op basis van de Kadernota rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende. Gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen Wmo-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht. De gemeente zal deze onzekerheid in de jaarstukken moeten noemen, ook al ligt de oorzaak niet bij de gemeente.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij dient de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio

Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven gedurende de restant looptijd van de betrokken geldlening.

Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten van onderzoek en ontwikkeling vangt aan bij ingebruikneming van het gerelateerde materiële vaste actief.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde.
- De investering draagt bij aan de publieke taak.
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen.
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, inclusief de direct te relateren salariskosten. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van het actief kan worden toegerekend.

Investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.
Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.
De gehanteerde afschrijvingstermijnen bedragen in jaren:

Gronden en terreinen	n.v.t.
Woonruimten en bedrijfsgebouwen	15-50
Vervoermiddelen	6-15
Machines, apparaten en installaties	5-20
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken, waaronder:	8-60
• riolering (aanleg, bouwkundig, elektromechanisch en gemalen)	15-60
Overige materiële vaste activa, waaronder:	
• inventarissen	5-10
• automatisering	3-5
• software	5

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Wanneer investeringen grotendeels of meer worden gedaan voor riolering, het inzamelen van huishoudelijk afval of andere alsook voor rechten die op grond van art. 229 lid 1 a en b Gemeentewet worden geheven, dan worden deze investeringen op de balans opgenomen in een aparte categorie: de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investeringen met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

In erfpacht uitgegeven gronden

Voor in erfpacht uitgegeven gronden geldt de uitgifteprijs van eerste uitgifte als verkrijgingsprijs. Gronden in eeuwigdurende erfpacht worden gewaardeerd tegen registratiewaarde. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn – tenzij hierna anders is vermeld – opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.
Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.
Van een deelneming is krachtens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Vlottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd. De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde.
De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken) limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen in artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: baten en lasten – en het daaruit vloeiende resultaat – moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd, maar gedurende de looptijd van het project tot stand komt en ook als zodanig moet worden verantwoord. Het verantwoorden van tussentijdse winst is daarmee geen keuze maar een verplichting die voortvloeit uit het realisatiebeginsel. Bij het bepalen van de tussentijdse winst is het wel noodzakelijk de nodige voorzichtigheid te betrachten. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid en dient er winst te worden genomen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht. Indien er sprake is van winst, wordt deze berekend op basis van de eindwaarde van het project, conform de notitie 'grondbeleid in begroting en jaarstukken (2019)' van de commissie BBV. Als de berekening van de tussentijdse winstneming volgens de percentage of completion methode ertoe leidt dat in eerdere jaren te veel winst is genomen, dan neemt de gemeente de eerder teveel genomen winst terug. Subsidiebaten en de daarbij behorende subsidiabele kosten bij grondexploitaties maken geen onderdeel uit van de tussentijdse winstneming en worden verantwoord op het moment dat de subsidie volgens de subsidievoorwaarden is gerealiseerd.

Gereed product en handelsgoederen
Gerede producten worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs of tegen de marktwaarde indien de marktwaarde lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar Vorderingen
Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De debiteuren sociale zaken en belastingdebiteuren worden dynamisch bepaald. De algemene debiteuren daarentegen worden statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Voorzieningen
Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatievoorzieningen stoelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.
In geval van achterstallig onderhoud, waarbij sprake is van kapitaalvernietiging en/of onveilige situaties, wordt er op basis van artikel 44 lid 1a BBV een voorziening gevormd.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en Garantstellingen
Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

8.3.2 Toelichting op de balans per 31 december 2021

Activa
Vaste activa

Immateriële vaste activa
Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa in 2021:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	39	137	0	0	57	0	119
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	862	2.847	-44	76	0	0	3.677
Totaal	**901**	**2.984**	**-44**	**76**	**57**	**0**	**3.796**

Per saldo neemt de immateriële activa toe met € 2.895.000. De toename betreft in hoofdzaak investeringen.

De belangrijkste investeringen zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Revitalisatie Theater De Oranjerie	2.500	1.000	1.000
Revitalisatie Jagerstraat	2.000	1.506	1.506
Versmalling Maria Theresialaan	307	305	308

Materiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de investeringen met economisch nut in 2021:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-Waarde 01-01-2021	Voor-ziening	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Her-rubricering	Boek-waarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	11.949		0	0	0	0	78	11.871
Woonruimten	116		0	0	3	0	0	113
Bedrijfsgebouwen	82.714	*1.200	32	0	2.167	0	236	79.143
Grond-,weg- en water-bouwkundige werken	2.340		22	0	203	0	0	2.159
Vervoermiddelen	1.324		404	0	152	0	0	1.576
Machines, apparaten en installaties	3.382		699	0	547	0	0	3.534
Overige materiële vaste activa	3.622		618	0	1.009	0	0	3.231
Totaal	**105.447**	**1.200**	**1.775**	**0**	**4.081**	**0**	**314**	**101.627**

** Voor het pand aan de Godsweerdersingel 10 is een voorziening getroffen.*

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Wmo hulpmiddelen 2021	790	583	583
Fiscaleren blauwe zone	248	243	243

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 1-1-2021	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden [1]	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Bedrijfsgebouwen	382	0	0	8	0	0	374
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	45.897	4.605	0	818	0	0	49.684
Vervoermiddelen	251	0	0	22	0	0	229
Overige materiële vaste activa	803	172	0	64	62	0	849
Totaal	**47.333**	**4.777**	**0**	**912**	**62**	**0**	**51.136**

[1] *Onder de bijdragen van derden zijn de bijdragen opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.*

De belangrijkste investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Overkluisde Maasnielderbeek	2.659	594	2.503
Groene Kruisbuurt Swalmen fase 2	7.150	2.222	4.153
Herinrichting Kapellerlaan	2.530	951	1.119
Kastelenbuurt	540	274	274

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-Waarde 01-01-2021	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Gronden en terreinen	587	0	0	85	0	0	502
Grond-,weg- en water-bouwkundige werken	23.119	7.799	154	1.186	1.235	0	28.343
Totaal	**23.706**	**7.799**	**154**	**1.271**	**1.235**	**0**	**28.845**

Onder bijdragen van derden zijn de bijdragen van derden opgenomen die direct gerelateerd zijn aan de investering.
Onder de afwaarderingen staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardeverminderingen.

De belangrijkste investeringen met maatschappelijk nut zijn:

Investering (bedragen x € 1.000)	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2021	Cumulatief besteed t/m 2021
Hoofdstructuur wegen	1.790	1.392	1.518
Kastelenbuurt	2.044	1.049	1.190
Snelfietsroute	1.374	1.043	1.046
Kunstwerken	854	740	740
Herinrichting Kapellerlaan groen	1.504	553	651

Van de activa waarvan de bestemming verandert, wordt de actuele waarde van de nieuwe bestemming in de toelichting op de balans opgenomen. In 2021 hebben geen bestemmingswijzigingen plaatsgevonden.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de Erfpacht weer

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boek-waarde 31-12-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrij-vingen	Bijdragen van derden	Afwaar-deringen	Boek-waarde 31-12-2021
Erfpacht	214	0	0	0	0	0	214

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa gedurende het jaar 2021:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Inves-teringen	Desinves-teringen	Afschrijving/ aflossingen	Afwaar-deringen	Boekwaarde 31-12-2021
Kapitaalverstrekkingen aan:						
Deelnemingen	691	500	0	0	0	1.191
Gemeenschappelijke regelingen	58	0	0	0	0	58
Totaal	**749**	**500**	**0**	**0**	**0**	**1.249**
Leningen u/g aan:						
Woningbouwcorporaties	582	0	0	137	0	445
Totaal	**582**	**0**	**0**	**137**	**0**	**445**
Overig						
Overige langlopende leningen	3.065	19	0	5	0	3.079
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	6	0	0	0	0	6
Totaal	**3.071**	**19**	**0**	**5**	**0**	**3.085**
Totaal	**4.402**	**519**	**0**	**142**	**0**	**4.779**

Voor een specificatie van de leningen verwijzen wij naar bijlage 9.1 Verstrekte geldleningen.

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	3.213	3.164
Gereed product	328	14
Handelsgoederen	4	4
Totaal	**3.545**	**3.182**

Onderhanden werk

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van het in exploitatie zijnde complex gedurende het jaar 2021

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Inves-teringen	Op-brengsten	Winst uitname	Saldo 31-12-2021	Voorziening verlieslatend complex	Boekwaarde 31-12-2021
Roerdelta fase 2	3.164	**49**	**0**	0	3.213	0	**3.213**
Totaal	**3.164**	**49**	**0**	**0**	**3.213**	**0**	**3.213**

De grootste kostenposten in 2021 hebben betrekking op (bedragen afgerond):

- vergoeding einde erfpacht € 37.975
- kosten planontwikkeling: € 10.275

In 2021 is een bedrag van 0, - aan opbrengsten gerealiseerd (bijdrage ontwikkelaar in beheerskosten).
De risico's zijn nader toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing in het jaarverslag.

Gereed product en handelsgoederen

De gronden zijn gewaardeerd tegen een totaalbedrag van € 328.000 (2020: € 14.000). De toename van de boekwaarde betreft in hoofdzaak de verkoop van toenmalige brandweerkazerne Gevaren 20 (€ 235.693).

Een specificatie is opgenomen in de paragraaf 7. Grondbeleid.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald voor de algemene debiteuren en dynamisch voor de debiteuren sociale zaken en belastingdebiteuren.

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Nominale waarde 31-12-2021	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2021	Balanswaarde 31-12-2020
Vorderingen op openbare lichamen	23.658	2	23.656	34.011
Overige vorderingen	12.746	3.372	9.374	9.312
Totaal	**36.404**	**3.374**	**33.030**	**43.323**

De afname van de vorderingen op openbare lichamen van afgerond € 10,3 miljoen bestaat voor het grootste deel uit een incidentele factuur uit 2020 van € 9,2 miljoen.

Van de overige vorderingen heeft een nominaal bedrag van € 6,9 mln. (2020 € 6,9 mln.) betrekking op vorderingen sociale zaken, waarvoor ter hoogte van € 2,4 mln. (2020: € 1,5 mln.) een voorziening voor oninbaarheid is gevormd.
Voor de belastingvorderingen bij de BsGW is een bedrag van € 91.030 gedoteerd aan de voorziening dubeuze debiteuren.
Voor de algemene debiteuren is aanvullend € 76.000 gestort.

EMU saldo

(bedragen x € 1.000)			2021 primaire begroting	2021 rekening
1	+	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art.17c)	-4.644	**9.809**
2	-/-	Mutatie (im)materiële vaste activa	14.130	**9.217**
3	+	Mutatie voorzieningen	-120	**227**
4	-/-	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-1.596	**363**
5	-/-	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) materiële vaste activa	0	**0**
Berekend EMU-saldo			**-17.298**	**456**

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kassaldi	15	16
Banksaldi	1.943	2.375
Totaal	**1.958**	**2.391**

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde en staan vrij ter beschikking. De liquide middelen (debetsaldi) nemen af met € 0,4 mln. De gemeente Roermond beschikt over een kredietfaciliteit bij de BNG Bank ter hoogte van € 5 mln. Bij de Rabobank wordt op creditbasis gebankierd.

Schatkistbankieren

Drempelbedrag

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er is echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dat is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Per 1 juli 2021 is het drempelbedrag verhoogd tot 2% van het begrotingstotaal, omdat bij de evaluatie van de regeling bleek dat het oude bedrag ter hoogte van 0,75% van het begrotingstotaal, ervoor zorgde dat te vaak onnodige afroming van de rekening plaatsvond. In onderstaande tabel staan de geldende drempelbedragen voor 2021:

Drempelbedrag schatkistbankkieren	
t/m juni 2021	1.487
vanaf 1 juli 2021	3.967

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden.

In onderstaande tabel is te zien wat de benutting van het drempelbedrag schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen 2021 is geweest. Hierin zijn de bankrekeningen van de BNG en Rabobank opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

		Verslagjaar				
(1)	**Drempelbedrag**	**1487,73**			**3967,28**	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2		Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**1.260**	**951**		**919**	**1.174**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	228	536		3.049	2.794
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-		-	-
		Verslagjaar				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	198.364			198.364	
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	198.364			198.364	
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	1487,73		(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	3967,28	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2		Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	113.379	86.576		84.526	107.970
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91		92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	1.260	951		919	1.174

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel	2.026	1.177
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen:	8.440	5.005
Totaal	**10.466**	**6.182**

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Specifieke uitkering (bedragen x € 1.000)	Saldo 31-12-2020	Toevoegingen	Ontvangen	Saldo 31-12-2021
Rijk				
TOZO	0	2.654	2172	482
Bekostiging kwijtschelding gem.belastingen	0	6	0	6
Kwijtschelding publieke schulden	0	37	0	37
Gem.hulp gedup.Toeslagenproblematiek	0	142	0	142
	0	**2839**	**2172**	**667**
Overige Nederlandse overheidslichamen				
Provincie subsidie Vitale Stad	985	557	350	1192
Project bijdrage WOP Donderberg	126	16	0	142
Mobiliteitsfonds	4	0	4	0
Prov. Subs. Meedoen Roerm. Cultuur	1	0	1	0
Prov. Subs. Meedoen Roerm. Sport	1	0	1	0
Stimuleringsmaatregelen verkeersveiligheid	60	0	60	0
Provincie subsidie haalbaarheidsstudie fietsverbinding	0	25	0	25
	1177	**598**	**416**	**1359**
Nederlandse overheidslichamen	**1177**	**3437**	**2588**	**2026**

De overige overlopende activa neemt toe met € 2,8 miljoen. Dit bedrag wordt in hoofdzaak veroorzaakt doordat de te verhalen bedragen toenemen met € 2,2 miljoen.

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969
Er bestaat voor de gemeente geen recht op verliescompensatie. De gemeente heeft sinds 2016 fiscale winsten behaald en daarover VPB voldaan.

Vaste passiva

Eigen vermogen

De post eigen vermogen wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Reserves, gespecificeerd naar:		
• algemene reserve	12.358	15.601
• bestemmingsreserve	43.027	37.543
• realiseerde resultaat	10.234	2.666
Totaal	**65.619**	**55.810**

Reserves

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad.

Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Er vindt geen rente toerekening plaats aan de reserves.

Het overzicht op de volgende pagina geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2021:

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2021:

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Algemene reserve	De algemene reserve is een vrije reserve zonder specifiek bestedings-doel. Deze reserve dient enerzijds als een buffer voor risico's die nog niet financieel kunnen worden vertaald in de jaarrekening en anderzijds kan deze reserve ingezet worden voor beleidsmaatregelen.	15.601	0	5.909	2.666	0	12.358	De stortingen in de algemene reserve zijn (afgerond): • Het rekeningsaldo 2020 ad € 2,7 mln. De onttrekkingen zijn (afgerond): • Resultaatbestemming 2020 € 3,8 mln. • Begroting in transitie/ kadernota begr.2020 -/- € 1,1 mln. • Klaar voor de herstart € 2,1 mln. • Ophogen budget automatisering € 0,5 mln • Baggeren industriële havens € 0,3 mln • Duurzaamheidsbeleid € 0,1 mln • Diversiteitsbeleid € 0,1 mln • Teamleider SO/PP € 0,1 mln
Totaal Algemene reserve		**15.601**	**0**	**5.909**	**2.666**	**0**	**12.358**	
Bestemmingsreserves:								
Cluster Wijkontwikkeling								
Wijkontwikkelings-plannen	Ingesteld ter financiering van de projecten voor de herstructurering Roermondse Veld/ Kemp-Kitskensberg /Heide	1.794	109	45	0	0	1.858	De verkoopopbrengst van een stuk gemeentegrond voor € 109.000 is gestort in deze reserve. In 2021 is € 45.000 uitgegeven.
Wijkaanpak duur-zaam verbinden Donderberg	Verbetering leefbaarheid, veiligheid en fysieke, sociale en economische structuur	238	0	85	0	0	153	Het gemeentelijk aandeel in de kosten van de uitvoering 2021 van Donderberg bedraagt € 85.000.
Knelpunten Swalmen	Uitvoering Centrumplan Swalmen	190	0	25	0	0	165	In 2021 is per saldo afgerond € 25.000 uitgegeven.
Totaal Cluster Wijkontwikkeling:		**2.222**	**109**	**155**	**0**	**0**	**2.176**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Cluster Sociaal Domein:								
Egalisatiereserve WWB-inkomensdeel	Het egaliseren van overschotten en tekorten voortvloeiend uit de uitvoering van de Wet Werk en Bijstand voor het inkomensdeel (bijstandsuitkeringen)	11.860	6.268	1.296	0	0	16.832	Per saldo zijn de uitgaven inzake de wet buig € 5,0 mln. lager uitgevallen. Dit overschot is in de reserve gestort. Geraamd was een storting van per saldo € 3,3 mln.
Egalisatiereserve Bedrijfsvoering 3D's	Dekking van de kosten Inhuur personeel sociaal domein	235	0	235	0	0	0	De stand van de reserves is toegevoegd aan de Egalisatiereserve 3D's.
Egalisatiereserve 3D's	Het egaliseren van overschotten en tekorten voortvloeiend uit de bedrijfsvoering 3D	6.111	7.259	8.321	0	0	5.049	De overschotten in de exploitatie van de Wmo, jeugd, armoedebeleid en de participatie bedroeg € 8,6 miljoen (geraamd was € 6,9 mln.). Daarnaast is Egalisatiereserve Bedrijfsvoering 3D's toegevoegd (€ 0,2 mln). Uit de reserve is onttrokken: • Méérkosten jeugd € 3,2 mln (geraamd € 3,0 mln) • Méérkosten participatie € 1,8 mln (geraamd € 1,5 mln) • Méérkosten uitvoering Wmo € 2,6 mln.(geraamd € 3,0 mln) • Diverse zorgprojecten € 0,6 mln (geraamd € 2,4 mln).
Totaal Cluster Sociaal Domein:								
		18.206	**13.527**	**9.852**	**0**	**0**	**21.881**	
Cluster Rijksregelingen:								
Decentralisatie uitkeringen circulaires	Het uitvoeren van gedecentraliseerde Rijksregelingen. De belangrijkste zijn: • Brede school. sport en cultuur • Provinciale taken VTH • Gezond in de stad • Peuterspeelzaalwerk	1.812	614	1.633	0	0	793	Aan reguliere rijksuitkeringen is in 2021 € 0,6 miljoen ontvangen De reguliere uitgaven bedroegen in totaal € 1,6 mln. (afgerond). De belangrijkste uitgaven waren: • Provinciale taken VTH € 1,0 mln • Gezond in de stand € 0,2 mln • Bredeschool/combinatiefunctionaris € 0,2 mln. • Transformatiefonds sociaal domein € 0,2 mln.
Maatschappelijke begeleiding status-houder	Reserve met als doel de integratie en participatie van statushouders te verbeteren. Deze middelen zijn bestemd voor het participatieverklaringstraject, re-integratie, scholing, zorgkosten, etc.	42	0	0	0	0	42	Er zijn in 2021 geen mutaties geweest.
Totaal Cluster Rijksregelingen:		**1.854**	**614**	**1.633**	**0**	**0**	**835**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Cluster Claims < 500.000:								
Claims kleiner dan € 500.000	Reserve ter dekking van diverse claims beneden < € 500.000.	4.113	0	**2.391**	0	0	1.722	De belangrijkste uitgaven: • Perspectief op werk (€ 1,5 mln) • The Passion (€ 0,4 mln) • Baggeren watergangen en vijvers (€ 0,2 mln) • voor diverse projecten is 0,3 ,mln. uitgegeven
Totaal Cluster Claims < 500.000:		**4.113**	**0**	**2.391**	**0**	**0**	**1.722**	
Cluster Sociaal Verbindend:								
Sociaal Verbindend	Reserve ter dekking van uitvoering van prioriteiten uit het coalitieakkoord “Slagvaardig en spaarzaam, verantwoordelijke en verbindend”, onderdeel sociaal verbindend.	103	0	44	0	0	59	Door herijking is € 44.000 vrijgevallen.
Totaal Cluster Sociaal Verbindend:		**103**	**0**	**44**	**0**	**0**	**59**	
Cluster Economie:								
Economisch Stimulerend	Reserve ter dekking van uitvoering van prioriteiten uit het coalitieakkoord “Slagvaardig en spaarzaam, verantwoordelijke en verbindend”, onderdeel economisch stimulerend.	324	0	20	0	0	304	Aan ondersteuning startende kleine ondernemers is € 20.000 uitgegeven.
Vitale Stad	Reserve ter dekking van verbeteringen en vitalisering van de binnenstad.	905	0	89	0	0	816	De uitgaven betroffen met name programmasturing en een bijdrage in het project streetwise.
Totaal Cluster Economie		**1.229**	**0**	**109**	**0**	**0**	**1.120**	
Cluster Planontwikkeling:								
Planontwikkeling	Deze reserve is gevormd tbv van de bovenwijkse voorzieningen van diverse grondexploitaties+	0	235	0	0	0	235	Aan deze reserve is in 2021 € 0,2 mln toegevoegd voor bovenwijkse voorzieningen.
Totaal Cluster Planontwikkeling:		**0**	**235**	**0**	**0**	**0**	**235**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Cluster Natuurontwikkeling:								
Natuurontwikkeling Groen voor Groen	Dekking uitvoering projecten uit de Natuurvisie Oost-Roermond	159	14	76	0	0	97	De opbrengst verkoop van diverse groenstroken ad € 14.000 is in deze reserve gestort Aan het meerjarig uitvoeringsprogramma Groen 2019-2020 is € 76.000 uitgegeven.
Bos en natuurbeheer	Bij de vaststelling van het beheerplan Bos en Natuur-beheer is tevens de nieuwe beheerovereenkomst met Bosgroep Zuid Nederland vastgesteld. Onderdeel van deze vaststelling is de overheveling van de reserve Bos en Natuurbeheer van Bosgroep Zuid Nederland naar de gemeente Roermond. Conform het beheerplan zijn deze middelen bestemd en noodzakelijk om fluctuaties in het meerjarig beheer van Bos en Natuurgebieden op te vangen.	110	21	0	0	0	131	De opbrengst verkoop van houtproducten ad € 21.000 is in deze reserve gestort.
Totaal Cluster Natuurontwikkeling:		**269**	**35**	**76**	**0**	**0**	**228**	
Cluster Bedrijfsvoering:								
Bedrijfsvoering	Reserve voor de doorontwikkeling van de (digitale) dienstverlening en het Klant Contact Centrum (KCC) volgens landelijk programma Antwoord en overheidsprogramma Digitale overheid 2017.	235	90	90	0	0	235	Bij de begroting is € 90.000 gestort ter incidentele dekking van bedrijfsvoering. De uitgaven bedroegen eveneens € 90.000.
Totaal Cluster Bedrijfsvoering:		**235**	**90**	**90**	**0**	**0**	**235**	

Reserves (bedragen x € 1.000)	Doel reserve	Boek-waarde 31-12-2020	Toe-voeging	Ont-trekking	Resultaat vorig jaar	Vermind. ter dekking van afschrij-vingen	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Cluster Dekkingsreserve:								
ECI	Reserve ter dekking van kapitaallasten van de investeringen in het gebouw en de kosten van de ECI herstart.	54	0	11	0	0	43	Ter dekking van de kapitaallasten is in 2021 € 11.000 onttrokken op basis van een annuïtaire berekening.
Maatschappelijk nut	Reserve ter dekking van investeringen met een maatschappelijk nut. Met ingang van 2015 wordt er weer afgeschreven op investeringen met maatschappelijk nut. Het saldo van de reserve is bestemd voor de afronding van een 3-tal kredieten.	2.149	0	0	0	0	2.149	Er zijn in 2020 geen uitgaven geweest.
Kapitaallasten investeringen	Reserve ter dekking van kapitaallasten van investeringen met een economisch nut (zoals gebouwen) en maatschappelijk nut (zoals wegen).	2.951	0	121	0	0	2.830	Ter dekking van de kapitaallasten van een 12-tal geactiveerde investeringen is € 121.000 ten gunste van de exploitatie gebracht.
Onderhoudskosten areaaluitbreiding	Van Rijkswaterstaat is een afkoopsom ontvangen na de overdracht het onderhoud van wegen en daarbij horende bermen en bomen.	102	0	102	0	0	0	Jaarlijks wordt (tot en met 2021) € 102.000 onttrokken.
Afwikkeling afsluiten grondexploitaties	Het afsluiten van de grondexploitaties heeft tot gevolg dat rente, ambtelijke kosten en tijdelijk beheer niet meer kan worden toegerekend aan de grondexploitaties die zijn afgesloten. Om te voorkomen dat hierdoor een tekort ontstaat in het begrotingssaldo 2016-2019, worden bijdragen uit deze reserve beschikbaar gesteld.	66	0	22	0	0	44	De kosten van tijdelijk beheer bedroegen € 22.000 (afgerond)
Coronafonds		3.990	273	2.117	0	0	2.146	De overige toevoegingen bedroegen € 0,2 mln. De gedekte inkomsten en extra uitgaven bedroegen € 3,1 mln.
Totaal Cluster Dekkingsreserve:		**9.312**	**273**	**2.373**	**0**	**0**	**7.212**	
Cluster Budgetoverheveling								
Budgetoverheveling		0	7.324	0	0	0	7.324	De budgetoverheveling naar toekomstige jaren bedroeg in 2021 € 7,3 mln.
Totaal Cluster Budgetoverheveling		**0**	**7.324**	**0**	**0**	**0**	**7.324**	
Totaal Bestemmingsreserves		**37.543**	**22.207**	**16.723**	**0**	**0**	**43.027**	

Resultaatanalyse

In de begroting 2021 (na wijziging) was een nadelig resultaat geraamd van € 2,4 miljoen.
Het gerealiseerde nog te bestemmen resultaat 2021 bedraagt afgerond € 10,2 miljoen batig.

In het jaarverslag (jaarstukken deel 1) wordt in het eerste hoofdstuk ‘financiële analyse’ een samenvattend overzicht en analyse weergegeven van het resultaat 2021. Voor de analyse bij gerealiseerde baten en lasten per programma wordt verwezen naar de toelichting per programma in het jaarverslag.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico’s ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendingen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het “jaarlijks vergelijkbaar volume” is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De actuele stand per 31-12-2021 inzake APPA voorziening is juist en volledig. Ten aanzien van de wethouders welke vóór 2013 met pensioen zijn gegaan heeft er géén actualisatie van de stand plaatsgevonden ten opzichte van 31-12-2018. In het verleden zijn deze onterecht wel jaarlijks geactualiseerd.

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de voorzieningen gedurende het jaar 2021:

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2020	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Herbezetting	Opgebouwde spaaruren aangekocht door personeel of ingezet voor vervanging.	72	0	0	0	72	Er zijn geen uitgaven of bijstortingen geweest.
Wethouders pensioenen	Bekostiging van de pensioenverplichtingen van gewezen wethouders die de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt.	1.680	0	4	99	1.577	De uitkeringen aan voormalige wethouders bedroeg afgerond € 99.000. Op grond van de actuariële berekening voor de pensioenen is er € 4.000 vrijgevallen.
Wethouders pensioenen (actieven)	Bekostiging van toekomstige pensioenverplichtingen van de huidige wethouders en gewezen wethouders die hun pensioengerechtigde leeftijd nog niet bereikt hebben.	3.192	0	95	0	3.097	Op grond van de actuariële berekening voor de pensioenen is er € 95.000 vrijgevallen.
Wachtgeld wethouders	In lijn met de notitie arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van de commissie BBV is een voorziening voor wachtgelduitkeringen voormalige wethouders gevormd.	271	29	0	133	167	In het boekjaar 2021 is € 133.000 uitgekeerd aan wachtgeld. Op grond van een nieuwe berekening van de toekomstige verplichtingen is een bedrag van € 29.000 gestort.
Reorganisatie 2020	Ten behoeve van de mogelijke toekomstige verplichtingen is in 2020 voor een aantal boventallige leidinggevende een voorziening ingesteld.	161	0	5	156	0	Met de uitbetaling van € 156.000 aan uitkeringen in 2021 is de verplichting afgewikkeld. De vrijval bedraagt € 5.000.
Vastellingsover-eenkomsten personeel	Tengevolge van een aantal vaststellingsovereen-komsten personeel die gesloten zijn bij beëindiging van hun arbeidsovereenkomst dient deze voorziening te worden gevormd	187	383	21	113	436	Ter dekking van de verplichting voortvloeiend uit een aantal vaststellingsovereenkomsten is in 2021 € 383.000 gestort. Voor een bedrag van € 21.000 zijn opgenomen verplichtingen vrijgevallen. De uitbetalingen van vaststellingsovereenkomsten bedroegen € 113.000.
Sportvelden Maastrichterweg	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Sportvelden Maastrichterweg is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: het afronden infra bij de kavels aan de Gerbergaweg (aanleg trottoir), die in de verkoop zijn.	9	0	0	0	9	Er zijn geen uitgaven geweest. De financiële afronding zal in 2022 plaatsvinden.
Sportparklaan 9	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Bedrijventerrein Reubenberg is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: het afronden infra bij de nog te verkopen kavel (aanleg inrit) en de kosten van OML voor de begeleiding van de verkoop.	14	0	0	0	14	Er zijn geen uitgaven geweest. De financiële afronding zal in 2022 plaatsvinden.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2020	Toevoe-ging	Vrijval	Aan-wending	Boek-waarde 31-12-2021	Toelichting
Bob Boumanstraat	De grondexploitatie Bob Boumanstraat is per 31 december 2015 afgesloten, omdat de met de ontwikkelaar overeengekomen exploitatiebijdragen zijn afgerekend. Er is een voorziening getroffen voor de nog resterende kosten, bestaande uit de in de voor dit project gesloten realiseringsovereenkomst opgenomen gemeentelijke bijdrage aan de nieuwe ontsluiting voor deze locatie. Uitbetaling daarvan zal plaatsvinden gelijktijdig met de oplevering van de openbare ruimte. Deze is grotendeels aangelegd, de feitelijke oplevering zal in 2022 plaatsvinden.	4	0	0	0	4	Er zijn geen uitgaven geweest. Uitbetaling daarvan zal plaatsvinden gelijktijdig met de oplevering van de openbare ruimte. Deze is grotendeels aangelegd, de feitelijke oplevering zal in 2022 plaatsvinden.
Oolderveste	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Oolder Veste is per 31 december 2015 afgesloten. De nog resterende kosten zijn voorzien: de onteigeningsvergoeding en de bijdrage openbare ruimte.	43	0	0	0	43	Er zijn geen uitgaven geweest.
Roerdelta fase 1	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Roerdelta Fase 1 is per 31 december 2015 afgesloten. Door de raad is een krediet beschikbaar gesteld voor de nog resterende kosten, bestaande uit de gemeentelijke bijdrage aan de openbare ruimte. De gemeentelijke bijdrage ligt vast in de met Roerdelta Projectontwikkelingsmaatschappij BV gesloten realiseringsovereenkomst voor het gebied Roerdelta Fase 1. Voor de dekking van dit krediet is een voorziening gevormd.	84	0	0	84	0	In 2020 is de openbare ruimte in het deelgebied Loesbleik gerealiseerd. De daarmee verband houdende bijdrage van de gemeente is in 2020 uitbetaald. De openbare ruimte in het deelgebied Lindanussingel Noord is in 2021 gerealiseerd en de daarmee verband houdende bijdrage van de gemeente is in 2021 uitbetaald.
Jazz City	Per 1 januari 2016 hebben wijzigingen in het BBV plaatsgevonden en zijn de grondexploitaties opgeschoond. De grondexploitatie Jazz City is per 31 december 2015 afgesloten. Door de raad is een krediet beschikbaar gesteld voor de nog resterende kosten, bestaande uit de bijdrage van de gemeente in de aanpassingen aan de openbare ruimte binnen dit project en de daarmee samenhangende kosten van voorbereiding/ toezicht. De gemeentelijke bijdrage ligt vast in de met de Stichting Roermond Parking Land gesloten realiseringsovereenkomst voor het gebied The Big Triangle (onderdeel van het project Jazz City). Voor de dekking van dit krediet is een voorziening gevormd.	466	0	466	0	0	Door de raad is besloten tot een vrijval van de reserve van € 70.000. Het restantbedrag zal niet meer aangewend worden en valt eveneens vrij.

Voorzieningen (bedragen x € 1.000)	Doel voorzieningen	Boek-waarde 31-12-2020	Toevoe-ging	Aan-wending	Vrijval	Toelichting	Boek-waarde 31-12-2021
	Voor verplichtingen, verliezen en risico's	**6.183**	**412**	**585**	**591**		**5.419**
Onderhouds-voorziening Gebouwen	Dekking groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.	7.433	1.304	891	0	De vermeerdering 2021 van € 1.304.000 komt voor € 1.255.000 uit het Onderhoudsplan 2021-2025. Daarnaast is de ontvangen bijdrage Spuk gestort (€ 49.000) in de voorziening. De belangrijkste uitgaven zijn (afgerond): • Renovatie gemeentewerf € 231.000 • Schilderwerk ECI € 109.000 • Schilderwerk overig € 143.000	7.846
Beelden, fonteinen en monumenten	Uitvoeren van beheer en onderhoud van beelden, fonteinen en kunstobjecten.	42	11	0	0	Jaarlijks wordt € 11.000 gestort in de voorziening. Er zijn geen uitgaven geweest.	53
	Ter egalisatie van kosten	**7.475**	**1.315**	**891**	**0**		**7.899**
Probleemjongeren (legaat)	De voorziening is gevormd door een legaat van mw. Marx-Basnizki (overleden 3-10-1993) onder voorwaarde dat de rente jaarlijks wordt besteed ten behoeve van de probleemjeugd van alle gezindten van de Gemeente Roermond.	91	0	0	0	De hoofdsom blijft intact.	91
Vervanging riolering	Voorziening tariefegalisatie exploitatieverliezen riolering.	1.231	567	0	0	In 2021 is per saldo € 567.000 toegevoegd, bestaande uit het batig exploitatiesaldo van € 643.000 en een aanvullende dotatie van € 45.000, verminderd met de kosten van de stimuleringsregeling afloppeling regenwater van € 122.000.	1.798
	Voor middelen van derden waarvan bestemming gebonden is	**1.322**	**567**	**0**	**0**		**1.889**
Totaal		**14.980**	**2.294**	**1.476**	**591**		**15.207**

Vaste schulden, met een rente-typische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer. In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2019:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2020	Vermeer-deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2021
Obligatieleningen	1	0	0	1
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	108.708	0	7.029	101.679
Totaal	**108.709**	**0**	**7.029**	**101.680**

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt. € 1.801
(2020: € 1.908). De werkelijke rentelasten zijn ten opzichte van 2020 gedaald met € 107.000. Er zijn in 2021 geen nieuwe leningen aangetrokken.
Voor een specificatie van de vaste schulden verwijzen wij naar bijlage 9.2 opgenomen geldleningen.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

De netto-vlottende schulden met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Kasgeldleningen	0	18.000
Overige schulden	12.308	2.432
Totaal	**12.308**	**20.432**

Voor een gedetailleerde toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering (treasury) in het jaarverslag (deel 1 jaarstukken).

Overige schulden

De toename van € 9,9 miljoen bij de overige schulden is van uiteenlopende aard, maar wordt in hoofdzaak veroorzaakt door een hoger openstaand saldo crediteuren. Daarnaast heeft er een herrubricering plaatsgevonden vanuit de Overlopende passiva.

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 31-12-2021	Boekwaarde 31-12-2020
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	20.030	20.680
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	657	501
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.	23.895	14.769
Totaal	**44.582**	**35.950**

De overlopende passiva nemen toe met afgerond € 8,6 miljoen, grotendeels als gevolg van ontvangen subsidiegelden, t.b.v. de milieuvoorzieningen vastgoed (€ 4,3 mln), doorontwikkeling expertisecentra jeugdhulp (€ 1,7 mln) en vergroten acute jeugd GGZ (€ 1,6 mln).

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen over het jaar 2021:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 44196	Her-rubricering	Ontvangen bedragen	Bestede Bedragen	Boekwaarde 31-12-2021
Rijk					
Actieplan Jeugdwerkloosheid regio Limburg	118		0	38	80
Camerabewaking Roerstreek	107		0	0	107
Subsidie wet OKE	938		2.623	2.741	820
Begeleiden/nazorg van ex-gedetineerden /VNJ 2016	70		25	10	85
Herinr. leefgebied zandhagedis/glad. slang	21		0	21	0
Scholingsfonds werkloze werkzoekenden	47		0	0	47
Proeftuin aardgasvrije wijken	3.966		965	9	4.922
Gem. hulp gedup. Toeslagenproblematiek	14		27	41	0
Subsidie volwasseneducatie	90		724	695	119
Subsidie vastgoed transitie jeugdzorg+	3.572		533	6	4.099
Subsidie expertisecentra jeugdhulp	901		0	380	521
Lokaal sportakkoord en leefstijlinterventies	0		128	63	65
Vergroot je kansen	0		1.176	0	1.176
Doorontwikkeling expertisecentra jeugdhulp	0		1.742	0	1.742
Vergroten acute jeugd GGZ	0		2.331	671	1.660
Suvis binnenklimaat onderwijshuisvesting	0		870	0	870
Milieuvoorzieningen vastgoed	0		4.323	0	4.323
Covid gerelateerde onderwijsvertragingen	0		256	0	256
RMC aanvullende middelen	0		60	0	60
Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving	0		196	45	151
Ondersteuning en handhaving CTB	0		147	41	106
Stimuleringsmaatregelen verkeersveiligheid	0		329	58	271
Restauratie joodse begraafplaats	0		20	0	20
Stimulering sport 2021	0		423	163	260
Ijsbanen en zwembaden 2021	0		45	17	28
	9.844		**16.943**	**4.999**	**21.788**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Boekwaarde 44196	Her-rubricering	Ontvangen bedragen	Bestede Bedragen	Boekwaarde 31-12-2021
Nederlands overheidslichaam					
Herstructurering Roermondse veld	411		0	411	0
Regionaal meld- en coördinatiepunt (RMC)	170		296	257	209
Regiofonds verkeer Midden-Limburg	2.444	2.444	0	0	0
V&J-gelden Veiligheidshuis	141		0	28	113
Bijdragen SML	74		0	8	66
Provinciale subsidie VHH	25		0	0	25
Versterkingsgelden lokale aanp. Preventie	59		0	0	59
WOP Donderberg fase 2	861		0	303	558
Subsidie gebiedsontwikkeling Swalmen	232		0	0	232
Subsidie provincie dorpsplan Swalmen	133		0	0	133
Jongeren op gezond gewicht	4		0	0	4
Roermond bereikbaar	283		250	298	235
Subsidie transformatie sociaal Domein	22		10	0	32
Intensief samen actief tegen armoede	64		0	64	0
SHAReuregio	2		0	0	2
Meedoen Roermond Cultuur	0		11	4	7
Meedoen Roermond Sport	0		11	4	7
Aanplant bomen in Limburg	0		68	0	68
Arbeidsmarktregio	0		357	0	357
	4.925		**1.003**	**1.377**	**2.107**
Totaal	**14.769**	**2.444**	**17.946**	**6.376**	**23.895**

** betreft een herrubricering naar overige schulden*

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Overige niet in de balans opgenomen rechten

De gemeente voert een faciliterend grondbeleid. In dat kader worden grondexploitatieovereenkomsten gesloten met marktpartijen die de projecten voor eigen rekening en risico realiseren. In deze overeenkomsten worden afspraken vastgelegd over exploitatiebijdragen. Deze bijdragen hebben met name betrekking op bijdragen ambtelijke kosten en bijdragen bovenwijkse voorzieningen, kosten die op het moment dat ze worden overeengekomen nog moeten worden gemaakt. Hierdoor is sprake van verhaalbare kosten die nog niet zijn gerealiseerd en worden daarom als een 'niet in de balans opgenomen recht' in de administratie opgenomen.
In paragraaf 7 Grondbeleid, tabel 2 wordt weergegeven om welke rechten het gaat.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	31-12-2020	31-12-2021
Via WSW en Nationaal Restauratiefonds gewaarborgde geldleningen:		
ten behoeve van woningcorporaties	243.348	465.840
ten behoeve van overige	0	0
Door de gemeente afgegeven garanties		
Bankgaranties	0	0
Onderhandse borgstellingen	2.804	2.647
Totaal	**246.152**	**468.487**

Voor een overzicht van de borg- en garantstellingen wordt verwezen naar overzicht 2.4.1 Staat van gewaarborgde geldleningen.

Overige niet in de balans opgenomen verplichtingen

Overeenkomsten
Op grond van artikel 53 BBV worden in de toelichting bij de balans opgenomen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden.

Meerjarige verplichtingen en contracten
De gemeente Roermond heeft meerjarige verplichtingen met externe partijen en heeft contracten afgesloten. In onderstaand overzicht zijn deze verplichtingen en contracten opgenomen. In dit overzicht zijn alleen de verplichtingen en contracten opgenomen die gelijk of groter zijn dan de grenzen die gehanteerd worden voor Europese aanbestedingen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Huidig jaarbedrag	Restant contractomvang
Contracten	7.923	19.263
Totaal	**7.923**	**19.263**

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. Deze personele lasten worden verantwoord in het jaar waarin de uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan overlopende (spaar)verlofaanspraken.

Derivaten
De gemeente Roermond heeft in 2021 geen gebruik gemaakt van financiële derivaten.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo
Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum
Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt.
Na balansdatum is de oorlog in de Oekraïne de belangrijkste gebeurtenis, waarbij opgemerkt dient te worden dat Gazprom de gasleverancier van de gemeentelijke gebouwen is. Het contract loopt nog en heeft verder geen gevolgen voor de gemeente en toevoer van gas.

2.3.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Algemeen
Hierna wordt een toelichting gegeven op diverse aspecten van het overzicht van baten en lasten.
Achtereenvolgens zal ingegaan worden op:

- het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening;
- een overzicht van de algemene dekkingsmiddelen;
- een overzicht van de kosten van overhead;
- een overzicht van de heffing voor de vennootschapsbelasting;
- een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien;
- een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma;
- een overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves.

De informatie in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is opgenomen in overzicht 8.4.4.

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening wordt vastgesteld met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële positie op de balansdatum is gebleken tussen het moment van opmaken van de jaarstukken en het tijdstip van vaststelling daarvan, voor zover deze aanvullende informatie onontbeerlijk is voor het bedoelde inzicht.

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening
Voor een nadere specificatie van het gerealiseerde, nog te bestemmen resultaat ad € 10,2 mln. (afgerond) wordt verwezen naar de analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de realisatie per programma, dat is opgenomen in de toelichting per programma in het jaarverslag. Het jaarverslag maakt onderdeel uit van de jaarstukken.
In het raadsvoorstel ter vaststelling van de jaarrekening wordt aan u voorgesteld het resultaat toe te voegen aan de algemene reserve. In een afzonderlijk raadsvoorstel wordt een voorstel voor bestemming van dit resultaat gedaan.

Overzicht 1: Algemene dekkingsmiddelen

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijziging			Begroting 2021 na wijziging			Werkelijk 2021		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
OZB woningen	-8.205	234	-7.971	-8.205	259	-7.946	-8.256	340	-7.916
OZB niet-woningen	-7.138	183	-6.955	-7.138	205	-6.933	-7.023	185	-6.838
Belastingen overig	-729	14	-715	-534	139	-395	-690	191	-499
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden	**-16.072**	**431**	**-15.641**	**-15.877**	**603**	**-15.274**	**-15.969**	**716**	**-15.253**
Algemene uitkering gemeentefonds	-116.371	207	-116.164	-125.489	207	-125.282	-127.527	184	-127.343
Deelnemingen	-416	9	-407	-416	8	-408	-401	9	-392
Financiering	-31	-361	-392	-31	-360	-391	-77	-501	-578
Overige baten en lasten	0	360	360	0	52	52	-54	65	11
Totaal algemene baten en lasten	**-116.818**	**215**	**-116.603**	**-125.936**	**-93**	**-126.029**	**-128.059**	**-243**	**-128.302**
Algemene dekkingsmiddelen voor bestemming	**-132.890**	**646**	**-132.244**	**-141.813**	**510**	**-141.303**	**-144.028**	**473**	**-143.555**
Toevoegingen/onttrekkingen aan reserves	-90	704	614	-2.813	1.122	-1.691	-2.813	1.122	-1.691
Saldo algemene dekkingsmiddelen	**-132.980**	**1.350**	**-131.630**	**-144.626**	**1.632**	**-142.994**	**-146.841**	**1.595**	**145.246**

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting van de programmaverantwooding.

Overzicht 2: Kosten van overhead

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijziging			Begroting 2021 na wijziging			Werkelijk 2021		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Organisatie	0	535	535	0	600	600	0	636	636
Personeel	-166	18.198	18.032	-130	18.598	18.468	-244	-17.347	17.103
Huisvesting	-97	2.727	2.630	-97	2.601	2.504	-100	2.242	2.142
ICT	-2	4.519	4.517	-2	4.321	4.319	-14	4.299	4.286
Informatiebeleid	0	474	474	0	551	551	0	505	505
Communicatie	0	49	49	0	49	49	0	26	26
Juridische zaken	-3	167	164	-3	347	344	-6	250	244
Totaal kosten van overhead	**-268**	**26.669**	**26.401**	**-232**	**27.067**	**26.835**	**-364**	**25.305**	**24.941**
Stortingen/onttrekkingen reserves	-1.095	0	-1.095	-1.928	601	-1.327	-1.927	601	-1.326
Saldo kosten overhead	**-1.363**	**26.669**	**25.306**	**-2.160**	**27.668**	**25.508**	**-2.291**	**25.906**	**23.615**

In het document 'Hoofdlijnen vernieuwing BBV' is het uitgangspunt voor de definitie overhead vastgelegd. Deze definitie luidt als volgt: Overhead betreft alle kosten die samenhangen met sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Uitvloeisel hiervan is, dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten/taken/producten die gericht zijn op de externe klant, op de betreffende taakvelden moeten worden verantwoord. De overhead wordt centraal begroot en verantwoord op het overzicht overhead via taakveld 0.4 Overhead[1]. De volgende uitgangspunten worden op grond van het nBBV organisatie breed toegepast.

- Directe kosten zoveel mogelijk direct toerekenen aan de betreffende taakvelden.
- Ondersteunende taken zijn niet direct dienstbaar aan de externe klant of het externe product en behoren derhalve tot de overhead. Wanneer deze ondersteunende taken worden uitbesteed, behoren de uitbestedingskosten bedrijfsvoering tot de overhead (bijvoorbeeld uitbesteding salarisadministratie).
- Sturende taken vervult door hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead. De bijbehorende loonkosten worden volledig als overhead gezien.
- De positionering van een functie binnen de organisatie heeft geen invloed op de beoordeling of er sprake is van overhead.

Dit betekent concreet voor een aantal overheadposten het volgende.

- Huisvesting die wordt gerekend tot de overhead heeft betrekking op kantoorruimten. Dit zijn ruimten voor de uitvoering van de algemene taken van de eigen gemeentelijke organisatie. Niet onder kantoorruimten vallen huisvestingskosten die behoren tot een specifiek uitvoerende taak en daarmee tot een specifiek taakveld. Bijvoorbeeld; een sporthal, zwembad of brandweerkazerne. Werkplekken binnen dergelijke locaties worden tot het geheel gerekend en niet apart tot overhead.
- Personeel:
  - Loonkosten van functies die niet genoemd zijn in de definitie van overhead: bepaald is of deze loonkosten directe kosten zijn t.a.v. een bepaald taakveld. Dit betekent dat er activiteiten of taken worden uitgevoerd die behoren tot één of meerdere specifieke taakvelden. Is dit niet het geval, dan zal sprake zijn van overhead (denk bijvoorbeeld aan telefonistes).
  - Kosten van (niet leidinggevende) medewerkers die zowel directe taken als ondersteunende taken uitvoeren, worden naar rato van (een ingeschatte) tijdsbesteding verdeeld over de taakvelden en overhead, waarbij de gemeente zelf de mate van detaillering bepaalt. Hierbij kan bijvoorbeeld worden gedacht aan een maximum aantal taakvelden waar 1 fte over verdeeld wordt.
  - Loonkosten van een afdelingshoofd vallen onder de definitie van overhead, want het betreft een leidinggevende in het primair proces. Het maakt voor deze toedeling niet uit of het afdelingshoofd uitvoerende taken verricht. Idem geldt voor de directiefuncties.
  - Verzekeringskosten en opleidingsbudgetten personeel: Deze kosten vallen onder de categorie P&O / HRM en behoren tot overhead.
- ICT Kosten applicatiebeheerders en software voor een specifieke taak worden begroot en verantwoord op het betreffende taakveld. Bijvoorbeeld het belastingsysteem.
- De bijdrage(n) die verbonden partijen zoals Gemeenschappelijke Regelingen in rekening brengen bij gemeenten, worden verantwoord op het taakveld/de taakvelden waar de verbonden partij(en) werkzaam voor zijn. Dat sluit aan bij het gewijzigde BBV waarbij de beleidsdoelstellingen van verbonden partijen voortaan bij de programma's worden opgenomen, waarvoor een verbonden partij actief is.

Bij het bepalen van welke lasten onder overhead vallen zijn in de gemeente Roermond de volgende spelregels gehanteerd:

- Kosten en opbrengsten worden zo veel als mogelijk rechtstreeks toegerekend aan programma's en producten (=voorschrift BBV)
- Bestaan werkzaamheden voor meer dan 50% van de tijd uit leidinggeven, dan worden de loonkosten van deze persoon voor 100% geteld als overhead. Hiërarchisch leidinggevenden behoren altijd voor 100% tot overhead.
- Bestaan werkzaamheden voor 50% of minder van de tijd uit werkzaamheden, niet zijnde uitvoering van leidinggevende taken, dan worden de loonkosten van deze persoon voor 100% als directe kosten aangemerkt.
- Een medewerker kan maximaal aan 3 taakvelden toegerekend worden. Als een medewerker aan meer dan 1 taakveld wordt toegerekend, wordt aangegeven voor welk percentage dat is o.b.v. een ingeschatte tijdsbesteding over de taakvelden en overhead.
- Opleidingskosten behoren voor 100% tot overhead.
- De personeels- en huisvestingskosten van de buitendienst worden rechtstreeks toegerekend aan de taakvelden op basis van personele inzet (fte) van de buitendienst aan de betreffende taakvelden (max. 7 taakvelden).

De kosten van overhead waren ten opzichte van de begroting uiteindelijk € 1,7 mln. (na bestemming) lager dan begroot. Voor een analyse wordt verwezen naar de analyse van overhead in het jaarverslag.

[1] Overhead mag nog wel worden toegerekend aan grondexploitaties , investeringen en andere (subsidie)projecten en lokale heffingen.

Overzicht 3 Bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijziging			Begroting 2021 na wijziging			Werkelijk 2021		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Heffing VPB (taakveld 0.9)	0	78	78	0	45	45	-15	42	27

Voor een toelichting op de fiscale positie van onze gemeente wordt verwezen naar bijlage 9.3 Fiscale positie vennootschapsbelasting.

Overzicht 4 Onvoorzien

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021 voor wijziging			Begroting 2021 na wijziging			Werkelijk 2021		
Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Onvoorzien	0	1	1	0	1	1	0	4	4

Op de post onvoorzien staat het algemene budget voor onvoorziene uitgaven (€ 1.000).

Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

(bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
Zorgzame gemeente	-5.667	3.645	-2.022	-11.840	12.643	803	-11.891	16.998	5.107
Inclusieve samenleving	-245	87	-158	-457	148	-309	-568	632	64
Goed Onderwijs	-121	0	-121	-421	574	153	-421	574	153
Kansen voor klimaat	-142	0	-142	-59	100	41	-59	100	41
Goede leefomgeving	-460	0	-460	-1.856	420	-1.436	-1.856	420	-1.436
Toekomstbestendige stad	-23	0	-23	-795	193	-602	-796	193	-603
Ruimte en wonen	-67	0	-67	-496	875	379	-1.044	966	-78
Levendige stad	-227	0	-227	-874	598	-276	-874	598	-276
Veilige stad	0	0	0	-237	2	-235	-237	2	-235
Moderne gemeente	0	0	0	-145	0	-145	-145	0	-145
Overzichten	-1.185	704	-481	-4.741	1.723	-3.018	-4.741	1.724	-3.017
Totaal	**-8.137**	**4.436**	**-3.701**	**-21.921**	**17.276**	**-4.645**	**-22.632**	**22.207**	**-425**

De stortingen (lasten) zijn per saldo € 4,9 miljoen hoger dan begroot, de onttrekkingen (baten) zijn € 0,7 miljoen hoger.

Dit betreft in hoofdzaak (bedrage > € 100.000):

Programma	Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Toevoegingen	Onttrekkingen
Zorgzame gemeente	Maatwerk dienstverlening 18+	1.006	
	Jeugdzorg maatwerkdienstverlening	856	
	Arbeidsmarktbeleid	589	
	Inkomensvoorzieningen	1.724	
	Overige gezondheidszorg	125	
Inclusieve samenleving	Algemene maatschappelijke zorg	484	
Ruimte en wonen	Omgevingsvergunningen		548
	Faciliterend grondbeleid	109	
	Totaal grootste verschillen	**4.893**	**548**

Overzicht van de structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

(bedragen x € 1.000)	Begroting voor wijziging			Begroting na wijziging			Realisatie 2021		
Omschrijving	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
ECI (t/m 2062)	0	11	11	0	11	11	0	11	11
Dekking kapitaallasten investeringen met economisch nut	0	0	0	0	0	0	0	121	121
Onderhoudskosten areaaluitbreiding t/m 2022	0	102	102	0	102	102	0	102	102
Reserve afwikkeling afsl. grondexploitaties	0	21	21	0	21	21	0	21	21
Totaal	**0**	**134**	**134**	**0**	**134**	**134**	**0**	**255**	**255**

Er hebben geen structurele stortingen in de reserves plaatsgevonden.

8.4 Overzichten

8.4.1 Staat van Gewaarborgde geldleningen 2021

Bedragen € 1.000		Oorspronkelijk bedrag	Stand van de lening per 1-1-2021	Stand van de lening per 31 -12-2021	Verdeelsleutel	Toegerekend bedrag 31-12-2021
volgnr	Naam van de geldnemer					
1	Stichting Wonen Zuid	1.974	1.974	1.974	100%	1.974
2	Stichting Wonen Zuid	1.948	1.147	1.083	100%	1.083
3	Stichting Nester	2.190	1.145	1.068	100%	1.068
4	Stichting Nester	1.223	697	655	100%	655
5	Stichting Wonen Zuid	2.900	1.395	1.256	100%	1.256
6	Stichting Wonen Zuid	2.001	983	886	100%	886
7	Stichting Wonen Zuid	2.381	1.173	1.057	100%	1.057
8	Stichting Nester	1.588	189	96	100%	96
9	Stichting Nester	982	393	349	100%	349
10	Stichting Nester	1.700	1.391	1.357	100%	1.357
11	Stichting Nester	1.121	947	932	100%	932
12	Wonen Limburg	15.000	6.932	6.199	100%	6.199
13	Wonen Limburg	7.685	3.453	3.083	100%	3.083
14	Stichting Nester	3.131	1.593	1.450	100%	1.450
15	Stichting Nester	3.000	2.673	2.643	100%	2.643
16	Stichting Nester	1.900	1.682	1.637	100%	1.637
17	Stichting Nester	1.900	1.684	1.664	100%	1.664
18	Wonen Limburg	6.000	6.000	0	100%	0
19	Stichting Nester	272	32	17	100%	17
20	Stichting Nester	3.086	1.552	1.438	100%	1.438
21	Stichting Nester	1.566	1.112	1.077	100%	1.077
22	Stichting Nester	15.000	12.545	12.282	100%	12.282
23	Stichting Wonen Zuid	5.000	5.000	5.000	100%	5.000
24	Stichting Wonen Zuid	3.000	3.000	3.000	100%	3.000
25	Stichting Wonen Zuid	4.000	4.000	4.000	100%	4.000
26	Stichting Nester	8.000	8.000	8.000	100%	8.000
27	Woonzorg Nederland	15.000	15.000	15.000	100%	15.000
28	Woonzorg Nederland	17.583	17.583	17.583	100%	17.583
29	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
30	Stichting Wonen Zuid	11.000	11.000	11.000	100%	11.000

Bedragen € 1.000		Oorspronkelijk bedrag	Stand van de lening per 1-1-2021	Stand van de lening per 31 -12-2021	Verdeelsleutel	Toegerekend bedrag 31-12-2021
volgnr	Naam van de geldnemer					
31	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	7.000	100%	7.000
32	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	15.000	100%	15.000
33	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	7.000	100%	7.000
34	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
35	Wonen Limburg	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
36	Stichting Nester	2.500	2.500	2.500	100%	2.500
37	Stichting Nester	2.500	2.500	2.500	100%	2.500
38	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	0	100%	0
39	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	15.000	100%	15.000
40	Stichting Nester	6.000	6.000	6.000	100%	6.000
41	Stichting Wonen Zuid	2.400	2.400	2.400	100%	2.400
42	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
43	Stichting Nester	5.000	5.000	5.000	100%	5.000
44	Wonen Limburg	12.500	12.500	12.500	100%	12.500
45	Wonen Limburg	3.225	3.225	3.225	100%	3.225
46	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
47	Stichting Nester	5.200	5.200	5.200	100%	5.200
48	Stichting Nester	4.500	4.500	4.500	100%	4.500
49	Wonen Limburg	22.000	22.000	0	100%	0
50	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
51	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
52	Stichting Nester	2.200	1.810	1.754	100%	1.754
53	Stichting Nester	1.100	353	238	100%	238
54	Stichting Nester	7.000	7.000	7.000	100%	7.000
55	Stichting Nester	5.000	5.000	5.000	100%	5.000
56	Wonen Limburg	5.000	5.000	5.000	100%	5.000
57	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
58	Stichting Nester	5.000	5.000	5.000	100%	5.000
59	Stichting Wonen Zuid	20.000	20.000	20.000	100%	20.000
60	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
61	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
62	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
63	Stichting Wonen Zuid	15.000	15.000	15.000	100%	15.000
64	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
65	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
66	Woonzorg Nederland	6.878	6.878	6.878	100%	6.878
67	Wonen Limburg	7.000	7.000	7.000	100%	7.000
68	Wonen Limburg	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
69	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	2.000	100%	2.000
70	Stichting Wonen Zuid	7.000	7.000	7.000	100%	7.000
71	Stichting Wonen Zuid	10.000	10.000	10.000	100%	10.000
72	Stichting Nester	6.245	0	6.245	29,1%	1.815
73	Stichting Nester	6.000	0	6.000	29,1%	1.744
74	Stichting Nester	2.196	0	2.196	29,1%	638
75	Stichting Nester	7.500	0	7.500	29,1%	2.180
76	Stichting Wonen Zuid	15.196	0	15.196	45,0%	6.843
77	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	3.000	100,0%	3.000
78	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	10.000	100,0%	10.000
79	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	10.000	45,0%	4.503
80	Stichting Wonen Zuid	4.864	0	4.864	45,0%	2.190
81	Stichting Wonen Zuid	10.000	0	10.000	45,0%	4.503
82	Wonen Limburg	27.832	0	27.832	4,1%	1.146
83	Wonen Limburg	9.150	0	9.150	4,1%	377
84	Wonen Limburg	25.000	0	25.000	4,1%	1.030
85	Woonzorg Nederland	47.387	0	47.387	0,6%	302
86	Woonzorg Nederland	13.848	0	13.848	0,6%	88
87	OML	2.000	638	638	100%	638
88	Sportclub Leeuwen	50	50	45	100%	45
89	Stichting Proteion Zorgcentra	3.022	2.116	1.964	100%	1.964
	Totaal	**713.425**	**476.944**	**626.346**		**468.487**

8.4.2 Overzicht incidentele baten en lasten

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
1. Zorgzame gemeente	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Incidentele baat op product informatie, advies en toeleiding. Storting ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein betreft een incidentele last.	660		660
Een incidentele baat op structurele WMO taken, welke gestort wordt ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein. De reservestorting betreft een incidentele last.	1.419		1.419
Jeugdhulp betreft een structurele taak. Tekorten worden incidenteel onttrokken ten laste van egalisatiereserve sociaal domein.		-1.329	-1.329
Diverse incidentele projecten jeugd, die een einddatum hebben. De dekking vanuit een specifieke uitkering Rijk kan derhalve als structueel gezien worden, daar deze naar aard structureel betreft.	1.162		1.162
Aanvalsplan jeugd heeft een eindig karakter, waardoor deze lasten als incidenteel worden aangemerkt. De dekking ten laste van bestemmingsreserve betreft een incidentele baat.	83	-200	-117
Businessplan sociaal domein heeft een eindig karakter, waardoor deze lasten als incidenteel worden aangemerkt. De dekking ten laste van bestemmingsreserve betreft een incidentele baat.	86	-211	-125
Transformatiefonds sociaal domein heeft een eindig karakter, welke hem als een incidentele last maakt. Dekking ten laste van egalisatiereserve sociaal domein betreft een incidentele baat.	109	-230	-121
Kosten voor het inrichten van een overheid BV zijn eindig, wat deze kosten incidenteel maakt. De dekking ten laste van egalisatiereserve sociaal domein betreft een incidentele baat.	407	-407	0
De doorontwikkeling participatiewet betreft een intensivering van beleid dat als structueel gezien kan worden. De dekking hiervan ten lasten van egalisatiereserve sociaal domein kan als incidentele baat worden aangemerkt.		-154	-154
Project “door inzicht aan de slag” heeft een eindig karakter, wat maakt dat de lasten als incidenteel zijn aan te merken. De dekking ten laste van bestemmingsreserve betreft derhalve een incidentele baat.	46	-46	0
Er is een overschot ontstaan op een structuele taak; de uitkeringen sociaal minimum (met name BUIG). De storting ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein kan als incidentele last worden betiteld.	4.130		4.130
Armoedebeleid is een structurele taak van de gemeente. Overschotten hierop zijn incidenteel en komen ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein. De storting reserve betreft hier een incidentele last.	229		229
De TOZO regeling is een regeling met een duidelijke einddatum, wat hem incidenteel van aard maakt. Dekking vanuit specifieke uitkering Rijk.	2.867	-2.867	0
Schulden en armoede. Dekking ten laste van bestemmingsreserve. Overschot valt vrij naar resultaat.	84	-164	-80
Preventie en gezondheid betreft een structurele taak, waarbij nu incidenteel een overschot wordt gerealiseerd. Storting ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein.	166		166
Saldo Programma 1	**11.448**	**-5.608**	**5.840**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
2. Inclusieve samenleving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Er is sprake van een overschotten op structurele wmo-taken. De storting van dit overschot ten gunste van egalisatiereserve sociaal domein kan als een incidentele last worden gezien.	560		560
Dementievriendelijke gemeente en versnelling aanpak eenzaamheid betreffen structurele taken, met (gedeeltelijke) incidentele dekking ten laste van bestemmingsreserve.		-55	-55
Versterken weerbaarheid jeugd betreft een taak die eindig is, waardoor dit als incidentele last kan worden aangemerkt. De dekking hiervan ten laste van een bestemmingseserve betreft een incidentel baat.	75	-75	0
Wijkontwikkelingsplan (WOP) betreft een structurele taak, waarvoor een onttrekking plaatsvindt uit de reserve WOP fase 2. Dit laatste kan als een incidentele baat worden aangemerkt.		-85	-85
Activiteiten rondom diversiteit hebben een duidelijke einddatum (2022), waardoor deze als incidentele last worden gezien.	75		75
Maatschappelijke begeleiding statushouders betreft een structurele taak met dekking ten laste van bestemmingsreserve.		-100	-100
Saldo Programma 2	**710**	**-315**	**395**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
3. Goed Onderwijs	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Beheer en exploitatie van scholen zoals het Kennis & Expertise centrum (KEC) betreft geen structurele taak van een gemeente. Deze taak is tijdelijk naar de gemeente gegaan en is eindig. Daarnaast komen hier incidentele baten voor binnen, i.v.m. doorfacturering lasten.	408	-408	0
Saldo Programma 3	**408**	**-408**	**0**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
4. Kansen voor klimaat	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Geen incidentele lasten of baten > 50.000	0	0	0
Saldo Programma 4	**0**	**0**	**0**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
5. Goede leefomgeving	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
D-0510 Mobiliteit			
Project Citysteps betreffen incidentele lasten, daar er een harde einddatum (2023) van dit project is. Dekking vindt plaats via reserves	50	-50	0
De planvoorbereiding van een nieuwe of gewijzigde taak (fietsverbinding) kan als incidenteel worden aangemerkt. Tevens wordt er incidenteel bekostigd via een reserve	200	-200	0
Parkeren betreft een structurele taak. In 2021 worden minder opbrengsten parkeren door Corona en het terugdraaien besluit blauwe zone, middels een incidentele dekking t.l.v. reserve gefinancierd.	0	-730	-730
Lasten voor WOP Donderberg worden als structureel aangemerkt, daar er geen harde einddatum is afgesproken. Gedeeltelijk vindt er incidentele dekking plaats middels een reserve.		-60	-60
Binnen bos en natuur vindt er een incidentele storting aan de reserve Bos en Natuur plaats. Deze storting wordt als incidentele last aangemerkt.	97		97
Afval ophalen betreft een structurele taak. Het incidenteel budget voor de impuls zwerfafval uit een reserve betreft derhalve een incidentele baat.		-40	-40
Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater betreft een regeling die eindig is, waardoor de lasten als incidenteel zijn aan te merken. Binnen de voorziening riool is een apart incidenteel bedrag als gedeeltelijke dekking beschikbaar naast een incidentele bijdrage van het waterschap.	292	-292	0
Saldo Programma 5	**639**	**-1.372**	**-733**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
6. Toekomstbestendige stad	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Geen incidentele lasten of baten > 50.000	0	0	0
Saldo Programma 6	**0**	**0**	**0**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
7. Ruimte en wonen	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Een incidentele grondverkoop wordt als een incidentele baat beschouwd. De opbrengst uit deze verkoop wordt in een reserve gestort en leidt tot een incidentele last.	109	-109	0
De aanschaf en implementatie van de VTH voorziening (Squit) betreft een incidentele last vanwege het eenmalige karakter. De dekking vanuit de reserve betreft een incidentele baat.	256	-548	-292
De omgevingswet en de invoering hiervan betreft een structurele taak van een gemeente. De onttrekking uit reserve t.b.v. invoering omgevingswet betreft derhalve een incidentele baat.		-120	-120
Implementatiekosten omgevingswet kunnen als incidentele lasten worden aangemerkt, vanwege het eindig karakter. De onttrekking uit reserve t.b.v. VTH taken door implementatie omgevingswet kan derhalve als een incidentele baat betiteld worden.	277	-277	0
Terugdraaien verwerking ‘Levering transactie ‘Vergroening en verduurzaming Waterschapskantoor en omliggend’’, die in 2020 als incidentele last is genomen. Acitivering is hier aan de orde.	-444		-444
Saldo Programma 7	**198**	**-1.054**	**-856**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
8. Levendige stad	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Impuls brede scholen, sport en cultuur, inzet GIDS gelden, JOGG regisseur en activiteiten, zijn activiteiten waar een einddatum aan verbonden is. De dekking via het gemeentefonds wordt in z’n algemeenheid als structureel aangemerkt.	175		175
Incidentele uitgaven inzake “Ondersteuning van de culturele infrastructuur” i.v.m. Corona. Deze uitgaven zijn eindig en derhalve incidenteel. Tevens staat hier incidentele dekking van het Rijk tegenover.	548	-548	0
Saldo Programma 8	**723**	**-548**	**175**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
9. Veilige stad	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
De taken rondom het retail interventie team kunnen als structureel worden gezien. De onttrekking uit reserve t.b.v. financiering inzet van het R.I.T. betreft een incidentele baat.		-57	-57
Handhaving is een structurele activiteit. De eenmalige rijksuitkering voor extra inzet handhaving a.g.v. corona betreft een incidente baat.		-45	-45
Controle op Coronatoegangsbewijzen is een activiteit die eindig is, waardoor deze als incidenteel aangemerkt kan worden. De eenmalige rijksuitkering hiervoor betreft derhalve een incidente baat.	41	-41	0
De gemaakte kosten als gevolg van de watersnoodramp in juli 2021 hebben een incidenteel karakter. Derhalve is de verwachte vergoeding van het Rijk ook als een incidentele baat aan te merken.	516	-475	41
FLO lasten betreffen structuele lasten voor gemeenten. De onttrekking uit reserve t.b.v. FLO meerkosten voor het jaar 2020 kan derhalve wel als incidentele baat worden aangemerkt.		-148	-148
Saldo Programma 9	**557**	**-766**	**-209**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
10. Moderne gemeente	Lasten	Baten	Saldo
Verkiezingen betreffen een structurele taak ondanks dat ze met een interval georganiseerd worden. De eenmalige compensatie extra kosten Tweede Kamerverkiezingen 2021 wordt uit een reserve onttrokken.		-120	-120
De vrijval voorziening APPA pensioen wethouders i.v.m. een lichte renteverhoging kan als incidentele baat worden gezien.		-461	-461
Saldo Programma 10	**0**	**-581**	**-581**

Begotingsprogramma (bedragen x € 1.000,-)	Jaarrekening 2021		
11-15. Overzichten	Lasten	Baten	Saldo
Transitiekosten organisatieontwikkeling betreffen incidentele lasten, daar de gemeenteraad deze met een duidelijke einddatum beschikbaar heeft gesteld (2020 en 2021).	970		970
Personeel: tekorten op structurele uitvoeringskosten 3D's worden met goedkeuring van de provincie voor 3 jaar (2021 laatste jaar) onttrokken uit de egalisatiereserve sociaal domein.		-400	-400
Personeel: Middelen ten behoeve van Vitale stad programmasturing (2021 laatste jaar). Dekking ten laste van reserves.	50	-50	0
Transitie investeringsruimte automatisering betreffen structurele lasten, waarbij tekorten op basis van een raadsbesluit voor 3 jaar (2021 laatste jaar) onttrokken worden uit de algemene reserve (incidentele baat).		-386	-386
Saldo overzichten	**1.020**	**-836**	**184**
Totaal saldo incidentele baten en lasten	**15.703**	**-11.488**	**4.215**

8.4.3 *Analyse begrotingsafwijkingen (en begrotingsrechtmatigheid)*

Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)								Conclusie		
Programma's	Prim. begroting	Begr. wijziging	Lasten 2021 Raming na wijziging	Lasten 2021 Realisatie 2021	Begrotings-afwijking	Over-schrijding begroting	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor het oordeel van de accountant	Onrecht-matig	Toelichting/Motivering van de conclusie
1. Zorgzame gemeente	94.180.160	5.424.921	99.605.081	99.396.401	208681	Nee		Nee	
2. Inclusieve samenleving	5.904.909	1.060.437	6.965.346	6.587.280	378.066	Nee		Nee	
3. Goed onderwijs	5.617.526	3.244.633	8.862.159	7.953.413	908.746	Nee		Nee	
4. Kansen voor klimaat	1.159.075	145.988	1.305.063	1.167.065	137.998	Nee		Nee	
5. Goede leefomgeving	27.063.703	3.244.544	30.308.247	28.683.738	1.624.508	Nee		Nee	
6. Toekomst-bestendige stad	3.301.934	1.023.660	4.325.594	3.664.412	661.182	Nee		Nee	
7. Ruimte en wonen	8.966.545	405.926	9.372.470	7.096.527	2.275.943	Nee		Nee	
8. Levendige stad	12.285.810	635.760	12.921.570	12.055.037	866.533	Nee		Nee	
9. Veilige stad	8.675.067	1.179.520	9.854.587	9.510.334	344.254	Nee		Nee	
10. Moderne gemeente	3.814.523	924.786	4.739.309	4.030.964	708.346	Nee		Nee	
11. Overzichten	27.393.550	219.543	27.613.094	25.822.423	1.790.671	Nee		Nee	
Totaal	**198.362.801**	**17.509.719**	**215.872.520**	**205.967.594**	**9.904.926**				

Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)									Conclusie
Programma's	Prim. begroting	Begr. wijziging	Lasten 2021 Raming na wijziging	Lasten 2021 Realisatie 2021	Begrotings-afwijking	Over-schrijding begroting	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor voor het oordeel van de accountant	Onrecht-matig	Toelichting/Motivering van de conclusie
70935 Optimaliseren/ actualiseren skatevoorziening			110.706	114.071	-3.365	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
79060 2B Zichtbaar maken monumenten			130.000	131.856	-1.856	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
72005 Vervanging openbare verlichting 2020			203.850	210.412	-6.562	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.	Nee	De raad heeft de kredietrapportage 2021 vastgesteld in haar vergadering van 2 juni 2022.
72301 Gebouwtechn. aanpassing Godsweerderstr 2			140.000	140.992	-992	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
72321 PV panelen gemeentewerf			82.000	83.752	-1.752	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
73509 Mobiele telefoons 2021			20.000	20.228	-228	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
79085 3B Verbindingspad ECI			30.000	71.433	-41.433	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage wordt dit krediet aangepast.	Nee	Conform raadsbesluit van 25 oktober 2018 is het college gemandateerd om binnen de kaders van het programma Vitale Stad de begroting te wijzigen, met inachtneming van de resultaatsverplichtingen uit de subsidiebeschikking. Ook vanuit de provincie zijn er mits de resultaten worden behaald en de gemeente eenzelfde bedrag investeert geen bezwaren om met middelen binnen Vitale Stad te schuiven.
75077 Vervanging scheidingswand Jo Gerrishal			63.000	64.130	-1.130	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
75106 Uitvoering reconstructie N280			12.029.856	15.119.229	-3.089.373	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.	Nee	De raad heeft de kredietrapportage 2021 vastgesteld in haar vergadering van 2 juni 2022.

Begrotingsrechtmatigheid (Bedragen x € 1.000)									Conclusie
Programma's	Prim. begroting	Begr. wijziging	Lasten 2021 Raming na wijziging	Lasten 2021 Realisatie 2021	Begrotings-afwijking	Over-schrijding begroting	Conclusie: onrechtmatig maar telt niet mee voor voor het oordeel van de accountant	Onrecht-matig	Toelichting/Motivering van de conclusie
76124 Aanleg fietspad Slachthuisstraat			1.351.260	1.514.958	-163.699	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.	Nee	De raad heeft de kredietrapportage 2021 vastgesteld in haar vergadering van 2 juni 2022.
79142 5C Geb. aanp.nieuwe loc fietsenstalling			50.000	180.586	-130.586	Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage wordt dit krediet aangepast.	Nee	Conform raadsbesluit van 25 oktober 2018 is het college gemandateerd om binnen de kaders van het programma Vitale Stad de begroting te wijzigen, met inachtneming van de resultaatsverplichtingen uit de subsidiebeschikking. Ook vanuit de provincie zijn er mits de resultaten worden behaald en de gemeente eenzelfde bedrag investeert geen bezwaren om met middelen binnen Vitale Stad te schuiven.
78003 Ontwikkel. Past.Adamsstr. Groene Campagne			1.289.810	1.291.557	-1.747	Ja		Nee	Overschrijding van dit krediet valt binnen de marges (<=10% van het krediet met een maximum van € 5.000) van de nota activabeleid 2020.
74012 Verkeersveilig 2020			234.095	249.620	-15.526	Ja Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage is aan de raad aanvullend krediet gevraagd.	Nee Nee	De raad heeft de kredietrapportage 2021 vastgesteld in haar vergadering van 2 juni 2022.
79030 1C Versterken vestigingsklimaat			100.000	144.757	-44.757	 Ja	Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage wordt dit krediet aangepast.	 Nee	Conform raadsbesluit van 25 oktober 2018 is het college gemandateerd om binnen de kaders van het programma Vitale Stad de begroting te wijzigen, met inachtneming van de resultaatsverplichtingen uit de subsidiebeschikking. Ook vanuit de provincie zijn er mits de resultaten worden behaald en de gemeente eenzelfde bedrag investeert geen bezwaren om met middelen binnen Vitale Stad te schuiven.
79301 Realisatie Busstation			3.060.965	3.137.549	-76.584		Overschrijding van toegekend budget. Via de kredietrapportage wordt dit krediet aangepast.		Conform raadsbesluit van 25 oktober 2018 is het college gemandateerd om binnen de kaders van het programma Vitale Stad de begroting te wijzigen, met inachtneming van de resultaatsverplichtingen uit de subsidiebeschikking. Ook vanuit de provincie zijn er mits de resultaten worden behaald en de gemeente eenzelfde bedrag investeert geen bezwaren om met middelen binnen Vitale Stad te schuiven.
Totaal	**0**	**0**	**18.895.540**	**22.475.129**	**-3.579.589**				

8.4.4 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector (WNT)

De WNT is van toepassing op gemeente Roermond. Het voor gemeente Roermond toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000.

Gegevens 2021 bedragen x € 1,-	Mevrouw Van Aaken	De heer Vervuurt
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 119.187,93	€ 109.571,15
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 18.148,92	€ 16.113,96
Subtotaal	*€ 137.336,85*	*€ 125.685,11*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000,00	€ 209.000,00
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging	**€ 137.336,85**	**€ 125.685,11**
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020 bedragen x € 1,-	Mevrouw Van Aaken	De heer Vervuurt
Functiegegevens	**Gemeentesecretaris**	**Griffier**
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/09 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 39.409,40	€ 100.616,35
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 6.780,56	€ 18.739,92
Subtotaal	*€ 46.189,96*	*€ 119.356,27*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 67.000,00	€ 201.000,00
Bezoldiging	**€ 46.189,96**	**€ 119.356,27**

8.5

Staat van baten en lasten over het jaar 2021 per taakveld

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie 2021		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
0.0 Bestuur en ondersteuning									
0.1 Bestuur	-143	2.881	2.738	-173	3.052	2.879	-269	2.429	2.160
0.2 Burgerzaken	-577	1.138	561	-781	1.892	1.111	-828	1.784	956
0.3 Beheer Overige Gebouwen En Gronden	-2.242	1.793	-449	-2.188	2.168	-20	-2.120	1.750	-370
0.4 Overhead	-268	26.669	26.401	-252	27.087	26.835	-427	25.364	24.937
0.5 Treasury	-448	-300	-748	-448	-298	-746	-478	-440	-918
0.61 Ozb Woningen	-8.205	234	-7.971	-8.205	259	-7.946	-8.256	243	-8.013
0.62 Ozb Niet-Woningen	-7.138	183	-6.955	-7.138	205	-6.933	-7.023	185	-6.838
0.63 Parkeerbelasting	-2.245	78	-2.167	-1.730	85	-1.645	-1.646	128	-1.518
0.64 Belastingen Overig	-729	14	-715	-534	140	-394	-689	288	-401
0.7 Algem-Overig Uitkering Gemeentefonds	-116.371	0	-116.371	-125.489	0	-125.489	-127.527	0	-127.527
0.8 Overige Baten En Lasten	0	308	308	0	0	0	-54	17	-37
0.9 Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	78	78	0	45	45	-14	42	28
0.10 Mutaties Reserves	-8.136	4.435	-3.701	-21.924	17.277	-4.647	-22.632	22.207	-425
0.11 Resultaat Rekening Baten En Lasten	0	-943	-943	0	-2.433	-2.433	0	10.234	10.234
Totaal 0.0 Bestuur en ondersteuning	**-146.502**	**36.568**	**-109.934**	**-168.862**	**49.479**	**-119.383**	**-171.963**	**64.231**	**-107.732**
1.0 Veiligheid									
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	0	4.422	4.422	-475	5.078	4.603	-476	5.231	4.755
1.2 Openbare orde en veiligheid	-847	4.124	3.277	-1.251	4.627	3.376	-1.035	4.095	3.060
Totaal 1.0 Veiligheid	**-847**	**8.546**	**7.699**	**-1.726**	**9.705**	**7.979**	**-1.511**	**9.326**	**7.815**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie 2021		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat									
2.1 Verkeer en vervoer	-780	8.961	8.181	-367	9.501	9.134	-715	9.044	8.329
2.2 Parkeren	-1.546	2.049	503	-908	1.941	1.033	-944	1.783	839
2.3 Recreatieve havens	-6	40	34	-6	166	160	0	40	40
2.4 Economische havens en waterwegen	-462	764	302	-462	913	451	-269	118	-151
2.5 Openbaar vervoer	0	110	110	0	110	110	-1	107	106
Totaal 2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat	**-2.794**	**11.924**	**9.130**	**-1.743**	**12.631**	**10.888**	**-1.929**	**11.092**	**9.163**
3.0 Economie									
3.1 Economische ontwikkeling	0	541	541	0	874	874	-465	724	259
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	50	50	0	322	322	-32	350	318
3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	-927	1.344	417	-889	1.406	517	-827	1.347	520
3.4 Economische promotie	-826	1.358	532	-927	1.715	788	-773	1.242	469
Totaal 3.0 Economie	**-1.753**	**3.293**	**1.540**	**-1.816**	**4.317**	**2.501**	**-2097**	**3.663**	**1.566**
4.0 Onderwijs									
4.1 Openbaar onderwijs	0	51	51	0	51	51	0	59	59
4.2 Onderwijshuisvesting	-187	2.835	2.648	-886	3.491	2.605	-618	2.979	2.361
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.157	2.586	1.429	-3.838	5.180	1.342	-3.897	4.850	953
Totaal 4.0 Onderwijs	**-1.344**	**5.472**	**4.128**	**-4.724**	**8.722**	**3.998**	**-4.515**	**7.888**	**3.373**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie 2021		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
5.0 Sport, cultuur en recreatie									
5.1 Sportbeleid en activering	-570	2.413	1.843	-697	2.267	1.570	-448	1.962	1.514
5.2 Sportaccommodaties	-1.021	2.860	1.839	-813	3.151	2.338	-1.167	2.753	1.586
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	3.654	3.654	0	4.191	4.191	-53	4.083	4.030
5.4 Musea	-137	1.113	976	-123	1.105	982	-125	1.062	937
5.5 Cultureel erfgoed	-3	296	293	-3	316	313	-2	279	277
5.6 Media	-296	1.879	1.583	-261	1.847	1.586	-261	1.837	1.576
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-34	3.704	3.670	-57	4.280	4.223	-145	4.361	4.216
Totaal 5.0 Sport, cultuur en recreatie	**-2.061**	**15.919**	**13.858**	**-1.954**	**17.157**	**15.203**	**-2.201**	**16.337**	**14.136**
6.0 Sociaal Domein									
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-251	6.325	6.074	-351	7.339	6.988	-724	6.862	6.138
6.2 Wijkteams	0	4.240	4.240	0	3.640	3.640	0	3.576	3.576
6.3 Inkomensregelingen	-25.753	32.169	6.416	-28.817	34.154	5.337	-31.879	36.098	4.219
6.4 Begeleide participatie	-37	16.999	16.962	-37	16.175	16.138	-46	16.018	15.972
6.5 Arbeidsparticipatie	-129	2.244	2.115	-297	4.059	3.762	42	3.431	3.473
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-263	3.273	3.010	-123	3.287	3.164	-21	3.317	3.296
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	-1.160	14.258	13.098	-838	15.387	14.549	-1.040	14.488	13.448
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	-184	15.229	15.045	-216	16.425	16.209	-1.408	16.961	15.553
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	174	174	0	166	166	0	160	160
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	-184	3.198	3.014	-184	2.824	2.640	-150	2.608	2.458
Totaal 6.0 Sociaal Domein	**-27.961**	**98.109**	**70.148**	**-30.862**	**103.456**	**72.594**	**-35.226**	**103.519**	**68.293**

(bedragen x € 1.000)	Begroting 2021			Begroting 2021 na wijziging			Realisatie 2021		
Programma	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**	**Baten**	**Lasten**	**Saldo**
7.0 Volksgezondheid en milieu									
7.1 Volksgezondheid	-54	2.882	2.828	-148	3.990	3.842	-115	3.305	3.190
7.2 Riolering	-5.861	4.487	-1.374	-6.026	4.512	-1.514	-6.255	4.852	-1.403
7.3 Afval	-8.020	5.778	-2.242	-8.114	7.707	-407	-8.562	7.274	-1.288
7.4 Milieubeheer	-492	1.654	1.162	-185	1.519	1.334	-213	1.262	1.049
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-262	534	272	-262	535	273	-448	372	-76
Totaal 7.0 Volksgezondheid en milieu	**-14.689**	**15.335**	**646**	**-14.735**	**18.263**	**3.528**	**-15.593**	**17.065**	**1.472**
8.0 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing									
8.1 Ruimtelijke Ordening	-68	1.597	1.529	-860	2.528	1.668	-1.299	2.132	833
8.2 Grondexpl. (Niet-Bedrijventerreinen)	-2.461	2.467	6	-1.774	1.780	6	-49	44	-5
8.3 Wonen En Bouwen	-1.373	2.623	1.250	-1.673	2.691	1.018	-2.024	3.110	1.086
Totaal 8.0 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	**-3.902**	**6.687**	**2.785**	**-4.307**	**6.999**	**2.692**	**-3.372**	**5.286**	**1.914**
Totaal taakvelden	**-201.853**	**201.853**	**0**	**-230.729**	**230.729**	**0**	**-238.143**	**238.143**	**0**

Toelichting op het verdelingsprincipe waarmee de taakvelden over de programma's zijn verdeeld:

De realisatie van het totaaloverzicht van de baten en lasten per taakveld is integraal en omvat dezelfde totaalbedragen als de begroting onderscheidenlijk de jaarstukken. Voor het overzicht met de gerealiseerde baten en lasten worden hetzelfde verdelingsprincipe en dezelfde indeling gebruikt als voor het overzicht met de ramingen.

8.6

Verantwoordings-informatie over specifieke uitkeringen

8.6 Verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen

Specifieke uitkeringen van het Rijk worden verantwoord via Single Information and Single Audit (SiSa). De informatie hiervoor wordt in een speciale bijlage opgenomen, de SiSa-bijlage. In 2021 legt Roermond verantwoording af over 23 specifieke uitkeringen. Per regeling wordt in de bijlage aangegeven:

- De afkorting voor de naam van het ministerie dat de specifieke uitkering verstrekt.
- Het nummer van de regeling, per specifiek uitkering kunnen meerdere regelingen bestaan.
- De naam van de specifieke uitkering.
- De wettelijke basis voor het bestaan van de specifieke uitkering.
- Het type overheid dat de specifieke uitkering ontvangt, in dit geval de gemeente.
- De omschrijving van de indicator oftewel de verantwoordingsinformatie. Dit kan financiële en/of inhoudelijke informatie zijn.

De blauwe rijen betreffen regelingen die de gemeente aan het Rijk verantwoord. De gele rijen zijn regelingen welke de gemeente aan de provincie Limburg verantwoord.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022							
JenV	**A7**	**Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving**	Besteding (jaar T-1, 15-31 december 2020)	Besteding (jaar T, 1 januari-30 september 2021)	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) (gedeeltelijk) verantwoord o.b.v. voorlopige toekenningen? (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: A7/01*	*Aard controle R* *Indicator: A7/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A7/05*
			€ 0	**€ 44.945**	**Ja**	**Ja**	
JenV	**A12B**	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangs-bewijzen**	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Veiligheidsregio's	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/01*	*Aard controle R* *Indicator: A12B/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12B/05*
			Veiligheidsregio Limburg Noord	**€ 40.525**	**Ja**	**€ 40.525**	**Ja**
FIN	**B2**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagen-problematiek**	Besteding (T-1) - betreft nog niet verantwoorde bedragen over 2020	Aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden (als gemeld door Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen aan de gemeente) (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen c (artikel 3)
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: B2/01*	*Aard controle R* *Indicator: B2/02*	*Aard controle R* *Indicator: B2/03*	*Aard controle R* *Indicator: B2/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/05*
			€ 0	**102**	**102**	**€ 5.515**	**€ 5.515**
			Normbedragen voor a, b en d (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedrag voor e (Ja/Nee) (vanaf 2021) Nee: indicator B2/13 en B2/14 / Ja: indicator B2/21 en B2/22	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: B2/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/08*		
			Ja	**Ja**	**Nee**		

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022							
			Reeks 1 Aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (jaar T) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpakken (t/m jaar T) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	**Reeks 1** Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b en d (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	
			Aard controle R *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*		
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen e (artikel 3) **Keuze werkelijke kosten**			
			Aard controle R *Indicator: B2/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/14*			
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden **Keuze normbedragen**	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) **Keuze normbedragen**	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak **Keuze normbedragen**	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (t/m jaar T) **Keuze normbedragen**	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorg-trajecten **Keuze normbedragen**	**Reeks 2** Normbedrag onderdeel d x aantal nazorg-trajecten (t/m jaar T) **Keuze normbedragen**
			Aard controle R *Indicator: B2/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/16*	*Aard controle R* *Indicator: B2/17*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/18*	*Aard controle R* *Indicator: B2/19*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: B2/20*
			€ 38.760	**€ 38.760**	**€ 24.276**	**€ 24.276**	**€ 0**	**€ 0**
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) **Keuze normbedragen**	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerde), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) **Keuze normbedragen**				
			Aard controle R *Indicator: B2/21*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: B2/22*				
			€ 120.000	**€ 120.000**				

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
BZK	**C30**	**Specifieke uitkeringen proeftuinen aardgasvrije wijken 2e ronde**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) te laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij gemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aantal (t/m jaar T) aardgasvrij-readygemaakte bestaande woningen en andere gebouwen in de wijk	Aanvraag is volgens plan/aanvraag uitgevoerd (Ja/Nee) Indicator 06 verplicht als hier 'Nee' wordt ingevuld	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 05 'Nee' is ingevuld
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: C30/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/02*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C30/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/06*
			€ 8.648	**€ 8.648**	**0**	**0**	**Ja**	
			Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C30/07*					
			Nee					
BZK	**C32**	**Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen**	Beschikkingsnummer / naam	Besteding (jaar T) Nee	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) 0	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee)	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) 'Nee' is ingevuld)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Gemeenten	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/01*	*Aard controle R* *Indicator: C32/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/03*	*Aard controle D2* *Indicator: C32/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C32/06*
		1	SUVIS21-01076285 (Bs Aan de Roer)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee
		2	SUVIS21-00874758 (Bs De Zonnewijzer)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee
		3	SUVIS21-01076291 (Bs Lambertus)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
		4	SUVIS21-01071389 (Bs Leeve)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee
		5	SUVIS21-01071383 (Bs Neel)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee
		6	SUVIS21-00905029 (Bs Willem de Zwijger)	€ 0	€ 0	Ja	Gemeente en schoolbestuur zijn in overleg over planning en uitvoering van werkzaamheden door het schoolbestuur.	Nee
BZK	**C62**	**Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire**	Aantal gedupeerden (artikel 1, lid 2)	Berekening bedrag uitvoeringskosten	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R *Indicator: C62/01*	*Aard controle R* *Indicator: C62/02*	*Aard controle R* *Indicator: C62/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: C62/04*		
			39	**€ 5.850**	**€ 0**	**Nee**		
OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
		Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: D8/01*	*Aard controle R* *Indicator: D8/02*	*Aard controle R* *Indicator: D8/03*	*Aard controle R* *Indicator: D8/04*		
			€ 2.471.031	**€ 189.660**	**€ 25.298**	**€ 882.259**		

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022							
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden-beleid **Bedrag**	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstanden-beleid **Bedrag**	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D8/05*	*Aard controle R* *Indicator: D8/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	*Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
OCW	**D10**	**Volwassenen-educatie** Contactgemeenten	Verstrekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling)	Besteding (jaar T) van educatie	Reservering besteding van educatie in (jaar T) voor volgend kalender-jaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding van educatie in (jaar T) van volgend kalender-jaar (jaar T+1)	
			Aard controle R *Indicator: D10/01*	*Aard controle R* *Indicator: D10/02*	*Aard controle R* *Indicator: D10/03*	*Aard controle R* *Indicator: D10/04*	
			€ 724.139	**€ 694.993**	**€ 116.517**	**€ 0**	
OCW	**D14**	**Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateer-de onderwijsvertra-gingen**	Besteding (jaar T) maat-regelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisves-ting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R *Indicator: D14/01*	*Aard controle R* *Indicator: D14/02*	*Aard controle R* *Indicator: D14/03*	*Aard controle R* *Indicator: D14/04*	
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: D14/05*	*Aard controle R* *Indicator: D14/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: D14/07*	*Aard controle R* *Indicator: D14/08*	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022							
IenW	**E20**	**Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021**	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinancie-ring (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	
		Provincies en Gemeenten	*Aard controle R* *Indicator: E20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/02*	*Aard controle R* *Indicator: E20/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/04*	
			€ 134.956	**€ 194.930**	**€ 117.457**	**Nee**	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatre-gel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opge-leverde verkeersveilig-heids-maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: E20/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/06*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: E20/08*	
		1	107 Aanleg van een vrij-liggend fiets-/bromfiets-pad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee	0	Fietspad Mijnheerkens-weg (2022)	
		2	108 Aanleg van een kruispuntplateau ETW-ETW | aantal in st	Nee	1	Schuitenberg-Mariagar-destraat (2020) Donderbergweg (maat-regel kan niet worden uitgevoerd binnen de looptijd van de regeling) Bergstraat-Hoogs-traat (maatregel kan niet worden uitgevoerd binnen de looptijd van de regeling)	
		3	110 Aanleg van een uitritconstructie van zij-straat GOW naar 30 km/uur-zone | aantal in st	Nee	0	Mussenberg-Molenweg (maatregel wordt niet uitgevoerd)	
		4	119 Aanleg van een fietsoversteek (midden-eiland), alleen bij een kruispunt | aantal in st	Ja	1	Koninginnelaan – Olies-lagerstraat (2021)	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
		5	120 Aanleg van een snelheidsremmende plateau voor een fiets-oversteek, alleen bij een kruispunt | aantal in st	Nee	0	Rotonde Oranje-laan-Donderbergweg (maatregel kan niet worden uitgevoerd binnen de looptijd van de regeling) Oversteek Bredeweg - Charles Ruijsstraat (maatregel kan niet worden uitgevoerd binnen looptijd van de regeling)		
		6	207 Aanleg van een vrijliggend fiets-/bromfiets-pad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg | aantal in meters	Nee	0	Oranjelaan (2023)		
EZK	**F9**	**Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie**	Projectnaam/nummer	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R *Indicator: F9/01*	*Aard controle R* *Indicator: F9/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: F9/05*	
			EAW-20-01656491	**€ 20.660**	**€ 20.660**	**Ja**		
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: F9/06*					
			Ja					

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_ gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeent I.1 Participatiewet (**PW**)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**)	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**)	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**)
			Aard controle R *Indicator: G2/01*	*Aard controle R* *Indicator: G2/02*	*Aard controle R* *Indicator: G2/03*	*Aard controle R* *Indicator: G2/04*	*Aard controle R* *Indicator: G2/05*	*Aard controle R* *Indicator: G2/06*
			€ 23.325.216	**€ 551.191**	**€ 797.251**	**€ 2.103**	**€ 49.313**	**€ 1.020**
			Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**)	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**)
			Aard controle R *Indicator: G2/07*	*Aard controle R* *Indicator: G2/08*	*Aard controle R* *Indicator: G2/09*	*Aard controle R* *Indicator: G2/10*	*Aard controle R* *Indicator: G2/11*	*Aard controle R* *Indicator: G2/12*
			€ 114.222	**€ 16.702**	**€ 0**	**€ 1.122.191**	**€ 0**	**€ 355.120**
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) Gemeente Participatiewet (**PW**)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			Aard controle D2 *Indicator: G2/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/14*				
			€ 856.039	**Ja**				

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Aard controle R *Indicator: G3/01*	*Aard controle R* *Indicator: G3/02*	*Aard controle R* *Indicator: G3/03*	*Aard controle R* *Indicator: G3/04*	*Aard controle R* *Indicator: G3/05*	*Aard controle R* *Indicator: G3/06*
			€ 0	**€ 0**	**€ 84.050**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: G3/07*	*Aard controle R* *Indicator: G3/08*	*Aard controle R* *Indicator: G3/09*	*Aard controle R* *Indicator: G3/10*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/11*	
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Ja**	
SZW	**G4**	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2021** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/01*	*Aard controle R* *Indicator: G4/02*	*Aard controle R* *Indicator: G4/03*	*Aard controle R* *Indicator: G4/04*	*Aard controle R* *Indicator: G4/05*	*Aard controle R* *Indicator: G4/06*

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 6.927	€ 0	€ 142.441	€ 53.054	€ 476
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 5.285	€ 0	€ 65.676	€ 863	€ 0
		3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 1.376.067	€ 123.197	€ 117.118	€ 3.190	€ 0
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 869.557	€ 18.157	€ 17.298	€ 0	€ 0
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 387.390	€ 3.497	€ 1.357	€ 0	€ 0
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/07*	*Aard controle R* *Indicator: G4/08*	*Aard controle R* *Indicator: G4/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/10*		
		1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	3	2	Ja		
		2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	1	Ja		
SZW	**G4**	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	151	29	Ja		
		4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	246	4	Ja		
		5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	120	1	Ja		
			Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in (jaar T)	Levensonderhoud-Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in (jaar T)			
			Aard controle R *Indicator: G4/11*	*Aard controle D2* *Indicator: G4/12*	*Aard controle R* *Indicator: G4/13*			
			€ 1.491	**€ 7.695**	**€ 0**			

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: G4/14*	*Aard controle R* *Indicator: G4/15*	*Aard controle R* *Indicator: G4/16*	*Aard controle R* *Indicator: G4/17*	*Aard controle R* *Indicator: G4/18*	
SZW	**G12**	**Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/01*	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G12/02*	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G12/03*			
			€ 36.876	**€ 0**	**39**			
VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R *Indicator: H4/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 423.278	**€ 163.092**				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H4/03*	*Aard controle R* *Indicator: H4/04*	*Aard controle R* *Indicator: H4/05*	*Aard controle R* *Indicator: H4/06*	*Aard controle R* *Indicator: H4/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	Totaal investeringen	€ 27.961	€ 27.961	€ 0	€ 0	
		2	Totaal exploitatie	€ 110.316	€ 0	€ 110.316	€ 0	
		3	Overige kosten	€ 24.815	€ 0	€ 0	€ 24.815	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord 2020-2022**	Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd**	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd**
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/02*	*Aard controle R* *Indicator: H8/03*	*Aard controle R* *Indicator: H8/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/06*
		1	**1059858-1034567**	**€ 60.000**	**€ 0**	**€ 60.000**	**€ 13.699**	**€ 90.000**
		2	**1034567**	**€ 67.713**	**€ 0**	**€ 2.056**	**€ 0**	**€ 2.056**
			Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H8/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/08*				
		1	**1059858-1034567**	**Nee**				
		2	**1034567**	**Nee**				
VWS	**H9**	**Regeling specifieke uitkering opzet expertisecentra jeugdhulp 2020**	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering **Gerealiseerd**	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Inclusief uitvoering voor derden vanaf SiSa 2021 **Gerealiseerd**	Toelichting is optioneel	Is deelgenomen aan de stuurgroep expertisecentra jeugd (Ja/Nee)	Deelname aan lerend netwerk door projectleider (Ja/Nee)	Volledige zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
			Aard controle R *Indicator: H9/01*	*Aard controle R* *Indicator: H9/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H9/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H7/06*
			€ 361.630	**€ 383.557**	**Gemeente Leudal heeft voor € 17.500 opdrachten uitgevoerd vanuit deze SPUK**	**Ja**	**Ja**	**Ja**
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H9/07*					
			Nee					

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022								
VWS	**H10**	**Regeling specifieke uitkering vastgoed-transitie gesloten jeugdhulp 2020**	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 01, 02 en 03 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens lid 2 sub a en de restricties benoemd in lid 3)
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H10/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/02*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H10/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/04*	*Aard controle R* *Indicator: H10/05*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/06*
			Ja	**Ja**	**Nee**	**Strategische vast-goedplannen van de aanbieders zijn in 2021 nog niet opgesteld**	**€ 6.500**	**€ 6.500**
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens lid 2 sub b en de restricties benoemd in lid 3)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens lid 2 sub c en de restricties benoemd in lid 4)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (lid 2 sub d)
			Aard controle R *Indicator: H10/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/08*	*Aard controle R* *Indicator: H10/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/10*	*Aard controle R* *Indicator: H10/11*	Aard controle n.v.t. Indicator: H10/12
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (lid 2 sub f)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: H10/13*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/14*	*Aard controle R* *Indicator: H10/15*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/16*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H10/17*	
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Nee**	
VWS	**H14**	**SPUK expertise-centra jeugdhulp**	Besteding (jaar T) – zelf-standige uitvoering	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – inclusief uitvoering door derden vanaf Sisa 2022	Eindverantwoording? (Ja/Nee)	Optionele toelichting	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R *Indicator: H14/01*	*Aard controle R* *Indicator: H14/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14/03*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H14/05*	
			€ 0	**€ 0**	**Nee**		**Ja**	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa -d.d. 1-3-2022								
VWS	**H15**	**Specifieke uitkering tijdelijk vergroten van beschikbaarheid van acute jeugd-ggz capaciteit**	Besteding (jaar T) – zelf-standige uitvoering *Aard controle R* *Indicator: H15/01*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) – inclusief uitvoering door derden vanaf Sisa 2022 *Aard controle R* *Indicator: H15/02*	Plannen uitgevoerd conform aanvraag? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H15/03*	Optionele toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H15/04*	Eindverantwoording? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H15/05*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H15/06*
			€ 671.105	**€ 671.105**	**Nee**	**in uitvoering is afge-weken van de plannen. Met name doordat personeel moeilijk te krijgen is, is andere personele verdeling ingezet om de doelen te bereiken. Dit is afge-stemd met VWS**	**Nee**	**Nee**
VWS	**H16**	**Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden**	Betreft jaar	Beschikkingsnummer / naam	Totale besteding			
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H16/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H16/02*	*Aard controle R* *Indicator: H16/03*			
		1	**2020**	**SPUKIJZ21078**	**€ 93.871**			
		2	**2021**	**SPUKIJZ21R2001**	**€ 16.754**			
			Naam locatie	Totale toezegging per locatie	Besteding per locatie	Verschil toezegging vs. Besteding per locatie (automatisch berekend)	Betreft jaar?	
			Aard controle n.v.t. *Indicator: H16/04*	*Aard controle R* *Indicator: H16/05*	*Aard controle R* *Indicator: H16/06*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H16/07*	*Aard controle R* *Indicator: H16/08*	
		1	**Zwembad de Roerdomp**	**€ 93.871**	**€ 100.919**	**-€ 7.048**	**2020**	
		2	**Zwembad de Roerdomp**	**€ 45.312**	**€ 16.754**	**€ 28.558**	**2021**	

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
VWS	**H20**	**Regeling specifieke uitkering vastgoed-transitie residentiële jeugdhulp 2021**		Betreft naam onderdeel	Aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c) uitgevoerd? (Ja/Nee)	Toelichting (indien bij indicatoren 02, 03 en 04 Nee is ingevuld is toelichting verplicht)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd art. 5 in lid 2)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/01*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/02*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/03*	*Aard controle n.v.t* *Indicator: H20/04*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/05*	*Aard controle R* *Indicator: H20/06*
			1	**Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen**	**nee**	**nee**	**nee**	**in 2021 nog geen projectleider aangesteld, uitvoering in 2022**	**€ 0**
			2	**Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
				Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit aantrekken projectleider en ondersteunend personeel (volgens art. 4 lid 2 sub a en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen bovenregionaal plan (volgens art. 4 lid 2 sub b en de restricties benoemd in art. 5 lid 2)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit opstellen strategisch vastgoedplan (volgens art. 4 lid 2 sub c en de restricties in art. 5 benoemd in lid 3)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/07*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/08*	*Aard controle* *Indicator: H20/09*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/10*	*Aard controle R* *Indicator: H20/11*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/12*
			1	**Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			2	**Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022									
				Kopie naam onderdeel	Besteding (jaar T) realisatie activiteit afstoten (art.4 lid 2 sub d)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit afstoten (art. 4 lid 2 sub d)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit verbouwen (art. 4 lid 2 sub e)	Besteding (jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/13*	*Aard controle R* *Indicator: H20/14*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/15*	*Aard controle R* *Indicator: H20/16*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/17*	*Aard controle R* *Indicator: H20/18*
			1	**Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			2	**Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
				Kopie naam onderdeel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit vervangende nieuwbouw (art. 4 lid 2 sub f)	Activiteit Ombouw separeerruimten gerealiseerd (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Activiteit Ontwikkeling relationele beveiliging als de instelling niet meer beschikt over een separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b) (Ja/Nee)	Besteding realisatie activiteit ombouw separeerruimten in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) ombouw separeerruimte (art. 4 lid 1 sub b)
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/19*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/20*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/21*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/22*	*Aard controle R* *Indicator: H20/23*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/24*
			1	**Vastgoedtransitie open driemilieusvoorzieningen**	**€ 0**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
			2	**Ombouw van separeerruimten of ontwikkeling van relationele beveiliging**	**n.v.t.**	**nee**	**nee**	**€ 0**	**€ 0**

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 1-3-2022							
				Kopie naam onderdeel	Besteding realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging in (jaar T) (art. 4 lid 1 sub b)	Cumulatie besteding (t/m jaar T) realisatie activiteit ontwikkeling relationele beveiliging (art. 4 lid 1 sub b)	Optionele toelichting
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/25*	*Aard controle R* *Indicator: H20/26*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/27*	*Aard controle n.v.t.* *Indicator: H20/28*
			1	**Vastgoedtransitie open driemilieusvoor-zieningen**	**n.v.t.**	**n.v.t.**	**n.v.t.**
			2	**Ombouw van separeer-ruimten of ontwikke-ling van relationele beveiliging**	**€ 0**	**€ 0**	
				Eindverantwoording (Ja/nee)			
				Aard controle n.v.t. *Indicator: H20/29*			
				Nee			

9.

Bijlagen

9.1 Verstrekte geldleningen 2021

Nummer (bedragen x €1000)	Geld-nemer	Looptijd	Aflossing	Betaal-datum	Initiële Hoofdsom	Aflossing < 1 Jan 2021	Saldo per 1 Jan 2021	Rente-%	Rente 2021	Verstrekte Lening	Aflossing in 2021	Rente & Aflossing 2021	Schuldrest 31-12-2021	Kort-lopend per 31-12-2021	Lang-lopend per 31-12-2021
Verstrekte leningen Woningcorporaties															
124	WSR	30	ANN	1-nov	1.588	1.399	189	3,0200%	5	0	93	99	96	99	96
168	WSR	10	LIN	1-nov	436	44	393	0,0000%	0	0	44	44	349	44	349
Subtotaal verstrekte geldleningen aan woningcorporaties					**2.024**	**1.442**	**582**		**5**	**0**	**137**	**142**	**445**	**142**	**445**
Verstrekte leningen (overige)															
72	Kantoren-complex Stations-park Roermond B.V.	5	FIX	1-jan	1.214	0	1.214	4,7000%	57	0	0	57	1.214	57	1.214
155	Turk. cult. vereniging (TCV)	21	ANN	12-dec	73.176	73.154	22	5,9995%	1	0	5	6	17	6	17
	Starters-leningen	div	div	div	1.829	0	1.829	div	19	19	0	0	1.848	0	1.848
Subtotaal verstrekte leningen (overige)					**76.219**	**73.154**	**3.065**		**77**	**19**	**5**	**63**	**3.079**	**63**	**3.079**
Totaal verstrekte leningen					**78.243**	**74.597**	**3.647**		**82**	**19**	**123**	**205**	**3.524**	**205**	**3.524**

9.2 Opgenomen geldleningen 2021

Nummer (bedragen x € 1.000)	Geldnemer	Initiële Hoofdsom	Aflossing < 1 Jan 2021	Saldo per 1 Jan 2021	Opgenomen	Rente-%	Toege-rekende Rente 2021	Aflossing in 2021	Extra aflossing	Rente & Aflossing 2021	Schuldrest per 31-12-2021
48	BNG	1.380	1.192	188	0	2,9700%	5	93	0	98	95
79	BNG	7.000	0	7.000	0	3,4000%	238	0	0	238	7.000
80	BNG	5.000	0	5.000	0	2,9000%	145	0	0	145	5.000
81	BNG	5.000	0	5.000	0	2,8900%	145	0	0	145	5.000
82	BNG	5.000	3.000	2.000	0	0,8900%	16	500	0	516	1.500
83	BNG	13.035	4.656	8.380	0	2,5900%	195	931	0	1.126	7.449
84	BNG	7.650	2.391	5.259	0	2,2000%	106	478	0	584	4.781
85	NWB	13.760	4.587	9.173	0	2,8400%	236	917	0	1.154	8.256
86	BNG	11.000	4.583	6.417	0	2,0900%	120	917	0	1.037	5.500
87	BNG	18.000	3.600	14.400	0	2,6500%	378	900	0	1.278	13.500
88	BNG	5.000	0	5.000	0	0,9400%	47	0	0	47	5.000
89	BNG	5.000	2.500	2.500	0	-0,1200%	-2	1.250	0	1.248	1.250
90	BNG	4.000	2.000	2.000	0	0,0100%	0	1.250	0	1.000	1.000
91	BNG	6.000	0	6.000	0	1,1700%	70	0	0	70	6.000
92	BNG	434	43	391	0	-0,0500%	0	43	0	43	348
93	BNG	15.000	0	15.000	0	0,3800%	57	0	0	57	15.000
94	BNG	0	0	15.000	0	0,2950%	44	0	0	44	15.000
Totaal opgenomen geldleningen		**137.260**	**28.552**	**108.708**	**0**		**1.801**	**7.029**	**0**	**8.830**	**101.679**

9.3 Fiscale positie vennootschapsbelasting

Fiscale positie vennootschapsbelasting

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2016 is de Wet modernisering vennootschapsbelastingplicht overheidsondernemingen ingevoerd en bestaat er voor de gemeente Roermond een vennootschapsbelastingplicht voor zover zij een onderneming drijft voor de vennootschapsbelasting.

Clusters

De activiteiten die de gemeente uitvoert en de objecten die zij beheert zijn allereerst zelfstandig getoetst aan de ondernemingscriteria. Alleen activiteiten die onlosmakelijk met andere activiteiten zijn verbonden, zijn in zogenaamde clusters ondergebracht. Per cluster heeft vervolgens opnieuw de ondernemingstoets plaatsgevonden en is vastgesteld of de gemeente Roermond al dan niet een onderneming drijft voor de vennootschapsbelasting.
Uit bovenstaande aanpak zijn de volgende activiteiten/clusters onderkend, die mogelijk tot een belastbaar resultaat voor de vennootschapsbelasting kunnen leiden:

- Parkeren,
- Afval,
- Faciliterende grondexploitaties,
- Actieve grondexploitaties.

Tenslotte is de Belastingdienst in 2021 afgeweken op de door de gemeente ingediende aangifte Vennootschapsbelasting 2016. De Belastingdienst is van mening dat de reclame-activiteiten van de gemeente zijn aan te merken als een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid. De gemeente is het daar niet mee een en heeft bezwaar gemaakt tegen deze correctie, maar zal voortaan deze activiteit meenemen in haar aangifte:

- Reclame-activiteiten

Belastbaar bedrag en belasting boekjaar

De gemeentelijke jaarrekening 2021 dient tijdig (15 juli 2022) door de raad vastgesteld te worden. De fiscale jaarwinst van bovenstaande activiteiten/clusters dient gebaseerd te worden op fiscale grondslagen. Daartoe dient per cluster een fiscale vermogensvergelijking opgesteld te worden. Deze fiscale vermogensvergelijking bepaald de fiscale jaarwinst per activiteit/cluster door het fiscale vermogen per 31 december 2021 te verminderen met het fiscale vermogen per 1 januari 2021. Op 22 juli 2021 is de definitieve aangifte Vennootschapsbelasting over het jaar 2016 met een negatief belastbaar bedrag van € 245.251 ingediend. Zoals hierboven aangegeven is de Belastingdienst afgeweken van deze aangifte, omdat volgens de Belastingdienst de fiscale winst die is toe te rekenen aan de (privaatrechtelijke) reclame-activiteiten eveneens opgenomen had dienen te worden. De Belastingdienst heeft het belastbaar bedrag gecorrigeerd tot negatief € 123.760. De gemeente Roermond heeft, net zoals meerdere gemeenten, tegen deze correctie een bezwaar ingediend. Overeengekomen is dat ons bezwaar wordt aangehouden tot het moment dat in vergelijkbare procedures uitspraken zijn gedaan. Het negatieve belastbare bedrag 2016 kan met positieve belastbare bedragen in de daaropvolgende jaren worden gecompenseerd. Met deze verrekening is in onderstaande overzichten reeds rekening gehouden. Ook hebben deze reclame-activiteiten geleid tot correcties vennootschapsbelasting over voorgaande jaren in onderstaande overzichten.
De (voorlopige) aangifte Vennootschapsbelasting 2019 is op 27 april 2021 ingediend. De (voorlopige) aangifte Vennootschapsbelasting 2020 zal dit jaar worden ingediend. Dit jaar zal tevens de definitieve aangifte Vennootschapsbelasting 2017 worden ingediend.
Tussen de bedrijfseconomische waarderingsgrondslagen (BBV) en de fiscale waarderingsgrondslagen bestaan verschillen, die ten tijde van het opstellen van de jaarrekening nog niet volledig uitgekristalliseerd zijn, waardoor onderstaande bedragen zijn gebaseerd op een reële inschatting van de werkelijkheid. Dit betekent dat het belastbaar bedrag zoals berekend kan afwijken van het bedrag dat in de aangifte vennootschapsbelasting 2021 wordt opgenomen.
Met de Belastingdienst is in 2018 overeengekomen dat de havenactiviteiten enkel bestaan uit het heffen van havengelden en dat de gemeente geen aanvullende prestatie levert en niet in concurrentie treedt met ondernemingen, omdat dergelijke partijen geen (gemeentelijke) belastingen kunnen heffen. Dit betekent dat op de geclusterde activiteit ‘Industriële haven’ de overheidstakenvrijstelling van toepassing is, waardoor geen heffing van vennootschapsbelasting plaatsvindt.
Met de Belastingdienst is in 2019 een vaststellingsovereenkomst gesloten rondom de activiteiten m.b.t. huishoudelijk afval. Vastgesteld is dat de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” een belaste activiteit is in het kader van de vennootschapsbelasting. Jaarlijks zal 1,0% van de behaalde opbrengst als winst worden meegenomen in het fiscale resultaat. Deze overeenkomst is ingegaan op 1 januari 2016 en eindigt op 1 januari 2021. Middels een addendum op deze vaststellingsovereenkomst kunnen deze afspraken worden verlengd tot en met het jaar 2025. De gemeente Roermond zal naar verwachting van deze mogelijkheid gebruik gaan maken. Het fiscale resultaat 2021 van het cluster afval is op basis van deze afspraken bepaald.

Onderstaand volgt een korte uiteenzetting per activiteit/cluster.

Parkeren
Wij achten het verdedigbaar om de activiteiten ‘straatparkeren’ en ‘parkeren achter de slagboom (parkeergarages)’ te clusteren, waarbij een vrijstelling geldt voor overheidstaken. Conform de parlementaire toelichting is straatparkeren een overheidstaak, waarmee niet in concurrentie wordt getreden. De gerechtelijke procedures rondom het zijn van ‘BTW-ondernemer’ voor straatparkeren heeft tot op heden niet geleid tot een wijziging. Toekomstige procedures zouden het standpunt van de Belastingdienst nog kunnen wijzigen. Na toepassing van de vrijstelling resteert voor de activiteit ‘parkeren achter de slagboom’ een fiscale winst.
Voor de vennootschapsbelasting over dit cluster nemen wij een fiscale winst mee ter hoogte van
€ 343.000.

Afval
Veel gemeenten in Nederland hebben te maken met de activiteit verkoop van recyclebaar restafval. Deze opbrengsten leiden tot een deelname in het economisch verkeer, waardoor deze activiteit, dan wel het hele cluster afval door de ondernemingspoort zou kunnen komen. Met de Belastingdienst zijn op 14 november 2019 de volgende afspraken gemaakt:

- de activiteit “de inzameling van huishoudelijk afval” betreft de uitvoering van de wettelijke inzameltaak die primair plaatsvindt met het oog op het belang van de samenleving. Er is dus geen sprake van een prestatie aan een individuele afnemer tegen een bepaalde prijs, waardoor sprake is van een onbelaste activiteit voor de vennootschapsbelasting.
- de activiteit “het zich ontdoen van huishoudelijk afval tegen een positieve opbrengst” betreft een belaste activiteit voor de vennootschapsbelasting, omdat met de verkoop van recyclebaar afval wordt deelgenomen aan het economisch verkeer. Aangezien het praktisch (bijna) niet mogelijk is om de in de belaste sfeer gecreëerde waarde te bepalen is overeengekomen om jaarlijks 1,0% van de behaalde opbrengst als winst mee te nemen in het fiscale resultaat (re-sale minus methode).
- deze afspraken gelden tot 1 januari 2021, doch zullen worden verlengd tot 1 januari 2026.

Voor de vennootschapsbelasting over dit cluster nemen wij een fiscale winst mee ter hoogte van
€ 4.500.

Faciliterende grondexploitaties
De gemeente voert een faciliterend grondbeleid, waarbij wordt uitgegaan van zelfrealisatie door marktpartijen. De Belastingdienst is van mening dat als gevolg van de grondtransacties, waarbij de gemeente als partij betrokken is, een soort hybride vorm ontstaat, een mengvorm van actieve en faciliterende grondexploitaties. Dit betekent dat de grondtransacties zodanig verband houden met de grondexploitatie, dat deze gronden daaraan toegerekend zouden moeten worden (vermogensbestanddeel behoord tot het fiscale ondernemingsvermogen). Wij hebben in 2016 gesteld dat de waarde van de desbetreffende grondposities gelijk is aan de al bekende verkoopprijzen, waardoor dit niet zal leiden tot een fiscaal resultaat en dus tot een heffing van vennootschapsbelasting. In 2021 zijn geen kavels verkocht.

Actieve grondexploitaties
De gemeente Roermond heeft het beleid om geen actieve grondexploitaties meer uit te voeren. In 2019 is door de raad besloten om de grondexploitatie Roerdelta Fase 2 te openen, die een aantal kenmerken heeft van actief grondbeleid. Deze kenmerken zouden kunnen worden aangemerkt als bouwrijp maken. Wij gaan er van uit dat dit cluster in 2021 geen fiscale winst heeft behaald.

Reclame-activiteiten
De gemeente Roermond is overeenkomsten aangegaan voor enerzijds het beheren, onderhouden en exploiteren van abri’s en reclamevitrines ten behoeve van openbaar vervoer, reclamedoeleinden en informatievoorziening op het grondgebied van de gemeente en anderzijds om verlichte en onverlichte reclameobjecten aan te brengen en aangebracht te houden aan op openbare gemeentegrond geplaatste lichtmasten en genereert daarmee jaarlijks opbrengsten. De Belastingdienst is van mening dat deze reclame-activiteiten zijn aan te merken als een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid. De gemeente is van mening dat dit niet het geval is en dat geen sprake is van ondernemersactiviteiten. Mocht wel sprake zijn van ondernemersactiviteiten, dan is de gemeente van mening dat op de behaalde opbrengsten de overheidstakenvrijstelling van toepassing is. Landelijk worden hierover gerechtelijke procedures gevoerd. Zolang deze procedures nog onder de rechter zijn, zal de gemeente Roermond de reclame-activiteiten meenemen in het belastbaar bedrag. Na indiening van de aangifte Vennootschapsbelasting zal vervolgens elk jaar bezwaar worden gemaakt tegen deze aangifte voor wat betreft deze reclame-activiteiten.
Voor de vennootschapsbelasting over dit cluster nemen wij een fiscale winst mee ter hoogte van
€ 98.200.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten is het belastbaar bedrag als volgt te berekenen:

Fiscaal resultaat:	Bedragen in Euro
Parkeren	343.000
Afval	4.500
Faciliterende grondexploitaties	0
Actieve grondexploitaties	0
Reclame-activiteiten	98.200
Belastbaar bedrag	**445.700**

De belasting volgens het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is als volgt te berekenen:

Berekening belastinglast	Bedragen in Euro
Vennootschapsbelasting 2021 over het belastbaar bedrag	86.925
Correctie vennootschapsbelasting 2016 (definitieve aangifte)	- 47.402
Correctie vennootschapsbelasting 2017 (incl. verliesverrekening 2016)	- 88.662
Correctie vennootschapsbelasting 2019	37.808
Correctie vennootschapsbelasting 2017	50.165
Vennootschapsbelastinglast boekjaar	**38.834**
Belastingrente en betalingskorting	- 11.525
Belastingen volgens het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening	**27.309**

Balanspost vennootschapsbelasting

Mutaties gedurende het jaar:

Belastingjaar (bedragen in Euro)	Vordering per 1 januari 2021	Vennootschaps belastinglast boekjaar	Betaald/ ontvangen in 2021	Vordering per 31-12-2021
2016	70.000	- 47.402	117.402	0
2017	0	- 88.662	0	88.662
2019	- 21.775	37.808	- 59.583	0
2020	- 3.746	50.165	- 69.637	15.726
2021	0	86.925	- 41.226	- 45.699
Totaal	**44.479**	**38.834**	**53.044**	**58.689**

Over het jaar 2016 is door de Belastingdienst een definitieve aanslag opgelegd. Over de jaren 2017 t/m 2021 zijn door de Belastingdienst voorlopige aanslagen opgelegd. De verwachting is dat na de zomervakantie 2022 een definitieve aanslag Vennootschapsbelasting 2017 zal worden opgelegd. De (voorlopige) aangifte vennootschapsbelasting 2019 is op 27 april 2021 ingediend.
Rondom de uitvoering van VPB-plicht bij overheidsondernemingen lopen inmiddels in Nederland een aantal gerechtelijke procedures. Het is zaak om deze procedures en andere ontwikkelingen te volgen om waar nodig verbeterde aangiften Vennootschapsbelasting in te dienen. Mocht de Belastingdienst van mening zijn dat meer belasting verschuldigd is, dan is een rente ter hoogte van 8,0% verschuldigd, lopende vanaf 1 juli van elk belastingjaar.
Voor het indienen van de aangifte vennootschapsbelasting 2020 en 2021 is door de Belastingdienst uitstel verleend.

Colofon

Uitgave
Gemeente Roermond

Datum
24 juni 2022

Vormgeving
Luc Jansen - Ask for Graphics

Fotografie
Gemeente Roermond

Drukwerk
Gemeente Roermond

Bezoekadres
Kazerneplein 7
6041 TG Roermond
tel: 14 0475
WhatsApp: 06-10465487

Postadres
Postbus 900
6040 AX Roermond

Stadhuis, Markt 31 | Postbus 900 | 6040 AX Roermond

www.roermond.nl